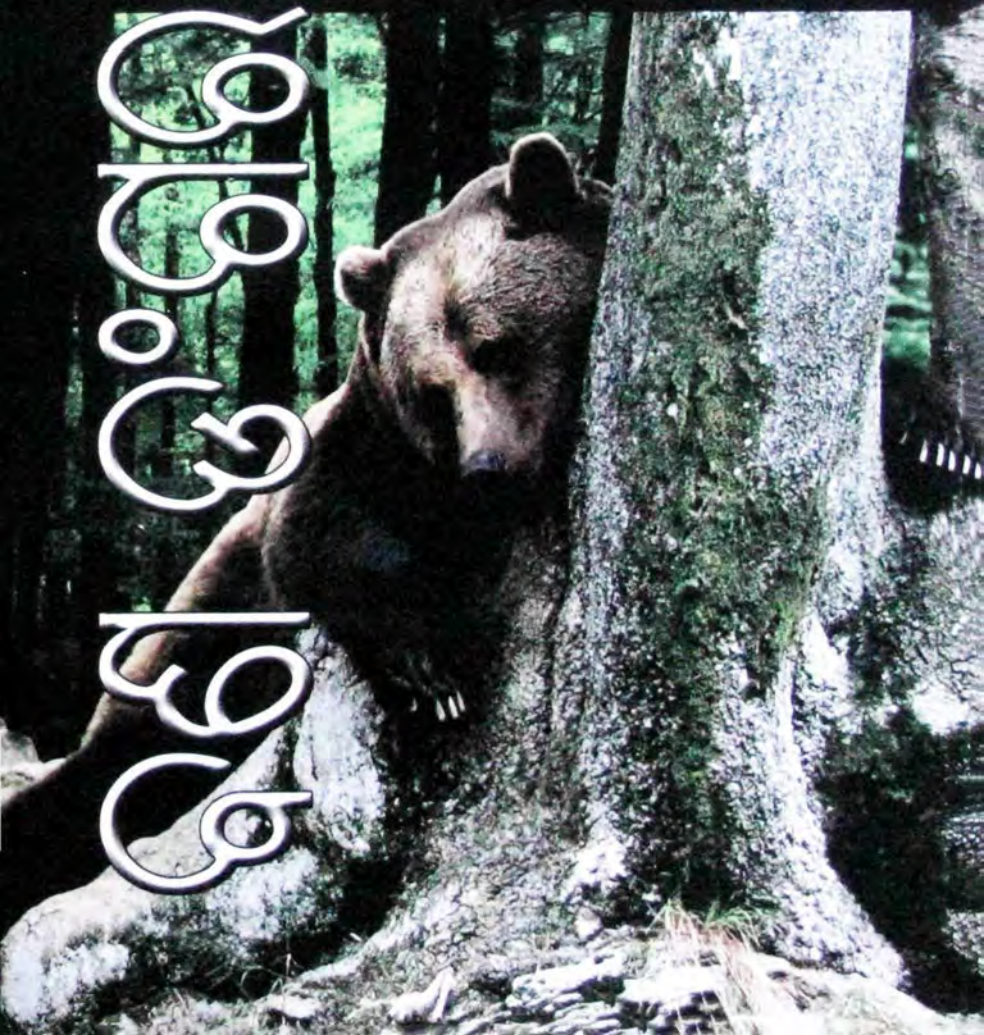

ବିଭୀଷଣ

ରଞ୍ଜନ ପ୍ରଧାନ

ବଣ ଡଙ୍ଗରର ଗପ

କୋରାପୁଟିଆ ଆଦିବାସୀ ଲୋକକଥା

ଲେଖକ: ରଞ୍ଜନ ପ୍ରଧାନ, ପ୍ରକାଶକ: ପ୍ରଜ୍ଞା ପରିମିତା, ନିବିନିପୁର, ସାନକରିଆ, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା,
ପ୍ରଚ୍ଛଦ: ପ୍ରକାଶ ମହାପାତ୍ର, ଭିତର ଚିତ୍ର: ପର୍ଣ୍ଣରାମ ସାହୁ, ମୁଦ୍ରଣ: ଜନସେବା ପ୍ରେସ୍,
ନବରଙ୍ଗପୁର, ମୂଲ୍ୟ: ୭୫ ଟଙ୍କା/-

ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ : ୨୦୦୭

BAP D G

GAP

ସୁ

ଙ୍ଗ

ଂ

ଦ ସେ ।

ଲୋକଗପ ଅର୍ଦ୍ଧଶତକ

ଅବିଭକ୍ତ କୋରାପୁଟ ଜିଲ୍ଲା (ନବରଙ୍ଗପୁର,
କୋରାପୁଟ, ରାୟଗଡ଼ା, ମାଲ୍‌କାନଗିରି)ର
ଆଦିବାସୀ ଲୋକ କଥାକୁ ନେଇ ଏକ ସବିଶେଷ
ଦଲିଲ୍। ଏଥିରେ ଅଛି ଅର୍ଦ୍ଧଶତକଟି ଲୋକ ଗପ।

(ପ୍ରିୟ ଆଇ) ଶୁକ ବୁଢ଼ୀକୁ...

ଯାହା ପାଖରେ ଥିଲା ଶହଶହ ଅସରନ୍ତି ଗପ ମୋତେ ଶୁଆଇବା ପାଇଁ
ଯାହାର ଲୋଳ ଥିଲା ମୋର ସମସ୍ତ ସୁଖ ନିଦ୍ରାର ସ୍ୱପ୍ନ ବୋଲା ଫୁଲ ଶେଯ
ଯିଏ ମୋତେ ବାଞ୍ଛୁଥିଲା ଏତେଏତେ ନିଃସର୍ତ୍ତ ଓ ନିର୍ଭୋକାନ୍ ଭଲ ପାଇବା

ଓ ବିଷୟବସ୍ତୁ ଯେପରି ରହସ୍ୟମୟ ସେହିପରି ରସାଦନ ମଧ୍ୟ। ଏସବୁକୁ ସହସ୍ରବାର ଶୁଣିବା ପରେ ବି ପ୍ରତିଥର ନୂଆ ନୂଆ ଲାଗେ। ରବୀନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଠାକୁରଙ୍କ ଗଳ୍ପ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଶେଷୋକ୍ତି 'ଶେଷ ହୁଏ, ହୁଏଲା ନା ଶେଷ' ଲୋକ ଗପ ପାଇଁ ବେଶ୍ ପ୍ରକୃତ୍ୟ।

ଗପ କହିବା ଏବଂ ଶୁଣିବା ମାନବର ସହଜାତ ପ୍ରବୃତ୍ତି। ବାଲ୍ୟକାଳରୁ ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ ଯାଏ ସବୁ ସମୟରେ ଏଥିପ୍ରତି ମାନବର ଭାଷାତୁର ମନ ଓ ଦରଙ୍ଗା ହୃଦୟ ଭିନ୍ନମୁକ୍ତ ଥାଏ। ସ୍କୁଲଶାଳୀତ କାଳରୁ ପଞ୍ଚତନ୍ତ୍ର, ହିତୋପଦେଶ, ଦଶ କୁମାର ଚରିତ ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ପୁରାଣର ଅଳସ୍ତ କାହାଣୀ ଜନସମାକରେ ପ୍ରଚାରିତ ଓ ଆଦୃତ ହୋଇ ଆସିଛି। ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱରେ ବିଭିନ୍ନ ଦେଶର ଲୋକ ଗପର ପ୍ରବହମାନ ଧାରାରେ ବହୁ ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ରହିଛି। ଆଫ୍ରିକା, ଇଣ୍ଡୋନେସିଆ, ଯୁରୋପ, ଆମେରିକା ଓ ଭାରତବର୍ଷର ପ୍ରଚଳିତ ଲୋକ ଗପର ବିଷୟବସ୍ତୁ ଗଠନ ରୀତିରେ ବହୁ ସମାନତା ପରିଦୃଷ୍ଟ ହୁଏ। ଲୋକ ଗପର କଥନ ରଙ୍ଗରେ ହିଁ ଥାଏ ଯଥାର୍ଥ ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ। ଗଳ୍ପସାଗର ଓ ପ୍ରଚୀନ କଥାକାରମାନଙ୍କର ଏହି ଅନନ୍ୟ ଦକ୍ଷତା ହିଁ ଶ୍ରୋତାଗଣଙ୍କୁ ସମ୍ମୋହିତ କରି ରଖି ପାରୁଥିଲା।

'A study of Odisha Folklore' ପୁସ୍ତକରେ ଡଃ. କୁଞ୍ଜ ବିହାରୀ ଦାଶ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ବିଶଦଭାବେ ଆଲୋଚନା କରିଛନ୍ତି।

Folk Tales of Odisha may be broadly divided into five classes

1. Tales of kings who are stupid, whimsical & despotic
2. Tales of adventure by the sons of kings & ministers, merchants
3. Tales of giants, witches, ghosts & demigods
4. Tales of birds, beasts, snakes, flying horses, magic boats, magic jewels & fishes
5. Tales of sea, voyage reminding us of the golden age when Odisha had an over-sea empire & trade with Chins, Indonesia, Combodia, South-Africa & Cylon.

ଲୋକଗପର ଆଜିକ ଗଠନ ରୀତି ଓ ଆଦ୍ଭୁତ ଆବେଦନ ଶିକ୍ଷ କଥା ସାହିତ୍ୟଠାରୁ କୌଣସି ଗୁଣରେ କମ୍ ନୁହେଁ। ଅବିଭକ୍ତ ଜୋରାପୁଟ ଜିଲ୍ଲାର ଆଦିବାସୀ ଲୋକ ଗପଗୁଡ଼ିକରେ ରାଜା, ମନ୍ତ୍ରୀ, କଟୁଆଳ, ପଣ୍ଡା, ପକ୍ଷୀ, ପ୍ରକୃତି, ପରୀ, ଯକ୍ଷ, ଗନ୍ଧର୍ବ, ବୁଦ୍ଧି ଅସୁରୁଣୀ, ତଥା ପୌରାଣିକ ଚରିତ୍ର ଆଦି ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ। ରାଜନୈତିକ ସୁବିଧା ପାଇଁ ଜିଲ୍ଲାକୁ ନବରଙ୍ଗପୁର, ଜୋରାପୁଟ, ରାୟଗଡ଼ା ଓ ମାଲକାନଗିରି ଆଦି ତାରୋଟି ରାଜସ୍ୱ ଜିଲ୍ଲାର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ମିଳି

ସାରିଥିଲେ ବି ସାଂସ୍କୃତିକ ସଙ୍ଗତି ଓ ସମନ୍ୱୟ ଏଠି ଧୃଷ୍ଟ ପରିଦୃଷ୍ଟ ହୁଏ ।

ଆମ ସମୟର ଯଶସୀ କଥା ଶିଳ୍ପୀ ରଞ୍ଜନ ପ୍ରଧାନ ଏ ଜିଲ୍ଲାରେ ସାମ୍ବାଦିକ ଭାବେ ଯୋଗ ଦେଲାପରେ ଏ ମାଟିର ବିଭବରେ ବିମୁଗ୍ଧ ହୋଇ ଆଦିବାସୀ ପଲ୍ଲୀରୁ ନିଘୃଷ୍ଟ ଗିରିଗୁହା ଯାଏ ଘୁରିବୁଲିଛନ୍ତି ଲୁହାୟିତ ବିଭବର ସନ୍ଧାନ ଓ ପୁନରୁଦ୍ଧାର ପାଇଁ । ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଜିଲ୍ଲାର ସଂସ୍କୃତି ଓ ପର୍ଯ୍ୟଟନର ବିଭିନ୍ନ ଦିଗକୁ ନେଇ ଏକ ଗବେଷଣାତ୍ମକ, ତଥ୍ୟ ଭିତ୍ତିକ ପୁସ୍ତକ ଜିଲ୍ଲାବାସୀଙ୍କୁ ଭେଟି ଦେଇଥିଲେ । ସେତିକିରେ ସେ ନିରବି ଯାଇ ନାହାନ୍ତି । ଅବିରକ୍ତ କୋରାପୁଟ ଜିଲ୍ଲାର ବିଶାଳ ଲୋକ ସାହିତ୍ୟର ଲଳିତ ବିଭବ ରାଶିରାଶି ଲୋକଗପର ସନ୍ଧାନରେ ସେ ଘୁରି ବୁଲିଲେ । ଆଧୁନିକ ଗଣମାଧ୍ୟମ ଓ ମନୋରଞ୍ଜନର ନିର୍ମମ ତାତନାରେ କ୍ରମଶଃ ଲୁପ୍ତ ହେବାକୁ ଯାଉଥିବା ଲୋକଗପର ସଂଗ୍ରହ କାମ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ଏକ ଦୂରଦୃଶ୍ୟପାତ୍ର । ଅବିରକ୍ତ କୋରାପୁଟ ରୁ-ଖଣ୍ଡର ଆଦିବାସୀ ବୃଦ୍ଧ ଏବଂ ବୃଦ୍ଧାଙ୍କ ସ୍ମୃତିଲେଖରୁ ଗପଗୁଡ଼ିକୁ ସାଂଗିତ୍ୟ ପାଇଁ ସେ ବର୍ଷବର୍ଷ ଧରି ସମୟ କଟେଇ ଦେଇଛନ୍ତି ଏବଂ ସଫଳ ହୋଇଛନ୍ତି ମଧ୍ୟ ।

ରଞ୍ଜନ ପ୍ରଧାନଙ୍କ ବିଶେଷତ୍ୱ ହେଉଛି ତାଙ୍କର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାଷାଗତ ବର୍ଣ୍ଣନା ଗାତୁରୀ । ସେ ମୂଳତଃ କଣେ ଗାଳ୍ପିକ ଏବଂ ତାଙ୍କର ଯାଦୁକରୀ ଶବ୍ଦ ଓ ଭାଷା ପ୍ରୟୋଗରେ ଏହି ଲୋକଗପଗୁଡ଼ିକ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ଓଡ଼ିଶାର ପାଠକଙ୍କୁ ଆକର୍ଷିତ କରିବ; ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଶ୍ରୀ ପ୍ରଧାନ ନିଜେ କଣେ ପୋଷତ ଗାଳ୍ପିକ ହୋଇଥିବାରୁ ଅନେକତ୍ର ଗପଗୁଡ଼ିକୁ ନୂତନ ପୂର୍ବ ଦେଇ ସର୍ବପଠନୀୟ କରିପାରିଛନ୍ତି । ଫଳରେ ସବୁ ବର୍ଗର ଭାବଗ୍ରାହୀ ମଣିଷଙ୍କ ପାଇଁ ଗଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ମନମୁଗ୍ଧକର ହୋଇଛି । ଲୋକଗପ ସଂଗ୍ରହର ପରମ୍ପରା ଓ ପଦ୍ଧତିକୁ ସେ ସତର୍କତାର ସହ ପାଳନ କରିଛନ୍ତି । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଗପଗୁଡ଼ିକରେ ମୌଳିକତା ରକ୍ଷା କରିବା ଦିଗରେ ସେ ସର୍ବାଧିକ ଯତ୍ନବାନ୍ ହୋଇଛନ୍ତି । ରଞ୍ଜନବାବୁଙ୍କ ପୂର୍ବରୁ ରଘୁନାଥ ମହାପାତ୍ର, କୋରାପୁଟ ଜିଲ୍ଲାର ଅଶୋକ ମିଶ୍ର, ନରେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ପଟ୍ଟନାୟକ କିଛି କିଛି ଆଦିବାସୀ ଲୋକଗପର ସଂଗ୍ରହ କରିଛନ୍ତି । ତେବେ ଅବିରକ୍ତ କୋରାପୁଟର ଆଦିବାସୀ କନକୀବନର ଗପକୁ ନେଇ ଏହା ଏକ ସାଂଘାତିକ ଦସ୍ତାବିଜ୍ । ଅତି ନିଖୁଣ କାମ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ଅବିରକ୍ତ କୋରାପୁଟ ରୁ-ଖଣ୍ଡର ଲୋକ ଗପ ସଂଗ୍ରହରେ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଧାନ ଯେଉଁ ବିଶେଷ କାମ କରିଛନ୍ତି ତାହା ପରବର୍ତ୍ତୀ ଗବେଷକ ଓ ସଂଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସହାୟକ ହେବ, ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ପ୍ରଖ୍ୟାତ କଥାଶିଳ୍ପୀ ମନୋଜ ଦାସଙ୍କ 'ଅମୃତଫଳ' ପୁସ୍ତକର ପରିବେଷଣ ଶୈଳୀପରି 'ବଣ ଢଙ୍ଗ'ର ଗପ' ପୁସ୍ତକର ପ୍ରତିଟି ଗଳ୍ପ ଆଧୁନିକତାର ଉଗ୍ର ପରିବେଶରେ ବି ମଣିଷର ଅନ୍ତରକୁ ଛୁଇଁ ପାରିଛି । ଏହା ହିଁ ତାଙ୍କ ପରିଶ୍ରମର ଫଳ ।

ରଞ୍ଜନ ପ୍ରଧାନ କଣେ ସାମ୍ବାଦିକ, କଣେ ସାଂଘାତିକ କଥାକାର ଓ ବିଦଗ୍ଧ କବି ଏବଂ ଗବେଷଣାରେ ମଗ୍ନ କଣେ ସାଧାରଣ ବ୍ୟକ୍ତିସତ୍ତା । ସାହିତ୍ୟ, ସାମ୍ବାଦିକତା ଓ ଗବେଷଣାର

ଅର୍ପଣ ସମନ୍ୱୟ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୁଏ ତାଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ । ଏହି ଗୁଡ଼ ତତ୍ତ୍ୱ ହିଁ ରଞ୍ଜନ ପ୍ରଧାନଙ୍କୁ ନିୟମିତ ସଫଳତା ଦେଇ ଚାଲିଛି । ସେ ଯେଉଁ କାମରେ ହାତ ଦେଇଛନ୍ତି, ଶତ ପ୍ରତିଶତ ସଫଳତା ଅର୍ଜନ କରିଛନ୍ତି, ଏହା ନିଃସନ୍ଦେହ । ତାଙ୍କ ଲେଖନୀର ଅମୃତମୟ ଫର୍ଶରେ ଜିଲ୍ଲାର ବହୁ ବିଭବ ଲୋକଲୋଚନକୁ ଆସିପାରିଛି । ନବରଙ୍ଗପୁର ଭଳି ଏକ ଦୁର୍ଗମ ଆଦିବାସୀବହୁଳ ଜିଲ୍ଲାରେ ସାମ୍ବାଦିକତା ଏବଂ ପ୍ରକୃତ ଦାୟିତ୍ୱ କ'ଣ ତାହା ସେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଦେଖାଇ ଦେଇଛନ୍ତି । ଗ୍ରାମୀଣ ସାମ୍ବାଦିକତା ଓ ଆଦିବାସୀ କନକୀବନକୁ ନେଇ ତାଙ୍କର ପରୀକ୍ଷା ନିରୀକ୍ଷାର ବି ଅନ୍ତ ନାହିଁ । ଏହି ଉଭୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସେ ଏକ ବୈପ୍ଳବିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣି ପାରିଛନ୍ତି ।

କନସାଧାରଣଙ୍କ ଶ୍ରଦ୍ଧା, ସଦିକ୍ଷା ଓ ଭଲ ପାଇବାର ଭାବକୁ ନେଇ ସେ ବାଣୀ ସାଧନାରେ ମଗ୍ନ । ତାଙ୍କ ଯାତ୍ରା ପଥରେ ଅସୁମାରୀ ସ୍ୱପ୍ନ, ଅଜସ୍ର ଆହ୍ୱାନ ତାଙ୍କୁ ମୁଗ୍ଧ କରିଛି । କିଛି ନୂତନ ସୃଷ୍ଟି ଭେଟି ଦେବା ପାଇଁ ପ୍ରରୋଚିତ କରିଛି ।

ସମ୍ପ୍ରତି ଲୋକ ସାହିତ୍ୟକୁ ନେଇ ବିଶ୍ୱରେ ଯେଉଁ ଗବେଷଣା, ପରୀକ୍ଷା ନିରୀକ୍ଷା ଚାଲିଛି, ସେହି ତୁଳନାରେ ଆମ ଏ ଅଞ୍ଚଳ ବି ପଛରେ ପଡି ଯାଇନାହିଁ । ଆଜି 'ଡିକ୍‌ନି ଲ୍ୟାଣ୍ଡ'ରୁ କାର୍ତ୍ତୁନ୍ ଶୋ'ଠାରୁ ଆମ ଦୂରଦର୍ଶନରେ ପ୍ରସାରିତ ପଞ୍ଚତନ୍ତ କାହାଣୀମାଳାର ପ୍ରସାର ଓ ଆଦର ଦେଖିଲେ ଲୋକ ସାହିତ୍ୟର ଉଦ୍‌ବିଷ୍ଟ ନିରାଶାଜନକ ନୁହେଁ ବୋଲି ଫୁଟି ।

କୋରାପୁଟ ଭୂ-ଖଣ୍ଡର ଲୋକ ଗପକୁ ନେଇ ରଞ୍ଜନ ପ୍ରଧାନ ଯେଉଁ କାମଟି କରିଛନ୍ତି ତାହା ଗବେଷକ ଓ ସଂଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ଅମୂଲ୍ୟ ଗ୍ରନ୍ଥ ହୋଇ ରହିବ ଏଥିରେ ଦ୍ୱିମତ ନାହିଁ । ଓଡ଼ିଆ ଲୋକ ସାହିତ୍ୟକୁ ତାଙ୍କର ଅବଦାନ ଭୁଲିହେବନି । ତେବେ ଓଡ଼ିଆ ଲୋକ ସାହିତ୍ୟ ରକ୍ଷାରକୁ ସେ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ସମ୍ମତ କରନ୍ତୁ ଏହା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପାଇଁ କାମନା ।

ପ୍ରଦୀପ କୁମାର ମିଶ୍ର
ନିର୍ବାଣ ସାହିତ୍ୟ ପରିଷଦ, ଜୟପୁର

ଖୋଲା କଥା...

ମୁଁ ଏବେ ଏଇ ଯେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟଟି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାକୁ ଯାଉଛି, ତାହା କରି ନଥିଲେ କାହାର କ'ଣ କ୍ଷତି ହୋଇଥାନ୍ତା କିମ୍ବା କରି ଦେଲାପରେ କାହାର କିଛି ଲାଭ ହୋଇଯିବ ତାହା ଭିନ୍ନ କଥା । ଏହି ବହିଟି ପ୍ରକାଶ ପାଇବା ପରେ ଆଦିବାସୀ ସାହିତ୍ୟ ଓ ସଂସ୍କୃତି କେତେ ସମୃଦ୍ଧ ହୋଇ ପାରିବ ତାହା ମଧ୍ୟ ଭିନ୍ନ କଥା ।

ତେବେ ଏହି ବହିଟି ପ୍ରକାଶ ପାଇବା ଦ୍ଵାରା ଆଦିବାସୀମାନେ କ'ଣ ରାଗାଚାରିତ୍ ସତ୍ୟ ଓ ସାକ୍ଷର ହୋଇଯିବେ କିମ୍ବା ସେମାନେ ଆଉ ବଣ ଓ ଜଙ୍ଗଲରେ ନ ରହି ସହରରେ ବାସ କରିବେ କିମ୍ବା ଦଲାଲ୍‌ମାନଙ୍କ ଶୋଷଣରୁ ରକ୍ଷା ପାଇଯିବେ କିମ୍ବା ମଦ ପିଇବା ଛାଡ଼ି ଦେବେ କିମ୍ବା ସେମାନଙ୍କ ପିଲାମାନେ ପାଠ ପଢ଼ି ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରତିଯୋଗିତାମୂଳକ ପରୀକ୍ଷାରେ ସଫଳ ହେବେ? ଯଦି ଏହି କାମ ଦ୍ଵାରା ଆଦିବାସୀମାନଙ୍କର ଜୀବନ ଧାରଣରେ ସାମାନ୍ୟ ଉନ୍ନତି ହୋଇପାରେ ତେବେ ମୁଁ ଭାବିବି ଏହି ଶ୍ରମ କିଛି ମାତ୍ରାରେ ସାର୍ଥକ ହୋଇଛି । କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କର କ'ଣ ରାଗାଚାରିତ୍ ଏମିତି ପରିବର୍ତ୍ତନ ସମ୍ଭବ? କେବେ ବି ନୁହେଁ । ତେବେ ଏହି ବହିଟି କାହା ପାଇଁ ଛପାଯିବ?

ଯଦି କେହି ଜଣେ ଆଦିବାସୀ ପିଲା ଏହି ବହିଟିରୁ ସବୁତକ ଗପ ପଢ଼ିବାର ସୁଯୋଗ ଲାଭ କରେ, ତେବେ ମୁଁ ଜାଣିବି ମୋତେ ମୋ ପରିଶ୍ରମର ଫଳ ମିଳିଛି । ଅପରପକ୍ଷେ, କେହି ଜଣେ ଆଦିବାସୀ ବାଳିକା ଏହି ଗପ ବହି ପଢ଼ି ବୁଝି ବୟସରେ ତା ନାତୀ, ନାତୁଣୀକୁ ଶୁଆଇ ଦେଲାବେଳେ କହିପାରିଲା ତେବେ ଜାଣିବି, ମୁଁ କିଛି ଗୋଟା କରି ପାରିଛି ।

ଏହି ବହିଟିରେ ମୁଖ୍ୟତଃ ଅଭିଭକ୍ତ କୋରାପୁଟ (ନବରଙ୍ଗପୁର, କୋରାପୁଟ, ରାୟଗଡ଼ା ଓ ମାଲକାନଗିରି) ଜିଲ୍ଲାର ଆଦିବାସୀମାନଙ୍କର ଲୋକ କଥାଗୁଡ଼ିକୁ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଛି । ଏହି କାମଟିକୁ ସମ୍ପନ୍ନ କରିବା ପରେ ମୋର ଦୀର୍ଘ ବର୍ଷର ପରିଶ୍ରମ ସାର୍ଥକ ହୋଇ ପାରିଛି ।

କୋରାପୁଟ ଜିଲ୍ଲା ମୋତେ ଦେଇଛି ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଅଭିଜ୍ଞତା ଓ ଅନୁଭୂତି । ଏଠାକାର ଆଦିବାସୀ ଜନଜୀବନ, ପାଣି, ପବନ, ବଣ ପାହାଡ଼ ଓ ଦେଶିଆ ଭାଷା, ନାଚଗୀତ ଦ୍ଵାରା ମୁଁ ପ୍ରଭାବିତ

ହୋଇଛି । ବିଭୋର ହୋଇଛି । ମଗ୍ନ ହୋଇଛି । ଝରିଗାର କଷ୍ଟ ବଢ଼ିରେ ପୁନର୍ଜନ୍ମ ରାତିରେ ଚନ୍ଦ୍ର ଆଲୁଅ ତଳେ କଷ୍ଟ ଯୁବକ, ଯୁବତୀମାନଙ୍କ ସହ ନାଚିଛି । ସେମାନଙ୍କ ସହ କୁକୁଡ଼ା ମାଂସ ଖାଇଛି ଓ ମଦୁଲ ପିଇଛି । ଅଣ୍ଡାକୁ ଅଣ୍ଡାରେ ହାତ ଛଦି ପାଦକୁ ପାଦ ମିଶେଇ କଷ୍ଟ ଯୁବତୀମାନଙ୍କ ସହିତ ନାଚିଛି, ଝୁମିଛି ଓ ମଦୁଆଲା ହୋଇଛି । ସେହି ନାଚିବା ବେଳର ଅନୁଭୂତି ମୋ ପାଇଁ ସର୍ବକାଳୀନ ସ୍ମୃତି ପାଲଟିଛି । ସେମାନଙ୍କର ମୁରୁକି ମୁରୁକି ହସା ମୋତେ ଚହଲେଇ ଦେଇଛି । କଷ୍ଟ ଯୁବକମାନେ କୁକୁଡ଼ା ଆଣି ଦେଇଛନ୍ତି, ଚା ସାଥୀରେ ଟୋଲା ଚେଲ, ଲୁଣ, ପିଆଜ ଦେଇଛନ୍ତି । ରୋଷେଇ କଲାବେଳେ କଷ୍ଟ ଯୁବକ, ଯୁବତୀମାନେ ଘେରିକି ବସିଛନ୍ତି । ମୁଁ ଯେମିତି ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଇଶ୍ବରଙ୍କ ପ୍ରତିନିଧି କିମ୍ବା ମଙ୍ଗଳ ଗ୍ରହରୁ ଆସିଥିବା ନୃତ୍ୟ ଜୀବ ପାଲଟି ଯାଇଛି । କୋରାପୁଟ ଜିଲ୍ଲାର ଦଶମନ୍ତପୁର ଭଳି ଦୁର୍ଗମ ବୁଦ୍ଧରେ ମୁଁ ଓ ମୋର କିଛି ଆଦିବାସୀ ବନ୍ଧୁ ରାତି କଟେଇଛୁ । ସେମାନଙ୍କ ସହ ମିଶି ପରଜାମାନଙ୍କ ଦୁଃଖକୁ ଅନୁଭବ କରିଛି । ଏହି ବୁଦ୍ଧ ଚନ୍ଦ୍ରେଇପଦର, ଗୋପପଦର, ସିତିକାସିଲି, ବେଘେଲା, ନାରଗୀ, ହଳଦିଶିଲ, କୋରାଗୁଡ଼ା, ନୂଆବଟିଆଗୁଡ଼ା ଆଦି ଜଙ୍ଗଲୀ ଗାଁଗୁଡ଼ିକରେ ରାତି ରାତି ରହି ପରଜା ବୁଢ଼ା, ବୁଢ଼ିମାନଙ୍କଠାରୁ ଗପ ଶୁଣିଛି ।

ସବୁବେଳେ ମୋ ପାଖରେ ଛୋଟ ଟେପ୍ ରେକର୍ଡରଟିଏ ଥିବ । ଚା ସାଥୀରେ ଥିବ ଏକ ଫୋର୍ ପିଙ୍କ୍‌ସଲ୍ ଡିଜିଟାଲ୍ କ୍ୟାମେରା । ଏହି ଦୁଇଟି ସାଧନ ବିନା ମୋର ସେଇ ଆଦିବାସୀ ବଢ଼ିମାନଙ୍କୁ ଯିବା ଯେମିତି ନିରର୍ଥକ ମନେ ହେଉଥିବ । ଫଟୋ ଉଠାଇବାକୁ ଆଦିବାସୀ ଯୁବକ, ଯୁବତୀ ଏମିତିକି କଟରା ଧରିବାକୁ ବସିଥିବା ଡୋକରା, ଡୋକରିମାନେ ବେଶ୍ ଆଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବେ । ମୁଁ ସେମାନଙ୍କ ଫଟୋ ଉଠାଇ ଖଣ୍ଡେଖଣ୍ଡେ କପି କରି ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଉଥିବି । ସେମାନେ ଦୁନିଆର ସବୁକିଛି ପାଇଗଲା ପରି ମନେ କରୁଥିବେ । ସେମାନଙ୍କ ସାଥୀରେ ବସିଲାବେଳେ ସେମାନଙ୍କ ଗୀତ ଓ ଗପ ଟେପ୍ କରୁଥିବି । ବୁଢ଼ା, ବୁଢ଼ିମାନେ ସେମାନଙ୍କ ପିଲାବେଳର କାହାଣୀ ଶୁଣାଉଥିବେ । ସେମାନଙ୍କ ଭାଷା ମୁଁ ଭଲ ଭାବେ ବୁଝି ନପାରିଲେ ମଧ୍ୟ ମୋତେ କେହି ବୁଝାଇ ଦେଉଥିବେ ।

ଏସବୁ ଦୁର୍ଗମ ପାହାଡ଼, ବଣ ଅଞ୍ଚଳରେ ଭଲ ପାଣି ଟୋପାଏ ପିଇବା ମୋ ପାଇଁ ସ୍ବପ୍ନ ଭଳି ମନେ ହେଉଥିବ । ଝରଣାର ପାଣି ପିଇ ରାତି କଟାଉଥିବି । ମଶାମାନଙ୍କ ସହିତ ସାଲିପ୍ କରିବା ଯନ୍ତ୍ର ସେମାନେ ବାଦ ସାଧୁଥିବେ । ମୁଁ ଗୋଟିଏ ଭଲ କାମ କରିବାକୁ ଯାଉଛି ଏବଂ ଦୟାକରି ମୋତେ କାମୁଡ଼ ନାହିଁ ବୋଲି ସେମାନଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଥିବି । ହେଲେ ମୁଣ୍ଡ ମଶାମାନେ କିଛି ବି ଶୁଣୁ ନଥିବେ । କାମୁଡ଼ି ମୋ ରକ୍ତ ଶୋଷୁଥିବେ । କ୍ରମେ ମ୍ୟାଲେରିଆ ଭରରେ ପୀଡ଼ିତ ହୋଇ କିଛି ଦିନ-ନିକ ଗାଁକୁ ଫେରି ଯାଉଥିବି । କାମ ବାଧାପ୍ରାପ୍ତ ହେଉଥିବ ।

ଏଠାରେ ଦୀର୍ଘ ଚାରି ବର୍ଷ କାଳ ମୁଁ ଆଦିବାସୀଙ୍କ ଲୋକ ଗପ, ଲୋକ ଗୀତ, ଗୀତ କୁଡ଼ିଆ, ଗୀତ କୁଡ଼ିଆଣୀ ଗୀତ ସଂଗ୍ରହ କରିଛି । ତାହାକୁ ଏବେ ଏକ ସଂକଳନର ରୂପ ଦେବାକୁ ଯାଉଛି । ଏହାକୁ ନେଇ ମୁଁ 'ପମ୍ପାଦ' ପୃଷ୍ଠାରେ ଅନେକ ଫିଚର ସୃଷ୍ଟି କରିଛି । ପ୍ରଶଂସା ପାଇଛି ।

ଲେଖକଙ୍କ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବହି:

- ୧. ମାଟିଗାତ (କବିତା ସଂକଳନ)
- ୨. ତନୁଜା ବଳକୁ ନେଇ ଯେତେସବୁ ବେକାରିଆ ଗପ (ଗପ ସଂକଳନ)
- ୩. ଭିଟାମିନ୍ (ଗପ ସଂକଳନ)
- ୪. ନବରଙ୍ଗପୁର ଜିଲ୍ଲାର ସଂସ୍କୃତି ଓ ପର୍ଯ୍ୟଟନ (ପିତର ସଂକଳନ)
- ୫. ବଣ ଡଙ୍ଗରର ଗପ (କୋରାପୁଟିଆ ଆଦିବାସୀ ଲୋକ ଗପ)

ସମ୍ପର୍କ:

୯୪୩୭୨ - ୧୩୮୫୪ (ସେଲ୍)

ମନ୍ମଥ ମାନ୍ୟ, ନିଗିନିପୁର, ସାନ କରୀଆ, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା (ଡାକ ଠିକଣା)

ଜିମ୍ମା

ଜିଲ୍ଲା ପ୍ରତିନିଧି, ସମ୍ବାଦ, ନବରଙ୍ଗପୁର

ସୂଚୀପତ୍ର:

ଗପର ନାମ	ପୃଷ୍ଠା
୧. କିମ୍ବିରୀଣୀ ଓ ବିଲୁଆ ଜହାଣୀ	୧୭
୨. ମାଲ୍ୟାଣି ଝିଅ ଓ ସାପ ଜହାଣୀ	୨୧
୩. ଚୁଙ୍ଗୁରୁବୁଡ଼ା ଓ ଅସୁରୁଣୀ ବୁଡ଼ି	୨୫
୪. ଉଡ଼ୁଟା ହାଟୀ	୩୦
୫. ବୁଡ଼ାବୁଡ଼ି	୩୩
୬. ଲିଟିପିଟି	୩୫
୭. ଲାଞ୍ଜ ଖଣ୍ଡି ବାଘ	୩୮
୮. ମହାକନ ପଟ୍ଟୀ ଓ ହଳିଆର ପ୍ରେମ ଜହାଣୀ	୪୧
୯. ବିଧବା ମା ଓ ବାପ ଛେଉଣୁ ପୁଅ	୪୪
୧୦. ବୁଡ଼ା, ବୁଡ଼ି ଓ ବିଲୁଆ ଜହାଣୀ	୪୭
୧୧. ବିଚରା ସାନ ଲାଲ	୫୦
୧୨. ବର୍ଷା ଓ ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁର ଜହାଣୀ	୫୩
୧୩. ମ୍ୟାଜିକ୍ ଚକି	୫୫
୧୪. ଚତୁର ବିଲୁଆ, ରକ୍ଷୁଆ ବାଘ	୫୮
୧୫. ପର ପାଇଁ ଅନିଷ୍ଟ ପାଞ୍ଚୁଥିବା ବିଲୁଆ ମଲା	୬୩
୧୬. ବୁଡ଼ାବୁଡ଼ି	୬୬
୧୭. ବିଚରା ଗର୍ଧିଆ ମଲା	୬୯
୧୮. ସାତ ଲାଲ ଓ ଉଉଣୀ ଜହାଣୀ	୭୨
୧୯. ହଳିଆ ଓ ସୁନାରୀ ଜହାଣୀ	୭୫
୨୦. ବିଧବା ମା ଓ ଅଳସୁଆ ପୁଅ	୭୮
୨୧. ଶାଶୁ, ବୋହୂ ଜହାଣୀ	୮୧
୨୨. କାମ ନ କଲେ ଦେବୀ ରାଗିବେ	୮୪
୨୩. ବଣ୍ଡା ଛାଁ ଲୋକମାନେ ଲଣ୍ଡା କାହିଁକି?	୮୭

ଗପର ନାମ

ପୃଷ୍ଠା

୨୪. ବାଘ ପୁଅ ଓ ରକା ଝିଅ	୮୮
୨୫. ଲାୟର୍ନି ଓ ହୁମାଗୁଞ୍ଜି ଚଢ଼େଇ	୯୨
୨୬. ଶଶୀସେନା କାହାଣୀ	୯୪
୨୭. ଦୁଇ ସଙ୍ଗାତ ଗପ	୯୯
୨୮. ବୁଢ଼ା, ବୁଢ଼ି ଓ କୁଡୁରୁଙ୍ଗା ଚଢ଼େଇ	୧୦୨
୨୯. ମଣିଷ ପିଲା ଓ ମାଙ୍କଡ଼ ଦୁଇ ସାଙ୍ଗ	୧୦୫
୩୦. କଙ୍କଡ଼ା କାହାଣୀ	୧୦୮
୩୧. ଡଙ୍ଗାର ଦେବୀ ଓ ବାୟୁଣୀ	୧୧୧
୩୨. ଚୁଟିଆ ମୂଷା	୧୧୪
୩୩. ପିଲାଙ୍କ କାହାଣୀ	୧୧୭
୩୪. ରାତିରେ ରାଣୀ, ଦିନରେ ଭାଲୁ	୧୧୯
୩୫. ରାଜା, ରାଣୀ କାହାଣୀ	୧୨୨
୩୬. କଟା ମୁଣ୍ଡ କାହାଣୀ	୧୨୬
୩୭. କୁକା ଓ କଣା ଦୁଇ ସାଙ୍ଗ	୧୨୮
୩୮. ଚିକି ପିଲା ଓ ଠେକୁଆ	୧୩୧
୩୯. ବାଘ ଓ ଛେଳି କାହାଣୀ	୧୩୩
୪୦. ଚାଷୀ, ବାଘ ଓ ଚତୁର ବିଲୁଆ	୧୩୬
୪୧. ସର୍ପଗନ୍ଧା ଓ ଗୋପାଳ, ଗୋପାଳୁଣୀ	୧୩୯
୪୨. ଦୁଇ ଠକଙ୍କ କାହାଣୀ (୧)	୧୪୧
୪୩. ଦୁଇ ଠକଙ୍କ କାହାଣୀ (୨)	୧୪୫
୪୪. କନ୍ଧ ବୁଢ଼ା ଓ ମହାବଳ ବାଘ	୧୪୮
୪୫. ହଜାରେ ମାରୁ	୧୫୧
୪୬. ପରଜା କନ୍ୟା ଓ ରାକ୍ଷସ ଭାଇ	୧୫୫
୪୭. ମାଙ୍କଡ଼ର ମୁହଁ କଳା କାହିଁକି?	୧୫୮
୪୮. ସାତ ଭାଇ ଓ ଭଉଣୀ ଗପ	୧୬୧
୪୯. କୁହୁକ ମୁଦି	୧୬୪
୫୦. ବାଘ ଓ ଚକ୍ବଳି ପିଠା ଗପ	୧୬୮

କିମ୍ବରୀଣୀ ଓ ବିଲୁଆ କାହାଣୀ

(ନବରଙ୍ଗପୁର, କନ୍ଧ ଲୋକ କଥା)

ଗୋଟିଏ କଙ୍ଗଲରେ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ପୋଖରୀ ଥିଲା । ସେହି ପୋଖରୀରେ ଅତଳତଳ ପାଣି ଥିଲା । କିମ୍ବରୀଣୀଟିଏ ତାର ପିଲାମାନଙ୍କ ସାଥୀରେ ସେହି ପୋଖରୀରେ ମହା ଆନନ୍ଦରେ ରହୁଥିଲା । କିମ୍ବରୀଣୀଟିର ପଟାଶରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ପିଲାଛୁଆକିରି ଥିଲେ । ପିଲାମାନଙ୍କ ସହ କିମ୍ବରୀଣୀ ବେଶ୍ ଆନନ୍ଦରେ ଦିନତକ କାଟୁଥିଲା ।

ଦିନେ ସେହି ପୋଖରୀ ବାଟ ଦେଇ ବିଲୁଆଟିଏ ଯାଉଥିଲା । ସେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲା, ଏହି ପୋଖରୀରେ ପଟାଶରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ କିମ୍ବରୀ ଅଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କୁ କିପରି କୌଶଳ କରି ଖାଇପାରିଲେ ତାର ଦୁଇ ମାସର ଭୋକନ ଚିନ୍ତା କଟି ଯାଆନ୍ତା ବୋଲି ବିଲୁଆ ମନେମନେ ଭାବିଲା । ତେଣୁ ସେ ମନେମନେ ଏକ ଉପାୟ ପାଣିଲା । ବିଲୁଆ ବହୁ ରାବିଚିନ୍ତି ଶେଷରେ ଗୋଟିଏ ବଢ଼ିଆ ଉପାୟ ବାହାର କଲା ।

ବିଲୁଆ ଆସି ସେହି ପୋଖରୀ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲା । କିମ୍ବିରିଣୀ ବିଲୁଆକୁ ଦେଖି ବେଶ୍ ଆନନ୍ଦିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା । ବିଲୁଆ କିମ୍ବିରିଣୀ ମାତାମୁଖୁ ନମସ୍କାର କରି ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଠ ପଢ଼ା କଥା ବଖାଣିଲା । କେମିତି ପିଲାମାନେ ଅଙ୍କ, ପଣକିଆ ଶିଖି ଗଲେଣି । ଏକ, ଦୁଇ ଡଗଡଗ ହୋଇ ତାଙ୍କି ଯାଉଛନ୍ତି । ମିଶାଣ, ଫେଡ଼ାଣ ଶିଖି ଗଲେଣି ।

ବିଲୁଆ କହିଲା: ବୁଝିଲ ମାତାମ୍ ଆପଣଙ୍କ ବଡ଼ ପୁଅ ବହୁତ ବୁଦ୍ଧିମାନ୍, ସେ ତ ଚଟାପଟ୍ ପାଠ ଶିଖି ଯାଉଛି । ସେ ବହୁତ ପଢ଼ିବ । ଦେଖିବ ସେ ଏ କଙ୍ଗଲର ସବୁଠୁ ବିଦ୍ଵାନ୍ ହେବ । କିମ୍ବିରିଣୀ ବିଲୁଆ ପାଖରୁ ନିଜ ପୁଅର ଏଭଳି ପ୍ରଶଂସା ଶୁଣି ତା ମନ କୁଣ୍ଢେ ମୋଟ ହୋଇଗଲା ।

ବିଲୁଆ ପୁଣି କିମ୍ବିରିଣୀକୁ କହିଲା: ବୁଝିଲ ମାତାମ୍, ଆପଣଙ୍କର ତ କୋଡ଼ିଏ ପିଲା ପାଠ ପଢ଼ୁଛନ୍ତି । ଭଲ ମଧ୍ୟ ପଢ଼ୁଛନ୍ତି । ଅବଶିଷ୍ଟ ତିରିଶ୍ ପିଲା କ'ଣ ମୁର୍ଖ ହେବେ । ସେମାନଙ୍କୁ ବି ମୋ ସାଥୀରେ ଆସି ପଠାଅ । ସେମାନେ ବି ସେମାନଙ୍କ ଭାଇ ଭଉଣୀମାନଙ୍କ ସାଥୀରେ ପାଠ ପଢ଼ିବେ । ବିଲୁଆର ଏହି କଥା କିମ୍ବିରିଣୀ ମନକୁ ପାଇଲା । ସେ ଅବଶିଷ୍ଟ ତିରିଶ୍ ପିଲାଙ୍କୁ ବିଲୁଆ ସାଥୀରେ ପାଠ ପଢ଼ିବାକୁ ପଠେଇଲା ।

ବିଲୁଆ ଏଥର ବି ତିରିଶ୍ କିମ୍ବିରି ଛୁଆକୁ ନେଇ ତା ଘର ଅଭିମୁଖେ ଯାତ୍ରା କଲା । ଏଥର ବି ଏହି ତିରିଶ୍ କିମ୍ବିରି ଛୁଆଙ୍କୁ ନେଇ ସେହି ଗୁମ୍ଫା ମଧ୍ୟରେ ରଖିଲା । ସେମାନଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ କରି ଗୋଟିଏ ପ୍ରତି ଦିନ ଖାଇବାକୁ ଲାଗିଲା । ଏମିତି ଖାଉ ଖାଉ ତିରିଶ୍ ଦିନରେ ସମସ୍ତ କିମ୍ବିରି ଛୁଆ ଶେଷ ହୋଇଗଲେ ।

ବିଲୁଆ ଏଥର କ'ଣ ଖାଇବ ତା ମୁଣ୍ଡରେ ପୁଣି ଚିନ୍ତା ପଶିଲା । ସେ ଏଥର ମା କିମ୍ବିରିଣୀ ଉପରେ ଆଖି ପକେଇଲା । କେମିତି କିମ୍ବିରିଣୀକୁ ଖାଇବ ଉପାୟ ପାଞ୍ଚିଲା ।

ଶେଷରେ ବିଲୁଆ ଯାଇ ସେହି ପୋଖରୀ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲା ।

କିମ୍ବିରିଣୀ ବିଲୁଆକୁ ଦେଖି ନମସ୍କାର ହୋଇ ପଚାରିଲା: ଅବଧାନେ, ପିଲାମାନଙ୍କ ଖବର କେମିତି, ସେମାନେ କେମିତି ପାଠ ପଢ଼ୁଛନ୍ତି ଆଉ ସେମାନଙ୍କ ଦେହପା' କେମିତି ଅଛି ?

କିମ୍ବିରିଣୀର ଏହି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର କ'ଣ ଦେବ ଭାବି ଭାବି ବିଲୁଆ ଭରି ଯାଉଥାଏ । କିନ୍ତୁ ମନରେ ସାହାସ ବାନ୍ଧି କହିଲା: ମାତାମ୍, ତମେ ତ ଭଲ ମା, ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ଦେଇ ବେଶ୍ ଆରାମରେ ଏହି ପୋଖରୀ ଭିତରେ ଅଛ ! ଥରେ ଚାଲ ଦେଖି ଆସିବ, କେମିତି ପିଲାମାନେ ପାଠ ପଢ଼ୁଛନ୍ତି । କେତେ ଶିକ୍ଷିତ ହୋଇଗଲେଣି ।

କିମ୍ବିରିଣୀ ବିଲୁଆ ମାଷ୍ଟର କଥାର ମର୍ମ ବୁଝିପାରି ନିଜକୁ ପିକାରିଲା । ସେ ତାର ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଦେଖି ଆସିବା ପାଇଁ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ଉଠିଲା । ସେ ବିଲୁଆ ମାଷ୍ଟ୍ର ସାଙ୍ଗରେ ତା ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଦେଖିବା ପାଇଁ ବାହାରିଲା ।

ବିଲୁଆ ମାଷ୍ଟ୍ର ସାଙ୍ଗରେ କିମ୍ବିରିଣୀ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଦେଖିବାକୁ ଚାଲିଲା । ବାଟରେ ଯାଉ

ଯାଉ ସନ୍ଧ୍ୟା ହୋଇଗଲା । ବିଲୁଆ କହିଲା: ମାତାମ୍, ଆମ ଘର ତ ବହୁତ ବାଟ ରହିଲାଣି, ଏଣେ ସନ୍ଧ୍ୟା ବି ହୋଇଗଲାଣି । ଗୋଟେ କଥା କରିବା, ଆମେ ଏଇଠି ଲୋଉଠି ବାଟରେ ଆଜି ରାତିକ ଅଟକି ଯିବା । ପୁଣି ସକାଳ ହେଲେ ବାହାରିବା ।

ବିଲୁଆ କଥାରେ କିମ୍ବିରିଣୀ ରାଜି ହେଲା । ସେମାନେ ନିକଟସ୍ଥ ଏକ ଚାଷୀର ଖଳାକୁ ଗଲେ । ଚାଷୀଟିଏ ତା ଖଳାରେ ନଡ଼ାରେ ଏକ ପଲା କରିଥାଏ ।

ବିଲୁଆ କିମ୍ବିରିଣୀକୁ କହିଲା: ମାତାମ୍, ଆପଣ ଘଣ୍ଟି ଲୋକ, ତେଣୁ ଆପଣ ଏହି ପଲା ଭିତରେ ଶୋଇ ପଡ଼ି । ମୁଁ ବାହାରେ ଶୋଇଛି । କିମ୍ବିରିଣୀ ବିଲୁଆ କଥାରେ ରାଜି ହୋଇ ପଲା ଭିତରେ ଶୋଇଲା । ବିଲୁଆ ପଲା ଦ୍ଵାରରେ ଏକ ପଥର ରଖି କିଛି ସମୟ ବାହାରେ ଶୋଇ ରହିଲା । ଯେମିତି ରାତି ଅଧିକ ହୋଇଛି, ବିଲୁଆ ନିକଟ ଗାଁକୁ ଯାଇ ନିଆଁ ଖଣ୍ଡେ ଧରିକି ଆସିଲା । କିମ୍ବିରିଣୀ ଶୋଇଥିବା ପଲାରେ ନିଆଁ ଲଗେଇ ଦେଲା ।

କିମ୍ବିରିଣୀ ଆଉ ବାହାରକୁ ବାହାରି ନ ପାରି ତା ଭିତରେ ପୋଡ଼ି ହୋଇ ମଲା ।

କିମ୍ବିରିଣୀକୁ ଖାଇବ ବୋଲି ବିଲୁଆ ଏକଦମ୍ ନିଶାରେ ମସ୍ତୁଲ୍ ହୋଇଯାଇଥାଏ । ଏତେବଡ଼ କିମ୍ବିରିଣୀର ମାଂସ ସେ ଖାଇବାକୁ ଅପେକ୍ଷା କରିଥାଏ । ମାଂସ ଖାଇବା ନିଶାରେ ସେ ଏମିତି ଭାବେ ମଗ୍ନ ହୋଇଯାଇଥାଏ, ବାହାରେ କ'ଣ ଘଟିଲା ନ ଘଟିଲା ସେଥିପ୍ରତି ନଜର ନଥାଏ ।

ଏଣେ ଧାନ ଖଳାରେ ନିଆଁ ଜଳିବାର ଦେଖି ଚାଷୀ ଓ ତାର ପରିବାର ଲୋକେ ଠେଙ୍ଗା ବାଜି ଧରି ଧାଇଁ ଆସିଲେ । ବିଲୁଆ ସେମିତି ଏକ ଲୟରେ କିମ୍ବିରିଣୀକୁ ଖାଇବ ବୋଲି ଅପେକ୍ଷା କରି ଗଛ ମୂଳେ ବସି ରହିଥାଏ । ଏଣେ ହୋ ହଲ୍ଲୁ କରି ଚାଷୀ ଓ ଗାଁ ଲୋକମାନେ ଠେଙ୍ଗାବାଜି ଧରି ଧାଇଁ ଆସିଲେ ।

ବିଲୁଆଟି ଗଛମୂଳେ ବସିଥିବାର ଗାଁ ଲୋକେ ଦେଖି ଠେଙ୍ଗାରେ ପାହୁର-ପରେ ପାହାର ପକେଇବାରେ ଲାଗିଲେ । ବିଚରା ବିଲୁଆଟି ଗାଁ ଲୋକଙ୍କ ଠେଙ୍ଗା ପାହୁରରେ ସେଇଠି ସମ୍ପା ହୋଇଗଲା ।

ଏଇଠି ମନେ ରଖିବାକୁ ହେବ, ଯେ ପାଞ୍ଚେ ପର ମନ୍ଦ, ତା ମନ୍ଦ ପାଞ୍ଚୁଡ଼ି ଗୋବିନ୍ଦ । ବିଲୁଆ ଯେମିତି କିମ୍ବିରିଣୀର ସବୁ ଛୁଆକୁ ଖାଇ ଯାରି ଶେଷରେ କିମ୍ବିରିଣୀକୁ ଖାଇବାକୁ ଯୋଜନା କରିଥିଲା, ଶେଷରେ ଅତି ଲୋଭରୁ ସେ ନିଜେ ମଲା ।

ମାଲ୍ୟାଣି ଝିଅ ଓ ସାପ କାହାଣୀ

(ନବରଙ୍ଗପୁର, ଭତରା ଲୋକ କଥା)

ଛୋଟ ଝିଅଟିଏ ଶେଯରେ ଶୋଇଥାଏ । ତା ପାଖରେ ସାପଟିଏ ଫଣା ଟେକି ରହିଥାଏ ।
ଗୋଟିଏ ଶେଯରେ ସାପ ଓ ଶିଶୁଟି ଶୋଇଥିବାର ଦେଖି ଘର ଲୋକେ ଭୟ ପାଇଗଲେ ।
ଶିଶୁଟିର ପିତୃଣୀ ଏହି ଦୃଶ୍ୟଟିକୁ ଦେଖି ହାତଲି ଖାଇଗଲା । ବଡ଼ ପାଟିକରି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଡାକ
ପକେଇଲା । ସମସ୍ତେ ଆସି ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚି ଯିବାରୁ ସାପଟି ସେଠାରୁ ପଳେଇଗଲା ।

ସାପଟି ପଳେଇ ଗଲା ସତ, କିନ୍ତୁ ସେତିକିବେଳୁ ପିତୃଣୀ ମନକୁ ପାପ ଛୁଇଁଲା । ଶିଶୁଟି
ସହିତ ସାପ ଶୋଇଥିବାରୁ ପିତୃଣୀ ମନରେ ସନ୍ଦେହ ବଢ଼ିଲା । ବୋଧେ ଶିଶୁଟି ସାପମାନଙ୍କର
ବଂଶର ଏବଂ ମଣିଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଅମଙ୍ଗଳକାରୀ ଭାବି ଶିଶୁଟିକୁ ନେଇ ବଣରେ ଫିଙ୍ଗି
ମାରି ଦେଇ ଆସିବାକୁ ପିତୃଣୀ ମନେମନେ ଚିନ୍ତାକଲା ।

ପିତୃଣୀର ଏପରି କଥା କାଣିପାରି ଶିଶୁ କନ୍ୟାଟିର ବାପା ତାକୁ ଲୁଚେଇକରି ନେଇ
ହାଟକୁ ଚାଲିଗଲା । ବାଟରେ ଏକ ଗଛ ମୂଳେ ଶିଶୁଟିକୁ ନ ମାରି ଠାକୁରଙ୍କ ଭରସାରେ
ଶୁଏଇ ଦେଇ ଚାଲି ଆସିଲା ।

ଏହି ସମୟରେ ସେହି ବାଟ ଦେଇ ଏକ ମାଳି ଓ ମାଳିଆଣି ଆସୁଥିଲେ। ଝିଅଟିକୁ ଦେଖି ସେମାନେ ଉଠେଇକି ନେଇ ଆସିଲେ। ଶ୍ରାଦ୍ଧରେ ଝିଅଟିକୁ ଧରିଲେ ଓ ଗୋଲ କଲେ। ସେମାନେ ହାଟରୁ ଆଣିଥିବା ନୂଆ ହାଣ୍ଡିରେ ଝିଅଟିକୁ ରଖିଲେ। ଏହି ହାଣ୍ଡିରେ ପୂରେଇ ଝିଅଟିକୁ ଘରକୁ ନେଇ ଆସିଲେ। ଘରେ ଝିଅଟିକୁ ଲୁଚେଇକି ରଖିଲେ। ଏ କଥା କେହିବି ଜାଣି ପାରିଲେ ନାହିଁ। ପଡ଼ିଶା ଘର ଲୋକେ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ କିଛି ବି ସୋର୍ ଶବ୍ଦ ଜାଣି ପାରିଲେନି। ଏହାପରେ ମାଲ୍ୟାଣି ବୁଢ଼ୀ ମନରେ ଗୋଟିଏ ଫନ୍ଦି ବାହାର କଲା। ମାଲ୍ୟାଣୀ ହାଟକୁ ଯାଇ ଗୋଟିଏ ଟାଙ୍ଗା (ମାଟି ହାଣ୍ଡି) ଆଣିଲା। ତାହାକୁ ପେଟରେ ଦେଇ ଉପରେ ଶାଢ଼ି ପିନ୍ଧିଲା, ଯେମିତି ସେ ଗର୍ଭବତୀ ଅଛି ବୋଲି ଜଣାପଡ଼ିଲା। ଏମିତି ଅବସ୍ଥାରେ ବାଇଗଣ ବିକିବାକୁ ଗାଁକୁ ଗଲା। ଗାଁର ପିଲା, ଟୋକୀ, ଭୂଆସୁଣୀମାନେ ମାଲ୍ୟାଣୀର ଏପରି ଅବସ୍ଥା ଦେଖି କାବା ହୋଇଗଲେ। ସେମାନେ ଭାବିଲେ ମାଲ୍ୟାଣୀର କ'ଣ ପିଲାପିଲି ହେବ।

ଗାଁର ପିଲା, ଟୋକୀମାନେ ମାଲ୍ୟାଣୀକୁ ପଚାରିଲେ: ବୁଢ଼ୀ ବୟସରେ ଗର୍ଭ ଯାଇଛି, ବୁଢ଼ାକାଲେ ବାପା, ମା ହେବ।

ବୁଢ଼ି କହିଲା: ଆମର ବକଟେ ବୋଲି ପିଲା ନାହିଁ, ଭଗବାନ ବୁଢ଼ି ବେଳକୁ ଦୟା କଲେ। ଭଗବାନ ଆମ ପ୍ରାର୍ଥନା ଶୁଣିଲେ। ବାଇଗଣ ବିକି ସାରି ମାଲ୍ୟାଣି ବୁଢ଼ି ଘରକୁ ଫେରିଲା। ଘର ପାଖରେ ପହଞ୍ଚି ବୁଢ଼ି କହିଲା: ମୋର ଭୀଷଣ ପେଟ ବଥା ହେଉଛି। କଷ୍ଟ ହେଉଛି। ଏହା ପରେ ବୁଢ଼ି ଘରେ ପଶି କବାଟ କିଲିଦେଲା। କିଛି କ୍ଷଣ ପରେ ବୁଢ଼ିର ଝିଅଟିଏ ହୋଇଛି ବୋଲି ବୁଢ଼ା କହିଲା। ପଡ଼ିଶା ଘରର ଲୋକେ ଏହା ଦେଖିବାକୁ ସେଠାରେ ଗୁଣ୍ଡ ହୋଇଗଲେ। ସାଇପତିଶାମାନେ ବୁଢ଼ିର ଝିଅକୁ ଦେଖି ବହୁତ ଖୁସି ହେଲେ। ବୁଢ଼ା କହିଲା ଆମକୁ ଏ ବୟସରେ ଭଗବାନ ଝିଅଟେ ଦେଇଛନ୍ତି।

ବୁଢ଼ା ଖୁସି ହୋଇ ସାଇ ପଡ଼ିଶାମାନଙ୍କୁ ଡାକିଲା ଓ କହିଲା: ଆସ ଝିଅର ନାଁ ଦେବା। ପଡ଼ିଶା ଘର ଲୋକେ ଆସିଲେ ଓ ଜ୍ୟୋତିଷ ଡକାଇଲେ। ଜ୍ୟୋତିଷ ବୁଢ଼ା, ବୁଢ଼ିକୁ କହିଲେ: ତମ ଘରକୁ ତୁଳସୀ ଦେବୀ ବିଜେ କରିଛନ୍ତି। ତେଣୁ ତାର ନାମ ତୁଳସୀ ରଖ।

ଶଶିକଳା ପରି ଝିଅ ଦିନକୁ ଦିନ ବଡ଼ ହେବାରେ ଲାଗିଲା। ଟୋକୀପିଲାଙ୍କ ସାଥରେ ରାଜା ଘର ଦୁଆରକୁ ଖେଳିବାକୁ ଗଲା। ରାଜା ଘର ଦୁଆରେ ପିଲାମାନେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଖେଳ ଖେଳନ୍ତି। ରାଜାଙ୍କର ବି ତୁଳସୀ ବୟସର ଏକ ଝିଅ ଥିଲା। ରାଜା ଝିଅ ଓ ତୁଳସୀ ସାଥେ ହୋଇ ଖେଳିଲେ। ଦୁହେଁ ଧୂଳି ମାଟିରେ ଖେଳିଲେ, ଝୁଲଣାରେ ଝୁଲିଲେ। ତୁଳସୀ ଏତେ ଯୁଦ୍ଧୀ ଥିଲା, ରାଜା ଝିଅ ତା ଆଗରେ ଫିକା ପଡ଼ିଯାଉଥିଲା।

ତୁଳସୀର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ରାଜା ଦେଖିଲେ ନିଜ ଝିଅ ପ୍ରତି ରାଜାଙ୍କର ଉଦାସୀନତା ଆସିବ ଭାବି ରାଣୀମାନେ ତୁଳସୀ ପ୍ରତି ଈର୍ଷାପରାୟଣ ହୋଇ ଉଠିଲେ। ରାଣୀମାନେ ମିଶି ତୁଳସୀକୁ ଗାଳିଗୁଲି କଲେ ଓ ସେଠାରୁ ବାହାର କରି ଦେଲେ। ରାଜା ଘର ଦୁଆରକୁ ଆଉ ନ

ଆସିବାକୁ ରାଣୀମାନେ ତାକୁ କହିଲେ। ତୁଳସୀ ମନ ଦୁଃଖ କରି ସେଠାରୁ ଚାଲିଗଲା।
ରାଜା ଝିଅ ଏ ଘଟଣାରେ ମନ ଦୁଃଖ କଲା ଓ କାନ୍ଦିଲା।

ଦିନ ପରେ ଦିନ ଗତି ଚାଲିଲା। ତୁଳସୀ କ୍ରମେ ଯୌବନପ୍ରାପ୍ତ ହେଲା। ମାଲ୍ୟାଣି ନିକର
ଫୁଲ ବେପାର ଦେଖୁଥାଏ। ଏହା ମଧ୍ୟରେ ତୁଳସୀ ମଧ୍ୟ ଫୁଲ ବିକିବାକୁ ଗଲା। ଗାଁ ଗାଁ
ବୁଲି ଫୁଲ ବିକିଲା।

ଦିନେ ତୁଳସୀ ଫୁଲ ଚାଙ୍ଗୁଡ଼ି ଧରି ରାଜ ନଅରକୁ ଗଲା। ରାଣୀମାନେ ତାର ଯୌବନ ଓ
ଯୌବର୍ଯ୍ୟ ଦେଖି କାବା ହୋଇଗଲେ ଓ ଈର୍ଷାରେ କଳିବାକୁ ଲାଗିଲେ। ରାଜା ତୁଳସୀକୁ
ଦେଖିଲେ କାଳେ ତାକୁ ମୁଖ୍ୟ ରାଣୀ କରିଦେବେ ଭାବି ରାଣୀମାନଙ୍କର ମତି ଭ୍ରମ ହୋଇଗଲା।
ଏଣୁ ଏହି ରୂପବର୍ତ୍ତୀକୁ ମାରି ରାଣୀ ଅନ୍ତସ୍ତରରେ ପୋତିଦେଲେ ରାଜା ଆଉ କାଣି ପାରିବେ
ନାହିଁ ବୋଲି ରାଣୀମାନେ ଭାବିଲେ। ଏହି ମାଲ୍ୟାଣୀ କନ୍ୟା ବଞ୍ଚି ରହିଲେ ରାଣୀ ହେବା
ସୁନିଶ୍ଚିତ ଭାବି ରାଣୀମାନେ ମନେମନେ ଭୟ ପାଇଗଲେ।

ଏଣୁ ରାଣୀମାନେ ତାଙ୍କର ଦୂତକୁ ପଠାଇ ତୁଳସୀକୁ ମାରିବାକୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କଲେ।
ଦୂତମାନେ ତାକୁ କଙ୍ଗଲକୁ ଧରି ନେଇ ମାରି ଦେବାକୁ ଉଦ୍ୟତ ହେଲା ବେଳକୁ ତୁଳସୀ
ସେମାନଙ୍କୁ କହିଲା: ମୋତେ ମାର ନାହିଁ, ମୋତେ ଯଦି ମାରିବାକୁ ଚାହୁଁଛ, ତେବେ ମୋର
ଜୀବନ ରାଜାଙ୍କ ପାଟ ହାତୀ ପାଖରେ ଅଛି, ତାକୁ ମାରିଲେ ଯାଇ ମୁଁ ମରିବି। ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ
ଦୂତମାନେ ତୁଳସୀକୁ ଛାଡ଼ି ଦେଇ ଯାଇ ରାଜାଙ୍କ ପାଟ ହାତୀକୁ ମାରିଦେଲେ। ଏହା ମଧ୍ୟରେ
ତୁଳସୀ ସେଠାରୁ ଖସି ଚାଲି ଆସିଲା।

ତୁଳସୀକୁ ମାରିବାକୁ ହୋଇଥିବା ଯୋଜନା କଥା ରାଜା ଝିଅ ଜାଣି ପାରିଲା। ସେ
ତୁଳସୀ ପାଖକୁ ଆସିଲା ଓ କହିଲା: ତୋତେ କେହିବି ମାରି ପାରିବେନି। ତତେ ଯଦି ମାରିବେ,
ତେବେ ପ୍ରଥମେ ମତେ ମାରିବେ।

ଏହାର କିଛି ଦିନ ପରେ ପୁଣି ତୁଳସୀ ଆଉ ଦିନେ ରାଜ ନଅରକୁ ଫୁଲ ନେଇ ଗଲା।
ସେଦିନ ମଧ୍ୟ ରାଣୀମାନେ ତାକୁ ମାରିବାକୁ ଯୋଜନା କଲେ। ରାଣୀମାନେ ତାଙ୍କର ସୈନିକକୁ
ପଠାଇ ତୁଳସୀକୁ କଙ୍ଗଲ ମଧ୍ୟରେ ନେଇ ମାରିଦେବାକୁ କହିଲେ। ସୈନିକମାନେ ତୁଳସୀକୁ
ନେଇ କଙ୍ଗଲ ମଧ୍ୟକୁ ଚାଲିଗଲେ। ସୈନିକମାନେ ଯେତେବେଳେ ତୁଳସୀକୁ ମାରିବାକୁ
ଉଦ୍ୟତ ହେଲେ ତୁଳସୀ କହିଲା: ମୋ ବାପା ଜଣେ ଯାଦୁଗର। ତମେ ମୋତେ ମାରିବାକୁ
ଆଣିଥିବା କଥା ସେ ଜାଣି ପାରୁଛି। ସାତ ସମୁଦ୍ର ମଧ୍ୟରେ ସାତ ଧାର ସାତ ବଖରା ପଥର
ଘର ମଧ୍ୟରେ ଅଛି ଗୋଟିଏ ପ୍ରତିମା। ସେ ପ୍ରତିମା ପିଛିଛି ସାତ ତୋଳା ସୁନା ମାଳି। ସେ
ସାତ ତୋଳା ସୁନା ମାଳିରେ ଅଛି ମୋ ଜୀବନ। ତମେମାନେ ମୋତେ ମାରିବାକୁ ହେଲେ
ସେଠାକୁ ଯିବାକୁ ହେବ। ସେଠାକୁ ଯାଇ ସେହି ପ୍ରତିମାର ବେକକୁ ଖଣ୍ଡା ଟୋଟରେ ଖଣ୍ଡଖଣ୍ଡ
କରିଦେବ। ପ୍ରତିମାର ବେକ ସହିତ ସାତଟି ମାଳି ଛିଣ୍ଡି ପଡ଼ିବ। ତା ପରେ ଯାଇ ମୁଁ ମରିବି

ବୋଲି ତୁଳସୀ ତାର ମୃତ୍ୟୁ ରହସ୍ୟ ବତେଇ ଦେଲା ।

ତୁଳସୀ ପାଖରୁ ଏହି ରହସ୍ୟ ଶୁଣି ସୈନିକମାନେ ସମୁଦ୍ର ମଧ୍ୟକୁ ଗଲେ । ସେହି ପ୍ରତିମା ଥିବା ସ୍ଥାନରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ସେମାନେ ଗୋଟିଏ ବୋଟରେ ପ୍ରତିମାର ବେକକୁ ଦିଗଡ଼ କରିଦେଲେ ଓ ସୁନା ମାଳି ନେଇ ଚାଲି ଆସିଲେ । ସୈନିକମାନେ ସେ ମାଳିକୁ ଆଣି ରାଣୀମାନଙ୍କୁ ଭେଟି ଦେଲେ । ରାଣୀ ଖୁସି ହେଲେ । ସେତେବେଳକୁ ତୁଳସୀ ମରି ଯାଇଥାଏ । ରାଣୀ ସୈନିକମାନଙ୍କୁ କହିଲେ: ଏ ଶବକୁ ନେଇ ଅଗନା ଅଗନି ବନସ୍ତରେ ଫିଙ୍ଗି ଦେଇ ଆସ ।

ସୈନିକମାନେ ତୁଳସୀର ଶବକୁ ନେଇ ଜଙ୍ଗଲକୁ ଯାଉଥିଲେ । ଏହି ସମୟରେ ଜଙ୍ଗଲ ବାଟ ଦେଇ ସେପଟୁ ରାଜା ଆସୁଥିଲେ । ସୈନିକ ଓ ରାଜାଙ୍କ ମୁହାଁମୁହିଁ ହୋଇଗଲା । ସୈନିକମାନେ ଶବଟିକୁ ଡାଙ୍କିକରି ନେଉଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତାର ହାତ ପାପୁଲି ବାହାରକୁ ଦେଖା ଯାଉଥିଲା । ରାଜାଙ୍କ ନକର ହାତ ପାପୁଲି ଉପରେ ପଡ଼ିଗଲା । ରାଜା ଘୋଡ଼ାରୁ ଓହ୍ଲାଇ ଶବବାହକମାନଙ୍କୁ ଅଟକାଇଲେ । ଏହି ଶବଟି କେଉଁ ସୁନ୍ଦରୀ ତରୁଣୀର ବୋଲି ରାଜା ସେମାନଙ୍କୁ ପୁଚ୍ଛା କଲେ । ଶବ ବାହକମାନେ କହିଲେ: ଏ ଶବ ମାଲ୍ୟାଣି ଝିଅର । ମାଲ୍ୟାଣିର କେହି ଜ୍ଞାତି କୁଟୁମ୍ବ ନଥିବାରୁ ଏ ଶବକୁ ସେମାନେ ସକାର କରିବାକୁ ନେଉଛନ୍ତି ବୋଲି ସୈନିକମାନେ ରାଜାଙ୍କୁ କହିଲେ ।

ରାଜା ଏତେ ସୁନ୍ଦର ହାତ ପାପୁଲି ଦେଖିବା ପରେ ଶବଟି ଉପରେ ଘୋଡ଼ାଯାଇଥିବା କପଡ଼ାକୁ କାଟିବାକୁ କହିଲେ । ମୃତ ତୁଳସୀର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଦେଖି ରାଜା ବିମୋହିତ ହୋଇଗଲେ । ଏତେ ସୁନ୍ଦରୀ ତରୁଣୀ ହଠାତ୍ କେମିତି ମଲା ରାଜା ସନ୍ଦେହ କଲେ । ଏହାର ତଦନ୍ତ କରିବାକୁ ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କଲେ । ରାଜା ଏମିତି ଚିନ୍ତା କରୁଥିବା ସମୟରେ ସୈନିକମାନେ ଥରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଏହି ସମୟରେ ହଠାତ୍ ଗଛରୁ ଏକ ବୁଡ଼ା ମାଙ୍କଡ଼ ତଳକୁ ଓହ୍ଲାଇ ଆସିଲା । ତୁଳସୀର ଶବ ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚି ମୁଣ୍ଡ ଗଣ୍ଡିକୁ ଯୋଡ଼ି ଦେଲା । ସେ ଜଙ୍ଗଲରୁ କିଛି ଚେର ମୂଳି ଆଣି ଶବଟିର କଟା ସ୍ଥାନରେ ଲଗାଇ ଦେଲା । ଏହା ପରେ ମାଙ୍କଡ଼ଟି କିଛି ମନ୍ତ୍ର ଉଚ୍ଚାରଣ କରି କହିଲା: ଦିଦି ଏଥର ଉଠ, ଆଉ ଶୋଇ ରହିଲ କାହିଁକି? ଏହା ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ତୁଳସୀ ଉଠିବସିଲା । ତାର ମୁଖ ମଣ୍ଡଳ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ରେଣୁରେ ଝଲସି ଉଠିଲା ।

ମାଙ୍କଡ଼ ସମସ୍ତ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ରାଜାଙ୍କ ନିକଟରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କଲା ଏବଂ କହିଲା: ମହାରାଜ, ଏହି ଝିଅଟି ଆପଣଙ୍କ ଭାଗ୍ୟ ଅଟେ । ଏଣୁ ଆପଣ ଏହାକୁ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତୁ । ରାଜା ଆନନ୍ଦ ମନରେ ତୁଳସୀକୁ ନେଇ ରାଜ ନିଅରକୁ ବାହୁଡ଼ିଲେ । ଯେଉଁ ରାଣୀମାନେ ତୁଳସୀକୁ ମାରିଥିଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ଶୁଳାରେ ବସାଇଦେଲେ ।

ଦେଖିବାକୁ ପାଆନ୍ତି । ଥରେ ଗାଁର ପିଲାମାନେ ଭୁଙ୍ଗୁରୁ ବୁଡ଼ାକୁ କହିଲେ: ଅଜା, ଆମେମାନେ ତମ ସାଙ୍ଗରେ କେନ୍ଦୁ ତୋଳିବାକୁ ବଣକୁ ଯିବୁ ଓ ପାଟିଲା କେନ୍ଦୁ ଖାଇବୁ ।

ଭୁଙ୍ଗୁରୁ ବୁଡ଼ା ପିଲାମାନଙ୍କର ଏତେ ମାତ୍ରାରେ ଉତ୍ସାହ ଦେଖି ସେମାନଙ୍କୁ ମନା କରି ପାରିଲା ନାହିଁ । ସେମାନଙ୍କୁ ସାଥରେ ଜଙ୍ଗଲକୁ ନେବାକୁ ହଁ ଭରିଲା । ବୁଡ଼ା ସାଥୀରେ ଗାଁର ମୋଟ ୨୫ ଜଣ ପିଲା ଜଙ୍ଗଲକୁ ବାହାରିଲେ ।

ବୁଡ଼ା ଓ ପିଲାମାନେ ମିଶି ଜଙ୍ଗଲରୁ କେନ୍ଦୁ ତୋଳିଲେ । ଭୋକ ହେବାରୁ ତୋଳିଥିବା କେନ୍ଦୁତଳ ଖାଇଲେ । କ୍ରମେ ସେମାନଙ୍କୁ ନିଦ ଆସିବାରୁ ସେମାନେ ପତ୍ର ପାଣି ତା ଉପରେ ଶୋଇଲେ । ଶୋଇ ଉଠିଲା ପରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଶୋଷ ହେବାରୁ ପାଣି ପିଇବାକୁ ବୁଡ଼ାକୁ କହିଲେ । ପିଲାମାନେ ବୁଡ଼ାକୁ ପାଣି ପିଇବାକୁ କହିବାରୁ ବୁଡ଼ା ପିଲାମାନଙ୍କୁ କହିଲା ନିକଟରେ କେଉଁଠି ପାଣି ଅଛି ଦେଖିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ତେଣୁ ସେ ଜଣେ ପିଲାକୁ କହିଲା: ତୁ ଗଛ ଉପରକୁ ଚଢ଼ି ଯାଆ ଓ ସେଠାରୁ ଥାଇ ତଳକୁ ଅନେଇ ଦେଖ୍ କେଉଁଠି ପାଣି ଅଛି । ବୁଡ଼ା ପିଲାଟିକୁ କହିଲା: ଯେଉଁଠି ପକ୍ଷୀମାନେ ଉଡ଼ି ବୁଲୁଥିବେ ଜାଣିବୁ ସେଇଠି ନିଶ୍ଚୟ ପାଣି ଥିବ । ତାପରେ ଆମେ ସେଠାକୁ ପାଣି ପାଇଁ ଯିବା । ଏହା ପରେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ପିଲା ଗୋଟିଏ ଉଚ୍ଚା ଗଛ ଉପରକୁ ଚଢ଼ି ପାଣି କେଉଁଠି ଅଛି ଦେଖିଲା । ପିଲାଟି ଗଛକୁ ଚଢ଼ିଯିବା ପରେ ତଳକୁ ଅନେଇ ଦେଖିଲା ଦୂରରେ କିଛି ପକ୍ଷୀ ଏକ ପୋଖରୀ ନିକଟରେ ଉଡ଼ି ବୁଲୁଛନ୍ତି । ତା ପରେ ପିଲାଟି ଗଛରୁ ତଳକୁ ଓହ୍ଲାଇଲା । ଗଛରୁ ତଳକୁ ଓହ୍ଲାଇ ସାରି ପିଲାଟିର କହିବା ଅନୁଯାୟୀ ବୁଡ଼ା ଓ ଅନ୍ୟ ପିଲାମାନେ ସେଠାକୁ ଗଲେ ଓ ପାଣି ପିଇଲେ । ପିଲାମାନେ ମନ ଭରି ପାଣି ପିଇଲେ । ଏବଂ ଶେଷରେ ବୁଡ଼ା କହିଲା: ମୁଁ ବି ପାଣି ପିଇବି । ତେଣୁ ବୁଡ଼ା ପାଣି ପିଇବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା । ବୁଡ଼ା ଏମିତି ପାଣି ପିଇଲା, ପିଇଲା, ପିଇଲା ପୋଖରୀର ସବୁ ପାଣି ଶୁଖିଗଲା । ବୁଡ଼ା ପାଟି ଲଗେଇ ସବୁତଳ ପାଣି ଶୋଷି ଦେଲା । ପିଲାମାନେ ଦେଖି କାବା ।

ପିଲାମାନେ ଉତ୍ସୁକତାର ସହ ବୁଡ଼ାକୁ ପଚାରିଲେ: ଏମିତି କେମିତି ହେଲା, ପୋଖରୀର ସବୁତଳ ପାଣି କ'ଣ ତମେ ପିଇଦେଲ? ଏ ପାଣିତଳ କୁଆଡ଼େ ଗଲା; ଏମିତି ଅନେକ ପ୍ରଶ୍ନ ପିଲାମାନେ ବୁଡ଼ାକୁ ପଚାରିଲେ । ବୁଡ଼ା କହିଲା: ଏହା ହେଉଛି ଯାଦୁ ମନ୍ତ୍ରର କମାଲ ।

କଳାଶୟରୁ ଜଳ ଶୁଖିଯିବାରୁ ସେଠାରେ ଥିବା ମାଛଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ପଡ଼ି ଛଟଛଟ ହେଲେ । ମାଛ ଦେଖି ପିଲାମାନେ ଖୁସିରେ ଡେଇଁ ଉଠିଲେ ଏବଂ କହିଲେ ଏ ମାଛକୁ ଆମେ ନେବା । ବୁଡ଼ା ସେଉଁଠୁ ମନ୍ତ୍ର ବଳରେ ଏକ କୁହୁକ ଧୁଞ୍ଜି (ପାଟିଆ) ବାହାର କଲା । ଏବଂ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ସେହି ଧୁଞ୍ଜି ଦେଇ କହିଲା ସେଥିରେ ସବୁତଳ ମାଛ ଭର୍ତ୍ତି କର । ପିଲାମାନେ ସବୁତଳ ମାଛକୁ ସେହି କୁହୁକ ଧୁଞ୍ଜିରେ ଭର୍ତ୍ତି କଲେ । ଏବଂ ଏହା ପରେ ସେଠାରୁ ଅନ୍ୟତ୍ର

ଚାଲିଲେ । ଏତିକିବେଳେ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ପୁଣି ଭୋକ ହେଲା । ଏହି ଛଟଛଟିଆ ସକ ମାଛ ଦେଖି ପିଲାଙ୍କ ପାଟିରୁ ଲାଳ ଗଡ଼ିଲାଣି । ବୁଢ଼ା କହିଲା; ଏହି ମାଛକୁ ପୋତି ଖାଇବା । ତେବେ ନିଆଁ କେଉଁଠୁ ଆସିବ ? ବୁଢ଼ା ଚିନ୍ତାରେ ପଡ଼ିଗଲା ।

ବୁଢ଼ା କହିଲା କଙ୍ଗଲରେ କେଉଁଠି ନିଆଁ ଅଛି ଖୋଜିବାକୁ ହେବ । ତେଣୁ ବୁଢ଼ା ପାଞ୍ଚ ଜଣ ପିଲାଙ୍କୁ କଙ୍ଗଲର ଗୋଟିଏ ଦିଗକୁ ନିଆଁ ଖୋଜିବାକୁ ପଠେଇଲା । ଏହି ପାଞ୍ଚ ଜଣ ପିଲା କିଛି ବାଟ ଗଲାପରେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ପିଲା କହିଲା: ଆମେ ପୁଣି ଏକ ଉଡ଼ା ଗଛକୁ ଚଢ଼ି ଚାଲ ଦେଖିବା କେଉଁଠି ନିଆଁ ଅଛି । ଜଣେ ପିଲା ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ଏକ ଉଡ଼ା ଗଛକୁ ଚଢ଼ିଲା । ଚଢ଼ି ଦେଖିଲା ଏକ ଦିଗରୁ ଧୂଆଁ ବାହାରୁଛି । ତେଣୁ ଏହି ପିଲାମାନେ ସେହି ଦିଗରେ ଗଲେ । କିଛି ବାଟ ଗଲାପରେ ପିଲାମାନେ ଏକ ଘର ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲେ । ସେଠି ଯାଇ ଦେଖିଲେ ଗୋଟିଏ ବୁଢ଼ୀ ସେଠାରେ ନିଆଁ ଜାଳି ଶେକି ହେଉଛି । ସେ ବୁଢ଼ୀଟି ବାସ୍ତବରେ ଅସୁରୁଣୀ ବୁଢ଼ି ଥିଲା । ପିଲାମାନେ ଏହା ଜାଣି ପାରିଲେ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଅସୁରୁଣୀ ବୁଢ଼ିଟି ଅନ୍ଧ ଥିଲା । ତାର ଏକମାତ୍ର ଝିଅ ଥିଲା । ଝିଅ ସେତେବେଳେ କଙ୍ଗଲକୁ ଖାଦ୍ୟ ପାଇଁ ଯାଇଥିଲା । ସେ ଯାଇ କଙ୍ଗଲରୁ ଖାଦ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରି ଆଣିଲେ ମା ଓ ଝିଅ ଖାଆନ୍ତି ।

ଅସୁରୁଣୀ ବୁଢ଼ି ଅସୁରୁଣୀ ଘେତେବେଳେ ଏହି କୁନିକୁନି ପିଲାଙ୍କ ପାଟି ଶୁଣିପାରିଲା ତା ପାଟିରୁ ଲାଳ ଗଡ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲା । ପିଲାମାନେ ଏହି ବୁଢ଼ିକୁ ନିଆଁ ଦେବାକୁ କହିଲେ । ବୁଢ଼ି ଅସୁରୁଣୀ ଗୋଟିଏ ଉପାୟ ପାଞ୍ଜିଲା । ପିଲାମାନଙ୍କୁ ନିଆଁ ଦେବାକୁ କହି ସେଠାରେ ଥିବା ଏକ ସୁଡ଼ଙ୍ଗ ଭିତରକୁ ପଠେଇ ଦେଲା । ସେଠାରେ ନିଆଁ ଅଛି ବୋଲି କହି ବୁଢ଼ି ଅସୁରୁଣୀ ଚତୁରତାର ସହ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ସେହି ସୁଡ଼ଙ୍ଗ ଭିତରକୁ ପଠେଇଦେଲା । ପିଲାମାନେ ନିଆଁ ପାଇଁ ସୁଡ଼ଙ୍ଗ ଭିତରକୁ ପଶିଗଲା ପରେ ସେଠାରୁ ଆଉ ବାହାରି ଆସି ପାରିଲେ ନାହିଁ । କାନ୍ଦିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଏହା ଶୁଣି ଅନ୍ଧ ବୁଢ଼ି ଅସୁରୁଣୀ ପିଲାମାନଙ୍କୁ କହିଲା: ଥାଅ, ଥାଅ ସେଇଠି । ଆଉ ଅଧଘଣ୍ଟା ପରେ ଝିଅ ଆସିଲେ ତମକୁ ଖାଇ ଆମେ ଭୋକିଲା ମା, ଝିଅ ଦିହେଁ ଶାନ୍ତି ହେବୁ । ଏହା ଶୁଣି ପିଲାମାନେ ବଡ଼ ପାଟିରେ କାନ୍ଦିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

କିଛି ସମୟ ଗଲାପରେ ଏହି ପାଞ୍ଚ ଜଣ ପିଲା ନ ଆସିବାରୁ ବୁଢ଼ା ପୁଣି ଆଉ ପାଞ୍ଚ ଜଣ ପିଲାଙ୍କୁ ସେହି ଦିଗକୁ ପଠେଇଲା । ଏହି ପାଞ୍ଚ ଜଣ ପିଲା ପ୍ରଥମ ପାଞ୍ଚ ଜଣ ପିଲାଙ୍କ ଭଳି ସେହି ବୁଢ଼ି ଅସୁରୁଣୀ ହାବୁଡ଼ରେ ପଡ଼ି ପୁଣି ସେହି ଅନ୍ଧାରୀ ସୁଡ଼ଙ୍ଗ ଭିତରକୁ ପଶିଗଲେ ଓ ବାହାରି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଏମିତି ଏମିତି ପାଞ୍ଚ ପାଞ୍ଚ ଜଣ କରି ସବୁ ପିଲା ଏହି ବୁଢ଼ି ଅସୁରୁଣୀ ହାବୁଡ଼ରେ ପଡ଼ିଗଲେ । ସମସ୍ତ ୨୫ ଜଣ ପିଲା ସେହି ଅନ୍ଧାରୀ ସୁଡ଼ଙ୍ଗ ଭିତରେ ପଶି ଆଉ ବାହାରି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଏଣେ ବୁଢ଼ି ପାଟିରୁ ଖାଲି ଲାଳ ବାହାରୁଥାଏ । କେତେବେଳେ ଝିଅ ଫେରିବ ଏମାନଙ୍କୁ ଖାଇ ଶାନ୍ତିରେ ଘୁଣୁଡ଼ି ମାରିବ ବୁଢ଼ି ଚିନ୍ତାରେ ମଗ୍ନ ହୋଇ ପଡ଼ିଥାଏ ।

ଏଣେ ଅତ୍ୟଧିକ ବିଳମ୍ବ ହେବାରୁ ବୁଢ଼ା ମନରେ ସନ୍ଦେହ ହେଲା । ସବୁ ପିଲା ଯାଇ କେହିବି ଜଣେ ହେଲେ ନ ଫେରିବାରୁ ବୁଢ଼ା ବେସ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା । ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଖୋଜିବାକୁ ନିଜେ ବୁଢ଼ା ବାହାରିଗଲା । ସେ ଯାଇ ଦେଖିଲା ବୁଢ଼ି ଅସୁରୁଣୀ ପୂର୍ବ ପରି ଚାରି ପାଖରେ ବସି ନିଆଁ ଜାଳୁଛି । ବୁଢ଼ା ପିଲାମାନଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ପଚାରିବାରୁ ବୁଢ଼ି ଅସୁରୁଣୀ ତାକୁ ସେହି ସୁଡ଼ଙ୍ଗ ଦେଖାଇ ଦେଲା ଓ କହିଲା ପିଲାମାନେ ସେହି ସୁଡ଼ଙ୍ଗରେ ଖେଳୁଛନ୍ତି । ବୁଢ଼ା ସେତେବେଳେ ସୁଡ଼ଙ୍ଗ ଭିତରକୁ ଚାଲିଗଲା ଏବଂ ଦେଖିଲା ପିଲାମାନେ ସେଠାରେ ପଶି କାନ୍ଦୁଛନ୍ତି ଓ ବାହାରକୁ ଆସି ପାରୁନାହାନ୍ତି ।

ବୁଢ଼ାକୁ ଦେଖି ପିଲାମାନେ ଭେମା ରକ୍ତି ଛାଡ଼ିଲେ ଓ କାନ୍ଦିଲେ । କହିଲେ ଅଜା, ଆମକୁ ଏଠାରୁ ଶୀଘ୍ର ଉଦ୍ଧାର କର । ନଚେତ୍ ଅସୁରୁଣୀ ବୁଢ଼ିର ଝିଅ ଆସିଲେ ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଖାଇଦେବ । ବୁଢ଼ା କ'ଣ କରିବ ବୋଲି ଘଡ଼ିଏ ଚିନ୍ତା କଲା । ସେତେବେଳେ ତାର କୁହୁକ ଧୁଝି ବାହାର କଲା ଏବଂ ସବୁ ପିଲାଙ୍କୁ ଏହା ଭିତରେ ପଶିଯିବାକୁ କହିଲା । ବୁଢ଼ା ସବୁ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ମନ୍ତ୍ର ବଳରେ ତାର କୁହୁକ ଧୁଝି ଭିତରେ ପୁରାଇ ଦେଇ ସୁଡ଼ଙ୍ଗରୁ ଚତୁରତାର ସହ ବାହାରି ଆସିଲା । ଅନ୍ଧୁଣୀ ଅସୁରୁଣୀ ବୁଢ଼ି ଏ ସମ୍ପର୍କରେ କିଛି ହେଲେ ଜାଣି ପାରିଲା ନାହିଁ । ବୁଢ଼ା ସିନା ସେହି ସୁଡ଼ଙ୍ଗ ଭିତରୁ ବାହାରି ଆସିଲା କିନ୍ତୁ କିଛି ବାଟ ଯାଇଛି କି ନାହିଁ ବୁଢ଼ାଟି ପୁଣି ଏକ ବାଘ ଗୁମ୍ଫା ଭିତରକୁ ପଶିଗଲା । ଅସୁରୁଣୀ ଉତ୍ତରେ ସେହି ଗୁମ୍ଫାରେ ବୁଢ଼ା ଓ ପିଲାମାନେ କିଛି ସମୟ ଲୁଚି ରହିଲେ । ଭାଗ୍ୟ ଭଲ, ସେଠାରେ ସେତେବେଳେ ବାଘ ନଥିଲା ।

ଏହି ସମୟରେ ବୁଢ଼ି ଅସୁରୁଣୀର ଝିଅ ଘରକୁ ଫେରିଲା । ଆଜି ତାକୁ ଗୋଟିଏ ହେଲେ ଶିଙ୍ଗର ମିଳି ନଥିବାରୁ ମନ ଦୁଃଖରେ ଘରକୁ ଫେରିଛି । ବୁଢ଼ି ଅସୁରୁଣୀ ଝିଅକୁ ଖାଣ ଖାଇବାକୁ ଆଣିଛି ବୋଲି ପଚାରିବାରୁ ଝିଅ କହିଲା: କିଛି ଆଣିନାହିଁ । ବୁଢ଼ି ଅସୁରୁଣୀ ଝିଅକୁ କହିଲା: ବେସ୍ତ ହୁଅନା ଲୋ ଝିଅ, ଆମ ପାଇଁ ଆଜି ମାସକର ଗାତ୍ୟ ମିଳିଯାଇଛି । ସେଇ ସୁଡ଼ଙ୍ଗ ଭିତରକୁ ଚାଲିଯା । ସେଠାରେ ବହୁତ ପିଲା ଓ ଗୋଟିଏ ବୁଢ଼ା ଅଛି । ପନିକିରେ ଜାତି ସେମାନଙ୍କୁ ଖାଇବା ଚାଲ । କିନ୍ତୁ ଅସୁରୁଣୀ ଝିଅ ସୁଡ଼ଙ୍ଗ ଭିତରକୁ ଯାଇ ଦେଖିଲା ବେଳକୁ ସୁଡ଼ଙ୍ଗ ଭିତରେ କେହି ନାହାନ୍ତି । ସେଠାରୁ ଆସି ମାକୁ ପଚାରିଲା: କାହିଁ ସୁଡ଼ଙ୍ଗରେ କେହି ନାହାନ୍ତି ତ ! ବୁଢ଼ି ଅସୁରୁଣୀ ଝିଅକୁ ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ସେମାନଙ୍କୁ ପିଛା କରିବାକୁ କହିଲା । ଅସୁରୁଣୀ ଝିଅ ଆଉ ଡେରି ନକରି ସେମାନଙ୍କୁ ପିଛା କଲା । ମଣିଷ ବାସ୍ନା ଶୁଣି ଶୁଣି ଅସୁରୁଣୀ ଝିଅ ଗୁମ୍ଫା ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚିଗଲା । ଗୁମ୍ଫା ଭିତରକୁ ପଶିବାକୁ ଯାଉଛି ଏହି ସମୟରେ ବାଘ ଆସି ପହଞ୍ଚିଗଲା । ଗୁମ୍ଫା ଭିତରେ ସେତେବେଳେ ବୁଢ଼ା ଓ ପିଲାମାନେ ରହିଥିଲେ । ଏହି ସମୟରେ ବାଘ ପହଞ୍ଚିଯିବାରୁ ଅସୁରୁଣୀ ଝିଅ ସହିତ ତାର ଘମାଘୋଟ ଲଢ଼େଇ ହେଲା । ବୁଢ଼ା ଓ ପିଲାମାନେ ଗୁମ୍ଫା ମଧ୍ୟରେ ରହି ଉଭୟଙ୍କ ଲଢ଼େଇ ଦେଖୁଥିଲେ ।

ଅସୁରୁଣୀ ଝିଅ ବାଘକୁ ଧରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲା, ବାଘ ତା ହାତକୁ କାମୁଡ଼ି ଦେଲା । ଅସୁରୁଣୀ ଝିଅ ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ ଏତେ କୋର୍ରେ ଚିତ୍କାର କଲା, ଯେ ଗୁମ୍ଫାଟି ଦୋହଲି ଗଲା । ପିଲାମାନେ ଏହି ଶବ୍ଦରେ ଭୟରେ ହାତଲି ଖାଇଗଲେ । ବୁଢ଼ା ଭାବିଲା, ଅସୁରୁଣୀ ଓ ବାଘ ମଧ୍ୟରୁ ଯିଏ ବି ବଞ୍ଚି ରହିବ ତାଙ୍କ ପାଇଁ କାଳ । ଏଣୁ ଭୟସ୍ୱ ମରିବା ଭବିଷ୍ୟତ୍ । ଭୟସ୍ୱ ମରିଲେ ଯାଇ ବୁଢ଼ା ଓ ପିଲାମାନେ ସେମାନଙ୍କ କବଳରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇବେ ।

ଏଣୁ ବୁଢ଼ା ପୂର୍ବରୁ କଳାଶୟରୁ ଯେଉଁ ପାଣିତଳ ପିଇଥିଲା ତାହାକୁ ଅତି କ୍ଷୀପ୍ର ଗତିରେ ବାଘ ଓ ଅସୁରୁଣୀ ଝିଅ ଆଡ଼କୁ ଛାଡ଼ିଲା । ବୁଢ଼ା ପାଟିରୁ ଏତେ ପାଣି ବାହାରିଲା ଯେ ଭୟସ୍ୱ ବାଘ ଓ ଅସୁରୁଣୀ ଝିଅ ସେହି ପାଣି ଘୁଅରେ କେଉଁ ଆଡ଼କୁ ଭାସି ଗଲେ । କିଛି ସମୟ ପରେ ବୁଢ଼ା ଦେଖିଲା, ସେଠାରେ ଅସୁରୁଣୀ ଝିଅ କି ବାଘ ନାହିଁ । ସେମାନେ ପାଣି ଘୁଅରେ କେଉଁ ଆଡ଼କୁ ଭାସି ଯାଇଛନ୍ତି । ଏହି ସମୟରେ ଆଉ ଦେରି ନକରି ବୁଢ଼ା ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଧରି ସେହି ଗୁମ୍ଫାରୁ ବାହାରି ଗାଁ ଆଡ଼େ ଚାଲିଲେ । କିଛି ଦିନ ପରେ ଯାଇ ବୁଢ଼ା ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଧରି ଗାଁରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ଏତେ ଦିନ ବିତିଯାଇଥିବାରୁ ଗାଁ ଲୋକେ ଭାବିଲେ ବୁଢ଼ା ଓ ପିଲାମାନେ ମରି ଯାଇଥିବେ । ତେଣୁ ଗାଁ ଲୋକେ ନଦୀ ତୁଠକୁ ଶୁଦ୍ଧକ୍ରିୟା ନିମନ୍ତେ ଯାଇଥିଲେ । ସେତିକିବେଳେ ବୁଢ଼ା ଏକ ଧୁଞ୍ଚି ଧରି ଗାଁକୁ ଫେରୁଥିଲା । ବୁଢ଼ା ଏକଲା ଫେରୁଥିବା ଦେଖି ଗାଁ ଲୋକେ ପିଲାମାନେ କୁଆଡ଼େ ଗଲେ ବୋଲି ପଚାରିଲେ । ବୁଢ଼ା ଧୁଞ୍ଚିକୁ ତଳେ ଥୋଇଲା ଏବଂ ସେଥିରୁ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ପରେ ଗୋଟିଏ ବାହାର କଲା ଏବଂ ସମସ୍ତ ବୃଦ୍ଧାନ୍ତ ଗାଁ ଲୋକଙ୍କ ଆଗରେ ବଖାଣିଲା । ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଦେଖି ଗାଁ ଲୋକେ ଖୁସି ହୋଇଗଲେ ଏବଂ ବୁଢ଼ାର ବାହାଦୁରୀକୁ ତାରିଫ୍ କଲେ ।

ଚଣା କିଏ ଖାଉଛି ଜାଣିବା ପାଇଁ ଚାଷୀଟି ଥରେ ରାତିରେ ଆସି ନିଜ କମି ନିକଟରେ
ଜଗି ରହିଲା । ରାତି ବେଳକୁ ବେଳ ଘନ ହେଉଥାଏ । ଯେମିତି ରାତି ଅଧିକ ହୋଇଛି,
ଆକାଶ ମାର୍ଗରୁ ଏକ ଶବ୍ଦ ସୃଷ୍ଟି ହେଲା । ଚାଷୀ ଏହି ଶବ୍ଦ ପ୍ରତି କାନେଇଲା ।

ଆକାଶ ମାର୍ଗରୁ ଏକ ଉଡ଼ନ୍ତା ହାତୀ ଆସି ଚଣା କିଆରିରେ ଓହ୍ଲାଇଲା । ଚଣା କିଆରିରେ
ଉଡ଼ନ୍ତା ହାତୀଟି ଓହ୍ଲାଇ ଚଣା ଖାଉଥିବାର ଚାଷୀଟି ଦେଖିଲା । ତେଣୁ ତାକୁ ଆଉ ବୁଝିବାକୁ
ବାକି ରହିଲା ନି ଯେ, ଏହି ଉଡ଼ନ୍ତା ହାତୀଟିହିଁ ସବୁ ଚଣା ଖାଇ ଯାଉଛି ।

ହାତୀଟି ଚଣା ଖାଇବାରେ ଲାଗିଥାଏ । ଚାଷୀଟି ଛପି ଛପି ଯାଇ ହାତୀର ଲାଞ୍ଜକୁ ଧରି
ପକେଇଲା । ଚାଷୀ ତାର ଲାଞ୍ଜକୁ ଧରିଥିବା କଥା ହାତୀଟି କିନ୍ତୁ କିଛି ଜାଣି ପାରି ନଥିଲା ।
ହାତୀ ଚଣା ଖାଇ ସାରି ପୁଣି ଆକାଶ ମାର୍ଗକୁ ଉଡ଼ିଗଲା । ହାତୀ ଯାଇ ସ୍ୱର୍ଗରେ ପହଞ୍ଚିଲା ।
ସ୍ୱର୍ଗରେ ପହଞ୍ଚି ଦେଖିଲା ବେଳକୁ ତା ଲାଞ୍ଜରେ କଣେ ମଣିଷ ଝୁଲିଛି ।

ଏହା ଦେଖି ହାତୀଟି ଚାଷୀକୁ ପଚାରିଲା: ତୁ କିଏ ଏବଂ କାହିଁକି ମୋ ଲାଞ୍ଜରେ ଏମିତି
ଓହ୍ଲକି ରହିଛୁ?

ହାତୀର କଥା ଶୁଣି ଚାଷୀ କହିଲା: ମୁଁ ଗରିବ ଲୋକ ଆହା, ତମେ ମୋ ଚାଷ ଖାଇଗଲା
ଏବେ ମୁଁ କରିବି କ'ଣ ଓ ମୋ ପରିବାର କେମିତି ପୋଷାହେବ । ମୁଁ କେମିତି ଓ କ'ଣ ଖାଇ
ବଞ୍ଚିବି? ତେଣୁ ମୁଁ ତମ ଲାଞ୍ଜ ଧରି ତମ ସାଙ୍ଗରେ ଚାଲି ଆସିଲି । ତେଣିକି ମୋତେ ମାରିଲେ
ମାରିବ, ରଖିଲେ ରଖିବ ତମ ଇଚ୍ଛା କହି ଚାଷୀଟି କାନ୍ଦିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ଏହା ପରେ ହାତୀଟି ତାକୁ ପାଖକୁ ଡାକିଲା । ହାତୀଟି ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ଚାଷୀଟିକୁ କିଛି
ସୁନା, ଟଙ୍କା, ଧନ ଦେଇ କହିଲା, ଏ ସୁନା, ଟଙ୍କାରେ ତମେ ଫାଟି ପରେ ଫାଟି ଆରାମରେ
ଚଳିବ ଏବଂ ତମର ଆଉ ଅଭାବ ରହିବ ନାହିଁ । ହାତୀଟି ଚାଷୀକୁ ସୁନା, ଟଙ୍କା, ଧନ ଦେଇ
ନିଜେ ପୁଣି ଆସି ତା ଘର ନିକଟରେ ଛାଡ଼ି ଦେଇ ପୁଣି ସ୍ୱର୍ଗକୁ ଫେରିଗଲା ।

ସ୍ୱର୍ଗକୁ ଫେରିଯିବାର ପୂର୍ବରୁ ହାତୀଟି ଚାଷୀକୁ କହିଲା: ବ୍ୟସ୍ତ ହେବନି, ମୁଁ ମଝିରେ
ମଝିରେ ତମ କିଆରିକୁ ଚଣା ଖାଇବାକୁ ଆସିବି ଏବଂ କିଛି ଅଭାବ ଅସୁବିଧା ପଡ଼ିଲେ
ମୋତେ ଜଣାଇବ । ମୁଁ ତମର ଅସୁବିଧା ଦୂର କରିବି । ଏହା କହି ହାତୀଟି ପୁଣି ଆକାଶ
ମାର୍ଗକୁ ଉଡ଼ିଗଲା । କିଛି ଦିନ ଗଲା । ଚାଷୀଟି ଆଉ ପୂର୍ବ ଭଳି ଗରିବ ନଥିଲା ।

ଚାଷୀଟି ହଠାତ୍ ଧନୀ ହୋଇଗଲା । ଗାଁ ଲୋକେ ଏହାର କିଛି ରହସ୍ୟ ଜାଣି ପାରିଲେ
ନାହିଁ । ଚାଷୀଟି ହଠାତ୍ ସାଉଁଜିଆର୍ କେମିତି ହୋଇଗଲା । ଚାଷୀଟି କେମିତି ଧନୀ ହୋଇଗଲା
ଗାଁ ଲୋକେ ଏହାର ରହସ୍ୟ ଜାଣିବାକୁ ଚାହିଁଲେ । ଚାଷୀଟି ସମସ୍ତ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ଗାଁ ଲୋକଙ୍କ
ନିକଟରେ ଗପିଲା ।

ଚାଷୀଟି ସାଉଁଜିଆର୍ ହୋଇଯିବା ପରେ ମଧ୍ୟ ତାର ଆଉ ଧନ ପାଇଁ ଲୋଭ ବଳିଲା ।

ସେ ହାତୀଠାରୁ ଆଉ ଧନ ଆଣିବା ପାଇଁ ମନେମନେ ଚିନ୍ତା କରୁଥିଲା । ଏହି ସମୟରେ ଗାଁ ଲୋକେ ଚାଷୀତିକୁ ସେମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଉଡ଼ୁଛନ୍ତି । ହାତୀ ଦେଖେଇ ଦେବାକୁ କହିଲେ । ଚାଷୀ କହିଲା ଆସନ୍ତାକାଲି ରାତିରେ ହାତୀ ପୁଣି ଆସିବ, ଆମେ କ୍ଷେତ ନିକଟରେ ଜଗି ବସିଥିବା । ହାତୀଟି ଆସିଲେ ଆମେ ତା ଲାଞ୍ଜ ଧରି ଓହ୍ଲି ପଡ଼ିବା ଏବଂ ତା ସାଥୀରେ ସ୍ୱର୍ଗକୁ ଯିବା । ସ୍ୱର୍ଗକୁ ଗଲା ପରେ ହାତୀ ଆମକୁ ଆଉ ଧନ ଦେବ । ଚାଷୀଟିର କହିବା ଅନୁସାରେ ରାତିରେ ଗାଁ ଲୋକେ ଓ ଚାଷୀ ବିଲରେ ଜଗି ବସିଲେ ।

ହାତୀଟି ପୁଣି ବିଲକୁ ଚଣା ଖାଇବାକୁ ଆସିଲା । ହାତୀଟି ଚଣା ଖାଇ ଉଡ଼ିଯିବାକୁ ଉଦ୍ୟତ ହେଉଥିବାବେଳେ ଚାଷୀଟି ଦଉଡ଼ି ଦଉଡ଼ି ଯାଇ ହାତୀର ଲାଞ୍ଜକୁ ଧରି ପକେଇଲା । ଏହା ପରେ ଗାଁ ଲୋକମାନେ ବିକଳ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ ସ୍ୱର୍ଗକୁ ଯିବା ପାଇଁ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ହାତୀ ଲାଞ୍ଜ ଧରି ଓହ୍ଲି ଉଠିଥିବା ଚାଷୀର ଗୋଡ଼କୁ ଧରି ପକେଇଲା । ଆଉ ଜଣେ ତାର ଗୋଡ଼କୁ ଧରିଲା, ଆଉ ଜଣେ ତାର ଗୋଡ଼କୁ ଧରିଲା । ଏମିତି ଏମିତି ଜଣକ ଗୋଡ଼କୁ ଜଣେ ଧରି ସମସ୍ତେ ଆକାଶ ମାର୍ଗରେ ଉଡ଼ିଲେ । କ୍ରମଶଃ ହାତୀଟି ସ୍ୱର୍ଗ ଅଭିମୁଖେ ଯାତ୍ରା କରୁଥାଏ । ସ୍ୱର୍ଗ ଆଉ ଅଳ୍ପ ବାଟ ବାକି ଥାଏ ।

ଏହି ସମୟରେ ଜଣେ ଲୋକ ଚାଷୀକୁ କହିଲା: ଆମେ ସ୍ୱର୍ଗକୁ ଗଲା ପରେ ହାତୀକୁ ଆମେ କେତେ ଧନ ମାଗିବା ? ଚାଷୀଟି ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ଦୁଇ ହାତକୁ ଦେଖେଇ କହିଲା: ଏତେ ମାଗିବା । ଏହି ସମୟରେ ହାତ ଦୁଇଟି ଛାଡ଼ି ଦେଇଥିବାରୁ ଚାଷୀଟି ଆକାଶର ତଳକୁ ଗଳି ପଡ଼ିଲା ଏବଂ ସମସ୍ତେ ଚାଷୀଟି ସହିତ ତଳକୁ ଖସି ପଡ଼ି ମରିଗଲେ । ଚାଷୀ ଓ ଗାଁ ଲୋକେ ଅଧିକ ଲୋଭ କରିବାରୁ ତାର ଫଳ ଭୋଗିଲେ ।

(ମାତ୍ର)

ବୁଢ଼ାବୁଢ଼ି

(କୋରାପୁଟ, ପରକା ଲୋକ କଥା)

ବୁଢ଼ାଟିଏ। ବୁଢ଼ିଟିଏ। ପିଲାଟିଲ କେହି ନାହିଁ। ଦୁଇ ପ୍ରାଣୀ ବେଶ୍ ଆନନ୍ଦରେ ହସଖୁସିରେ ଜୀବନ ଖଟୁଥିଲେ। ତାଙ୍କର ଗୋଟିଏ ପୋଷା କୁକୁର ଥିଲା। ପୁଅଠାରୁ ଅଧିକ ଯତ୍ନ କରୁଥିଲେ ବୁଢ଼ାବୁଢ଼ି।

କୁକୁରଟି ମଧ୍ୟ ବୁଢ଼ାବୁଢ଼ିକୁ ଘଷାଏ ନ ଦେଖିଲେ କେଉଁଠି ବି ରହିପାରେନା। ବୁଢ଼ା, ବୁଢ଼ି ମିଶିକରି କଙ୍ଗାଲକୁ ଶିକାର କରି ଯାଆନ୍ତି। ତାଙ୍କ ଯାଙ୍ଗରେ କୁକୁର ଯାଏ।

(୩୩)

ଲିଟିଂପିଟିଂ

(କୋରାପୁଟ, ପରଜା ଲୋକ କଥା)

ଗୋଟିଏ ଲିଟି ଚଢ଼େଇ ରହୁଥିଲା । ସେ ଖୁସିରେ ଲିଟିଂପିଟିଂ କରି ଗୀତ ଗାଉଥିଲା । ଗାଁ ମୁଣ୍ଡର ଶର୍ମି ଗଛରେ ବସାଟିଏ କରିଥିଲା । ସେ ଚାଚୋଟି ଅଣ୍ଟା ଦେଇଥିଲା ।

ଦିନେ ସକାଳୁ ସେହି ବାଟ ଦେଇ ଦଳେ ପିଲା ଯାଉଥିଲେ । ପିଲାମାନେ ଗଛରେ ଚଢ଼େଇଟିର ବସା ଦେଖି ଖୁସିରେ ନାଚି ଉଠିଲେ । ସେମାନେ ଯାଇ ବସାଟିରୁ ଅଣ୍ଟାତକ

(୩୫)

ନେଇ ଆସିଲେ । ଲିଟି ଚଢ଼େଇ ଛୁଆମାନଙ୍କୁ ଦେଖି କେବଳ ଲିଟିପିଟି କରି ବୋବେଇଲା ଓ କାନ୍ଦିଲା । ଏହା ଦେଖି ଅଣ୍ଟା ଭିତରେ ଥିବା ଛୁଆମାନେ ସେମାନଙ୍କର ମାକୁ କହିଲେ: ମା, ମା, ଆମକୁ ଏ ଦୁଷ୍ଟ ପିଲାମାନେ ନେଇ ଯାଉଛନ୍ତି । ଆମକୁ ରକ୍ଷା କର ।

ଲିଟି ଚଢ଼େଇ କହିଲା: ଲିଟିପିଟି ମୁଁ କ'ଣ କରିବି ପିଲାମାନେ । ବାଟରେ ତ ଘର କରିଛି । ସେମାନେ ତମମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଯାଉଛନ୍ତି । ମୁଁ ତମକୁ ଉଦ୍ଧାର କରିପାରୁନି । ଲିଟି ଚଢ଼େଇ କେବଳ ଲିଟିପିଟି କରି କାନ୍ଦିଲା ।

ଏହା ପରେ ଦୁଷ୍ଟ ପିଲାମାନେ ଅଣ୍ଟାଗୁଡ଼ିକୁ ନେଇ ଭାଙ୍ଗି ଦେଲେ ।

ଚଢ଼େଇ ଛୁଆମାନେ ବଡ଼ ପାଟିରେ ସେମାନଙ୍କ ମା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କହିଲେ: ମା, ମା ଆମକୁ ଏ ଦୁଷ୍ଟ ପିଲାମାନେ ତଳେ ପକେଇ ଭାଙ୍ଗି ପକେଇଲେ ।

ଲିଟି ଚଢ଼େଇ କହିଲା: ଲିଟିପିଟି । ମୁଁ କ'ଣ କରିବି ପିଲାମାନେ । ବାଟରେ ତ ଘର କରିଛି । ସେମାନେ ତମମାନଙ୍କୁ ତଳେ ପକେଇ ଦେଉଛନ୍ତି । ମୁଁ କିଛି କରି ପାରୁନି । ଲିଟି ଚଢ଼େଇ କେବଳ ଲିଟିପିଟି କରି କାନ୍ଦିଲା ।

ଏହା ପରେ ଦୁଷ୍ଟ ପିଲାମାନେ ଚଢ଼େଇ ଛୁଆମାନଙ୍କୁ ପନିଜିରେ କାଟି ପକେଇଲେ ।

ଚଢ଼େଇ ଛୁଆମାନେ ସେମାନଙ୍କ ମାକୁ ପୁଣି କହିଲେ: ମା, ମା ଏ ଦୁଷ୍ଟ ପିଲାମାନେ ଆମକୁ କାଟି ପକେଇଲେ ।

ଲିଟି ଚଢ଼େଇ କହିଲା: ଲିଟିପିଟି । ମୁଁ କ'ଣ କରିବି ପିଲାମାନେ । ବାଟରେ ତ ଘର କରିଛି । ସେମାନେ ତମମାନଙ୍କୁ କାଟି ଦେଉଛନ୍ତି । ଲିଟି ଚଢ଼େଇ କେବଳ ଲିଟିପିଟି କରି କାନ୍ଦିଲା ।

ଏହାପରେ ଦୁଷ୍ଟ ପିଲାମାନେ କଟା ଚଢ଼େଇ ଛୁଆମାନଙ୍କର ମାଂସକୁ ନେଇ ଚୁଲିରେ ରାନ୍ଧିବାକୁ ଗଲେ ।

ଏହା ଦେଖି ଚଢ଼େଇ ଛୁଆମାନେ ପୁଣି ସେମାନଙ୍କ ମାକୁ ଡାକିଲେ ଓ କହିଲେ: ମା, ମା, ଏହି ପିଲାମାନେ ଆମକୁ ନେଇ ରାନ୍ଧିଲେଣି ।

ଲିଟି ଚଢ଼େଇ କହିଲା: ଲିଟିପିଟି । ମୁଁ କ'ଣ କରିବି ପିଲାମାନେ । ବାଟରେ ତ ଘର କରିଛି । ସେମାନେ ତମମାନଙ୍କୁ ନେଇ ରାନ୍ଧୁଛନ୍ତି । ଅଥଚ ମୁଁ କିଛି କରି ପାରୁନି । ଲିଟି ଚଢ଼େଇ କେବଳ ଲିଟିପିଟି କରି କାନ୍ଦିଲା ।

ଚଢ଼େଇ ଛୁଆମାନଙ୍କ ମାଂସ ରାନ୍ଧିଲା ପରେ ମାଂସ ବାସ୍ନାରେ ପିଲାମାନେ ଖାଇବାକୁ ତରତର ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ପିଲାମାନେ ଶରୀର ପତ୍ରରେ ରକ୍ଷା ଯାଇଥିବା ମାଂସ ତର୍କରୀ ବାଡ଼ିଲେ ଓ ଖାଇବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ଚଢ଼େଇ ଛୁଆମାନେ ଏଥର ପିଲାମାନଙ୍କ ପେଟକୁ ଚାଲିଗଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ପେଟ ମଧ୍ୟରେ ଥାଇ ସେମାନେ ପୁଣି ମାକୁ ଡାକିଲେ ଏବଂ କହିଲେ: ମା, ମା, ଏ ଦୁଷ୍ଟ ପିଲାମାନେ ଆମକୁ ଶେଷରେ ଖାଇଦେଉଛନ୍ତି । ଆମକୁ ରକ୍ଷା କର ।

ପିଲାମାନଙ୍କର ଏମିତି କରୁଣ ଚିତ୍କାର ଶୁଣି ଲିଟି ଚଢ଼େଇ କହିଲା: ଲିଟି-ପିଟି । ମୁଁ କ'ଣ କରିବି ପିଲାମାନେ । ବାଟରେ ତ ଘର କରିଛି । ସେମାନେ ତମମାନଙ୍କୁ ଖାଇ ଦେଉଛନ୍ତି । ମୁଁ କିଛି କରିପାରୁନି । ଲିଟି ଚଢ଼େଇ କେବଳ ଲିଟି-ପିଟି କରି କାନ୍ଦିଲା । କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ଏପଟରୁ ସେପଟ ଉଡ଼ି ବୁଲିଲା ।

ଚଢ଼େଇ ଛୁଆମାନେ ପିଲାମାନଙ୍କ ପେଟରେ ଥାଇ ଖାଲି ବୋବେଇବାକୁ ଲାଗିଲେ । ପିଲାମାନଙ୍କ ପେଟରୁ ଏହି ଶବ୍ଦ ବାହାରୁଥିବାର ଶୁଣି ସେମାନଙ୍କର ମା' ମାନେ କାନ୍ଦିଲେ ଓ ଦିଶାଚାଁ ପାଖକୁ ନେଲେ । ସେଇଠୁ ପିଲାମାନେ ଆଉ ଚଢ଼େଇ ମାଂସ ନ ଖାଇବାକୁ ଶପଥ ନେଲେ ।

(୩୭)

ଲାଞ୍ଜ ଖଣ୍ଡି ବାଦ

(ନବରଙ୍ଗପୁର, ଭତରା ଲୋକ କଥା)

ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ ବୁଢ଼ାଟିଏ ଥିଲା । ବୁଢ଼ିଟିଏ ଥିଲା । ସେମାନଙ୍କର ପିଲାପିଲି କିଛି ନଥିଲେ । ତାଷବାସ କରି ମାମୁ ମାଇଁ ଦି' ପ୍ରାଣୀ ବେଶ୍ ଖୁସିରେ ଚଳୁଥିଲେ ।

ବୁଢ଼ାର ବଣ ମଧ୍ୟରେ ବହୁତ ଜଙ୍ଗର କମି ଥିଲା । ସେହି ଜଙ୍ଗର କମି ବହୁତ ଉର୍ବରୀଆ ଥିଲା । ପ୍ରତିବର୍ଷ ବୁଢ଼ା ସେଠି କହିରି ଚାଷ କରି ଚଳେ ।

ଦିନେ ବୁଢ଼ା କମିରେ ଜାମ କରୁଥିବା ସମୟରେ କୁଆଡୁ ଏକ ଲାଞ୍ଜ ଖଣ୍ଡି ବାଦଟିଏ ଆସି ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚିଲା । କହିଲା: ବୁଢ଼ା ମୁଁ ତତେ ଖାଇବି । ଆଜି ଦିନସାରା ମତେ କିଛି ଖାଇବାକୁ ମିଳିନି । ମୁଁ ବହୁତ ଭୋକିଲା ଅଛି । ପ୍ରକୃତରେ ବାଦଟି ଭୋକିଲା ଥିଲା ।

(ମା)

ବୁଢ଼ାକୁ ଖାଇବା ନିଷିଦ୍ଧ ହେବା ଜାଣି ବୁଢ଼ା ଭୟରେ ଥରିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଏତିକି ବେଳେ ବୁଢ଼ା ମନକୁ ଏକ ପ୍ଲାନ କୁଟିଲା ।

ବୁଢ଼ା କହିଲା: ବୁଢ଼ିଲୁ ବାଘ ପୁଅ, ମୋତେ ଖାଇବୁ ସତ, ମନା ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ମୋତେ ଏହି ଅବସ୍ଥାରେ ଖାଇଲେ ତୁ ବିତରା କିଛି ଲାଭ ପାଇବୁ ନାହିଁ । କାରଣ ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୁର୍ବଳ ଓ ମୋ ଶରୀରରେ ମାଂସ ପୁଲେ ବୋଲି ନାହିଁ । ଖାଲି ହାଡ଼ୁଆ ଦେହକୁ ଖାଇ ତୁ କି ଲାଭ ପାଇବୁ । ବରଂ ଗୋଟିଏ କଥା କର । ମୋତେ ଏବେ ନ ଖାଇ ଗୋଟିଏ ମାସ ପରେ ଖାଇବୁ । ସେତେବେଳକୁ ମୁଁ ଖାଦ୍ୟ ଖାଇ ଅଧିକ ମୋଟା ହୋଇଯାଇଥିବି । ଏହି ମାସକ ମଧ୍ୟରେ ମୁଁ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ କୁକୁଡ଼ା, ଛେଳି, ମେଣ୍ଟା ମାଂସ ଖାଇ ଅଧିକ ମୋଟା ହୋଇଯିବି । ତା ପରେ ଯାଇ ତୁ ମୋତେ ଖାଇବୁ । ସେତେବେଳେ ତୁ ମୋତେ ଖାଇଲେ ସିନା ତୋ ପେଟ ପୂରିବ, ଆତ୍ମା ଶାନ୍ତି ହେବ ।

ବୁଢ଼ାର କଥା ବାଘର ମନକୁ ପାଇଲା । ମାତ୍ର ବୁଢ଼ାର ଏହି କଥାକୁ ବାଘର ବିଶ୍ୱାସ ହେଲା ନି । ତେଣୁ ବାଘ ବୁଢ଼ାକୁ ସତ୍ୟ କରିବାକୁ କହିଲା ଏବଂ ବୁଢ଼ା ଠାକୁରଙ୍କୁ ସାକ୍ଷୀ ରଖି ବାଘ ନିକଟରେ ସତ୍ୟ କଲା । ଠିକ୍ ମାସକ ପରେ ସେ ଜଙ୍ଗଲକୁ ଆସିବ ଓ ବାଘ ତାକୁ ଖାଇବ ।

ବାଘ ବୁଢ଼ାର କଥାକୁ ବିଶ୍ୱାସ କରି ଜଙ୍ଗଲକୁ ଫେରିଗଲା ଓ ବୁଢ଼ା ମଧ୍ୟ ମନ ଦୁଃଖରେ ଘରକୁ ଫେରିଲା । ବୁଢ଼ାର ତ ମନ ଦୁଃଖ ହୋଇଥାଏ । ତେଣୁ ଘରକୁ ଫେରି ବୁଢ଼ା ଜାହାକୁ କିଛି ନ କହି ଚୁପ୍‌ଚାପ୍ ଶୋଇ ପଡ଼ିଲା ।

ବୁଢ଼ାର ଏପରି ଶୁଣିଲା ମୁହଁକୁ ଦେଖି ବୁଢ଼ି କ'ଣ ହୋଇଛି ବୋଲି ଜାଣିବାକୁ ଚାହିଁଲା । ବୁଢ଼ା ବେଶ୍ କିଛି ସମୟ ଗ୍ରାମ ମାରି ପଡ଼ିରହି ବୁଢ଼ିକୁ ସବୁ ଘଟଣା ବର୍ଣ୍ଣନା କଲା । ବୁଢ଼ି ଏ କଥା ଶୁଣି ଟିକିଏ ମନ ଦୁଃଖ କଲା ଓ କିଛି ସମୟ ଗ୍ରାମ ଖାଇ ବସିଲା । ଏହାର କିଛି ଗୋଟାଏ ସମାଧାନ ପଞ୍ଜା ବାହାର କରିବାକୁ ବୁଢ଼ି ମନେମନେ ଚିନ୍ତା କଲା । ଏମିତି ମନ ଦୁଃଖରେ ନିଶାଇ ନ ପିଇ ବୁଢ଼ାବୁଢ଼ି ଦିହେଁ ଶୋଇ ପଡ଼ିଲେ ।

ତହିଁ ପର ଦିନ ବୁଢ଼ି ମନରେ ଏକ ଉପାୟ କୁଟିଲା । ବୁଢ଼ି ବୁଢ଼ାକୁ କହିଲା: ମୋ ପାଇଁ ଚାରି ପାଞ୍ଚ ଖଣ୍ଡ ଶାଢ଼ି, କିରାସିନି ତେଲ, ଦିଆସିନି ଓ ଦୁଇଟି କୁକୁଡ଼ା ଆଣିବ । ବୁଢ଼ା ବୁଢ଼ିର ଏହି କଥା ଶୁଣି ଭାବିଲା ବୁଢ଼ି ବୋଧେ ପାଗଳ ହୋଇଯାଇଛି । ତେଣୁ ସେ ହତାଶ ହୋଇ ଚୁପ୍‌ଚାପ୍ ବସି ରହିଲା । ବୁଢ଼ି ବୁଢ଼ାକୁ ଯୋଜନା ସମ୍ପର୍କରେ ବୁଝାଇଲା ।

ବୁଢ଼ିର ଯୋଜନାଟି ବୁଢ଼ାର ମନକୁ ପାଇଲା । ଏହା ମଧ୍ୟରେ ମାସେ ବିତିଗଲା । ବୁଢ଼ା ବୁଢ଼ି ପାଇଁ ଦୁଇଟି କୁକୁଡ଼ା ଓ ଶାଢ଼ି ଆଣି ଦେଲା । ଭରସ୍ ବୁଢ଼ାବୁଢ଼ି ଜଙ୍ଗଲକୁ ଗଲେ ।

ବୁଢ଼ି ଜଙ୍ଗଲରୁ ଏକ ପୋଲା କାଠ ସଂଗ୍ରହ କରି ଆଣିଲା । ପୋଲା କାଠଟିର ଗୋଟିଏ ମୁଣ୍ଡ ଅଧିକ ଓସାରିଆ ହୋଇଥିବାବେଳେ ଅନ୍ୟ ଯାଣ୍ଟି ଅଣଓସାରିଆ ଥିଲା । ବୁଢ଼ି ଏହି

କାଠ ନଳାକୁ ଆଣି ବିଲରେ ରଖିଲା । ସେହି ନଳି ଭିତରେ କୁକୁଡ଼ା ଦୁଇଟିକୁ ବାନ୍ଧି ଦେଲା ।

ବୁଢ଼ା ପଚାରିଲା ବୁଢ଼ିକୁ; ଏହି କାଠ ନଳାଟି ଆମର କି କାମରେ ଲାଗିବ । ବୁଢ଼ି କହିଲା;
ବାଘ ଏହି କାଠ ନଳାରେ ପଶି ମରିବ ।

ବୁଢ଼ା କହିଲା; କେମିତି? ବୁଢ଼ି କହିଲା; ଏହି କାଠ ନଳା ମଧ୍ୟରେ କୁକୁଡ଼ାକୁ ଛାତି
ଢିଆଯିବ । ତୁମେ ବିଲରେ କାମ କରୁଥିବ । ବାଘ ଯେତେବେଳେ ତମକୁ ଖାଇବାକୁ କହିବ,
ତମେ ଯେତେବେଳେ ତାକୁ ଏହି କୁକୁଡ଼ାକୁ ଖାଇବାକୁ ଦେଖାଇବ । ସେ ଯେତେବେଳେ ଏହି
କୁକୁଡ଼ାକୁ ଖାଇବାକୁ ନଳା ମଧ୍ୟକୁ ପଶିଯିବ, ସେତେବେଳେ ମୁଁ ଏହି ଶାଢ଼ି ଘୋଡ଼େଇ
ହୋଇ ସେଠାରେ ଛକି ବସିଥିବି । ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ କାଠ ନଳାର ଓସାରିଆ ପାର୍ଶ୍ୱକୁ ଲୁଗା ବିଣ୍ଟା
କରି ତାର ମୁହଁ ବନ୍ଦ କରିଦେବି । ବାଘଟି ତା ଭିତରେ ପଶିଗଲା ପରେ ମୁଁ କିରାସିନି ଡାଳି
କାଠ ନଳାରେ ନିଆଁ ଲଗେଇ ଦେବି । ବାଘଟି ତା ଭିତରେ ପୋତି ହୋଇ ମରିଯିବ ।

ବୁଢ଼ା, ବୁଢ଼ି ଏହି ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପରେ ବୁଢ଼ା ବିଲରେ କାମ କରିବାକୁ ଗଲା
ଓ ବୁଢ଼ି କାଠ ନଳା ପାଖରେ ଲୁଚିକି ରହିଲା । ଏହି ସମୟରେ ଲାଞ୍ଜ ଖଣ୍ଡି ବାଘଟି ସେଠାରେ
ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା । ବୁଢ଼ା ଯେତେବେଳେ ବିଲରେ କାମ କରୁଥାଏ । ବୁଢ଼ି ଲୁଗା ଘୋଡ଼େଇ
ଘୋଡ଼େଇ କାଠ ନଳା ପାଖରେ ଛକି ବସିଥାଏ ।

ବାଘ ଆସି କହିଲା: ବୁଢ଼ା ଆଜି ତତେ ମୁଁ ଖାଇବି । ପୂର୍ବର ଯୋଜନା ଅନୁଯାୟୀ ବୁଢ଼ା
ବାଘକୁ କହିଲା ଆଜି ତୁ ମତେ ଖାଆନା । ଆଜି ତୋ ପାଇଁ ଦୁଇଟି ଭଲ କୁକୁଡ଼ା ରହିଛି ।
ଏହା କହି ବୁଢ଼ା ବାଘଟିକୁ କାଠ ନଳା ମଧ୍ୟରେ ଥିବା କୁକୁଡ଼ାକୁ ଦେଖେଇ ଦେଲା ।

ବାଘ ଡଉଲ୍‌ଡାଉଲ୍ କୁକୁଡ଼ା ଦୁଇଟିକୁ ଦେଖି ପାଟିରୁ ତାର ଲାଳ ବୋହି ପଡ଼ିଲା । ବାଘ
ଆଉ କେହି ନକରି ସେ ନଳା ମଧ୍ୟକୁ ପଶିଗଲା । ନଳାଟି ବାଘ ତୁଳନାରେ କମ୍ ଓସାର
ଥିବାରୁ ବାଘକୁ ତା ଭିତରକୁ ପଶିବାକୁ କଷ୍ଟ ହେଲା । ବାଘ କଷ୍ଟେକଷ୍ଟେ ମୋତିମାତି ହୋଇ
ନଳା ଭିତରକୁ ପଶିଗଲା । ନଳାର ଆଉ ପାର୍ଶ୍ୱ ଅଣ ଓସାର ଥିବାରୁ ବାଘଟି ଆଉ ନଳା
ଭିତରକୁ ପଶି ପାରିଲା ନାହିଁ । ଏହି ସମୟରେ ବୁଢ଼ି ଚଅଟ୍ କିନା ଉଠି ଆସି ନଳାର ମୁହଁରେ
ଲୁଗା ବିଣ୍ଟା ଦେଇଦେଲା । ବାଘଟି ସେହି କାଠ ନଳା ମଧ୍ୟରେ ପଶି ଟିକ୍କାର କଲା । ଗର୍ଜନରେ
କଙ୍ଗଲ ଉଠିଲା ପଡ଼ିଲା । ଆଉ କାଳ ବିଳମ୍ବ ନକରି ବୁଢ଼ି କାଠ ନଳାରେ କିରାସିନି ଡାଳି
ନିଆଁ ଲଗେଇ ଦେଲା । ବାଘଟି ପୋତି ହୋଇ ତା ଭିତରେ ମରିଗଲା ଏବଂ ବୁଢ଼ା, ବୁଢ଼ି
ଦୁହେଁ ଖୁସି ମନରେ ଘରକୁ ଫେରିଲେ ।

ମହାଜନ ପତ୍ନୀ ଓ ହଳିଆର ପ୍ରେମ କାହାଣୀ

(ନବରଙ୍ଗପୁର, ଭଟରା ଲୋକ କଥା)

ବହୁ ବର୍ଷ ତଳର ଘଟଣା । ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ ଜଣେ ମହାଜନ ଥିଲା । ତାର ବହୁତ କମିବାଡ଼ି ଥିଲା । ସେ ତା କମିବାଡ଼ିରେ କାମ କରିବା ପାଇଁ ଜଣେ ହଳିଆ ରଖିଲା । କୁକୁରଟିଏ ମଧ୍ୟ ପୋଷିଲା ।

ହଳିଆଟି ଦେଖିବାକୁ କଳା ମୁତ୍‌ମୁତ୍ ଓ ଶକ୍ତସବଳ ଥିଲା । ମହାଜନ ପୁଣି ସବଳ ହଳିଆଟିକୁ ଦେଖି ତାର ମନ ଆନନ୍ଦରେ ନାଚି ଉଠୁଥିଲା । କାରଣ ଏହି ପୁଣି ସବଳ ହଳିଆଟି ବେଶ୍ ଭଲ କାମ କରି ପାରିବ ବୋଲି ମହାଜନ ଖୁସି ହେଉଥିଲା ।

ଏଣେ ହଳିଆ ପ୍ରତି ମହାଜନର ପତ୍ନୀର ଦୁର୍ବଳତା ଚାଲି ଆସିବାରୁ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଗୁପ୍ତ ପ୍ରଣୟ ଗଢି ଉଠିଲା ।

ହଳିଆ ଦିନେ ମହାଜନର ପତ୍ନୀ ସହିତ ଗୁପ୍ତ ପ୍ରଣୟରେ ମାତି ଉଠିଥିଲାବେଳେ କୁକୁର ଏହା ଦେଖିଦେଲା । ରାଗରେ କୁକୁର ବଡ଼ ପାଟିରେ ଭୁଜିଲା ଓ ହଳିଆକୁ କାମୁଡି ଦେଲା । ହଳିଆ ମରିଗଲା । ମହାଜନର ପତ୍ନୀ ହଳିଆର ଶବକୁ ନେଇ ତା ବେକରେ ଦଉଡି ବାନ୍ଧି ଏକ ଗଛରେ ଓହ୍ଲାଇ ଦେଲା ଓ ବହୁତ କାନ୍ଦିଲା । ହଳିଆର ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଯିବାରୁ ମହାଜନର ପତ୍ନୀ ବିରହରେ ଦିନକୁ ଦିନ କଷ୍ଟ ହୋଇଗଲା । ପ୍ରତି ଦିନ ମହାଜନର ପତ୍ନୀ ହଳିଆର ଶବକୁ ଦେଖିବାକୁ ଯାଏ । କିଛି ଦିନ ପରେ ସେହି ଶବଟି ପଡିଗଲା । ତେହ ଫାଟି ରକ୍ତ ପାଣି ଟୋପାଟୋପା ହୋଇ ଗଛ ତଳେ ପଡିଲା । ସେହି ପଟା ପାଣି ଖାଇବାକୁ ଠେକୁଆଟିଏ ଆସିଲା । ଠେକୁଆଟି ପାଣି ପିଇ ମୁଣ୍ଡ ଉଠାଇ ଉପରକୁ ଚାହିଁବା ସମୟରେ ଶବଟି ଛିଣ୍ଡି ତଳେ ପଡିଯିବାରୁ ଏହା ଠେକୁଆ ଉପରେ ଚାପି ହୋଇଗଲା ଏବଂ ଠେକୁଆଟି ଚାପି ହୋଇ ମରିଗଲା । ଶବ ତଳୁ ଠେକୁଆଟିକୁ ବାହାର କରି ମହାଜନର ସ୍ତ୍ରୀ ଘରକୁ ଆଣି ତାର ମାଂସ ରାନ୍ଧି ମହାଜନକୁ ଖାଇବାକୁ ଦେଇ ପହେଳିଟିଏ ପଚାରିଲା ।

‘ମଲା ମଣିଷ ଯେ ଠେକୁଆ ମାରେ

କୀଅନ୍ତା ମଣିଷ ଖାଏ

ଏ ପହେଳିକୁ କହି ନପାରିଲେ

ଫାଣୀ ଦଣ୍ଡ ପାଇଥାଏ’

ମହାଜନ ପହେଳିର ଉତ୍ତର ଦେଇ ପାରିଲା ନାହିଁ । ମହାଜନର ସ୍ତ୍ରୀର ଅଭିଯୋଗରେ ପୋଲିସ ମହାଜନକୁ ଜେଲକୁ ନେଇଗଲା । ମହାଜନର ଭଉଣୀଟିଏ ଦୂର ଆଶ୍ରମରେ ରହୁଥିଲା । ମହାଜନ ତାକୁ ଦେଖିବାକୁ ଚାହିଁବାରୁ ପୁଲିସ ତାକୁ ଆଣିବାକୁ ଗଲେ ।

ବାଟରେ ଯାଉଥିବା ବେଳେ ପୋଲିସ ମହାଜନର ଭଉଣୀକୁ କହିଲେ:

ଭଉଣୀ, ତୁମେ ଚାଲୁଥାଅ, ମୁଁ ଏଇଠୁ ଆସୁଛି । ଭଉଣୀ ଭାଇକୁ ଦେଖିବ ବୋଲି ଆଗ୍ରହ ବଢିଯାଇଥାଏ । ତେଣୁ ସେ କାହାକୁ ଅପେକ୍ଷା ନକରି ଚାଲିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା । କିଛି ବାଟ ଚାଲିବା ପରେ ମହାଜନର ଭଉଣୀ ବାଟରେ ଥିବା ଏକ ଶର୍କି ଗଛ (ଶାଳ) ମୂଳେ ବସି ପଡିଲା ।

ଉକ୍ତ ଶର୍କି ଗଛ ଡାଳରେ ଶୁଙ୍ଖାର ଚଢେଇ ଦମ୍ପତି ବସା ବାନ୍ଧି ରହିଥିଲେ । ଶୁଙ୍ଖାର ଚଢେଇର ପତ୍ନୀ ତାର ସ୍ବାମୀଙ୍କୁ କହିଲା, ଦେଖ ମଣିଷଟିଏ ଗଛ ତଳେ ବସିଛି । ତାକୁ ବଡ଼ ଦୁଃଖ ପଡିଛି । ତାକୁ ବୁଦ୍ଧି ନ ବତାଇଲେ ବହୁତ ଅସୁବିଧା ହେବ ।

ପୁରୁଷ ଶୃଙ୍ଗାର ପକ୍ଷୀଟି କହିଲା: ମହାନନର ପତ୍ନୀ ମହାନନଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ପହେଳି ପଚାରିଛି। ତାର ଉତ୍ତର ଦେଇ ନପାରିବାରୁ ମହାନନ ଫାଶି ପାଇବ।

ପୁରୁଷ ଶୃଙ୍ଗାର ପକ୍ଷୀଟି ତାର ପତ୍ନୀଙ୍କୁ ହଳିଆ ଓ ମହାନନ ପତ୍ନୀର ପ୍ରଣୟ କାହାଣୀ ଓ ଠେକୁଆ ମରିବା କଥା ପହେଳିର ରହସ୍ୟ ବୋଲି ବୁଝାଇ ଦେଲା।

ଭଉଣୀ ଗଛ ତଳେ ବସି ଦୁଇ ପକ୍ଷୀଙ୍କ କଥା ଶୁଣୁଥିଲା। ଠିକ୍ ତା ଭାଇଙ୍କୁ ଶୂଳିରେ ବସାଇବାକୁ ନେଉଥିବାବେଳେ ଭଉଣୀ ଯାଇ ଶୂଳି ସ୍ଥାନରେ ପହଞ୍ଚିଗଲା। ଯୋଲିସ ମହାନନଙ୍କୁ ପହେଳିର ଉତ୍ତର କ'ଣ ବୋଲି ଆଉ ଥରେ ପଚାରିଲେ। ମହାନନ ଉତ୍ତର ଦେଇ ପାରିବ ନାହିଁ ବୋଲି କହିଲା।

ସେଠି ଉପସ୍ଥିତ ଥିବା ମହାନନର ଭଉଣୀ ଚଅର୍ କିନା ଏହାର ଉତ୍ତର ଭାଇଙ୍କୁ କହିଦେଲା। ହଳିଆ ଓ ତା ଭାଇ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ପ୍ରଣୟ କାହାଣୀ ହିଁ ପହେଳିର ଉତ୍ତର ବୋଲି ଭଉଣୀ କହିବାରୁ ଭାଇ ସବୁ ବୁଝି ପାରିଲା। ଯୋଲିସ ମଧ୍ୟ ଏହି ଘଟଣାର ହୃଦବୋଧ କରି ମହାନନଙ୍କୁ ଛାଡି ଦେଲେ। ସେହି ଶୂଳିରେ ମହାନନର ସ୍ତ୍ରୀକୁ ବସାଇଦେଲେ।

ବିଧବା ମା' ଓ ବାପ ଛେଉଣୁ ପୁଅ

(ନବରଙ୍ଗପୁର, ଭତରା ଲୋକ କଥା)

ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ ବିଧବା ବୁଢ଼ିଟିଏ ଓ ପୁଅଟିଏ ରହୁଥିଲେ । ଧୀରେ ଧୀରେ ପୁଅ ବଡ଼ ହେଲା । ପୁଅ ବଡ଼ ହେବା ପରେ ରାଜା ଘରେ କମିବାଡ଼ି କାମ କଲା । ତା ମା ଆଉ ଜଣକ ଘରେ ପାଇଟି କରି ପେଟ ପୋଷିଲା । ଦୁଇ ଜଣ ଦୁଃଖେକଷ୍ଟେ ଚଳୁଥିଲେ ।

ଆଉ ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ ଦୁଇ ଜଣ ସାଉକାର୍ ରହୁଥିଲେ । ଜଣଙ୍କ ନାଁ ତମ୍ ସାଉକାର୍ ଓ ଅନ୍ୟ ଜଣଙ୍କ ନାଁ ଟମ୍ ସାଉକାର୍ । ତମ୍ ସାଉକାର୍ ଭିକାରୀକୁ ଭିକ ମୁଠେ ବି ଦିଏନାହିଁ । ଆଉ ସାଉକାର୍ ଚିନ୍ତୁ ଭାରି ଦୟାବନ୍ତ ଓ ଗରିବ ଭିକାରୀଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ ତାର ହୃଦୟ

ବୁଦ୍ଧି ଏହି କଥା ଭାବିଭାବି ବୁଢ଼ା ସାଙ୍ଗରେ ଗପିଗପି ଚାଲିଥାଏ । ଘରକୁ ଫେରିଲେ ବୁଢ଼ା ମସଲା ଓ ତେଲ ଆଣିବ ଏବଂ ବୁଦ୍ଧି ତାକୁ ଯତନରେ ରାନ୍ଧିବ ଏବଂ ଦୁହେଁ ମନ ଭରି ଖାଇବେ । ବୁଦ୍ଧି ଏମିତି ଭାବି ଭାବି ଚାଲିଥାଏ ।

ସେମାନେ କଙ୍ଗଲରେ ପହଞ୍ଚିଗଲେ । ବୁଢ଼ା ଯାଇ ଦେଖିଲାବେଳକୁ କୌଣସି ଯନ୍ତ୍ରାରେ ଗୋଟିଏ ହେଲେ ମୂଷା ପଡ଼ି ନାହାନ୍ତି । କେବଳ ଗୋଟିଏ ଯନ୍ତ୍ରାରେ ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ମୂଷା ଛୁଆଟି ପଡ଼ିଯାଇଛି । ବୁଦ୍ଧିର ମନ ଦୁଃଖ ହୋଇଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଗୋଟିଏ ମୂଷା ପଡ଼ିଥିବାରୁ ସାମାନ୍ୟ ଉଲ୍ଲସିତ କଣା ପଡୁଥିଲା ।

ମୂଷା ଛୁଆଟିକୁ ପୋତି ରଖି କରି ଖାଇବ ବୋଲି ବୁଦ୍ଧି ମନେମନେ ଭାବି ନେଇଥାଏ ।

ବୁଢ଼ା ଏହି ମୂଷା ଛୁଆଟିକୁ ଯନ୍ତ୍ରାରୁ କାଢି ଆଣି ମାରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲା । ମୂଷା ଛୁଆଟି ବୁଢ଼ାଟିକୁ ବିକଳ ହୋଇ ପ୍ରାର୍ଥନା ହେଲା । କହିଲା: ମୁଁ ସାମାନ୍ୟ ମୂଷା ଛୁଆଟା ମୋତେ ମାରନାହିଁ । ମୋ ଦେହରୁ କେତେ ବା ମାଂସ ବାହାରିବ ତମେ ବୁଢ଼ାବୁଦ୍ଧି ଦୁଇ ପ୍ରାଣୀ ଖାଇ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେବ? ତେଣୁ ମୋତେ ମାର ନାହିଁ । ଦେଖିବ ମୁଁ ତମର ବହୁ ଉପକାରରେ ଆସିବି ।

ମୂଷା ଛୁଆଟିର ଏପରି ବିକଳ କଥା ଶୁଣି ବୁଢ଼ାର ମନ ତରଳିଗଲା । ତାକୁ ଆଉ ମାରିବାକୁ ବୁଢ଼ାର ହାତ ଗଲାନି । ତେଣୁ ସେ ମାରିଲା ନାହିଁ । ତେଣୁ ସେ ଯନ୍ତ୍ରାରୁ କାଢି ମୂଷାଟିକୁ ମାରିବାକୁ ବୁଦ୍ଧିକୁ କହିଲା । ବୁଦ୍ଧି ବୁଢ଼ା କଥା ଶୁଣି ମୂଷା ଛୁଆଟିକୁ ମାରିବାକୁ ଗଲାବୁ ମୂଷା ଛୁଆଟି ଠିକ୍ ଏକା କଥା ବୁଦ୍ଧିକୁ କହିଲା ଯାହା ପୂର୍ବରୁ ବୁଢ଼ାକୁ କହିଥିଲା । ମୂଷା ଛୁଆଟି କାନ୍ଦୁଣୁ ମାନ୍ଦୁଣୁ ହୋଇ ବୁଦ୍ଧିକୁ କହିଲା: ମୁଁ ମୂଷା ଛୁଆଟା ମୋତେ ମାରନାହିଁ । ମୋ ଦେହରୁ କେତେ ବା ମାଂସ ବାହାରିବ ତମେ ବୁଢ଼ାବୁଦ୍ଧି ଦୁଇ ପ୍ରାଣୀ ଖାଇ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେବ? ମୋତେ ମାର ନାହିଁ । ଦେଖିବ ମୁଁ ତମର ବହୁ ଉପକାରରେ ଆସିବି । ମୂଷା ଛୁଆଟିର ଏପରି ବିକଳ କଥା ଶୁଣି ବୁଦ୍ଧିର ମନ ତରଳିଗଲା । ତେଣୁ ତାର ବି ହାତ ଗଲାନି ମୂଷା ଛୁଆଟିକୁ ମାରିବାକୁ । ତେଣୁ ଦୁହେଁ ମୂଷା ଛୁଆଟିକୁ ନ ମାରି ସାଙ୍ଗରେ ଘରକୁ ନେଇଗଲେ । ବୁଢ଼ା, ବୁଦ୍ଧିଙ୍କର ପୁଅ ଝିଅ ନଥିଲା । ତେଣୁ ଦୁହେଁ ମୂଷା ଛୁଆଟିକୁ ପୁଅ ଭଳି ପାଲିଲେ । ମୂଷା ଛୁଆଟି ଧୀରେଧୀରେ ବଡ଼ ହେଲା ।

କନ୍ଧ ବୁଢ଼ାଟି ବାତରେ ମଜା ଚାଷ କରିଥାଏ । ବୁଢ଼ାର ଭଲ ମଜା ଫସଲ ହୋଇଥାଏ । ବିଲୁଆଙ୍କର ଏହା ଦେଖି ଭାରି ଲୋଭ ହେଲା ।

ଦିନେ ବିଲୁଆମାନେ ଏକତ୍ରିତ ହୋଇ ବୁଢ଼ାର ମଜା ଖାଇଯିବାକୁ ଯୋଜନା କଲେ । ସେମାନେ ବୁଢ଼ାର ବାତ ପଟେ ବସି ଏହି କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଉଥିବାବେଳେ ମୂଷାଟି ଏହା ଶୁଣିଦେଲା ।

ମୂଷାଟି ଏହା ଶୁଣି ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ଆସି ବୁଢ଼ା, ବୁଦ୍ଧିକୁ କଣେଇ ଦେଲା । କହିଲା: ଆଜି ରାତିରେ ବିଲୁଆମାନେ ବାତରୁ ମଜା ଖାଇଯିବାକୁ ଯୋଜନା କରିଛନ୍ତି । ତେଣୁ ଆଜି ରାତିରେ

ମକା କିଆରିକୁ ଜଗ ଏବଂ ବିଲୁଆମାନଙ୍କର ଏହି ସ୍ଥାନକୁ ଭଣ୍ଡାର କରିଦିଅ । ମୂଷାଟି କଥା ମାନି ବୁଡ଼ା ଠେଙ୍ଗାଟି ଧରି ସେଦିନ ରାତିରେ ମକା କିଆରିରେ ଛକି କଟି ବସିଲା ।

ସନ୍ଧ୍ୟା ଯାଇ ରାତି ହେଲା । ଯେତେବେଳେ ରାତି ବେଶି ହୋଇଗଲା ଏବଂ ଚାରିଆଡ଼ ଶୂନ୍ୟ ଶାନ୍ତ ହୋଇଗଲା; ଠିକ୍ ସେତିକିବେଳେ ବିଲୁଆମାନେ ସତକୁ ସତ ମକା ଖାଇବାକୁ ବାଡ଼କୁ ଆସିଲେ । ବୁଡ଼ା ବିଲୁଆମାନଙ୍କୁ ଦେଖି ମୂଷାକୁ ମନେମନେ ଡାରିତ କରିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଯେମିତି ବିଲୁଆମାନେ ମକା କିଆରିକୁ ପଶିଛନ୍ତି, ବୁଡ଼ା ତ କରୁଥିଲା । ଠେଙ୍ଗା ବାହାର କରି ବିଲୁଆଙ୍କ ଉପରେ ଠେଙ୍ଗା ମାଡ଼ କଲା । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଚାରି ପାଞ୍ଚଟି ବିଲୁଆଙ୍କ ପିଠିରେ ଠେଙ୍ଗା ମାଡ଼ ବାଜିବାକୁ ସେମାନେ କେଁକାଁ କରି କିଏ କୁଆଡ଼େ ଛିନଛତର ହୋଇ ପଳେଇବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଏକ ବିଲୁଆ ଉପରେ ଅଧିକ ଚୋଟ ଲାଗିଯିବାରୁ ସେ ସେଠାରେ ଘାଲେଇକି ପଡ଼ି ରହିଲା । ଏହି ସମୟରେ ବୁଡ଼ା ଟାଙ୍ଗିଆରେ ତା ଲାଞ୍ଜ ଉପରେ ଚୋଟ ପକାଇବାରୁ ସେହି ବିଲୁଆର ଲାଞ୍ଜ ଛଣ୍ଡିଗଲା ଏବଂ ସେହି ଲାଞ୍ଜକଟା ବିଲୁଆଟି ଚିରୁଚିରୁ ହୋଇ ଦଉଡ଼ି ପଳେଇଗଲା ।

ବୁଡ଼ା ତାର ଲାଞ୍ଜ କାଟି ଦେଇଥିବାରୁ ସେଇ ଲାଞ୍ଜଖଣ୍ଡି ବିଲୁଆଟି ମନରେ ପ୍ରତିଶୋଧର ଅଗ୍ନି ଜଳିବାକୁ ଲାଗିଲା । କିଛି ଦିନ ଚାଲିଗଲା । ସେହି ଲାଞ୍ଜ ଖଣ୍ଡି ବିଲୁଆଟି ଅନ୍ୟ ବିଲୁଆମାନଙ୍କୁ ପୁଣି ଡାକି ଏକାଠି କଲା ଏବଂ ବୁଡ଼ା ଉପରେ ପୁଣି ପ୍ରତିଶୋଧ ନେବାକୁ କହିଲା । ସବୁ ବିଲୁଆମାନେ ବୁଡ଼ା ଉପରେ ପ୍ରତିଶୋଧ ନେବାକୁ ପୁଣି ଯୋଜନା କଲେ ।

ଏଥର ସେମାନେ ବୁଡ଼ାର କୁକୁଡ଼ା ଭାଡ଼ି ଉପରେ ନକର ପକେଇଲେ । ବୁଡ଼ାର ସବୁ କୁକୁଡ଼ାଗୁଡ଼ିକୁ ମାରି ଖାଇଦେବାକୁ ବିଲୁଆମାନେ ପୁଣି କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଉଥିଲେ । ଏକଥା ମଧ୍ୟ ପୁଣି ମୂଷାଟି ଶୁଣି ଦେଲା । ମୂଷାଟି ଏହା ଶୁଣି ବୁଡ଼ାକୁ କହିଦେଲା: ଆସନ୍ତାକାଲି ବିଲୁଆମାନେ ତୋର କୁକୁଡ଼ା ଭାଡ଼ିରୁ ସବୁ କୁକୁଡ଼ାତକ ଖାଇଦେବେ ବୋଲି ଯୋଜନା କରିଛନ୍ତି । ତେଣୁ ସତର୍କ ରୁହ । ବୁଡ଼ା ମୂଷାର କଥା ଶୁଣି ପୁଣି ବିଲୁଆଙ୍କ ଯୋଜନା ସମ୍ପର୍କରେ ଜାଣି ପାରିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟରେ ଲାଞ୍ଜ ଖଣ୍ଡି ବିଲୁଆ ଯାଇ ବୁଡ଼ାର କୁକୁଡ଼ା ଭାଡ଼ିକୁ ଠାବ କରି ଆସିଲା ।

ପରଦିନ ସନ୍ଧ୍ୟା ହେଲା । ବୁଡ଼ା ବିଲୁଆଙ୍କୁ ପୁଣି ପାନେ ଦେବା ପାଇଁ ଭାଡ଼ି ପଛରେ ଛକି ବସିଲା । ହାତରେ କିଛି ଧାରୁଆ ବ୍ରେଡ୍ ଧରି ବୁଡ଼ା ବିଲୁଆଙ୍କ ଆଗମନ ଅପେକ୍ଷାରେ ରହିଲା । ରାତି ଅଧିକ ହୋଇଗଲାବୁ ବିଲୁଆମାନେ କୁକୁଡ଼ା ଖାଇବାକୁ ବୁଡ଼ାର ଭାଡ଼ିକୁ ଆସିଲେ । ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ କରି ବିଲୁଆମାନେ ଭାଡ଼ିକୁ ପଶିଲେ । ପ୍ରଥମେ ଗୋଟିଏ ବିଲୁଆ ତାର ମୁହଁକୁ ଭାଡ଼ି ଭିତରକୁ ପୁରେଇଲା । ଏହି ସମୟରେ ବୁଡ଼ାଟି ହାତରେ ଧାରୁଆ ବ୍ରେଡ୍ ଧରି ଭାଡ଼ି ନିକଟରେ ଛକି ବସିଥିଲା । ଯେମିତି ବିଲୁଆ କୁକୁଡ଼ା ଭାଡ଼ି ଭିତରକୁ ମୁହଁ ପୁରେଇଛି ବୁଡ଼ା ଚର୍କ କିନା ଦେଲା କାଟି । ବିଲୁଆର ମୁହଁରୁ ଧାରଧାର ହୋଇ ରକ୍ତ ବାହାରିଲା । ରାତି

ବିତରା ସାନ ଭାଇ

(କୋରାପୁଟ, ପରଜା ଲୋକ କଥା)

ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ ସାତ ଭାଇ ଥିଲେ । ଛଅ ଭାଇଯାକ ଦୁଷ୍ଟପୁଷ୍ଟ ଥିଲେ ଏବଂ ସବା ସାନ ଭାଇଟି ଅତି ଦୁର୍ବଳ ଓ ରୋଗିଶା ଥିଲା । ତେଣୁକରି ସେ କିଛି କାମ କରିପାରୁ ନଥିଲା । ଛଅ ଭାଇଯାକ ବିଲବାଡ଼ିଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଜଙ୍ଗଲରୁ କାଠ ସଂଗ୍ରହ କରୁଥିଲେ । ସାନ ଭାଇଟି ଜେବଳ ଘରେ ବସି ରହୁଥିଲା ।

ଏମିତି ଏମିତି ବହୁତ ଦିନ ବିତିଗଲା । ସାନ ଭାଇଟି ଘରେ ବସି ରହୁଥିବାରୁ ଅନ୍ୟ ଭାଇମାନେ ବିରୋଧ କଲେ । ବିଶେଷକରି ଭାଉଜମାନେ ସାନ ଦିଅର ଉପରେ ସବୁବେଳେ ଅଶାନ୍ତି ହେଉଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ସବା ବଡ଼ ଭାଉଜଟି ସାନ ଦିଅରଟିକୁ ଅଧିକ ଗେହ୍ଲା କରୁଥିଲା । ସାନ ଭାଇଟି ଦିନକୁ ଦିନ ଅଧିକ ରୋଗିଣୀ ଓ ଦୁର୍ବଳ ହୋଇ ପଡ଼ୁଥାଏ । ଏହା ଦେଖି ଅନ୍ୟ ଭାଇମାନେ ତା ଉପରକୁ ଅଧିକ ରାଗିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ଦିନେ ସବୁ ଭାଇମାନେ ମିଶି ତାକୁ ମାରି ଦେବାକୁ ଯୋଜନା କଲେ । ଦିନେ ସବୁ ଭାଇମାନେ ହଳ କରିବାକୁ ଗଲେ ଏବଂ ଜଙ୍ଗଲ ଆଡ଼େ ବୁଲି ଆସିବାକୁ ସାଥୀରେ ସାନ ଭାଇକୁ ଡାକିନେଲେ । ସାନ ଭାଇ ମଧ୍ୟ ଅତି ଆନନ୍ଦରେ ଭାଇମାନଙ୍କ ସହିତ ହଳ ଦେଖିବାକୁ ବିଲକୁ ଗଲା । ସାନ ଭାଇକୁ ବିଲକୁ ଡାକି ନେଲାବେଳେ ଘର ଲୋକ କିନ୍ତୁ କେହି ଜାଣି ନଥିଲେ । ସବୁ ଭାଇମାନେ ବିଲରେ ପହଞ୍ଚି ହଳ କଲେ । କିଛି ସମୟ ପରେ ଭାଇମାନେ ସାନ ଭାଇକୁ ମାରି ବିଲରେ ପୋତି ଦେଇ ଘରକୁ ଫେରିଲେ । ଘରକୁ ଫେରି ଭାଇମାନେ ସାନ ଭାଇକୁ ଖୋଜିଲେ । ସାନ ଭାଇ କେଉଁଠି ଯାଇଛି ବୋଲି ଭାଇମାନେ ଘରେ ପଚାରିପଚାରି କଲେ । ସମସ୍ତେ ସାନ ଭାଇକୁ ଖୋଜାଖୋଜି କଲେ । ମାତ୍ର ବଡ଼ ଭାଉଜ ସାନ ଦିଅରକୁ ଖୋଜି ଖୋଜି ବିଲ ଆଡ଼କୁ ଗଲା । ସେଠି ବସି ବଡ଼ ଭାଉଜ କାନ୍ଦୁଥିବାବେଳେ କ୍ଷେତରେ ପୋତି ହୋଇଥିବା ଗୋଟିଏ ମଲା ଲୋକର ହାତ ଦିଶିଲା । ବଡ଼ ଭାଉଜ ସନ୍ଦେହ କରି ସେହି ଶବଟିକୁ ଖଜିଲା ବେଳକୁ ସେ ତାଙ୍କ ଦିଅର ବୋଲି ଜାଣି ପାରି ବାହୁନି ବାହୁନି କାନ୍ଦିବାକୁ ଲାଗିଲା । ସେତେବେଳକୁ କ୍ରମେ ରାତି ହୋଇ ଆସୁଥାଏ । ବଡ଼ ଭାଉଜ ଦିଅରର ଶବକୁ ଧରି କାନ୍ଦୁଥାଏ ।

ଏହି ସମୟରେ ଇଶ୍ବର ପାର୍ବତୀ ଜଙ୍ଗଲକୁ ବୁଲି ଆସୁଥିଲେ । ସେମାନେ ଦେଖିଲେ ଶ୍ରୀ ଲୋକଟି ଏକୃତିଆ ବସି ଜଙ୍ଗଲଟାରେ କାନ୍ଦୁଛି । ସେମାନେ ଶ୍ରୀ ଲୋକଟି ପାଖକୁ ଆସିଲେ ଓ ତାଙ୍କ ଦୁଃଖ ସମ୍ପର୍କରେ ଜାଣିଲେ । ଶେଷରେ ଇଶ୍ବର ପାର୍ବତୀ ଉକ୍ତ ଶ୍ରୀଲୋକଟିର ଦିଅରକୁ ଜୀବନ ଦାନ କରି ସେଠାରୁ ଉତ୍ତାନ ହୋଇଗଲେ । ସାନ ଦିଅର ବଞ୍ଚିଲା ପରେ ଭାଉଜଙ୍କୁ ସବୁ ଘଟଣା କହିଲା । ଭାଉଜ ମନ ଦୁଃଖ କରି ଦିଅରକୁ ଘରକୁ ନେଇ ଫେରିଲା । ବଡ଼ ଭାଉଜ ତାର ସାନ ଦିଅରକୁ ନେଇ ଘରେ ପହଞ୍ଚିଲାବେଳକୁ ଅନ୍ୟ ଭାଇମାନେ ଦେଖି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଗଲେ । ବଡ଼ ଭାଉଜ ଅନ୍ୟ ଭାଇମାନଙ୍କୁ ବହୁ ତିରସ୍କାର କଲା ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଭାଇମାନେ ସାନ ଭାଇକୁ ମାରି ପୋତି ଦେଇଥିବା କଥାକୁ ଆଦୌ ମାନିଲେ ନାହିଁ । ଏମିତି କିଛି ଦିନ ଗଲା । ସବୁ ଭାଇମାନେ ଏକାଠି ମିଳିମିଶି ପୁଣି ଚଳିଲେ । କିନ୍ତୁ ଭାଇମାନଙ୍କର ତ ରାଗ ରହିଥାଏ । ସେମାନେ ଯୁଯୋଗ ଉଣ୍ଡି ରହିଥାନ୍ତି । ପୁଣି କେବେ ଯୁଯୋଗ ଆସିଲେ ପୁଣି ସାନ ଭାଇକୁ ମାରି ଦେବାକୁ ଯୋଜନା କରୁଥାନ୍ତି ।

ସବୁ ଭାଇମାନେ ପାଳିକରି ବାଇଗଣ ବାଡ଼ରେ କରୁଥାନ୍ତି । ଶେଷରେ ସାନ ଭାଇର

ପାଳି ପଡ଼ିଲା । ସାନ ଭାଇ ଖାଇପିଇ ରାତିରେ ବାଇଗଣ ଜଗିବାକୁ ବାଡ଼କୁ ଗଲା । ରାତି ଅଧିକ ହୋଇଗଲା ପରେ ସବୁ ଭାଇମାନେ ବାଡ଼କୁ ଯାଇ ସାନ ଭାଇକୁ କନ୍ଧାରେ ଗୁଡେଇ ନଦୀକୁ ଫିଙ୍ଗି ଦେଲେ ।

ନଦୀରେ ସେ ଭାସି ଭାସି ଯାଇ ଏକ ମାଲ୍ୟାଣି ଦୁଠରେ ଲାଗିଲା । ସକାଳୁ ମାଲ୍ୟାଣି ତାକୁ ଉଠାଇ ନେଇ ଘରେ ରଖିଲା । ୩ ମାଲ୍ୟାଣି ଘରେ ରହି ଦିନକୁ ଦିନ ଅଧିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟବାନ୍ ହୋଇଗଲା । ମାଲ୍ୟାଣି ଘରେ ରହି ଜଙ୍ଗଲରେ ଚାଷବାସ କରି ନୂଆ ଘର ବନେଇଲା । ଖୁବ୍ ଧନୀ ହୋଇଗଲା । ଏହା ମଧ୍ୟରେ ସାନ ଭାଇଟି ମାଲ୍ୟାଣି ଘରେ ରହି ଅଧିକ ସୁନ୍ଦର ପାଲଟି ଯାଇଥିଲା । ଗୋଟେ ରାଜ କୁମାର ଭଳି ଦେଖାଗଲା ।

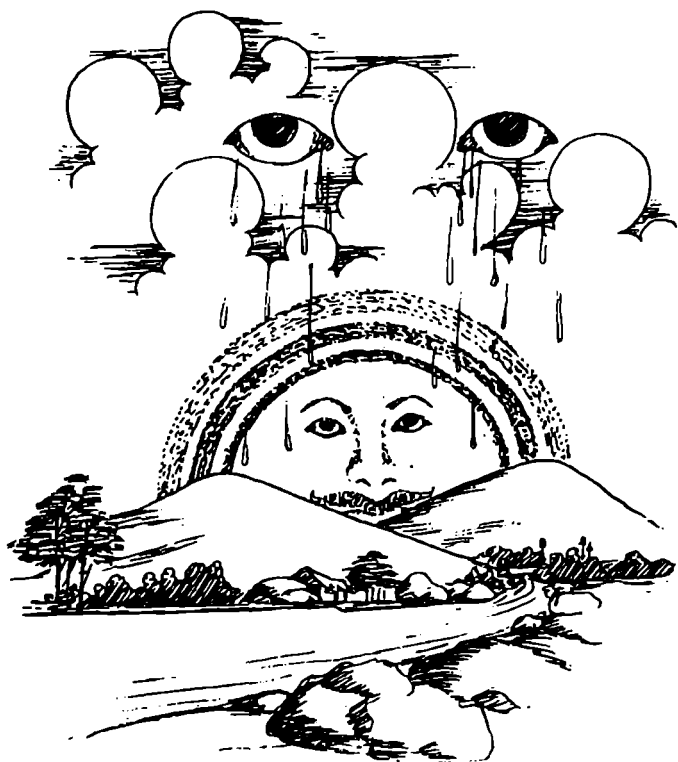
ଦିନେ ରାଜକୁମାରୀ ମାଲ୍ୟାଣି ବଗିଚାକୁ ବୁଲି ଆସିଥିଲା । ରାଜକୁମାରୀ ଏହି ଯୁବକକୁ ଦେଖି ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ଦୁର୍ବଳତା ଆସିଗଲା ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ବାହା ହେବାକୁ ଯାଇ ରାଜାଙ୍କୁ କହିଲା । ତା ପରେ ରାଜା ତାଙ୍କ ଝିଅକୁ ମାଲ୍ୟାଣି ପୁଅ ସହିତ ବାହା ଦେଲେ ଏବଂ ଏହା ପରେ ସେ ରାଜାଙ୍କ ଭଉଁରାଧିକାରୀ ହୋଇ ରାଜ୍ୟ ଶାସନ କଲେ ।

ଏଣେ ଅନ୍ୟ ଭାଇମାନେ ସବୁ ବିକିବାକି ଗରିବ ହୋଇ ଯାଇଥାନ୍ତି । ସେମାନେ ଘରଦ୍ୱାର ବିକିଭାଙ୍ଗି ଭିକାରୀ ହୋଇଯିବା ପରେ ଦିନେ ସାହାଯ୍ୟ ମାଗିବାକୁ ରାଜାଙ୍କ ପାଖକୁ ଗଲେ । ରାଜାଙ୍କ ଦରବାରରେ ଛଅ ଭାଇ ଓ ତାଙ୍କ ଛାମାନେ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିଲେ । ରାଜା ଅର୍ଥାତ୍ ସାନ ଭାଇ ସେମାନଙ୍କର ଭାଇମାନଙ୍କୁ ଚିହ୍ନି ପାରିଲେ ଏବଂ ବଡ଼ ଭାଉଜକୁ ଚିହ୍ନି ପାରିଲେ । ତତ୍କ୍ଷଣାତ୍ ରାଜା ସବୁ ଭାଇମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଘର ନିର୍ମାଣ କରିବାକୁ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ ।

ବଡ଼ ଭାଉଜଙ୍କ ପାଇଁ ରାଣୀ ଉଆସ ବନେଇଲେ ।

ଭାଇମାନେ ନିଜନିଜର ଭୁଲ୍ ବୁଝିପାରି ବହୁ ମନ ଦୁଃଖ କରି ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରିବାକୁ ଉଦ୍ୟମ କରୁଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ସାନ ଭାଇ ସେମାନଙ୍କୁ ବୁଝେଇ ସେଠାରେ ରହିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରିବାରୁ ଭାଇମାନେ ସେଠାରେ ରହିଲେ । ପୁଣି ସବୁ ଭାଇମାନେ ଆନନ୍ଦରେ ମିଳିମିଶି ରହିଲେ ।

ବର୍ଷା ଓ ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁର କାହାଣୀ

(ରାୟଗଡ଼ା, ସଭରା ଲୋକକଥା)

ସଭରା ଆଦିବାସୀଙ୍କ ମହାପୁରୁ କିଟି ଯେତେବେଳେ ପୃଥିବୀ ସର୍ଜନା କଲେ, ସେ ଗଛ, ଲତା, ପାହାଡ଼, ପର୍ବତ, ସମୁଦ୍ର, ଜୀବକରୁ ଓ ମଣିଷ ସୃଷ୍ଟି କଲେ। କିଟି ମହାପୁରୁ ସବୁ ସର୍ଜନା କଲେ, କିନ୍ତୁ ବର୍ଷା ଓ ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁ ସୃଷ୍ଟି କରିପାରି ନଥିଲେ। ଏହି ଦୁଇଟି କିନିଷ ସେ କିପରି ସର୍ଜନା କଲେ ତାହା ଏହି କାହାଣୀରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ।

କିଟି ମହାପୁରୁଙ୍କର ପୁଅଟିଏ ଥାଏ, ତାର ନାଁ ମାରୁ। ସେ ଚୁପରେ ଯେମିତି, ଗୁଣରେ ମଧ୍ୟ ସେମିତି ଥିଲା। ମାରୁ ଥିଲା ସେତେବେଳେ ସବୁଠୁ ବଡ଼ ଧନୁର୍ବର।

(ମୃଗ)

ସଉରା ରାଜାଙ୍କ ଝିଅ ଥିଲା ଅନନ୍ୟ ସୁନ୍ଦରୀ । କିଟି ମହାପୁର ପୁତ୍ର ମାରୁ ସଉରା ରାଜା
କନ୍ୟାର ପ୍ରେମରେ ପଡ଼ିଗଲା । ଦୁହେଁ ଦୁହେଁକୁ ଭାରି ଭଲ ପାଉଥିଲେ । ତେଣୁ ମାରୁ ସଉରା
ରାଜାଙ୍କ କନ୍ୟାକୁ ବିବାହ ହେଲା । ଏଥିରେ କିନ୍ତୁ ସଉରା ରାଜା ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ନଥିଲେ । ସେ କେମିତି
ତାଙ୍କ କ୍ୱାଇଁକୁ ମାରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ ।

ଦିନେ ସଉରା ରାଜା ଝିଅ, କ୍ୱାଇଁଙ୍କୁ ବୁଲେଇ ନେବାକୁ ନିଜ ଘରକୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରିଥିଲେ ।
ଶୁଣୁରଙ୍କ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ରକ୍ଷା କରି ଝିଅ, କ୍ୱାଇଁ ସଉରା ରାଜାଙ୍କ ଘରକୁ ଅତିଥି ହୋଇ ଗଲେ ।
ସଉରା ରାଜା ତ କ୍ୱାଇଁଙ୍କ ଉପରେ ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଥିଲେ, ତେଣୁ ତାଙ୍କୁ ମାରିବାକୁ ଯୋଜନା
କରୁଥିଲେ । ଦିନେ ସଉରା ରାଜା ନିଜ ଝିଅର ଉପସ୍ଥିତିରେ କ୍ୱାଇଁ ମାରୁକୁ ଅପମାନିତ କଲା ।
ମାରୁ କିନ୍ତୁ ଥିଲା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଭଦ୍ର ଓ ଶାନ୍ତିପ୍ରିୟ । ଶୁଣୁର ଅପମାନିତ କଲେ ମଧ୍ୟ ମାରୁ ଏହାର
କିଛି ପ୍ରତିବାଦ କରି ନଥିଲା । ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ ମଧ୍ୟ ଶଶୁରଙ୍କ ମନରେ ଶାନ୍ତି ଆସି ନଥିଲା ।
ଏହା ପରେ ସୁଯୋଗ ଉଠି ସଉରା ରାଜା ନିଜ କ୍ୱାଇଁଙ୍କୁ ଖଣ୍ଡାରେ ହାଣି ହତ୍ୟା କରିଦେଲେ ।
ଏହା ଦେଖି ରାଜା କନ୍ୟା ମଥା ପିଟି କାନ୍ଦିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ପୁଅ ମରିଯିବା ଶୁଣି ବାପା କିଟି ମହାପୁ ଆସି ସମୁଦି ଶଉରା ରାଜାଙ୍କ ଘରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ।
ପୁଅ ମରିଯିବାରୁ ସେ ବହୁତ ଦୁଃଖ କଲେ । ତେବେ ଏହା ବିଧିର ବିଧାନ ଥିଲା । ତାଙ୍କ ପୁତ୍ର
ମାରୁ ଥିଲା ଅଭିଶପ୍ତ ଓ ସେ ସେତିକି ଦିନ ପାଇଁ ଜୀବନ ନେଇ ଆସିଥିଲା । କିଟି ମହାପୁ
ଏହା ଜାଣିଥିଲେ । ତେବେ ପୁତ୍ରର ବିୟୋଗରେ କିଟି ମହାପୁ ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ିଥିଲେ ।

ଯେହେତୁ ମାରୁ ଥିଲା ସ୍ୱାଭାବରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଭଦ୍ର ଓ ନମ୍ର ତେଣୁ ସେ ଶଶୁରଙ୍କ ଭଳି
ଗୁରୁଜନଙ୍କୁ କବାବ ଦେଇ ନଥିଲେ । ସେ ଚାହିଁଥିଲେ, ତାଙ୍କ ଧନୁରେ ଶବର ରାଜାଙ୍କୁ ଉତ୍ତାଇ
ଦେଇଥାନ୍ତେ, କିନ୍ତୁ ତାହା ଜଳେ ନାହିଁ । ସେ ତାଙ୍କ ନମ୍ରତାର ଏକ ଉଦାହରଣ ସୃଷ୍ଟି କରିଗଲେ ।
ସମଗ୍ର ସଉରା ଜାତି ପାଇଁ ମାରୁ ଥିଲେ ନମ୍ର ଓ ଉଦାରତାର ପ୍ରତୀକ ।

ବାପା କିଟି ଦେବତା ପୁତ୍ରର ଶବ ନିକଟରେ ବସି ପଡ଼ି କହିଲେ: ପୁତ୍ର! ତୋ ଭଳି
ଧନୁର୍ଧର ଶଉରା ରାଜାଙ୍କର କିଛି ଜଲା ନାହିଁ । ତୁ ଚାହିଁଥିଲେ ତାଙ୍କୁ ବିନାଶ କରି ଦେଇ
ପାରିଥାନ୍ତୁ । ଯେହେତୁ ତୁ ଗୁରୁଜନଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ ଦେଇଛୁ, ତୋତେ ପୃଥିବୀର ସମସ୍ତ ଲୋକ
ସମ୍ମାନ ଦେବେ । ତୋର ଧନୁ ବର୍ଷା ସମୟରେ ଆକାଶରେ ଶୋଭା ପାଇବ । ତୁ ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁ
ଭାବେ ଶୋଭା ପାଇବୁ । ଆଉ ତୋ ଛାଁ ଆଖିର ଲୁହ ବର୍ଷା ହୋଇ ଝରିବ । ଏମିତି ଭାବେ
କିଟି ଦେବତା ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁ ଓ ବର୍ଷାର ସର୍ଜନା କଲେ ବୋଲି ସଉରାମାନଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ ରହିଛି ।

ମ୍ୟାଜିକ୍ ଚକି

(ନବରଙ୍ଗପୁର, ଗାଦବା ଲୋକ କଥା)

ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ କଣେ ଚାଷୀ ଥିଲା । ତଣା ଚାଷ କରି ତା ଗୁଳୁଗାଣ ମେଷ୍ଟାଉଥିଲା ।
 କିନ୍ତୁ ଦିନକୁ ଦିନ ତାର ଦୁଃଖ ବଢ଼ିବାରେ ଲାଗିଲା । ପ୍ରତି ରାତିରେ ତାର ତଣା ଫସଲକୁ
 କେହି ଖାଇ ଦେଉଥିବାରୁ ମନ ଦୁଃଖରେ ସେ ଅର୍ଥାତ ରାଜି ପଡ଼ିଲା ।

ଦିନେ ରାତିରେ ଚାଷୀ ଯାଇ ଫସଲ ନିକଟରେ ଜଗି ବସିଲା । ହଠାତ୍ ରାତି ଅଧ ବେଳକୁ ଏକ ଚକି ଆକାଶରୁ ଉଡ଼ି ଆସି କ୍ଷେତରେ ପଶି ଖାଇବାକୁ ଲାଗିଲା । ତା ପରେ ଚକିଟି ହଠାତ୍ ଉଡ଼ାନ୍ ହୋଇଗଲା ।

ଲୋକଟି ବୁଝିଲା ଯେ, ଗାଁର କାହା ଚକି ଆସି କ୍ଷେତରେ ପଶୁଛି । ତେଣୁ ଯାଇ ଗାଁର ସବୁ ଲୋକଙ୍କୁ ନେହୁରା ହୋଇ କହିଲା: ସମସ୍ତେ ସମସ୍ତଙ୍କ ଚକିକୁ ରାତିରେ ବାନ୍ଧିକି ରଖନ୍ତୁ । କାହାର ନା କାହାର ଚକି ଯାଇ କ୍ଷେତରେ ପଶି ଚଣା ଖାଇ ଯାଉଛି ।

ଚାଷୀଟିର ଦୁଃଖ ସହି ନପାରି ଗାଁ ଲୋକେ ସମସ୍ତେ ନିଜନିଜର ଚକିକୁ ବାନ୍ଧି ରଖିଲେ । କିନ୍ତୁ ଏତିକିରେ ଚାଷୀର ଇଲାକ୍ ହେଲା ନାହିଁ । ପୁଣି ମଧ୍ୟ ସେଦିନ ରାତିରେ ତା କ୍ଷେତରୁ ଚକି ଆସି ଚଣା ଖାଇଥିବା ଚାଷୀ ଜାଣି ପାରିଲା ।

ଏଥର ଚାଷୀ ପୁଣି ରାତିରେ ଆସି ଚଣା କ୍ଷେତରେ ଜଗି ରହିଲା । ଯେମିତି ରାତି ଅଧିକ ହୋଇଛି, ଚକିଟି ଆସି କ୍ଷେତରେ ଚଣା ଖାଇବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ଏହା ଦେଖି ଚାଷୀଟି ଲୁଚିଲୁଚି ଚକିଟିକୁ ଧରି ପକେଇଲା । ସେଭଳି ଚଅଢ଼କିନା ଚକିଟି ଆକାଶ ମାର୍ଗକୁ ଉଡ଼ିଗଲା । ଚାଷୀଟି ଚକିଟିକୁ ଧରି ମଧ୍ୟ ଆକାଶକୁ ଚାଲିଗଲା ।

ଚକିଟି ଯାଇ ସ୍ୱର୍ଗ ପୂର୍ବରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ଚାଷୀଟି ମଧ୍ୟରେ ସ୍ୱର୍ଗରେ ଓହ୍ଲାଇଲା । ସ୍ୱର୍ଗ ଲୋକରେ ମଣିଷକୁ ଦେଖି ସ୍ୱର୍ଗବାସୀ ଆନନ୍ଦିତ ହେଲେ ।

ମର୍ତ୍ତ୍ୟଲୋକରେ ମଣିଷମାନେ ଭଲ ଗପ କହନ୍ତି ବୋଲି ଜଣେ ସ୍ୱର୍ଗବାସୀ କହିଲେ ଏବଂ ଚାଷୀଟିକୁ ଭଲ ଗପ କହିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କଲେ ।

ଚାଷୀଟି କହିଲା: ଯଦି ମୁଁ ଗପ କହିବି, ତା ବଦଳରେ ଆପଣମାନଙ୍କୁ ମୋତେ ବହୁତ ଧନ ରତ୍ନ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ତେବେ ଆପଣମାନଙ୍କ ଅନୁରୋଧ ରକ୍ଷା କରି ମୁଁ ଏମିତି ଏକ ଶସ୍ତ୍ର ଗପ କହିବି ଯାହାର ଶବ୍ଦ ପିଛା ମୂଲ୍ୟ ହେବ ଗୋଟିଏ ସୁନା ମୁଦ୍ରା ।

ଚାଷୀଟିଠାରୁ ଏକଥା ଶୁଣି ସ୍ୱର୍ଗବାସୀ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ ଏବଂ କହିଲେ: ଶବ୍ଦ ପିଛା ମାତ୍ର ଗୋଟିଏ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣମୁଦ୍ରା, ତେବେ କିଛି ବ୍ୟସ୍ତ ହେବାର ନାହିଁ, ମାତ୍ର ଆମେ ଭାବିଥିଲୁ ଆହୁରି ଅଧିକ କିଛି ମାଗିବ ବୋଲି ।

ଚାଷୀଟିର ମୂଲତାଳରେ ସ୍ୱର୍ଗବାସୀ ରାଜି ହେଲେ ଏବଂ ଚାଷୀଟି ଗପ କହିବା ଆରମ୍ଭ କଲା । ଚାଷୀଟି ଗପ କହି ସ୍ୱର୍ଗବାସୀଙ୍କଠାରୁ ବହୁ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣମୁଦ୍ରା ହାସଲ କଲା । ଏବଂ ପରଦିନ ଠିକ୍ ରାତି ବେଳକୁ ଚାଷୀଟି ସେହି ଚକି ଯାଆଁରେ ପୁଣି ମର୍ତ୍ତ୍ୟକୁ ଫେରି ଆସିଲା ।

ଏହା ମଧ୍ୟରେ କିଛି ଦିନ ବିତିଗଲା । ଚାଷୀଟି ଦିନକୁ ଦିନ ଧନୀ ହେବାରେ ଲାଗିଲା । ଗାଁ ଲୋକେ ଦେଖି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ । ଚାଷୀଟି ହଠାତ୍ କେମିତି ସାଉଁଟି ହୋଇଗଲା, ଏହା ଦେଖି

ଗାଁ ଲୋକେ ତାକୁବ୍ । ସେମାନେ ଚାଷୀଟିକୁ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ପଚାରିଲେ ।

ଚାଷୀଟି ଚକି ସମ୍ପର୍କରେ ସମସ୍ତ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣନା କଲା । ଗାଁ ଲୋକେ ଚାଷୀଟିଠାରୁ ଏକଥା ଶୁଣି ଲୋଭରେ ସେମାନେ ଅନ୍ଧ ହୋଇଗଲେ । ସେମାନେ ଚାଷୀଟିକୁ ମାରିଦେଇ ପରଦିନ ରାତିରେ କ୍ଷେତକୁ ଯାଇ ଚକିଟିକୁ ଜଳି ବସିଲେ । ପୂର୍ବ ରାତି ପରି ଚକିଟି ଚଣା ଖାଇବାକୁ କ୍ଷେତକୁ ଆସିଲା । ଚକିଟି ଗାଁ ଲୋକଙ୍କର ଏପରି କାରଯାଦିକୁ ଜାଣି ପାରିଥିଲା । ଗାଁ ଲୋକଙ୍କ ପାନେ ଚଖେଇବାକୁ ଚକିଟି ମଧ୍ୟ ଏକ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଦେଲା ।

ଚକିଟି ଆସି ଚଣା ଖାଇବାକୁ ଲାଗିଲା । ଏହି ସମୟରେ ସମସ୍ତ ଗାଁ ଲୋକେ ଚକିଟିକୁ ଦେଖି ଜଣକ ପରେ ଜଣେ ଧରି ପକେଇଲେ । ଚକିଟି ଆକାଶରେ ଉଡିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଚକିଟି ସାଙ୍ଗରେ ଗାଁ ଲୋକେ ମଧ୍ୟ ପରସ୍ପର ପରସ୍ପରର ଗୋଡକୁ ଧରି ଆକାଶରେ ଉଡୁଥିଲେ । ଗାଁ ଲୋକଙ୍କ ଖୁସି କହିଲେ ନସରେ । ସେମାନେ ସ୍ୱର୍ଗରୁ ବହୁତ ସୁନା ଆଣିବେ, ଏକଥା ଭାବିଭାବି ଗାଁଲୋକେ ପାଗଳ ପ୍ରାୟ ହୋଇ ସାରିଛନ୍ତି ।

ଚକିଟି ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିବା ଯୋଜନା ଅନୁଯାୟୀ, ତାକୁ ଧରିଥିବା ପ୍ରଥମ ଲୋକଟିକୁ କହିଲା: ସ୍ୱର୍ଗରୁ ତମେ କେତେ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ମୁଦ୍ରା ଆଣିବାକୁ ଚାହୁଁଛ, ଏବେଠାରୁ କହିଦିଅ । ସେହି ଅନୁସାରେ ମୁଁ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ମୁଦ୍ରା ସଂଗ୍ରହ କରିବି । ନଚେତ୍ ସ୍ୱର୍ଗକୁ ଗଲାପରେ ଏହା ଆଉ ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ତମେମାନେ ଖାଲି ହାତଟାରେ ଫେରି ଆସିବ । ସେଉଁରୁ ଆଉ କେହି ନକରି ଲୋଭରେ ଅନ୍ଧ ହୋଇ ପଡିଥିବା ପ୍ରଥମ ଲୋକଟି ଦୁଇ ହାତକୁ ଚକିରୁ ଛାଡି ଦେଇ କହିଲା ମୋର ଏତେ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ମୁଦ୍ରା ଦରକାର । ଯେମିତି ପ୍ରଥମ ଲୋକଟି ଚକିଟିରୁ ହାତ ଦୁଇଟି ଛାଡି ଦେଇଛି, ତଅବ୍ କିନା ଲୋକଟି ଖସି ପଡିଲା ଏବଂ ତା ସାଥୀରେ ସମସ୍ତ ଗାଁ ଲୋକେ ତଳେ କଟାଡି ହୋଇ ପୋକ, ମାଛ ପରି ମରିଗଲେ । ଚକିଟି ପୁଣି ଉଡିଗଲା ସ୍ୱର୍ଗପୁରକୁ ।

ଚତୁର ବିଲୁଆ, ଭକ୍ତୁଆ ବାଘ

(ନବରଙ୍ଗପୁର, ଗଣ୍ଡ ଲୋକ କଥା)

ଅଗନା ଅଗନି ବନସ୍ତରେ ବାଘଟିଏ ରହୁଥାଏ। ବାଘଟି ବହୁତ ବଳୁଆ ଥିଲା, ମାତ୍ର ଅତି ସରଳ ହେତୁ ସେ କହାକୁ ହଠାତ୍ ଆକ୍ରମଣ କରିପାରେନା ।

ଦିନେ ବାଘ ବଣରେ ଯାଉଥିବାବେଳେ ବାଟରେ ଏକ ବିଲୁଆକୁ ଦେଖିଲା । ସେତିକିବେଳେ ବିଲୁଆଟି ଗୋଟିଏ କୁକୁଡ଼ାକୁ ଧରି ଖାଉଥାଏ । ବାଘଟି କିନ୍ତୁ ଭାରି ଗୋକିଲା ଥିଲା । ସେ ଏତିକିବେଳେ ବିଲୁଆ ଓ ତା ସହିତ କୁକୁଡ଼ାକୁ ଦେଖି ବହୁତ ଖୁସି ହୋଇଗଲା । ଆଜି ତାକୁ

ଗାଁ ଲୋକଙ୍କ ଠେଙ୍ଗ ମାଡ଼ରେ ବାଘର ଗୋଟ ହାତରୁ ରକ୍ତ ବୋହୁଥାଏ । ବିଚରା ବାଘ ବହୁ କଷ୍ଟରେ ଜଙ୍ଗଲକୁ ଆସି ଦେଖିଲା ବେଳକୁ ବିଲୁଆ ତାର ବସି କୁକୁଡ଼ାତକ ଖାଇବାରେ ଲାଗିଛି । ଏହା ଦେଖି ବାଘର ରାଗ ପ୍ରସମକୁ ଚଢ଼ିଗଲା । ସେ ରାଗରେ ବିଲୁଆକୁ ଖାଇଦେବାକୁ ଉଦ୍ୟତ ହେଲା ।

ବିଲୁଆ କହିଲା: ବାଘ ମାମୁଁ ଯାହା ତ ହେବାର ଥିଲା ହେଲା, ଆଉ ରାଗ ନାହିଁ । ମୁଁ ମାତ୍ର ଗୋଟିଏ କୁକୁଡ଼ା ଖାଇଛି । ବାକି କୁକୁଡ଼ାତକ ତମ ପାଇଁ ମୁଁ ଏହି ଗୁମ୍ଫା ଭିତରେ ରଖିଛି । ଆଗେ ଗୁମ୍ଫା ଭିତରକୁ ଯାଇ କୁକୁଡ଼ାତକ ଖାଇ ଶାନ୍ତ ହୋଇଯାଅ । ତା ପରେ ଯାଇ ଯାହା ଚିନ୍ତା କରିବ ।

ଚତୁର ବିଲୁଆ ବାଘକୁ ଗୁମ୍ଫା ଭିତରକୁ ପଠେଇ ସେଠାରୁ ଖସି ଚାଲିଗଲା । ବାଘ ଗୁମ୍ଫା ଭିତରକୁ ପଶି ଦେଖିଲା ବେଳକୁ ଗୁମ୍ଫାରେ ଗୋଟିଏ ହେଲେ ବି କୁକୁଡ଼ା ନାହିଁ । ବାଘର ରାଗ ତ ପୁଣି ଚଢ଼ିଗଲା । ଏଥର ବିଲୁଆକୁ ମୁତ୍ୟୁ ମୁଖରୁ କେହି ବି ବଞ୍ଚେଇ ପାରିବେ ନାହିଁ ବୋଲି ବାଘ ରାଗରେ ଚିହ୍ନର କଲା । ହାରାମୀ ବିଲୁଆ ତାକୁ ଦୁଇ ଦୁଇ ଥର ଠକି ଦେଇ ଚାଲିଗଲାଣି ।

ବିଲୁଆ ତାର ସବୁ କୁକୁଡ଼ାତକ ଖାଇ ଆରାମରେ ଯାଇ ଏକ ଶିଆଳି ଲତାର ତୋଳିରେ ବସି ଝୁଲୁଥାଏ । ବାଘ ଖୋଜି ଖୋଜି ଯାଇ ବିଲୁଆ ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚି ଗଲା । ବିଲୁଆ ତୋଳିରେ ବସି ଝୁଲୁଥାଏ । ବାଘ ବିଲୁଆକୁ ତୋଳିରେ ଝୁଲୁଥିବାର ଦେଖି ରାଗରେ ଗର୍ଜନ କରି ବିଲୁଆ ଉପରକୁ ଲମ୍ଫ ଦେଲା ।

ରାଗିକି ବାଘ ବିଲୁଆକୁ କହିଲା: ଏଥର ଦେଖିବି ତୋତେ ମୋ ମୁହଁରୁ କିଏ ରକ୍ଷା କରିବ ? ଆଉ ତୋର ଚାଲଣି କଥାରେ ଭଲିଯିବିନାହିଁ ।

ଚତୁର ବିଲୁଆ ଅତି ବିନୟର ସହିତ କହିଲା: ବାଘ ମାମୁଁ ତମେ ଅଯଥାରେ ରାଗୁଛ । ମୁଁ ତମକୁ ଠକିନାହିଁ । ପ୍ରକୃତରେ ମୁଁ ସବୁତକ କୁକୁଡ଼ା ସେହି ଗୁମ୍ଫାରେ ରଖିଥିଲି । ବୋଧେ ତାହାକୁ ଅନ୍ୟ କେହି ଖାଇ ଦେଇଛି । ହଜି ଯାହା ହେବାର ତ ହେଲାଣି । ତମେ ଟିକେ ରାଗ ଶାନ୍ତ କର । ଏହି ତୋଳିରେ ବସି ଝୁଲ ଓ ଥଣ୍ଡା ପବନ ଖାଅ । ମୁଁ ତମ ପାଇଁ ଅନ୍ୟ କେଉଁଠୁ କୁକୁଡ଼ା ଯୋଗାତ କରୁଛି । ଟିକେ ଐର୍ଯ୍ୟ ଧର, ମୁଁ କେଉଁଠୁ ହେଲେ ବି ତମ ପାଇଁ କୁକୁଡ଼ା ଆଣିବାକୁ ଯାଉଛି ।

ବିଲୁଆର ଚତୁର ଓ ନରମ କଥାରେ ବାଘ ପୁଣି ଭଲିଗଲା । ଯାଇ ଶିଆଳି ଲତାର ତୋଳିରେ ବସିଲା । ଭଲ ଥଣ୍ଡା ପବନ ବହୁଥାଏ । ବାଘକୁ ଭଲ ଲାଗୁଥାଏ ।

ବିଲୁଆ କହିଲା: ବାଘ ମାମୁଁ ତମେ ଏହି ତୋଳିରେ ଝୁଲୁଥାଅ, ମୁଁ ଯାଉଛି ନିକଟ ଗାଁକୁ । ତମ ପାଇଁ ଗଣ୍ଡାଏ କୁକୁଡ଼ା ନେଇକି ଆସିବି । ବାଘ ବିଲୁଆର ଏହି ଚତୁର କଥାକୁ

ବିଶ୍ୱାସ କଲା । ଏହି ସମୟରେ ଚତୁର ବିଲୁଆ ଶିଆଳି ଲତାର ଦୋଳକୁ ଦାନ୍ତରେ ଜାତି ଅଧା ଛିଣ୍ଡା କରି ଚାଲିଯାଇଥାଲା ।

ବାଘ ଦୋଳିରେ ବସି ଝୁଲୁଥାଏ । ହଠାତ୍ ପବନ କୋରରେ ବହିଲା । ପବନ କୋରରେ ହେବାରୁ ଦୋଳିଟି ଛଣ୍ଡିଗଲା ଏବଂ ବାଘ କଚାତି ହୋଇ ପଡ଼ିଲା । ତାର ହାତଗୋଡ଼ ଭାଙ୍ଗି ପୁଣି ଆହତ ହୋଇ ବିଲୁଆ ଉପରେ ରାଗରେ ନିଆଁବାଣ ହୋଇଗଲା ।

ବିଲୁଆ ଗାଁକୁ ଯାଇ ଏକ ମୋଟି ଘରେ ପଶିଗଲା । ମୋଟି ଘରେ ବହୁତ ବାକା ଥିଲା । ସେଥି ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ବାକା ଭିତରେ ବହୁତ ବିରୁଡ଼ି ବସା କରିଥିଲେ । ବିଲୁଆ ସେହି ବାକାଟିକୁ ନେଇ ଆଣି ବିରୁଡ଼ି ଯିବା ଆସିବା କରୁଥିବା ଜଣାରେ ଏକ ପାଳ ବିଣ୍ଡା ଭର୍ତ୍ତି କରି ଦେଲା ଏବଂ ସେହି ବାକାକୁ ଜଙ୍ଗଲକୁ ନେଇ ଆସିଲା । ଗୋଟିଏ ଗଛମୂଳେ ବସି ବିଲୁଆ ସେହି ବାକାକୁ ବଜାଉଥିଲା । ଏହି ସମୟରେ ବାଘ ଆସି ହାକର ।

ବାଘ ଏଥର ଅଧିକ ରାଗି ଯାଇଥାଏ । କାରଣ ବିଲୁଆ ତାକୁ ବାରମ୍ବାର ଠକି ଚାଲିଛି । ଏଣୁ ବାଘ କହିଲା: ଏଥର ମୁଁ ତତେ ଖାଇବି ଏବଂ ତୋର ଆଉ କିଛି ଚତୁର କଥା ଶୁଣିବି ନାହିଁ ।

ବିଲୁଆ ବାକା ବଜାଉଥିଲା । ବାଘକୁ ଦେଖି କହିଲା: ବାଘ ମାମୁଁ ଆଉ ମୋ ଉପରେ ରାଗ ନାହିଁ । ମୋତେ ଖାଇବ ପଛେ ଖାଅ । କିନ୍ତୁ ମୋତେ ଟିକେ ଏହି ବାକା ବଜାଇବାକୁ ଦିଅ । ମୋ ବାପ ଅଳ୍ପ ଅମଳର ଏହି ବାକା ଟିକେ ବଜେଇ ମରିବି । ବାକା ବଜେଇ ସାରିବା ପରେ ତମେ ମୋତେ ଖାଇବ ।

ବିଲୁଆ ପୁଣି ବାଘକୁ କହିଲା: ମାମୁଁ ତମେ ଏହି ବାକା ଟିକେ ବଜେଇବକି । ଏହା ବହୁତ ଭଲ ବାକୁଛି । ନେଉନ ଟିକେ ବଜେଇବ । ତା ପରେ ଯାଇ ମୋତେ ଖାଇବ । ବାଘ ପୁଣି ବିଲୁଆର ଚତୁର କଥାରେ ଭଲ ଗଲା । ବିଲୁଆ ପାଖରୁ ବାକା ନେଇ ଜାନ୍ଧରେ ପକେଇଲା । ବାକା ବଜେଇବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା ।

ଏହି ସମୟରେ ବିଲୁଆ ଲୁଚିଲୁଚି ସେହି ବାକାରେ ତିଆରିଯାଇଥିବା ପାଳ ବିଣ୍ଡାକୁ ବାହାର କରି ଦେଇ ସେଠାରୁ କିଛି ଦୂରକୁ ଚାଲିଗଲା । ବାଘ ଯେମିତି ବାକା ବଜେଇଛି, ବାକା ଭିତରୁ ଯେତେ ବିରୁଡ଼ି ଥିଲେ ବାହାରିକି ବାଘକୁ ଫେଡ଼ିବାରେ ଲାଗିଲେ । ବିରୁଡ଼ି ମାତରେ ବାଘ ପୁଣି ଆହତ ହେଲା ଓ ପ୍ରାଣ ବିକଳରେ ଜଙ୍ଗଲ ଆଡ଼କୁ ଧାଇଁଲା ।

ଏହି ସମୟରେ ବିଲୁଆ ସେଠାରୁ ପଳେଇ ଯାଇ ଜଙ୍ଗଲର ଏକ ପ୍ରାନ୍ତକୁ ଚାଲି ଯାଇଥିଲା । ବିଲୁଆ ଯାଇ ଜଙ୍ଗଲରେ ନିଆଁ ଲଗେଇ ଦେଲା ଏବଂ ସେଠି ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଲା । ଏହା ପରେ ବିଲୁଆଠାରୁ ପୁଣି ଠକାମିରେ ପଡ଼ି ବାଘ ରାଗରେ ସେଠାରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା । ବିଲୁଆ

ଉପରକୁ ଡେଇଁ ପଡ଼ି ତାକୁ ମାରିବାକୁ ଧରିଲା । କିନ୍ତୁ ଏହି ସମୟରେ ଜଙ୍ଗଲରେ ନିଆଁ ଲାଗିଥିବାର ଦେଖି ବାଘ ଭୟ ପାଇଗଲା ।

ବିଲୁଆ କହିଲା: ବାଘ ମାମୁଁ ଜଙ୍ଗଲରେ ତ ନିଆଁ ଲାଗି ଗଲାଣି । ଆମେ ସମସ୍ତେ ମରିବା । ତେଣୁ ତମେ ମୋତେ ଖାଇବ କ'ଣ । ଏହି ନିଆଁ କବଳରୁ କେମିତି ବଞ୍ଚିବା ତାହାର ଉପାୟ ଚାଲ କରିବା । ବାଘ ସତକୁ ସତ ଦେଖିଲା ଜଙ୍ଗଲରେ ନିଆଁ ଲାଗି ଯାଇଛି । ତେଣୁ ବିଲୁଆକୁ ଏହି ନିଆଁ କବଳରୁ ଜିପରି ରକ୍ଷା ପାଇବ ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ଉପାୟ ବାହାର କରିବାକୁ କହିଲା ।

ବିଲୁଆ ତତ୍କ୍ଷଣାତ୍ ଶରୀ ପତ୍ରରେ ଦୁଇଟି ବଡ଼ ବଡ଼ ଠୋଲା ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲା ଏବଂ ବାଘ ମାମୁଁକୁ କହିଲା: ମାମୁଁ ଏହି କଷ୍ଟା ପତ୍ରର ଠୋଲାରେ ପଶିଗଲେ ନିଆଁ ଧାସ କାଟିବନି । ଏହି ଠୋଲାରେ ତମେ ଓ ମୁଁ ପଶି ଗଲାପରେ ଆମେ ଗତିଗତି ଜଙ୍ଗଲ ବାହାରକୁ ଚାଲିଯିବା । ବିଲୁଆର ଏହି କଥା ବାଘ ମନକୁ ପାଇଲା । ତେଣୁ ବିଲୁଆ ବଡ଼ବଡ଼ ଦୁଇଟି ଶରୀ ପତ୍ରରେ ମୁଣା ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲା । ପ୍ରଥମେ ଗୋଟିଏ ମୁଣା ଭିତରକୁ ବାଘ ମାମୁଁକୁ ପଶିବାକୁ କହିଲା । ବିଲୁଆ କହିଲା: ମାମୁଁ ତମେ ମୁଣା ବାହାର ବୁଜିବା ଜାଣି ନାହଁ । ତେଣୁ ତମେ ଆଗେ ମୁଣା ଭିତରକୁ ପଶ । ମୁଁ ତମ ମୁଣା ବାଟ ବନ୍ଦ କରିବା ପରେ ମୋ ମୁଣା ଭିତରକୁ ପଶିବି ।

ବିଲୁଆର ଏହି ଚତୁର କଥାରେ ବାଘ ପୁଣି ଭଲିଗଲା । ବାଘ ଯେମିତି ଠୋଲା ଭିତରକୁ ପଶିଯାଇଛି ବିଲୁଆ ଠୋଲାର ବାହାର ମୁହଁ ବନ୍ଦ କରିଦେଲା । ଏବଂ ସେହି ଠୋଲାକୁ ନିଆଁ ଭିତରକୁ ଗଡେଇ ଦେଲା । ସେତେବେଳକୁ ଜଙ୍ଗଲରେ ନିଆଁ ଘୋଟି ସାରିଲାଣି । ନିଆଁ ରଡ଼ରେ କାଠସବୁ ଠୋ ଠା କରି ଫୁଟୁଥାଏ ।

ବାଘ ସେହି ନିଆଁ ଭିତରକୁ ପଶି ପୋଡ଼ି ହୋଇ ମରିଗଲା । ବିଲୁଆ ସେଠୁ ଆରାମରେ ଦଉଡ଼ି ପଳେଇ ଆସିଲା । ଏମିତି ଭାବେ ଚତୁର ବିଲୁଆ ବାଘକୁ ଭକୁଆ କରି ତାର ଜୀବନ ନେଲା । ଚତୁର ବିଲୁଆ ଜୀଇଁଲା । ଭକୁଆ ବାଘ ମଲା । ମୋ କଥା ସରିଲା ।

ବାଘ ନଖାଇଲେ ବାହାଁ ମଧ୍ୟ ଖାଉ ନଥିଲା କି ବାହାଁ ନ ଖାଇଲେ ବାଘ ମଧ୍ୟ ଓପାସ ରହୁଥିଲା ।

ଦୁହିଁଙ୍କର ଏମିତି ବନ୍ଧୁତ୍ବ ଦେଖି ଜଙ୍ଗଲର ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ପଶୁପକ୍ଷୀମାନେ ମଧ୍ୟ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ । ବାଘ ଓ ବାହାଁ ମଧ୍ୟରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଉଥିବା ଏହି ମଧୁର ବନ୍ଧୁତ୍ବ ସମ୍ପର୍କକୁ ବିଲୁଆ କିନ୍ତୁ ସହି ପାରିଲା ନାହିଁ । ଏ ଦୁହିଁଙ୍କ ଭିତରେ ଥିବା ସମ୍ପର୍କକୁ କିପରି ଭାଙ୍ଗି ନଷ୍ଟ କରି ଦେବ ସେକଥା ବିଲୁଆ ଚିନ୍ତା କରୁଥିଲା । ବାଘ ଓ ବାହାଁ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ମିତ୍ରତାକୁ ଭାଙ୍ଗି ଦେଲେ ବିଲୁଆ ବାଘର ନିକଟତର ହୋଇପାରିବ ବୋଲି ଚିନ୍ତା କରୁଥିଲା ।

ଏଣୁ ବିଲୁଆ ପ୍ରଥମେ ବାହାଁ ନିକଟକୁ ଗଲା । ବାହାଁକୁ କହିଲା: ବୁଲିଲ ବାହାଁ ଦାଦି, ମୋତେ କାହିଁ କଥାଟା ଭଲ ଲାଗୁନି । ତମ ଭଳି ନିର୍ମାୟା ପ୍ରାଣୀ ବାଘ ଭଳି ଏକ ହିଁସ୍ର ଓ ଅବିଶ୍ବାସୀ ପ୍ରାଣୀ ସହିତ କିପରି ମିତ୍ରତା କଲା ତାହା ମୋତେ କାହିଁ ଭଲ ଲାଗୁନି । ତାହା ଛଡା ମୁଁ ଯାହା ଶୁଣିଛି, ତମକୁ କହି ଦେଉଛି । ତେଣିକି ତମେ ଯାହା ଭଲ ଭାବିବ ତାହା କରିବ । ବାଘ ତମ ସହିତ କେବଳ ଲୋକ ଦେଖାଣିଆ ମିତ୍ରତା ରଖିଛି । ଭିତରେ ଭିତରେ ତମକୁ ମାରିବାକୁ ଯୋଜନା କରୁଛି । ମୁଁ ଏହା ଜାଣି ପାରିବା ପରେ ତମକୁ କହି ଦେବାକୁ ଉଚିତ୍ ମଣିଲି । ବାଘ ତମକୁ ମାରିବା ପାଇଁ ଅନ୍ୟ ବାଘ ଭାଇମାନଙ୍କୁ ଗଲା କାଲି କହୁଥିବାର ମୁଁ ଶୁଣିଛି । ତେଣୁ ଦାଦି ତମେ ବାଘ ପ୍ରତି ସତର୍କ ଥିବ । ଏମିତି କଥା କହି ବିଲୁଆ ବାହାଁର ମୁଣ୍ଡକୁ ଖରାପ କରିଦେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲା ।

ପ୍ରଥମେ ବାହାଁ ବିଲୁଆ କଥାକୁ ବିଶ୍ବାସ କଲାନି । ବାହାଁ କହିଲା: ବାଘ ବହୁତ ଭଲ ପ୍ରାଣୀ । ସେ କେବେ ବି ମୋତେ ମାରିବାକୁ ଚିନ୍ତା କରୁ ନଥିବ । ଆମେ ଦୁହେଁ ଭଲ ବନ୍ଧୁ । ବିଲୁଆ ଏହା ଶୁଣି କହିଲା: ହଉ ଦାଦି, ଆଜି ମୋ କଥା ବିଶ୍ବାସ ହେଉନି, କାଲିକୁ ବଲେ ଜାଣିଯିବନି । ଏହା କହି ବିଲୁଆ ସେଠାରୁ ଚାଲିଗଲା ।

ବିଲୁଆର ଏହି କଥା ଶୁଣି ବାହାଁ କିଛି ମାତ୍ରାରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଓ ଚିନ୍ତିତ ହୋଇ ପଡିଲା । ବିଲୁଆ କଥାରେ କିଛି ସତ୍ୟତା ଥାଇପାରେ ବୋଲି ବାହାଁ ଚିନ୍ତା କଲା । କ୍ରମେ ତା ମୁଣ୍ଡରେ ବାଘ ସମ୍ପର୍କରେ ବାକେ ଚିନ୍ତା ଘାରିବାକୁ ଲାଗିଲା । ବାଘ ଉପରେ ତାର ଅବିଶ୍ବାସ ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ଏହା ପରେ ବିଲୁଆ ଯାଇ ବାଘ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲା ।

ବାଘ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚି ଏକ ଲମ୍ବା ନମସ୍କାର କରି କହିଲା: ବାଘ ମାମା, ମୁଁ ଯେଉଁ ଖବର ଶୁଣିଲି ତାହା କ'ଣ ସତ୍ୟ? ବାଘ ମାମା କହିଲା: କି ଖବର? ବିଲୁଆ କହିଲା: ବାଘ ମାମା ଭଳି ଜଙ୍ଗଲର ଏକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଜୀବ ଛାର୍ ବାହାଁ ସାଙ୍ଗରେ ମିତ୍ର ବସିଛି । ହଁ ଯେଉଁ ମିତ୍ର ପାଇଁ ତମେ ଦିନ ରାତି ଚିନ୍ତା କରୁଛ, ଅସଲରେ ସେ ତମର ଚେର କାଟୁଛି । ତମକୁ ମାରିବା ପାଇଁ ବାହାଁ ଏକ ବିଧିବଦ୍ଧ ଯୋଜନା କରୁଛି । ଏହା ମୁଁ ବିଶେଷ ଘୃତରୁ ଖବର ପାଇଲି ।

ବାଘ ବିଲୁଆର ଏହି ଫାଲ୍‌ଗୁ କଥା ଶୁଣି ଅଧିକ ରାଗିଗଲା । କହିଲା: ବିଲୁଆ, ତୁ ଗୋଟା ଠକ । ବାହାଁ କେବେ ବି ମୋର ଅନିଷ୍ଟ ଚିନ୍ତା କରିବ ନାହିଁ । ସେ ମୋର ସାଙ୍ଗ । ବିଲୁଆ କହିଲା: ହଉ ମାମା, ତମକୁ ମୋ କଥା ଆଜି ଗନ୍ଧୁଛି । ବଳେ କାଲିକୁ ବାସିବନି ! ଦେଖିବ ନେତି ଗୁଡ଼ କହୁଣୀକୁ ବୋହିଗଲା ପରେ ମୋ କଥା ସେତେବେଳକୁ ମନେ ପକାଉଥିବ । ବାହାଁ ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ କାତି ଭାଇକୁ ମେଲେଇ ତମ ବିରୋଧରେ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର କରୁଛି ।

ବିଲୁଆ କଥା ଶୁଣି ବାଘର ବାହାଁ ପ୍ରତି ସନ୍ଦେହ କାତ ହେଲା । ସେ କିଛି ସମୟ ନିରବ ରହିବାରୁ ବିଲୁଆ ସେଠାରୁ ଚାଲିଗଲା । ବିଲୁଆ ଦୁହିଁକୁ ଦୁହିଁକି ବିରୋଧରେ କହି ଏକ ପ୍ରକାର ସଫଳ ହୋଇଗଲା । ଏହା ପରେ ବାଘ ଆଉ ବାହାଁ ପାଖକୁ ଆସିଲା ନାହିଁ କି ବାହାଁ ଆଉ ବାଘ ପାଖକୁ ଗଲା ନାହିଁ । ଦୁହେଁ ଦୁହିଁକି ପ୍ରତି ରାଗରେ ନିଆଁବାଣ ହୋଇଗଲେ । ଏମିତି ପରିସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟି ହେଲା, ବାହାଁର ଛାଇ ପଡ଼ିଲେ ବାଘର ନାହିଁ ଖେଇଁଲା ଏବଂ ବାଘ କଥା କାନରେ ପଡ଼ିଲେ ବାହାଁ ରାଗରେ ପାତି ଯାଉଥିଲା ।

ଦିନେ ଦୁହେଁ ପରସ୍ପର ପରସ୍ପରକୁ କଙ୍ଗାଲରେ ଭେଟିଲେ । ପୂର୍ବ କଥାକୁ ନେଇ ଦୁହିଁକି ଭିତରେ ଝଗଡ଼ା ଲାଗିଲା । ଏହି ଝଗଡ଼ା ଏମିତି ରୂପ ନେଲା ଯେ, ଦୁହେଁ ମାତଗୋଳ ଲାଗିଗଲେ । ବାଘ ବାହାଁ ଉପରକୁ ଲୁହ ପଡ଼ି ତାକୁ ଖଣ୍ଡିଆ ଖାବରା କରି ପକେଇଲା । ବାହାଁ ବାଘର ଏପରି ଆକ୍ରମଣର ଭତିତ୍ କବାବ୍ ଦେବାକୁ ପଛେଇଲା ନାହିଁ । ସେ ମଧ୍ୟ ବାଘ ଉପରେ ପ୍ରତି ଆକ୍ରମଣ କଲା । ବାହାଁ ତ ସେତେବେଳକୁ ରାଗରେ ନିଆଁ ବାଣ ହୋଇ ସାରିଥାଏ । ତେଣୁ ସେ ବାଘକୁ ଗଡ଼େଇ ପଡ଼େଇ ଲାତ ଗୋଇଠା ମାରି ବାଘକୁ ଅଟଳ କରି ପକେଇଲା । ଦୁହେଁ ଘମାଘୋଟ ଲଢ଼େଇରେ ମାତି ଆସି । ବିଲୁଆ ଏହାକୁ ବସି ଦେଖି ମଜା ନେଉଥାଏ । ବିଲୁଆ ଏକ କଟା ବାହାଡ଼ା ଗଛ ଉପରେ ବସି ଦୁହିଁକି ଭିତରେ ଲଢ଼େଇ ଦେଖୁଥାଏ । ଏଣେ ବାଘ ଓ ବାହାଁ ଭିତରେ ଲଢ଼େଇ ଏତେ ଘମାଘୋଟ ହୋଇଗଲା, ଦୁହେଁ ଏହି ଲଢ଼େଇରେ ଶେଷରେ ପ୍ରାଣ ହରାଇଲେ । ବିଲୁଆ ଏହା ଦେଖି ମଜା ଉଠାଉଥାଏ । ବାଘ ଓ ବାହାଁର ମୃତ ଦେହ ସେଠାରେ ପଡ଼ିଥାଏ ।

ବିଲୁଆ ଯେଉଁ କଟା ବାହାଡ଼ା ଗଛର ଗଣ୍ଡି ଉପରେ ବସି ବାଘ ଓ ବାହାଁଙ୍କର ଏହି ଖେଳ ଦେଖୁଥିଲା, ସେହି ଗଛରେ ଏତେ ଅଠା ଥିଲା ଯେ, ବିଲୁଆ ତାହା କାଣି ପାରି ନଥିଲା । ଯେତେବେଳେ ବିଲୁଆ ସେଠାରୁ ଉଠିଯିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲା, ଆଉ କି ସେ ଉଠିପାରେ? ସେ ସେହି ଅଠାରେ ଲାଗି ରହିଲା । ଯେତେ ଚିତ୍କାର କଲେ ବି ସେ ସେଠାରୁ ଆଉ ଦୁଃଖି ପାରିଲା ନାହିଁ । ଏହି ସମୟରେ ସେହି କଙ୍ଗାଲକୁ ଜଣେ ଶିକାରୀ ଧନୁ ଟାର ଧରି ଆସୁଥିଲା । ପ୍ରଥମେ ସେ ବାଘ ଓ ବାହାଁର ମୃତ ଶରୀର ଦେଖି ଅଧିକ ଖୁସି ହୋଇଗଲା । ଶିକାରୀ ବାଘ ଓ ବାହାଁକୁ ନେଉଥିବାବେଳେ ତାର ବିଲୁଆ ଉପରେ ନଜର ପଡ଼ିଗଲା । ତାକୁ ଆଉ ଏକ

ଶିକାର ମିଳିଯିବାରୁ ସେ ଆନନ୍ଦରେ ବିଭୋର ହୋଇଗଲା । ସେ ଡେରି ନକରି ବିଲୁଆକୁ ମାରି ଦେଲା ।

ବିଲୁଆ ଯଦି ସେ ଅଠାରେ ଲାଗି ଯାଇ ନଥାନ୍ତା ତେବେ ସେ ଶିକାରୀ କବଳରୁ ଖସି ଚାଲି ଯାଇ ପାରିଥାନ୍ତା । କିନ୍ତୁ ବିଲୁଆ ପର ପାଇଁ ଗାତ ଖୋଳୁଥିବାରୁ ସେ ନିଜେ ସେଇ ଗାତରେ ପଡ଼ିଲା । ପର ପାଇଁ ଅନିଷ୍ଟ ପାହୁଥିବା ବିଲୁଆ ଶେଷରେ ନିଜେ ମଲା ।

ବୁଡ଼ାବୁଡ଼ି

(ନବରଙ୍ଗପୁର, କନ୍ଧ ଲୋକ କଥା)

ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ ବୁଡ଼ା ବୁଡ଼ି ଦୁହେଁ ବେଶ୍ ହସଖୁସିରେ ରହୁଥିଲେ । ବୁଡ଼ା ଓ ବୁଡ଼ି ଦୁହେଁ ସାଙ୍ଗ ହୋଇ କଙ୍ଗଲ ଯାଆନ୍ତି । କଙ୍ଗଲରୁ କାଠ ସଂଗ୍ରହ କରି ଆଣି ତାକୁ ବିକି ସେମାନେ ପେଟ ପୋଷନ୍ତି ।

ଦିନେଦିନେ ବୁଡ଼ା ଏକୁଟିଆ କଙ୍ଗଲକୁ ଯାଏ । କଙ୍ଗଲରୁ ବଢ଼ିଆ ବଢ଼ିଆ କୁକୁଡ଼ା ଆଣେ ଓ ବୁଡ଼ି ତାକୁ ବଢ଼ିଆ ଡର୍କାଣା କରି ବୁଡ଼ାକୁ ଖାଇବାକୁ ଦିଏ । ଏମିତି ହସିଲା ପୁରିଲା ଭାବେ ତାଙ୍କ ସଂସାର ଚାଲିଥାଏ ।

ବୁଡ଼ା, ବୁଡ଼ାର ଗୋଟିଏ ବୋଲି ଝିଅ ପାଖ ଗାଁରେ ବାହା ହୋଇ ସେ ତାର ସଂସାର ସହ ଭଲରେ ଥାଏ ।

ଦିନେ ବୁଡ଼ା, ବୁଡ଼ି ସାଙ୍ଗ ହୋଇ ଝିଅ ଘରକୁ ବୁଲି ବାହାରିଲେ । ଚାଲି ଚାଲି ବୁଡ଼ାବୁଡ଼ି ଯାଇ ଦିନ ବାରଟା ବେଳେ ଝିଅ ଘରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ଝିଅ ବାପା, ବୋଉଙ୍କୁ ଦେଖି ଭାରି ଖୁସି

ସାତ ଭାଇ ଓ ଭଉଣୀ କାହାଣୀ

(ରାୟଗଡ଼ା, କନ୍ଧ ଲୋକ କଥା)

ଜଙ୍ଗଲରେ ଗୋଟିଏ ମାୟାବୀ ଅସୁର ରହୁଥିଲା । ସେ ଅନେକ ସମୟରେ ବାହାଁ ରୂପ ଧାରଣ କରି ଜଙ୍ଗଲରେ ବୁଲେ ।

ନିକଟ ଗାଁରେ ଗୋଟିଏ କନ୍ଧ ପରିବାରର ସାତ ଭାଇ ଓ ତାଙ୍କର ଅଳିଅଳ ଭଉଣୀ ରହୁଥିଲେ । ଛଅ ଭାଇ ବଡ଼ବଡ଼ ଥିଲାବେଳେ ସବା ସାନ ଭାଇଟି ଛୋଟ ପିଲା ଥିବାରୁ ସେ ସବୁବେଳେ ଘରେ ଭଉଣୀ ସହିତ ରହୁଥିଲା । ଏହି ମାୟାବୀ ଅସୁରଟି ଏହି ଭାଇମାନଙ୍କୁ ଖାଇବାକୁ ଯୋଜନା କଲା ।

(୨୨)

ଏହି ଭାଇ ଭଉଣୀ ଦୁହେଁ ଅସୁର ରୂପା ଲୋକଟି ଘରେ ରହିଲେ । ଅସୁର ଏଣେ ଏହି
ତଟକୁ ଦେଖି ତାକୁ ବାହା ହେବାକୁ ପାଗଳ ହୋଇ ଗଲାଣି । ତେଣୁ ସେ ସାନ ଭାଇଟିକୁ
ମାରିଦେବାକୁ ଜଙ୍ଗଲକୁ ଡାକିନେଲା ।

କଙ୍କଡ଼ା ଧରିବାକୁ ଜଙ୍ଗଲକୁ ଗଲେ । ଲୋକଟି ସାଙ୍ଗେସାଙ୍ଗେ ଉଭାନ୍ ହୋଇଯାଇ ନିଜେ
କଙ୍କଡ଼ା ରୂପ ଧାରଣ କରି ଗୋଟିଏ ଗାତରେ ଛକି ରହିଲା । ପିଲାଟି କଙ୍କଡ଼ା ଧରିବାକୁ
ଯାଇ ତାର ଦୁଇ ଆଖିକୁ ଯେମିତି ତାଡ଼ି ଦେଇଛି ଅସୁରଟି ଚିତ୍କାର କରି ସେଇଟି ମରିଗଲା ।
ଅସୁରଟି ମରିଗଲାବେଳେ ସେ ତାର ପୂର୍ବ ବାହ୍ୟ ରୂପ ଫେରିପାଇଲା । ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ସେଠାରେ
ଭଉଣୀ ଆସି ପହଞ୍ଚିଗଲା ।

ସେମାନେ ବାହ୍ୟାଚିକୁ ମାରି ତା ପେଟ ଚିରି ଦେଖିଲା ବେଳକୁ ତାଙ୍କର ଛଅ ଭାଇ ଥିଲେ ।
ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ବାହ୍ୟା ପେଟରୁ ଛଅ ଭାଇଙ୍କୁ ଉଦ୍ଧାର କଲେ । ଏବଂ ସମସ୍ତେ ମିଶି ପୁଣି ଘରକୁ
ଫେରିଲେ ।

ହଳିଆ ଓ ସୁନାରୀ କାହାଣୀ

(ନବରଙ୍ଗପୁର ଭତରା ଲୋକକଥା)

ଜଣେ ସାଉକାର୍ ଘରେ ହଳିଆଟିଏ କାମ କରୁଥିଲା । ଦିନେ ହଳ କରୁକରୁ ହଳିଆଟି ଗୋଟିଏ ସୁନା ମୁଣ୍ଡା ପାଇଲା । ସୁନା ମୁଣ୍ଡାଟିକୁ ପାଇଲା ପରେ ହଳିଆ ନିଜ ଘରକୁ ନେଇ ଆସିଲା । ସୁନା ମୁଣ୍ଡା ପାଇବା ପରେ ହଳିଆର ଖୁସି କହିଲେ ନସରେ । ଆଉ କିଛି ଦିନ ପରେ ସେ ବି ସାଉକାର୍ ହୋଇଯିବ । ଏଇ ଖୁସିରେ ତାର ଗୋଡ଼ ତଳେ ଲାଗୁ ନଥାଏ ।

ସେଦିନ ବଡ଼ି ଭୋରୁ ଭୋରୁ ହଳିଆ ସୁନା ମୁଣ୍ଡାଟିକୁ ଏକ ବ୍ୟାଗରେ ପୂରେଇ ସୁନାରୀ ଘର ଅଭିମୁଖେ ଗଲା । ସକାଳୁ ସକାଳୁ ସୁନାରୀ ହଳିଆକୁ ଦେଖି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଗଲା । ସୁନାରୀ ହଳିଆକୁ ଟାପରା କରି କହିଲା : କିହୋ , ହଳିଆ ଭାଇ କ୍ଷେତକୁ ନଯାଇ ଭୁଲରେ

ଏଠାକୁ ଚାଲି ଆସିଲକି?

ହଳିଆ କହିଲା: କି କହିବି, ସୁନାରୀ ଭାଇ। ମୋର ଏଇ ପୁରୁଣା ସୁନା ମୁଣ୍ଡାଟିକୁ ତମ ପାଖକୁ ଓକନ କରିବାକୁ ଆସିଛି। କେତେ ହେଲା, ଓକନ କରି କହିଦେଲେ ମୁଁ ପୁଣି ଫେରିଯିବି।

ହଳିଆ ପାଖରେ ଏତେ ସୁନା ଦେଖି ସୁନାରୀର ମୁଣ୍ଡ ଘରେଇ ଦେଲା। ସେ ହଳିଆ ପାଖରୁ ଏହି ସୁନାକୁ କେମିତି ହଠାତ୍ କରିବ ସେ କଥା ଚିନ୍ତା କଲା।

ହଳିଆ ଯେମିତି ସୁନା ମୁଣ୍ଡାଟିକୁ ସୁନାରୀକୁ ଦେଇଛି, ସୁନାରୀ ଏଇ ସୁନା ମୁଣ୍ଡାଟିକୁ ନେଇ ତାର ଶ୍ରୀକୁ ଦେଇ ଦେଲା ଓ ତୁପ୍‌ତାପ୍ ତା ନିଜ କାମରେ ଲାଗିଲା। ଶ୍ରୀ ଏହି ସୁନା ମୁଣ୍ଡାଟିକୁ ନେଇ ତା ସିନ୍ଦୁକରେ ରଖିଦେଲା।

ବହୁ ସମୟ ଗଲା। ସୁନାରୀ ଆଉ ହଳିଆକୁ ସୁନା ଫେରେଇଲା ନାହିଁ।

ହଳିଆ କହିଲା: କିହୋ, ସୁନାରୀ ଭାଇ, ମୋର ସୁନାତକ କେତେ ଓକନ ହେଲା କୁହ ଭଲ, ମୁଁ ତେଣେ ବିଲକୁ ଯିବି। ବିଲମ୍ବ ହୋଇଗଲାଣି।

ହଳିଆର ଏହି କଥା ଶୁଣି ସୁନାରୀ ଶୁଣି ନଶୁଣିଲା ପରି ବ୍ୟବହାର କଲା ଏବଂ କହିଲା: କି ସୁନା? ତମ ଭଳି ଭିକାରୀ ହଳିଆର ପୁଣି କି ସୁନା? ଯାଅ, ଯାଅ ଏଠୁ ପଳେଇ ଯାଅ। ନ ହେଲେ ପୁଲିସ ଲଗେଇ ତମକୁ ବିଦା କରିଦେବି।

ସୁନାରୀର ଏ ଚାଉଟରୀ କଥା ଶୁଣି ହଳିଆର ରାଗ ବଢିଗଲା।

ହଳିଆ କହିଲା: ଶୁଣ, ସୁନାରୀ ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଥଗ କରନାହିଁ, ମୋ ସୁନାତକ ଫେରେଇ ଦିଅ, ମୁଁ ଚାଲିଯିବି।

ସୁନାରୀ କିଛି ନଶୁଣି ହଳିଆକୁ ଧକା ମାରି ବିଦା କରିଦେଲା। ଏବଂ ଯାଇ ରାଜାଙ୍କ ପାଖରେ ହଳିଆ ବିରୋଧରେ ଫେରାଦ ହେଲା।

ସୁନାରୀ ରାଜାଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯାଇ କହିଲା: ମଣିମା, ଏହି ଭିକାରୀ ଚତୁର ହଳିଆ ଜଣକ ମହା ଠକ। ମୁଁ କୁଆଡେ ତା ସୁନା ନେଇ ଯାଇଛି ବୋଲି ମିଛରେ କହୁଛି। ଏହା କହିବା ପରେ ସେ ମୋ ଶ୍ରୀ ପ୍ରତି ବଳାଙ୍ଗୁର କରିବା ସହିତ ମୋତେ ମାରଧର କରିଛି। ଆପଣ ତାକୁ ଶାନ୍ତି ଦିଅନ୍ତୁ ମଣିମା। ତାର କେଉଁଠୁ ଏତେ ସୁନା ଆସିବ ମଣିମା, ଆପଣ ବିଚାର କରନ୍ତୁ।

ହଳିଆ ମଧ୍ୟ ରାଜାଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯାଇଥିଲା। ହଳିଆ ରାଜାଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯାଇ ତାଙ୍କ କାନରେ ଫୁସଫୁସ କରି କ'ଣ କହିଦେଲା। ହଳିଆର କହିବା ଅନୁଯାୟୀ, ରାଜା ସୁନାରୀକୁ ଦରବାରରେ ଅଟକ ରଖି ତାଙ୍କର କଣେ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ସୁନାରୀ ଘରକୁ ପଠେଇଲା।

ରାଜ କର୍ମଚାରୀ ସୁନାରୀ ଘରେ ପହଞ୍ଚି ସୁନାରୀ ଶ୍ରୀକୁ ପଚାରିଲେ: ମୁଁ ରାଜାଘର

ଗୁମାସ୍ତା । ତମ ସ୍ତ୍ରୀମାନୀ ରାଜାଙ୍କ ଘରେ ଥାଇ ମୋତେ ତମ ପାଖକୁ ପଠେଇଛନ୍ତି । ତମ ସ୍ତ୍ରୀମାନୀ ଯେଉଁ ସୁନା ମୁଣ୍ଡାଟିକୁ ତମକୁ ରଖିବାକୁ ଦେଇଥିଲେ, ସେଇଟାକୁ ମୋତେ ଦେବାକୁ ତମ ସ୍ତ୍ରୀମାନୀ କହିଛନ୍ତି । ତେଣୁ ସେ ମୋତେ ତମ ପାଖକୁ ପଠେଇଛନ୍ତି ।

ଗୁମାସ୍ତାର ଏହି କଥା ଶୁଣି ସୁନାରୀର ସ୍ତ୍ରୀ ବିଶ୍ୱାସର ସହିତ ତାଙ୍କୁ ଏହି ସୁନା ମୁଣ୍ଡାଟିକୁ ଦେଇଦେଲା ।

ଗୁମାସ୍ତା ଏହି ସୁନା ମୁଣ୍ଡାଟିକୁ ଧରି ରାଜ ଦରବାରରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ଗୁମାସ୍ତା ହାତରୁ ସୁନା ମୁଣ୍ଡା ଦେଖି ରାଜା ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଗଲେ । ହଳିଆ ତାର ସୁନା ମୁଣ୍ଡାଟିକୁ ଚିହ୍ନି ପାରିଲା ଏବଂ ସୁନାରୀ ଏହା ଦେଖି ତାର ଅଳଲ ଗୁଡୁମ୍ ହୋଇଗଲା । ରାଜା ସବୁ କଥା ଜାଣିପାରିଲେ । ସୁନାରୀ ମଧ୍ୟ ତାର ଦୋଷ ମାନିଲା ।

ରାଜା ରାଗିଯାଇ ସୁନାରୀକୁ ଶୂଳରେ ବସେଇଦେଲେ ଏବଂ ହଳିଆର ବୁଦ୍ଧି ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କର ମନ୍ଦ୍ରୀ କରେଇ ଦେଲେ । ହଳିଆ ତାର ନିଜ ବୁଦ୍ଧି ପାଇଁ ରାଜାଙ୍କର ମନ୍ଦ୍ରୀ ହୋଇପାରିଲା ।

ଶାଶୁ ବୋହୂ କାହାଣୀ

(କୋରାପୁଟ, ପରକା ଲୋକ କଥା)

ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ କମାର ଘରଟିଏ ଥାଏ । ସେହି କମାର ଘରେ ବିଧବା କମାରୁଣୀଟିଏ ଥାଏ ଏବଂ ତାର ପୁଅଟିଏ ଥାଏ । ମା ପୁଅ ଦୁହେଁ ବେଶ୍ ହସଖୁସିରେ ଚଳୁଥାନ୍ତି । ଦିନକୁ ଦିନ କମାରୁଣୀ ବୁଡିଟି ଅଧିକ ବୁଡି ହୋଇଯିବାରୁ କାମଧନ୍ୟା କରି ପାରିଲା ନାହିଁ । ଭାବିଲା ପୁଅକୁ ବିଭା କରି ଦେବ । ତେଣୁ ସେ ବହୁତ ଖୋଜି ଖୋଜି ପୁଅ ପାଇଁ ସୁନ୍ଦରୀ ବୋହୂଟିଏ ଯୋଗାଡ଼ କଲା । ବୋହୂଟି ବେଶ୍ ସୁନ୍ଦରୀ ଥିବାରୁ କମାରୁଣୀ ବୁଡିଟି ଭାରି ଗର୍ବ କରୁଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଅଳ୍ପ କିଛି ଦିନ ପରେ ଏହି ଖୁସି ଆଉ ରହିଲା ନାହିଁ । କମାରୁଣୀ ବୁଡିଟି ଭାବିଥିଲା ବୋହୂ ଆସିବା ପରେ ସେ ଆଉ କାମଧନ୍ୟା କରିବ ନାହିଁ, ବୋହୂ ପାଖରୁ ଘସାମୋଡ଼ା

ଏହା ପରେ କମାଗୁଣୀ ପୁଅ ଶାଶୁ, ଶୁଶୁରଙ୍କୁ ଆଣିବାକୁ ଗଲା । ଶାଶୁ, ଶୁଶୁର ସମୁଦୁଣୀ ମରି ଯାଇଥିବା କଥା ଶୁଣି ବହୁତ ମନ ଦୁଃଖ କଲେ ଏବଂ ମନେ ମନେ ବହୁତ ଖୁସି ହେଲେ । ଯାହା ହେଉ ତାଙ୍କ ଝିଅ ଏଥର ଭଲରେ ଚଳିବ । ସେ ଏଥର ଘରର ମାଲିକାଣି ହୋଇଯିବ । ଏମିତି ଭାବୁଥାନ୍ତୁ ସେମାନେ ଅତି ଖୁସି ହୋଇ କ୍ୱାଇଁ ଯାଙ୍ଗରେ ଝିଅ ଘରକୁ ବୁଲିଯିବାକୁ ରାଜି ହେଲେ । ତା ପରେ ଶାଶୁ, ଶୁଶୁର, କ୍ୱାଇଁ ମିଶି ଘରକୁ ଆସିଲେ । ବାଟରେ ଏକ ନଈ ପଡ଼ିଲା । ନଈଟିରେ ବଡ଼ି ପାଣି ଆସିଥିବାରୁ ବୁଢ଼ା, ବୁଢ଼ି ଦୁହେଁ ଆସିବାକୁ ଡରିଲେ । କମାଗୁଣୀ ପୁଅ ତାଙ୍କୁ କାନ୍ଧେଇ କାନ୍ଧେଇ ଆଣି ନଈ ମଝିରେ ଛାଡ଼ି ଦେଲା । ଶାଶୁ, ଶୁଶୁର ବୁଡ଼ି ମରିଗଲେ ।

କମାଗୁଣୀ ପୁଅ ଘରକୁ ଫେରି ଘ୍ରୀକୁ କହିଲା: ତମ ବାପା, ବୋଉ ବଡ଼ିରେ ଭାସି ଯାଇ ମରି ଯାଇଛନ୍ତି । ଏହା ଶୁଣି କମାଗୁଣୀ ପୁଅର ଘ୍ରୀ କାନ୍ଦିବାକୁ ଲାଗିଲା । ବୁଢ଼ାର ଦଶାହ ସମୟ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା । ପୁଅ ବାହାଟିକୁ କାଟି ମାଂସ ରାନ୍ଧିଲା ଓ ପଡ଼ୋଶୀମାନଙ୍କୁ ଭାଜି ଖାଇବାକୁ ଦେଲା । ଯେତେବେଳେ ମାଂସ ତର୍କାରୀ ଖାଇବାକୁ କମାଗୁଣୀ ପୁଅର ଘ୍ରୀ ବସିଛି, ଏହି ସମୟରେ ସେ ମାଂସ ତର୍କାରୀ କାନ୍ଦିବାକୁ ଲାଗିଲା । କ'ଣ ହୋଇଛି, କ'ଣ ହୋଇଛି କାଣିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବାରୁ କମାଗୁଣୀ ପୁଅର ଘ୍ରୀ କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ଶାଶୁକୁ ତଣ୍ଡି ଚିପି ମାରି ଦେଇଛି ବୋଲି ମାନିଗଲା । ଏହି ସମୟରେ ମାଂସ ତର୍କାରୀ ଝୋଳ ଭାସି ଯାଇ କମାଗୁଣୀ ପୁଅ ଦେହରେ ଲାଗିଗଲା । କମାଗୁଣୀ ପୁଅ ଦେହରେ ମାଂସ ଝୋଳ ବଡ଼ି ପାଣି ଭଳି ଲାଗିଗଲା । ସେ ବି କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ଶାଶୁ, ଶୁଶୁରଙ୍କୁ ନଦୀରେ ଭସେଇ ଦେଇ ମାରିଛି ବୋଲି ମାନିଲା । ଦୁହେଁ ବହୁତ କନ୍ଦାକଟା କଲେ । ଦୁହେଁ ଦୁହିଁକ ଦୋଷ ବୁଝିପାରି ମନ ଦୁଃଖ କରି ରହିଲେ ।

(୮୩)

ଘରେ ତାହା ଖେଳରେ ମାଡିଲେ। ମଦ ପିଇ ସବୁବେଳେ ନାଚଗୀତରେ ମାଡି ଉଠିଲେ। ଏଣେ ବାସୁରୀ ମାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ଭୁଲିଗଲେ।

ବାସୁରୀ ମା କୋୟାମାନଙ୍କର ଏପରି ଅଳସୁଆମୀ ଦେଖି ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ କଲେ। ସେମାନଙ୍କୁ ଉଚିତ୍ ଶିକ୍ଷା ଦେବା ପାଇଁ ଚିନ୍ତା କଲେ। ବାସୁରୀ ମା ଦିନେ ସ୍ୱର୍ଗପୁରକୁ ଯାଇ ଭାଇ ଧର୍ମ ଦେବତାଙ୍କୁ କୋୟାମାନଙ୍କର ଅଳସୁଆମୀ ସମ୍ପର୍କରେ କହିଲେ। ଧର୍ମ ଦେବତା ମଧ୍ୟ ଏକଥା ଶୁଣି ମନ ଧୁଃଖ କଲେ। ସେ ଛିରି କଲେ ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବତାଙ୍କ କହି ବର୍ଷା ବନ୍ଦ କରିଦେବେ। ଫଳରେ ମରୁଡି ପଡିବ ଏବଂ ଖାଇବାକୁ ନ ପାଇ କୋୟାମାନେ ପୁଣି ବାଟକୁ ଆସିବେ।

ଧର୍ମ ଦେବତାଙ୍କ କଥା ରକ୍ଷା କରି ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବତା ବର୍ଷା କଲେ ନାହିଁ। ବର୍ଷେ ଗଲା, ଦୁଇ ବର୍ଷ ଗଲା। ବର୍ଷା ହେଲା ନାହିଁ। ଫସଲ ମରୁଡି ପଡିଲା। କୋୟାମାନେ ଆଉ ଖାଇବାକୁ ପାଇଲେ ନାହିଁ। ଘରେ ଯାହା ଖାଦ୍ୟ, ଶଯ୍ୟା ଥିଲା ତାହା କ୍ରମେ ସରିଗଲା। ଭୋକ ଉପାସରେ କୋୟାମାନେ ହା ଅନ୍ନ ଚିତ୍କାର କଲେ। ଖାଇବାକୁ ନ ପାଇବାରୁ କୋୟାମାନଙ୍କର ପୁଣି ବାସୁରୀ ମା କଥା ମନେ ପଡିଲା। କୋୟାମାନେ ପୁଣି ବାସୁରୀ ମାଙ୍କୁ ଆରାଧନା କଲେ। ସମସ୍ତ କୋୟାମାନେ ଏକତ୍ର ହୋଇ ବାସୁରୀ ମାକୁ ବର୍ଷା ପାଇଁ ଆରାଧନା କଲେ। ବହୁତ ପୂଜା, ପ୍ରାର୍ଥନା କଲା ପରେ ବାସୁରୀ ମା ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଖା ଦେଲେ।

ବାସୁରୀ ମା ଏହି ଅଳସୁଆମାନଙ୍କୁ ପୁଣି ଚେତାଇ ଦେଇ କହିଲେ: ତମେ ମାନେ ଧର୍ମ ଦେବତାଙ୍କୁ ଡାକ। ସେ ଚାହିଁଲେ ବର୍ଷା ହେବ। କିନ୍ତୁ ସାବଧାନ, ଧର୍ମ ଦେବତା ଅଳସୁଆମାନଙ୍କ ଡାକ ଶୁଣନ୍ତି ନାହିଁ। ବାସୁରୀ ମାଙ୍କଠାରୁ ଏକଥା ଶୁଣିବା ପରେ କୋୟାମାନଙ୍କର ଚେତା ପଶିଲା। ସେମାନେ ନିଜନିଜର ଭୂଲ ବୁଝି ପାରିଲେ। ସେମାନେ ଏହା ପରଠାରୁ ସମସ୍ତେ କ୍ଷେତବାଡିକୁ ଯାଇ କାମରେ ଲାଗିଗଲେ। ବର୍ଷା ନ ହେଉ ପକ୍ଷେ ସମସ୍ତେ କିଛି ନା କିଛି କାମ ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ। ବହୁତ ହାତଭଙ୍ଗା ପରିଶ୍ରମ କରିବାରେ ଲାଗିଲେ ଏବଂ ଧର୍ମ ଦେବତାଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ। ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଭୂଲ ବୁଝିପାରିବା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଧର୍ମ ଦେବତା ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବତାଙ୍କୁ କହି ବର୍ଷା କରେଇଲେ। ବର୍ଷା ହେବାରୁ କୋୟାମାନେ ଆନନ୍ଦରେ ନାଚି ଉଠିଲେ। ପୁଣି ସେମାନଙ୍କ କ୍ଷେତ ଶସ୍ୟ ଶ୍ୟାମଳା ହୋଇ ଉଠିଲା।

ସେହିଦିନଠାରୁ ଆଉ କାହାକୁ ଅଳସୁଆ ହୋଇ ରହିବାର ଦେଖାଗଲା ନି। ସମସ୍ତେ କାମରେ ଲାଗିଲେ। ଆଜି ମଧ୍ୟ କୋୟା ଜାତିର ଆଦିବାସୀମାନେ ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତି, ମଣିଷ ଯେତେବେଳେ ଅଳସୁଆ ହୋଇଯାଏ, ପୃଥିବୀରେ ସେତେବେଳେ ମରୁଡି ପଡେ, ଫସଲ ଜଳିଯାଏ ଓ ଲୋକମାନେ ଭୋକ ଉପାସରେ ଛଟପଟ ହୁଅନ୍ତି।

ବଣ୍ଡା ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକମାନେ ଲଣ୍ଡା କାହିଁକି?

(ମାଲ୍‌କାନ୍‌ଗିରି, ବଣ୍ଡା ଲୋକ କଥା)

ମାଲ୍‌କାନ୍‌ଗିରି ଜିଲ୍ଲାରେ ବଣ୍ଡା ଆଦିବାସୀ ବାସ କରନ୍ତି । ସେମାନେ ପ୍ରାୟତଃ ଭଲଗ୍ନ ହୋଇ ବୁଲନ୍ତି । ପୁରୁଷମାନେ ଛୋଟ କୌପୁନିଟିଏ ପିନ୍ଧନ୍ତି । ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକମାନେ ମୁଣ୍ଡ ଲଣ୍ଡା କରି ଛୋଟ ଛୋଟ କନା ଖଣ୍ଡିଏ ଗୁଡେଇ ହୋଇଥାନ୍ତି । ଦେହରେ ମାଳି ଓ ପଇସାର ମାଳ ଗୁଡେଇ ଥାନ୍ତି । ବଣ୍ଡା ମହିଳାମାନେ କାହିଁକି ଲଣ୍ଡା ମୁଣ୍ଡ ଓ ଭଲଗ୍ନ ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ବହୁ ଲୋକ କଥା ରହିଛି । କେତେକଙ୍କ ମତରେ ରାମ, ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଓ ସୀତା ମାଲ୍ୟବନ୍ତରେ ବନବାସ ସମୟରେ ଦିନେ ସୀତା ଭଲଗ୍ନ ହୋଇ ଗୋଟିଏ କୁଣ୍ଡରେ ଗାଧୋଉଥିଲେ । ସୀତାଙ୍କ ଭଲଗ୍ନ ବେଶ ଦେଖି ବଣ୍ଡା ସ୍ତ୍ରୀ ମାନେ ଦେବୀ ସୀତାଙ୍କୁ ପରିହାସ କଲେ । ସୀତାଙ୍କୁ ଏକଥା ବଡ଼ ଅପମାନବୋଧ ହେଲା । ତେଣୁ ସେ କ୍ରୋଧରେ ବଣ୍ଡା ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଅଭିଶାପ ଦେଲେ: ଆଜିଠୁ

ତମେମାନେ ଉଲଗ୍ନ ହୋଇ ବୁଲିବ । ଯେଉଁଦିନ ମୋର କଥା ଅମାନ୍ୟ କରିବ, ସେଦିନ ତମକୁ ବାଦ ଖାଇଯିବ ଏବଂ ତମର ବଂଶ ଲୋପ ପାଇଯିବ । ଦେବୀ ସୀତାଙ୍କ ଏହି ଅଭିଶାପକୁ ଭୟ କରି ବଣ୍ଡା ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ଉଲଗ୍ନ ହୋଇ ବୁଲୁଛନ୍ତି ।

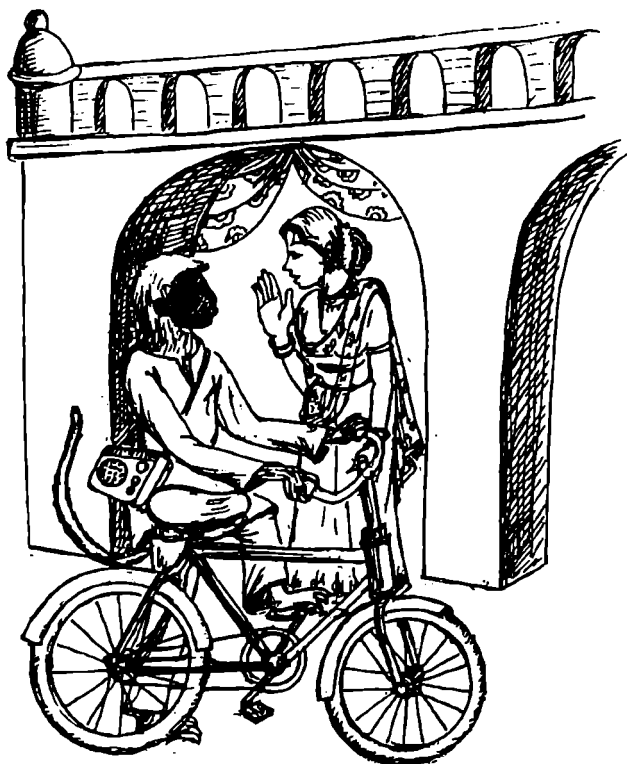
ଇଏତ ଗୋଟିଏ ଲୋକ କଥା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଲୋକ କଥା ରହିଛି ।

ଗୋଟିଏ ବଣ୍ଡା ବୁଢ଼ାର ସାତ ପୁଅ ଥିଲା । ବହୁ କଷ୍ଟରେ ସାତ ପୁଅରେ ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ଝିଅ ହେଲା । ତେଣୁ ଝିଅଟିକୁ ବଣ୍ଡା ବୁଢ଼ା ସମେତ ସାତ ଭାଇମାନେ ଭାରି ଗେଲୁ କରୁଥିଲେ । ଭଉଣୀ ଯାହା କହୁଥିଲା, ଭାଇମାନେ ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ତାହା ପୂରଣ କରୁଥିଲେ । ବେଶ୍ ଅଳିଅଳରେ ବଣ୍ଡା ଝିଅ ବଢ଼ିଥିଲା । କାଳକ୍ରମେ ବଣ୍ଡା ବୁଢ଼ା ତାର ସମସ୍ତ ପୁଅମାନଙ୍କୁ ବିଭା କଲା ଏବଂ ସାତ ବୋହୂ ଘରକୁ ଆଣିଲା । ଶେଷରେ ବଣ୍ଡା ବୁଢ଼ା ପ୍ରାଣ ତ୍ୟାଗ କଲା ।

ମଲା ପୂର୍ବରୁ ବଣ୍ଡା ବୁଢ଼ା ସାତ ପୁଅ ଓ ବୋହୂଙ୍କୁ ପାଖକୁ ଡାକି କହିଲା: ମୋର ସମୟ ସରି ଆସୁଛି । ମୁଁ ଆଉ ପାରିବୁ ବାଲିଯିବି । ତମେ ସବୁ ଭାଇମାନେ ମିଳିମିଶି ଚଳିବ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ବୋଲି ଭଉଣୀକୁ କେବେହେଲେ ହତାଦର କରିବ ନାହିଁ । ଏହା କହିବା ପରେ ବୁଢ଼ାର ପ୍ରାଣବାୟୁ ଉଡ଼ିଗଲା ।

ବାପର କଥା ମାନି କିଛି ଦିନ ପୁଅ, ବୋହୂମାନେ ଏକାଠି ମିଳିମିଶି ଚଳିଲେ । ଭାଇମାନେ କାମ କରିବାକୁ କ୍ଷେତକୁ ଯାଆନ୍ତି । ବୋହୂମାନେ ଘରେ ମିଳିମିଶି ଘର କାମ କରନ୍ତି । ଭଉଣୀ ଭାଉଜମାନଙ୍କ ସହ ଘରେ ରହେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ସହିତ ଧାନ କୁଟେ, ମାଣ୍ଡିଆ ପେଷେ, ଭାତ ରାନ୍ଧେ । କିଛି ଦିନ ପରେ ଭାଉଜମାନେ ନଣନ୍ଦକୁ ଆଉ ଭଲ ପାଇଲେ ନାହିଁ । ତାକୁ ବହୁତ ଖଟାଇଲେ । ନାନା ପ୍ରକାର ଯନ୍ତ୍ରଣା ଦେଲେ । ଭାଇମାନେ କ୍ଷେତରୁ ଫେରିଲେ ଭାଉଜମାନେ ନଣନ୍ଦ ବିରୋଧରେ ସବୁ ବଖାଣନ୍ତି । ଭାଉଜମାନଙ୍କ କଷ୍ଟ, ଯନ୍ତ୍ରଣା ସହି ନପାରି ଦିନେ ନଣନ୍ଦ ବାଡ଼ିରେ ଥିବା ଏକ କୂଅକୁ ଡେଇଁ ପଡ଼ିବାକୁ ଯାଉଥିବାବେଳେ ତାର ସାନ ଭାଇ ଦେଖିଦେଲା । ସେ ତତକ୍ଷଣାତ୍ ଯାଇ ଭଉଣୀର କେଶକୁ ଧରି ପକେଇଲା । ଭାଇର ହାତରେ କିନ୍ତୁ କେଶ ଉପୁଡ଼ିକି ରହିଗଲା ଏବଂ ଭଉଣୀ କୂଅ ଭିତରକୁ ଖସି ପଡ଼ିଲା । ଭଉଣୀ ଲଣ୍ଡା ହୋଇ କୂଅରେ ଖସି ମରିଗଲା । ସେଦିନ ରାତିରେ ଭଉଣୀ ଭାଇମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱପ୍ନରେ କହିଲା: ଭାଇମାନେ, ମୁଁ ସିନା ମରିଗଲି । ଯଦି ତମେମାନେ ମୋର ଭଲ ପାଉଥାଅ, ତେବେ ମୁଁ ଯେମିତି ଲଣ୍ଡା ହୋଇଗଲି, ଭାଉଜମାନଙ୍କୁ କହିବ ସେମାନେ ସବୁଦିନ ପାଇଁ ଲଣ୍ଡା ହୋଇ ଚଳିବେ । ତେବେ ଯାଇ ମୋର ଆତ୍ମା ଶାନ୍ତି ପାଇବ । ଭଉଣୀର କଥା ମାନି ସବୁ ଭାଇମାନେ ସେମାନଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ମୁଣ୍ଡକୁ ଲଣ୍ଡା କରିଦେଲେ । ସେହିଦିନଠାରୁ ବଣ୍ଡା ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକମାନେ ଲଣ୍ଡା ହୋଇଛନ୍ତି ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ କରାଯାଏ ।

ବାଘ ପୁଅ, ରଜା ଝିଅ ବାହାଘର

(ନବରଙ୍ଗପୁର, ଭତରା ଲୋକ କଥା)

ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ ସ୍ୱାମୀ, ସ୍ତ୍ରୀ ଦୁଇ ଜଣ ରହୁଥିଲେ । ସ୍ତ୍ରୀ ଗର୍ଭବତୀ ହୋଇଥିଲା । ଦୁହେଁ ସବୁବେଳେ ଜଙ୍ଗଲକୁ କାଠ କାଟିବାକୁ ଯାଆନ୍ତି । ଦିନେ ସ୍ୱାମୀ, ସ୍ତ୍ରୀ ଜଙ୍ଗଲକୁ କାଠ କାଟିବାକୁ ଯାଇଛନ୍ତି, ଏହି ସମୟରେ ସ୍ତ୍ରୀର ଗର୍ଭବେଦନା ହେଲା । ସ୍ତ୍ରୀଟି ସେଇ ଜଙ୍ଗଲରେ ପୁଅଟିଏ ଜନ୍ମ କଲା ।

ସ୍ୱାମୀ, ସ୍ତ୍ରୀ ଦୁହେଁ ପୁଅକୁ ପତ୍ର ପାରି ଶେଯରେ ଶୁଆଇ ଦେଇ ବଣରୁ ନିଆଁ ଆଣିବାକୁ ଗଲେ । ପୁଅଟି ତାର ପତ୍ର ଉପରେ ଶୋଇଥାଏ । ଏହି ସମୟରେ ବାଘ, ବାଘୁଣୀ ଦୁହେଁ ଏଇ

ବାଟ ଦେଇ ଯାଉଥିଲେ । ବାଘୁଣୀ ଆଖିରେ ଏହି ସୁନ୍ଦର ପୁଅଟି ପଡ଼ିଗଲା । ଏତେ ସୁନ୍ଦର ପୁଅଟିକୁ ଦେଖି ବାଘୁଣୀର ତାକୁ ଆଉ ମାରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହେଲା ନାହିଁ । ସେ ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ପୁଅଟିକୁ ଲୁଚାଇ ଦେଉଥିଲା, ହଠାତ୍ ବାଘର ନକର ପଡ଼ିଗଲା । ବାଘ ବାଘୁଣୀକୁ କହିଲା: କ'ଣ ତମେ ଲୁଚାଉଛ

ବାଘୁଣୀ କହିଲା: ନା କିଛି ନୁହେଁ ।

ବାଘ କହିଲା: ହଁ ତ କ'ଣ ଗୋଟା ଲୁଚାଇ ଦେଲା ।

ବାଘୁଣୀ ସେଉଁଠୁ ସତ ମାନିଗଲା ଏବଂ ବାଘକୁ ନିବେଦନ କରି କହିଲା: ଏଇ ଟିକି ମଣିଷ ପିଲାଟିକୁ ମାରିବା ନାହିଁ । ଏହି ପିଲାଟି ଅତି ସୁନ୍ଦରୀଆ ହୋଇଛି । ତାକୁ ଆମେ ପାଳିବା । ବାଘ ସେଉଁଠୁ ବାଘୁଣୀ କଥାରେ ରାଜି ହୋଇ ପିଲାଟିକୁ ପାଳିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କଲେ । ସେହି ଦିନଠୁ ବାଘ, ବାଘୁଣୀ ଦୁହେଁ ଏହି ପିଲାଟିକୁ ପାଳିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ପ୍ରତିଦିନ ବାଘ, ବାଘୁଣୀ ଦୁହେଁ ରାସ୍ତା ଜଡ଼ରେ ଛକି ବସନ୍ତି । ସେହି ରାସ୍ତା ଦେଇ ଯେଉଁ ମଣିଷ ଖାଦ୍ୟ, ପଦାର୍ଥ ଧରି ଯାଉଥାନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କୁ ଧରି ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ଖାଦ୍ୟ ଆଣି ପିଲାଟିକୁ ଦିଅନ୍ତି । ଯେମିତି ସେହି ବାଟ ଦେଇ ଯାଉଥିବା ଲୋକଙ୍କଠାରୁ ପୋଷାକପତ୍ର ଛଡ଼ାଇ ଆଣି ପୁଅକୁ ପିନ୍ଧାଇ ଦିଅନ୍ତି । ଦିନେ ବାଘ, ବାଘୁଣୀ ନିକଟ ଗାଁରେ ବସୁଥିବା ଗୁରୁବୀରିଆ ହାଟରେ ପଶିଗଲେ । ଯେମିତି ବାଘ, ବାଘୁଣୀ ହାଟକୁ ପଶି ଯାଇଛନ୍ତି, ହାଟରେ ଯେ ଯୁଆଡ଼େ ଡିଆଁ ମାରି କୁଆଡ଼େ ଧାଇଁ ଧାଇଁ ପଲେଇ ଗଲେ । ଏହି ସୁଯୋଗରେ ବାଘ, ବାଘୁଣୀ ହାଟରୁ ପୁଅ ପାଇଁ ପୋଷାକ, ଖାଇବା ଜିନିଷ, ଶେଡ଼ିଂ, ସାଇକେଲସବୁ ନେଇ ଘରକୁ ଗଲେ । ପୁଅ ପାଇଁ ବାଘ, ବାଘୁଣୀ ମଣିଷ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିବା ସବୁ ଜିନିଷପତ୍ର ଏମିତି ଭାବେ ଆଣି ଯୋଗାଇ ଦେଲେ ।

ପୁଅଟି ଧୀରେ ବଡ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲା । ପିଲାଟି ମୁବକ ହେଲା । ପୁଅ ବି ବାଘ, ବାଘୁଣୀକୁ ବାପା, ମା ଭାବେ ବହୁତ ଭକ୍ତି କରୁଥିଲା । ଦିନେ ବାଘ, ବାଘୁଣୀ ପୁଅ ବିଭା କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କଲେ । ତେବେ ନିଜର ଅତି ଗେହ୍ଲା ପୁଅଟିଏ ପାଇଁ କେଉଁଠୁ ସୁନ୍ଦରୀ ଝିଅଟିଏ ଆଣିବେ, ସେମାନେ ଚିନ୍ତା କଲେ । ବହୁତ ଚିନ୍ତା କରିବା ପରେ ସେମାନେ ଭାବିଲେ ରାଜା ଝିଅକୁ ଉଠାଇ ଆଣିବେ ।

ରାଜା ଝିଅ ଯେଉଁ ପୋଖରୀରେ ଗାଆଁଉଥିଲା ବାଘ ବାଘୁଣୀ ପୂର୍ବରୁ ଯାଇ ସେଠାରେ ଛକି ବସିଥିଲେ । ଯେମିତି ରାଜା ଝିଅ ଗାଆଁଇବାକୁ ଆସିଛି, ବାଘ ରାଜା ଝିଅକୁ ସିଧା ଟେକି ନେଇ ଆସିଲା । ରାଜା ଝିଅ ବାଘକୁ କାହିଁକି ଉଠାଇ ନେଇ ଯାଉଛି ବୋଲି ପ୍ରଶ୍ନ କରିବାରୁ ବାଘ ସବୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କଲା । ତା ପରେ ରାଜା ଝିଅ ବାଘକୁ କହିଲା: ଦେଖ, ମୁଁ ତମକୁ ସତ୍ୟ କରି କହୁଛି, ତମ ପୁଅ ସାଙ୍ଗରେ ମୋର ବିଭା ହେବ । କିନ୍ତୁ ମୋତେ ଉଠାଇ ନ ନେଇ ଯେଉଁଠୁ ଆଣିଥିଲ ସେଠି ଛାଡ଼ି ଦେଇ ଆସ । ତମ ପୁଅକୁ ରାଜା ନବରକୁ ପଠାଅ ।

ଲାୟନ ଓ ହୁମାଗୁଞ୍ଜି ଚଢ଼େଇ

(ନବରଙ୍ଗପୁର, ଅମାନାତ୍ୟ ଲୋକକଥା)

ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ ସ୍ୱାମୀ ଶ୍ରୀ ଦୁଇ ଜଣ ରହୁଥିଲେ । ସେମାନେ ହସ ଖୁସିରେ ବେଶ୍ ଆନନ୍ଦରେ ଦିନ କାଟୁଥିଲେ । ଜଙ୍ଗଲରୁ କାଠ କାଟି ଚଳୁଥିଲେ ।

ଶ୍ରୀଟି ଗର୍ଭବତୀ ଥିଲା । ସବୁବେଳେ ସ୍ୱାମୀ ଶ୍ରୀ ଦୁହେଁ ସାଙ୍ଗ ହୋଇ ବଣକୁ କାଠ କାଟିବାକୁ ଯାଆନ୍ତି । ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଘରକୁ ସାଙ୍ଗ ହୋଇ ଫେରନ୍ତି ।

ସେଦିନ ଦୁହେଁ କାଠ କାଟି ଯାଇଥାନ୍ତି । ସ୍ୱାମୀ ଗଛ ଉପରକୁ ଚଢ଼ି କାଠ କାଟୁଥାଏ । ଶ୍ରୀର ଏହି ସମୟରେ ଗର୍ଭ କଷ୍ଟ ହେଲା ଏବଂ ସେଇଠି ତାର ଗୋଟିଏ ପୁଅ ଜନ୍ମ ହେଲା ।

ଏହି ସମୟରେ କୋଉଠି ଥିଲା କେଜାଣି ଏକ ମହାବଳ ବାଘ ଆସି ଶ୍ରୀଟିକୁ ଉଠାଇ ନେଇଗଲା ।

ବାଘ ମାକୁ ଉଠାଇ ନେଇଯିବାରୁ ପିଲାଟି କଇଁ କଇଁ କାନ୍ଦି କାନ୍ଦିବା ଗଛ ମୂଳରୁ ତଳକୁ ଗଡ଼ିଗଲା । ପିଲାଟି ଗଡ଼ିଗଡ଼ି ଯାଇ ଏକ ଗୁମ୍ଫାରେ ପଶିଗଲା । ଏଣେ ମାଆକୁ ବାଘ

ନେଇଯାଇଥିବାରୁ ମାଆ ବାଘକୁ ନେହୁରା ହେଲା । ଅନୁନୟ ହୋଇ ଛାୀ ଲୋକଟି ବାଘକୁ କହିଲା: ବାଘ ମାମୁଁ, ମୋତେ ଛାଡ଼ି ଦେଇ ଆସ । ତେଣେ ମୋ ପୁଅ ଭୋକରେ ଡହଳ ବିକଳ ହୋଇ କାନ୍ଦୁଥିବ । ମୋତେ ଦୟାକର । ମୋତେ ନେଇ ମୋ ପୁଅ ପାଖରେ ଛାଡ଼ି ଦେଇ ଆସ ।

ଏଣେ ନିଜର ଛାୀ ଓ ପୁଅକୁ ନ ପାଇ ବାପା ଗଛରୁ ଓହ୍ଲାଇ ପାଗଳ ହୋଇ ସମଗ୍ର ଜଙ୍ଗଲରେ ବୁଲିବାକୁ ଲାଗିଲା । ନିଜ ଛାୀ ଓ ପିଲାକୁ ଖୋଜି ଖୋଜି ସମଗ୍ର ବଣରେ ଧାଇଁବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ବାଘ ଛାୀ ଲୋକଟିର ବିକଳ ସହି ନପାରି ତା ପ୍ରତି ଦୟା କଲା । ତାକୁ ନଖାଇ ଛାଡ଼ି ଦେଲା । ଛାୀ ଲୋକଟି ତାର ପୁଅ ଓ ସ୍ବାମୀକୁ ଖୋଜି ଖୋଜି ପୂର୍ବ ସ୍ଥାନରେ ଅର୍ଥାତ୍ କାଠ କାଟୁଥିବା ଜାଗାରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ତେବେ ସେତେବେଳକୁ ସେଠାରେ ତାର ପୁଅ ଓ ସ୍ବାମୀ ନଥିଲେ । ସେ ତାର ପୁଅ ଓ ସ୍ବାମୀକୁ ନ ପାଇ ପାଗଳା ହୋଇଗଲା । ଖାଲି କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ଏଣେତେଣେ ଧାଇଁଲା ।

କଥିତ ଅଛି ଏହି ମାଆଟି କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ପକ୍ଷୀଟିଏ ପାଲଟିଗଲା । ଏବେ ବି ଜଙ୍ଗଲରେ ସେହି ପକ୍ଷୀ ଅଛି ଏବଂ ସବୁବେଳେ କାନ୍ଦୁଛି । ଏହି ପକ୍ଷୀଟିର ନାମ ଲାୟର୍ନ । ଲାୟର୍ନ ପକ୍ଷୀ ପୁ.. ପୁ.. କରି ସବୁବେଳେ କାନ୍ଦୁଥାଏ । କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ତାର ପୁଅ, ସ୍ବାମୀକୁ ଜଙ୍ଗଲ ସାରା ଖୋଜୁଥାଏ । ଏହି ପକ୍ଷୀ ଏମିତି ପୁ.. ପୁ.. କରି କାନ୍ଦୁଥାଏ ଯେ, କେହି ନବାଗତ ପଥିକ ଜଙ୍ଗଲ ଦେଇ ଯାଉଥିବାବେଳେ ଭରି ଯାଆନ୍ତି ।

ନବରଙ୍ଗପୁରର କୋଷାଗୁମୁଡ଼ା, ଡାବୁଗାଁ, ଉମରକୋଟ, ତେନ୍ତୁଳିଗୁଣ୍ଡି ଜଙ୍ଗଲରେ ଏହି ପକ୍ଷୀ ଏବେ ବି ପୁ.. ପୁ.. କରି କାନ୍ଦୁଥିବାର ଲୋକେ ଶୁଣନ୍ତି । ଭାରି କରୁଣ ଏହି କ୍ରନ୍ଦନର ସ୍ବର ।

ଏହାଛଡ଼ା ଛାୀ ପୁଅକୁ ନପାଇ ସ୍ବାମୀ ମଧ୍ୟ ପାଗଳ ହୋଇଗଲା । ସେ ବାଘ ଉପରେ ପ୍ରତିଶୋଧପରାୟଣ ହୋଇ ଉଠି କ୍ରମେ ଏକ ପକ୍ଷୀ ପାଲଟି ଗଲା । ତାର ନାମ ହେଲା ହୁମାଗୁଞ୍ଜି ପକ୍ଷୀ । ହୁମାଗୁଞ୍ଜିମାନେ ଏବେ ମଧ୍ୟ ନବରଙ୍ଗପୁର ଜିଲ୍ଲାର ବିଭିନ୍ନ ଜଙ୍ଗଲରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳନ୍ତି । କେବଳ ହୁ.. ହୁ.. କରି ବୋବୋଇଥାଏ । ଭାରି ଭୟଙ୍କର ଓ କରୁଣ । ଅଜଣା ଲୋକ ଏହି ଶବ୍ଦରେ ନିଶ୍ଚିତ ଭରିଯିବେ, ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ହୁମାଗୁଞ୍ଜି ଜଙ୍ଗଲରେ ବିଳମ୍ବିତ ରାତିରେ ଏମିତି ଶବ୍ଦ କରି ବୋବୋଇଥିବାବେଳେ ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକେ ଭୟ ପାଆନ୍ତି ବୋଲି ଲୋକଙ୍କଠାରୁ ଶୁଣିବାକୁ ମିଳେ ।

ସେହିପରି ଶିଶୁ ପ୍ରତଟି ଗତିଗତି ଯାଇ ଯେଉଁ ଗୁମ୍ଫାରେ ପଶିଗଲା, ସେ 'ସାଲ୍' ନାମରେ ଏକ ପକ୍ଷୀ ପାଲଟିଗଲା । ଦେଖିବାକୁ କଉଡ଼ୁକିଆ ଏବଂ ଚୁପ୍‌ଚାପ୍ । ଏହି କାହାଣୀଟି ନବରଙ୍ଗପୁର ଜିଲ୍ଲାର ଲୋକ କାହାଣୀ ମଧ୍ୟରେ ଅତି ମର୍ମସ୍ପର୍ଶୀ ଓ କରୁଣ ।

ଶଶିସେନା କାହାଣୀ

(କୋରାପୁଟ ଓ ନବରଙ୍ଗପୁର, ପରଜା ଲୋକକଥା)

ବନ ମୂଲକର କାହାଣୀ। ବଣ ଭିତରେ ଗୋଟିଏ ରାଜ ଉଆସ ଥିଲା। ସେଠି ରାଜା, ରାଣୀ, ପାଟମନ୍ତ୍ରୀ, କଟୁଆଳ ସମସ୍ତେ ରହୁଥିଲେ। ରାଜ୍ୟ ଶାସନ ଭଲରେ ଚାଲିଥିଲା।

ରାଜାଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଅତି ସୁନ୍ଦରୀ କନ୍ୟା ଥିଲା। ତାର ନାଁ ଶଶିସେନା। ଶଶିସେନା ଥିଲା ଦିବ୍ୟ ସୁନ୍ଦରୀ। ଗୋଟିଏ ଅରୁଆ ଚାଉଳରେ ଗଡ଼ା ରଳି। ଶଶିସେନା ଦିନକୁ ଦିନ ଚନ୍ଦ୍ରକଳା ପରି ବଢ଼ିଲା। ଯୁବତୀ ହେଲା। ଶଶିସେନାର ବାହାଘର ପ୍ରସ୍ତାବ ପଡ଼ିଲା। ହେଲେ

ରାଜାଙ୍କର ଏକ ନୂଆ ସମସ୍ୟା ଉଭା ହେଲା । ଶଶିସେନା ପାଇଁ କେଉଁଠି ହେଲେ ଉପଯୁକ୍ତ ବର ମିଳିଲେ ନାହିଁ ।

ଶଶିସେନା ଏତେ ସୁନ୍ଦରୀ ଥିଲା ଯେ, ତାକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରାର୍ଥୀ ମିଳୁ ନଥିଲେ । ରାଜା ଯେଉଁଠି ବି ବର ଖୋଜୁଥିଲେ ଶଶିସେନାର ମନକୁ ଯାଉନଥିଲା । ତେଣୁ ଶଶିସେନା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃଖୀ ହୋଇପଡ଼ିଲା ।

ଏଣେ ଝିଅର ବୟସ ଗଢି ଯାଉଥାଏ । ରାଜା, ରାଣୀ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ପଡୁଥାନ୍ତି ।

ଦିନେ ଶଶିସେନା ଦୁଃଖରେ ବସିଛି, ତାର ସଖୀ ଆସି ତାକୁ ଏଥିନେଇ ଠାକୁରାଣୀଙ୍କୁ ପୂଜିବାକୁ କହିଲା । ଅର୍ଦ୍ଧରାତ୍ରରେ ଯାଇ ଠାକୁରାଣୀଙ୍କୁ ପୂଜା କଲେ ଠାକୁରାଣୀ ଫଳ ଦେବେ ଓ ଦୁଃଖ ବୁଝିବେ ବୋଲି ସଖୀ କହିଲା ।

ଏହି ଅନୁସାରେ ଶଶିସେନା ପ୍ରତିଦିନ ଅର୍ଦ୍ଧରାତ୍ରରେ ଠାକୁରାଣୀଙ୍କୁ ପୂଜା କରିବାରେ ଲାଗିଲା । ସବୁଦିନ ଏମିତି କଠୋର ତପସ୍ୟା କଲା । ହେଲେ ଠାକୁରାଣୀ ଶଶିସେନାର ଦୁଃଖ ଶୁଣିଲେ ନାହିଁ । ଅତି ଦୁଃଖ ସହି ନପାରି ଶଶିସେନା ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରିବାକୁ ଯାଉଥିଲା । ଏହି ସମୟରେ ଠାକୁରାଣୀ ତାଙ୍କର ମହିମା ଦେଖାଇଲେ । ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ସେଠାରେ ଏକ ଭୟଙ୍କର ସାପ ଉଭା ହୋଇଗଲା ।

ଶଶିସେନା ସାପକୁ ଦେଖି ଡରିଗଲା । ତେବେ ସାପଟି କହିଲା: ଡର ନାହିଁ, ରାଜକୁମାରୀ । ମୋ ଉପରେ ଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ପାଣି ସିଞ୍ଚି ଦିଅ । ଶଶିସେନା ସାପଟି କହିବା ଅନୁସାରେ ତା ଉପରେ ଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ପାଣି ସିଞ୍ଚି ଦେଲା । ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ସାପଟି ଏକ ସୁନ୍ଦର ଯୁବକ ପାଲଟିଗଲା ।

ଏହାପରେ ଠାକୁରାଣୀ ନିଜେ ଉଭା ହୋଇ ଶଶିସେନାକୁ ଏହି ସୌମ୍ୟଜାନ୍ତ ଯୁବକକୁ ବିଭା ହେବାକୁ କହିଲେ । ତେବେ ଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁସାରେ ଶଶିସେନା ଉକ୍ତ ଯୁବକକୁ ବିଭା ହେବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେଲା । ଯୁବକଟି ରାଜି ହେଲା । ଶଶିସେନା ତାଙ୍କ ଘରକୁ ଫେରିଯିବାକୁ କହିଲା । କିନ୍ତୁ ଯୁବକ ଏହାକୁ ମନା କରିଦେଲା ଏବଂ ରାଜ ନଅରକୁ ନ ଯାଇ ସେମାନେ ଅନ୍ୟତ୍ର ଚାଲିଯିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେଲା ।

କଣେ ଅପରିଚିତ ଯୁବକକୁ ଦେଖିଲେ ଦୁଃଖ ରାଜା ତାଙ୍କର ମୁଣ୍ଡ ଜଟ ଆଦେଶ ଦେଇ ପାରନ୍ତି ଏହି ଭୟରେ ଯୁବକ ଶଶିସେନାକୁ ରାଜ ନଅରକୁ ଯିବାକୁ ମନା କଲା । ତେଣୁ ଦୁହେଁ ରାଜ ନଅରକୁ ନଯାଇ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ଅଭିମୁଖେ ଯାତ୍ରା କଲେ । ଉକ୍ତ ଯୁବକଟି ଏକ ଘୋଡ଼ାରେ ବସେଇ ଶଶିସେନାକୁ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ଅଭିମୁଖେ ନେଲା । ବାଟରେ ଯାଉଯାଉ କ୍ଲାନ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ଏକ ସ୍ଥାନରେ ବିଶ୍ରାମ ନେଲେ । ଏହା ପରେ ଯୁବକ ଶଶିସେନାକୁ ବସେଇ ଖାଦ୍ୟ ଆଣିବା ପାଇଁ ନିକଟ ଗାଁକୁ ଗଲା ।

ଯୁବକଟି ଗାଁରେ ଏକ ମାଲ୍ୟାଣି ଘରେ ପଢ଼ୁଥିଲା । ମାଲ୍ୟାଣୀ ବୁଦ୍ଧିକୁ କିଛି ଖାତ୍ୟା ମାଗିଲା । ମାଲ୍ୟାଣି ବୁଦ୍ଧି ଏତେ ସୁନ୍ଦର ଯୁବକକୁ ଦେଖି ତାର ଲୋଭ ହେଲା । ଏହି ଯୁବକକୁ ନିଜ ଘରେ ରଖିବାକୁ ମାଲ୍ୟାଣି ବୁଦ୍ଧିର ଇଚ୍ଛା ହେଲା । ତେଣୁ ସେ ଯୁବକ ସମ୍ପର୍କରେ ଜାଣିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲା । ଯୁବକଟି ସବୁ କଥା ବର୍ଣ୍ଣନା କଲା ଏବଂ ତାର ପତ୍ନୀ ଶଶିସେନାକୁ ବାଟରେ ବସେଇ ଦେଇ ଆସିଛି ବୋଲି କହିଲା ।

ଏହା ଶୁଣି ବୁଦ୍ଧିଟି ଯୁବକ ପ୍ରତି ଦୟା ଦେଖାଇ କହିଲା, ତାଲ ତମ ପତ୍ନୀକୁ ଆମ ଘରକୁ ଆଣିବା । ତମେ ଦୁହେଁ ଆମ ଘରେ ରହିବ ଏବଂ ମୁଁ ତମକୁ ପାଇଟି କରି ପୋଷିବି । ଏମିତି ମାଲ୍ୟାଣୀ ବୁଦ୍ଧି କଥାରେ ଭଲିଯାଇ ଯୁବକଟି ତାର ସ୍ତ୍ରୀକୁ ସାଥରେ ଧରି ମାଲ୍ୟାଣି ଘରକୁ ଆସିଲା ।

ଦୁହେଁ ବୁଦ୍ଧି ଘରେ ଖାଇଲେ, ପିଇଲେ । ଏବଂ ରାତି ହେବାରୁ ଦୁହେଁ ବୁଦ୍ଧି ଘରେ ଶୋଇଲେ । ସେଭଟୁ କ'ଣ ହୋଇଛି ନା, ବୁଦ୍ଧି ଦୁହେଁ ଶୋଇଥିବା ଘରକୁ ଆସିଲା । ଦୁହେଁ ନିଦ୍ରାବଦ୍ଧ ନିଦରେ ଶୋଇ ପଡ଼ିଥିଲେ ।

ମାଲ୍ୟାଣି ବୁଦ୍ଧି ଯୁବକଟି ଉପରେ କିଛି ମନ୍ତ୍ରରା ପାଣି ସିଞ୍ଚି ଦେଇ ତାକୁ ମେଣ୍ଟାଟିଏ କରିଦେଲା ଏବଂ ସେଠାରୁ ଚାଲି ଆସିଲା । ସକାଳୁ ଶଶିସେନା ଉଠି ଦେଖେତ ତା ସ୍ବାମୀ ନାହିଁ । ସେ ଆସି ବୁଦ୍ଧିକୁ କହିଲା । ବୁଦ୍ଧି କହିଲା: କାଲି ଲୋ ମା, ତମେ ତ ଶୋଇବାକୁ ଗଲ, ମୁଁ ବୁଦ୍ଧିଲୋକ, ମୁଁ ଆଉ ଘରେ ଶୋଇଲି । କେଜାଣି, କେତେବେଳେ ତୋ ସ୍ବାମୀ କୁଆଡ଼କୁ ଚାଲିଗଲା, ମୁଁ ଜାଣିଲି ଲୋ ମା । ବୁଦ୍ଧି ଶଶିସେନା ପ୍ରତି ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ କରି ତାକୁ ସମବେଦନା କଣାଇଲା । ଶଶିସେନା ବୁଦ୍ଧିର କପଟ ବୁଦ୍ଧି ପାରିଲା ନାହିଁ । ଏବଂ ସ୍ବାମୀଙ୍କୁ ଖୋଜି ଖୋଜି ସେଠାରୁ ଚାଲି ଆସିଲା ।

ଏଣେ ବୁଦ୍ଧି ଯୁବକଟିକୁ ମନ୍ତ୍ର ବଳରେ ଦିନରେ ମେଣ୍ଟା କରି ରଖେ ଓ ରାତିରେ ମଣିଷ କରେ । ଶଶିସେନା ସ୍ବାମୀକୁ ନ ପାଇ ଜାନ୍ତି କାନ୍ତି ଏଣେତେଣେ ଖୋଜିଲା । ଏବଂ କେଉଁଠୁ ନ ପାଇ ପୁଣି ସେଇ ଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ନିକଟକୁ ଗଲା ।

ଠାକୁରାଣୀ ଶଶିସେନାର ଦୁଃଖ ବୁଝିଲେ ଏବଂ ତାକୁ ସ୍ବପ୍ନାଦେଶ କଲେ ଯେ, ତାର ସ୍ବାମୀ ସେଇ ମାଲ୍ୟାଣି ବୁଦ୍ଧି ଘରେ ମେଣ୍ଟା ହୋଇ ରହିଛି । ଏହା ପରେ ଠାକୁରାଣୀ ଶଶିସେନାକୁ ଏକ ବର ଦେଲେ । ଶଶିସେନା ଚାହିଁଲେ ତା ନିଜ ଇଚ୍ଛା ଅନୁସାରେ ଯେଉଁ ବେଶ ଧରିପାରିବ ବୋଲି ଠାକୁରାଣୀ ତାକୁ ବର ଦେଲେ ଏବଂ ଏହା ପରେ ଶଶିସେନା ତାର ସ୍ବାମୀଙ୍କୁ ବୁଦ୍ଧି କବଳରୁ ଉଦ୍ଧାର କରିବାକୁ ଲାଗିପଡ଼ିଲା ।

ଏହା ପରେ ଶଶିସେନା କଣେ ସୁନ୍ଦର ଯୁବକ ବେଶ ଧାରଣ କଲା ଏବଂ ମାଲ୍ୟାଣି ବୁଦ୍ଧି ଯେଉଁ ରାଜ୍ୟରେ ରହୁଥିଲା, ସେହି ରାଜ୍ୟର ରାଜାଙ୍କ ଦରବାର ଅଭିମୁଖେ ଯାତ୍ରା କଲା ।

ବାଟରେ ଯାଉ ଯାଉ ରାଜ ନଅର ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚିଲା ବେଳକୁ ବହୁ ଲୋକ ଏଣେତେଣେ ଧାଉଁଥିବାର ଦେଖିଲା । ରାଜ କୁମାରୀଙ୍କୁ ବାଘ ନେଇଯାଉଥିବାରୁ ଲୋକେ ଠେଙ୍ଗାବାତି, ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ଧରି ଧାଉଁଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ବାଘକୁ ଧରି ପାବୁନାହାନ୍ତି କି ମାରି ପାବୁନାହାନ୍ତି ।

ଶଶିସେନା ଏହା ଦେଖି ଦେବୀ ଦେଇଥିବା ବର ବଳରେ ବାଘକୁ ଧରି ମାରିଦେଲା ଏବଂ ରାଜକୁମାରୀଙ୍କୁ ଉଦ୍ଧାର କଲା । ଏହା ଦେଖି ରାଜା ପ୍ରସନ୍ନ ହେଲେ ଓ ଶଶିସେନାକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ସମ୍ମାନ ଦେଇ ରାଜନଅରକୁ ନେଲେ । ରାଜାଙ୍କର ଗୋଟିଏ ପୁଅ ଥିଲା ଶଶିସେନା ବୟସର । ଶଶିସେନା ରାଜକୁମାର ସାଙ୍ଗରେ ମିତ୍ର ବସିଲା । ଶଶିସେନା ଯୁବକ ରୂପ ଧାରଣ କରିଥିବାରୁ ସେ ନାରୀ ବୋଲି କେହିବି ଜାଣି ପାରିନଥିଲେ ।

କିଛି ଦିନ ପରେ ରାଜମାତାଙ୍କୁ ପ୍ରେତ ସବାର ହେଲା । ରାଜମାତା ଖାଲି ଏଣୁତେଣୁ ଗପିଲେ । ଏହା ଦେଖି ରାଜାଙ୍କର ଚିନ୍ତା ବଢିଗଲା । କେଉଁଠୁ ତାଙ୍କିଆସିବ ଏବଂ ରାଜମାତାଙ୍କ ଦେହରୁ ପ୍ରେତ ବାହାର କରିବ ରାଜାଙ୍କର ଚିନ୍ତା ବଢିଯାଉଥାଏ । ଏହି ସମୟରେ ଯୁବକ ବେଶଧାରୀ ଶଶିସେନା ମାଲ୍ୟାଣୀ ରାଜମାତାଙ୍କୁ ଭଲ କରିପାରିବ ବୋଲି ରାଜାଙ୍କୁ କହିଲା ।

ରାଜା ଶଶିସେନା କଥା ଅନୁସାରେ ମାଲ୍ୟାଣୀକୁ ଆଣିବା ପାଇଁ ଦୂତ ପଠେଇଲେ । ଦୂତ ଯାଇ ମାଲ୍ୟାଣୀ ଘରେ ପହଞ୍ଚିଯାଇ ରାଜମାତାଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ କହିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ତୁରନ୍ତ ରାଜନଅରକୁ ଯିବାକୁ କହିଲେ । ମାଲ୍ୟାଣୀ ରାଜନଅରକୁ ଆସିବାକୁ ରାଜି ହେଉ ନଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଦୂତମାନେ ତାକୁ ଜବରଦସ୍ତ ଉଠାଇ ନେଇଗଲେ । ମାଲ୍ୟାଣୀ ରାଜ ନଅରରେ ପହଞ୍ଚି ରାଜମାତାଙ୍କୁ ଝଟାଫୁଙ୍କା କଲା । ଏହି ସମୟରେ ରାଜମାତା ମେଣ୍ଟା ଖାଇବାକୁ କହିଲା । ମେଣ୍ଟା ଖାଇଲେ ଭୂତ ଛାଡିଯିବ ବୋଲି ରାଜମାତାଙ୍କ ଦେହରେ ସବାର ହୋଇଥିବା ପ୍ରେତ କହିଲା । ଏହା ଶୁଣି ମାଲ୍ୟାଣୀର ହଲକ ଶୁଣିଗଲା ।

ଏହା ପରେ ପୁରୁଷ ବେଶଧାରୀ ଶଶିସେନା ରାଜାଙ୍କୁ କହିଲା: ମଣିମା, ଏହି ମାଲ୍ୟାଣୀ ଘରେ ଏକ ମେଣ୍ଟା ଅଛି, ତାକୁ ଅଣାଯାଉ ।

ରାଜା ତୁରନ୍ତ ଆଦେଶ ଦେଲେ ମାଲ୍ୟାଣୀ ଘରୁ ମେଣ୍ଟା ନେଇ ଆସ । ମାଲ୍ୟାଣୀ ବାରମ୍ବାର ମନା କଲା ତା ଘରେ ମେଣ୍ଟା ନାହିଁ ।

ଶଶିସେନା କହିଲା: ମଣିମା ଏହି ମାଲ୍ୟାଣୀ ଘରେ ଏକ ମେଣ୍ଟା ଅଛି । ମାଲ୍ୟାଣୀକୁ ଏଠାରେ ବନ୍ଦୀ କରିଦେଇ ଦୂତକୁ ପଠାଇ ତା ଘରୁ ମେଣ୍ଟା ଆଣ । ରାଜା ସେୟା କଲେ ଓ ମାଲ୍ୟାଣୀ ଘରୁ ମେଣ୍ଟା ଆଣିଲେ ।

ପୁରୁଷ ବେଶଧାରୀ ଶଶିସେନା ପୁଣି ରାଜାଙ୍କୁ କହିଲେ: ମଣିମା, ମାଲ୍ୟାଣୀକୁ ତୁରନ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଅ ଏହି ମେଣ୍ଟାକୁ ମଣିଷ କରିଦେଉ । କାରଣ ଏହି ମେଣ୍ଟାଟି ଜଣେ ମଣିଷ ବୋଲି ମୋତେ ସ୍ପଷ୍ଟାଦେଶ ହୋଇଛି । ଏହି ମେଣ୍ଟାଟି ମଣିଷ ହୋଇଗଲେ ରାଜମାତାଙ୍କ ଦେହରୁ ପ୍ରେତ ଆସେଆସେ ଚାଲିଯିବ ।

ଦୁଇ ସଙ୍ଗାତ ଗପ

(ନବରଙ୍ଗପୁର ଜିଲ୍ଲାର ଭଡ଼ରା ଲୋକ କାହାଣୀ)

ଗୋଟିଏ ଧନୀ ଘରର ଝିଅ ଓ ଗୋଟିଏ ଗରିବ ଘରର ଝିଅ, ଦୁଇ ସାଙ୍ଗ ଥିଲେ । ଦୁହେଁ ଦୁହେଁକୁ ଏତିଏ ନ ଦେଖିଲେ ରହି ପାରୁନଥିଲେ । ଏମାନଙ୍କର ବନ୍ଧୁତା ଦେଖି ଗାଁର ଲୋକେ ଈର୍ଷାପରାୟଣ ହୋଇ ପଡ଼ୁଥିଲେ ।

ଦୁଇ ସାଙ୍ଗ କଙ୍ଗଲକୁ କାଠ ସଂଗ୍ରହ ପାଇଁ ଯାଆନ୍ତି ଓ ସେଠାରେ ସୁଖଦୁଃଖ ହୁଅନ୍ତି । ଧନୀ ଘରର ଝିଅ ଦେହରେ ବହୁତ ଗହଣା ପିନ୍ଧିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଗରିବ ଘରର ଝିଅର ଆଦୌ ସୁନା ଗହଣା ନଥିଲା ।

ଦିନେ ଗରିବ ଘରର ଝିଅ ତା ମାଉସୀ ଘରକୁ ମେଳା ଦେଖିବାକୁ ବୁଲିଗଲା । ତେଣୁ ସେ ତାର ଧନୀ ସାଙ୍ଗକୁ ତାର ସୁନା ଗହଣା ଦୁଇ ଦିନ ପାଇଁ ତାକୁ ଦେବାକୁ କହିଲା । ଧନୀ ସାଙ୍ଗ ସୁନା ଗହଣା ଦେବା ପାଇଁ ହଁ ଭାରିଲା, ମାତ୍ର ତାର ଆୟୁ ବଡ଼ ଦୁଷ୍ଟ ଥିବାରୁ ତାକୁ

ଲୁଚେଇକି ଦେବା ପାଇଁ କହିଲା । ଧନୀ ସାଙ୍ଗର ଆୟୁ ବଡ଼ ଦୁଷ୍ଟ ବୋଲି ଗରିବ ସାଙ୍ଗ ମଧ୍ୟ ଜାଣିଥିଲା ।

ତେଣୁ ଧନୀ ସାଙ୍ଗ ତାର ଗରିବ ସାଙ୍ଗକୁ କହିଲା: ଆଜି ରାତିକି ତୁ ଆମ ଘରକୁ ଆସି ଜାଛ କଣା ଦେଇ ହାତ ବଢେଇ ଡାକିବୁ । ତା ପରେ ମୁଁ ଲୁଚିଲୁଚି ମୋ ଗହଣା ତତେ ଦେବି । ତୁ ନେଇକି ତୁରନ୍ତ ସେଠାରୁ ଚାଲିଯିବୁ ।

ଧନୀ ସାଙ୍ଗର ଏହି କଥାରେ ଗରିବ ସାଙ୍ଗ ରାଜି ହେଲା । ସେମାନଙ୍କ ଯୋଜନା ଅନୁଯାୟୀ, ଗରିବ ସାଙ୍ଗ ରାତିକି ଧନୀ ସାଙ୍ଗର ଘରକୁ ଯିବାର ଥିଲା ।

କଙ୍ଗଲରେ ଧନୀ ସାଙ୍ଗ ଓ ଗରିବ ସାଙ୍ଗ ହେଉଥିବା ଏହି କଥାବାର୍ତ୍ତାକୁ ଠେକୁଆଟିଏ ଶୁଣିଦେଲା । ତେଣୁ ସେ ଠିକ୍ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳକୁ ଯାଇ ଧନୀ ସାଙ୍ଗର ଘରେ ପହଞ୍ଚି ଗଲା ।

ଠେକୁଆଟି ଧନୀ ଝିଅର ଘର ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚି ଧନୀ ଝିଅ ଭିତ୍ତିରେ ଡାକିଲା: ସାଙ୍ଗ, ସାଙ୍ଗ ମୁଁ ଆସିଛି । ଗହଣା ଦେ । ମୁଁ ନେଇକି ଏଠୁ ତୁରନ୍ତ ଚାଲିଯିବି ।

ଧନୀ ସାଙ୍ଗ ଠେକୁଆର ଏ ଜୀରସାଦି ବୁଝି ପାରିଲା ନାହିଁ । ତେଣୁ ତାର ସୁନା ଗହଣାତକ ଜାଛ କଣା ବାଟେ ଠେକୁଆଟିକୁ ଦେଇଦେଲା । ଠେକୁଆଟି ସୁନା ଗହଣାତକ ପାଇ ବେଶ୍ ଖୁସିରେ ସେଠାରୁ କଙ୍ଗଲକୁ ଚାଲିଗଲା ।

ଏହାର କିଛି ସମୟ ପରେ ଗରିବ ସାଙ୍ଗ ଆସି ଧନୀ ସାଙ୍ଗ ଘର ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ଧନୀ ସାଙ୍ଗକୁ ଡାକିଲା: ସାଙ୍ଗ, ସାଙ୍ଗ ମୁଁ ଆସିଛି, ଗହଣା ଦେ । ତୁରନ୍ତ ମୁଁ ଏଠାରୁ ନେଇକି ଚାଲିଯିବି ।

ଏହା ଶୁଣି ଧନୀ ସାଙ୍ଗର ରାଗ ହେଲା । ପୁଣି କାହିଁକି ସାଙ୍ଗ ଆସି ଗହଣା ମାଗୁଛି । ସେ ଗହଣାତକ ତାକୁ ଦେଇଦେଲା । ତେବେ ସେ ପୁଣି କାହିଁକି ଲୋଭ କରୁଛି । ଏ କଥା ଭାବି ଧନୀ ସାଙ୍ଗ ଗରିବ ସାଙ୍ଗ ଭିତରେ ରାଗ କଲା ।

ଗରିବ ସାଙ୍ଗ ପୁଣି ବାରମ୍ବାର ଡାକିଲା । ଧନୀ ସାଙ୍ଗ ରାଗିକି ବାହାରକୁ ଆସି କହିଲା: ତତେ ପରା ମୁଁ ଏବେ ଗହଣାତକ ଦେଲି । ପୁଣି କୁଆଡ଼େ ଆସିବୁ । ଏତେ ଲୋଭ କାହିଁକି କରୁଛୁ କହିଲୁ । ଗରିବ ସାଙ୍ଗ ଧନୀ ସାଙ୍ଗର ଏହି କଥାରେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଗଲା । ତାକୁ ତ ସୁନା ଗହଣା ଦେଇନି । ତେବେ ସୁନା ଗହଣା ଦେଇଛି ବୋଲି ମିଛରେ କହୁଛି ।

ଏମିତି ଏମିତି ଦୁଇ ସାଙ୍ଗ ମଧ୍ୟରେ ଯୁକ୍ତିତର୍କ ବଢ଼ିଗଲା । ଦୁହେଁ ମାତଗୋଳ ହେଲେ ଓ ଧସ୍ତାଧସ୍ତି ହେଲେ । ଗାଁ ଲୋକ ସେଠାରେ ଆସି ଗୁଣ୍ଠ ହୋଇଗଲେ ।

ଘଟଣା ସମ୍ପର୍କରେ ଜାଣି ଗାଁ ଲୋକେ ଗରିବ ଝିଅକୁ ଦୋଷ ଦେଲେ । ଗରିବ ଝିଅ ଧନୀ ଝିଅର ଗହଣାକୁ ଦେଖି ଲୋଭ କରି ନେଇ ଯାଇଛି ବୋଲି ଗାଁ ଲୋକେ କହିଲେ । ସେମାନେ ଗରିବ ଝିଅକୁ ଦୋଷ ଦେଇ ସବୁତକ ସୁନା ଗହଣା ଫେରେଇ ଦେବାକୁ ଗରିବ ଝିଅକୁ କହିଲେ ।

ବିଚରା ଗରିବ ଝିଅ ସୁନା ଗହଣା ପିନ୍ଧିବାକୁ ଲୋଭ କରିବାରୁ ଏତକ ଫଳ ଫଳିଲା ବୋଲି ଭାବି ମନ ଦୁଃଖ କଲା । ସେ କେଉଁଠୁ ଏତେ ସୁନା ଗହଣା ଆଣି ଧନୀ ଝିଅକୁ ଦେବ ବୋଲି ଭାବିଭାବି ଦୁଃଖରେ ଭାଙ୍ଗି ପଡିଲା ।

ତେବେ ଏ କଥାକୁ ଗାଁର କରେ ବୁଢ଼ା ଲୋକ ସହକରେ ବିଶ୍ୱାସ କରିପାରିଲା ନାହିଁ । ଗରିବ ଝିଅ କେବେବି ଏମିତି କାମ କରି ନଥିବ ବୋଲି ବୁଢ଼ା ଲୋକଟି ଚିନ୍ତା କଲା । ତେବେ ସେ କ'ଣ କରିପାରିବ ବୋଲି ଭାବି ଭାବି ଚୁପ୍ ରହିଲା ।

ଏଣେ ଠେକୁଆଟି ଧନୀ ଝିଅ ପାଖରୁ ସୁନା ଗହଣା ତକ ନେଇକି ମହା ଆନନ୍ଦରେ ନିଜେ ପିନ୍ଧିକି ଜଙ୍ଗଲରେ ବୁଲିଲା । ଗହଣାତକ ପିନ୍ଧି ଖୁସିରେ ଜଙ୍ଗଲରେ ନାଚିଲା । ସେଦିନ ଗାଁର ଏହି ବୁଢ଼ା ଲୋକଟି ଜଙ୍ଗଲକୁ ଯାଇଥାଏ । ଠେକୁଆଟି ନାରୁଥିବାବେଳେ ତା ପାଦ, ହାତ ଗୁଣ୍ଠୁଝୁଣ୍ଠୁ ଶବ୍ଦ କଲା । ଠେକୁଆଟି ଦେହରୁ ଗୁଣ୍ଠୁଝୁଣ୍ଠୁ ଶବ୍ଦ ବାହାରୁଥିବାର ଦେଖି ବୁଢ଼ାଟି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲା । ତେବେ ସେ ଭଲ କରି ଠେକୁଆଟିକୁ ଦେଖିବାରୁ ଜାଣି ପାରିଲା ଯେ, ଠେକୁଆଟି ବହୁତ ପ୍ରକାର ସୁନା ଗହଣା ପିନ୍ଧିଛି ।

ବୁଢ଼ା ମନରେ ସନ୍ଦେହ ହେଲା, ଠେକୁଆଟି ସୁନା ଗହଣା କେଉଁଠୁ ପାଇଲା । ବହୁତ ସମୟ ଭାବିଭାବି ସେ ନିଶ୍ଚିତ ହେଲା ଯେ, ଏହି ଠେକୁଆଟି ଧନୀ ଘରର ଝିଅ ପାଖରୁ ତାର ସାଙ୍ଗ ନାଁରେ ସୁନା ଗହଣାତକ ନେଇ ଯାଇଛି । ବିଚାରୀ ଗରିବ ଝିଅକୁ ସମସ୍ତେ ଦୋଷ ଦେଉଛନ୍ତି । ତେଣୁ ସେ ଏହି ଠେକୁଆଟିକୁ ଧରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲା ।

ପରଦିନ ବୁଢ଼ାଟି ଜାଲ ବିଛାଇ ଏକ ବୁଢ଼ା ମୂଳେ ଛକି ବସିଲା । ଠେକୁଆଟି ନାଟିନାଟିକା ସେହି ବାଟ ଦେଇ ଯାଉଥିବାବେଳେ ଜାଲରେ ଛକି ହୋଇ ପଡିଗଲା । ବୁଢ଼ାଟି ଠେକୁଆଟିକୁ ଧରି ପିଧା ଗାଁକୁ ନେଇ ଆସିଲା । ଧନୀ ଘରର ଝିଅ ସମେତ ଗାଁ ଲୋକଙ୍କୁ ଡାକି ବୁଢ଼ା ଏହି ଠେକୁଆଟିକୁ ଦେଖାଇଲା । ଠେକୁଆଟି ଗୋଡରେ, ହାତରେ, କାନରେ ଓ ନାକରେ ସୁନା ଗହଣାତକ ଦେଖି ଗାଁ ଲୋକେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ । ତେବେ ଏହି ସୁନା ଗହଣାତକ ଧନୀ ଝିଅର ବୋଲି ନିଜେ ଧନୀ ଝିଅ ଚିହ୍ନି ପାରିଲା ।

ଧନୀ ଝିଅ ଏବେ ବୁଝି ପାରିଲା, ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା କଥାବାର୍ତ୍ତାକୁ ଶୁଣି ଦେଇ ଠେକୁଆ ସାଙ୍ଗ ବାହାନାରେ ଆସି ସୁନା ଗହଣାତକ ନେଇ ଯାଇଥିଲା । ତେବେ ସେ ଅଯଥାରେ ତାର ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ଓ ସରଳ ସାଙ୍ଗକୁ ଦୋଷୀ କରିବାକୁ ନିଜକୁ ପିଛାର କଲା । ସେ ନିଜର ଭୁଲ ବୁଝି ପାରିଲା ଏବଂ ସାଙ୍ଗ ପାଖରେ ଯାଇ କ୍ଷମା ମାଗିଲା । ଗାଁ ଲୋକେ ବି ବୁଝି ପାରିଲେ ଏହି ଠେକୁଆଟି ଗହଣାତକ ନେଇ ଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ ଗାଁ ଲୋକେ ରାଗିକି ଏହି ଠେକୁଆଟିକୁ ମାରି ଦେଇ ଗହଣାତକ ଉଦ୍ଧାର କଲେ ।

ବୁଢ଼ା ବୁଢ଼ିକୁ କହିଲା: ଆଲୋ ବୁଢ଼ି, ଆମର ତ ପିଲାପିଲି ନାହାନ୍ତି । ଆମକୁ ବାପା, ମାଆ ଡାକିବାକୁ କେହି ନାହାନ୍ତି । ତେବେ ଆମ ଗାଁ ତଳେ ଥିବା ରାବଣ ଡଙ୍ଗାଘାଟେ ଗୋଟିଏ କୁଡୁରୁଙ୍ଗା ଚଢ଼େଇ ରହୁଛି । ସେ ଅବିକଳ ମଣିଷ ଭଳି ବ୍ୟବହାର କରେ । ମଣିଷ ଭଳି ଦାଦା, ଖୁଡ଼ି, ଆତା, ଆୟୁ, ବୁଆ ସବୁ ଡାକି ପାରୁଛି । ଆମେ ଏହି ଚଢ଼େଇଟିକୁ ଆଣି ପୋଷିଲେ ସେ ଆମର ପୁଅ ଭଳି ରହିବ ।

ବୁଢ଼ାର ଏହି କଥାରେ ବୁଢ଼ି ଶରଧା ହୋଇଗଲା । କଥାଟା ତା ମନକୁ ପାଇଲା । ତେଣୁ ସେ କୁଡୁରୁଙ୍ଗା ଚଢ଼େଇ ସମ୍ପର୍କରେ ଜାଣିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କଲା ।

କୁଡୁରୁଙ୍ଗା ଚଢ଼େଇ କେମିତିକି, ସେ ଖାଏ କ'ଣ, ରହେ କେଉଁଠି ଏମିତି ଏମିତି ବହୁତ ପ୍ରଶ୍ନ ବୁଢ଼ି ବୁଢ଼ାକୁ ପଚାରିଲା । ବୁଢ଼ା କହିଲା: କୁଡୁରୁଙ୍ଗା ଚଢ଼େଇ କୁକୁଡ଼ା ମାଂସ ତର୍କାରୀ ଖାଏ । ତାକୁ କୁକୁଡ଼ା ମାଂସ ତର୍କାରୀ ଦେଲେ ସେ ଆମ ଘରକୁ ଆସିବ ।

ବୁଢ଼ାର ଏହି କଥା ଶୁଣି ବୁଢ଼ି ପ୍ରଥମ ଦିନ ତାର କୁକୁଡ଼ାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ କୁକୁଡ଼ା ମାରି ମାଂସ ତର୍କାରୀ କଲା । ତର୍କାରୀ କରି ସାରିବା ପରେ ବୁଢ଼ି ବୁଢ଼ା ହାତରେ ମାଂସ ତର୍କାରୀ ଓ ଭାତ କୁଡୁରୁଙ୍ଗା ଚଢ଼େଇକୁ ଖାଇବାକୁ ଦେଇ ପଠେଇଲା । ବୁଢ଼ା ମାଂସ ତର୍କାରୀ ଓ ଭାତ ନେଇ ରାବଣ ଡଙ୍ଗାଘାଟକୁ ଗଲା ଓ ସେଠାରେ ଯାଇ ଆରାମରେ ମାଂସ ଝୋଳ ଖାଇଲା । ମନ ଶାନ୍ତିରେ ଘରକୁ ଫେରିଲା ।

ବୁଢ଼ା ବୁଢ଼ିକୁ ଠକି କୁକୁଡ଼ା ମାଂସ ଖାଇଥିବାରୁ ମନେମନେ ଭାରି ଖୁସି ଥାଏ । ଏଣେ ବୁଢ଼ି ବି ଖୁସି ଥାଏ । ତାର ଘରକୁ କୁଡୁରୁଙ୍ଗା ଚଢ଼େଇ ଆସିବ । ତାର ପିଲା ଭଳି ଘରେ ରହିବ । ତାକୁ ଆୟୁ ବୋଲି ଡାକିବ । ବୁଢ଼ି ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ଖୁସି ହୋଇ ପଡୁଥାଏ ।

ଦିନେ ବୁଢ଼ା ପୁଣି କହିଲା: କୁଡୁରୁଙ୍ଗା ଚଢ଼େଇକୁ ଏଣିକି ସବୁଦିନ ମାଂସ ଦେବାକୁ ହେବ । କୁକୁଡ଼ା ମାଂସ ଖାଇଲେ କୁଡୁରୁଙ୍ଗା ଶାନ୍ତ ହୋଇ ଆମ ଘରକୁ ଆସିବ । ବୁଢ଼ି ବୁଢ଼ା କଥାକୁ ବିଶ୍ୱାସ କରି ପୁଣି ଗୋଟିଏ କୁକୁଡ଼ା ମାରି ତର୍କାରୀ କରି ବୁଢ଼ା ହାତରେ କୁଡୁରୁଙ୍ଗା ପାଖକୁ ପଠେଇଲା । ବୁଢ଼ା ତର୍କାରୀତକ ନେଇ ନିଜେ ଖାଉଥାଏ । ଏମିତି ଏମିତି ବୁଢ଼ି ତାର ସବୁତକ କୁକୁଡ଼ା ମାରି ତର୍କାରୀ କରି କୁଡୁରୁଙ୍ଗା ଚଢ଼େଇ ପାଖକୁ ପଠାଉଥାଏ । କିନ୍ତୁ ବୁଢ଼ା ସବୁତକ ମାଂସ ଖାଇ ମହା ଖୁସିରେ ଥାଏ ।

ବୁଢ଼ିର ସବୁତକ କୁକୁଡ଼ା ସରିଗଲା ପରେ ବୁଢ଼ି ବୁଢ଼ାକୁ କହିଲା: ମୁଁ ନିଜେ ରାବଣ ଡଙ୍ଗାଘାଟେ ରହୁଥିବା କୁଡୁରୁଙ୍ଗା ଚଢ଼େଇ ପାଖକୁ ଯିବି ଏବଂ ତାକୁ ମୋ ଘରକୁ ଆସିବାକୁ କହିବି । ବୁଢ଼ିର ଏ କଥା ଶୁଣି ବୁଢ଼ାର ଚିନ୍ତା ବଢ଼ିଗଲା । ତେବେ ସେ ସାହସ ସଞ୍ଚୟ କରି ବୁଢ଼ିକୁ ରାବଣ ଡଙ୍ଗାଘାଟ ନେଇକି ଯିବାକୁ ରାଜି ହେଲା ।

ବୁଢ଼ା ବୁଢ଼ିକୁ କହିଲା: ଲୋ, ବୁଢ଼ି ତୁ କୁଡୁରୁଙ୍ଗା ଚଢ଼େଇ ଦେଖିବାକୁ ଯିବୁ, ତେଣୁ ତୁ ସାଙ୍ଗରେ ଏକ ପାଟିଆଟିଏ ନେଇକି ଯାଇଥା । ତୁ ପାଟିଆକୁ ମୁଣ୍ଡେଇ ତଳକୁ ମୁହଁ କରି

ବସିଥିବୁ । ମୁଁ ଗଛ ଉପରକୁ ଚଢ଼ିବି ଏବଂ କୁଡୁରୁଙ୍ଗା ଚଢ଼େଇକୁ ଆଣି ତୋ ପାଟିଆ ମଧ୍ୟରେ ରଖିଦେବି । ତୁ ସେଇ ଗଛ ନିକଟରୁ ଘର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାଟିଆଟିକୁ ବୋହି ବୋହି ଯିବୁ ।

ବୁଢ଼ି ବୁଢ଼ାର ଏ କଥାରେ ରାଜି ହେଲା । ବୁଢ଼ି ତାର ପାଟିଆଟିକୁ ମୁଣ୍ଡରେ ଥୋଇ ତଳକୁ ମୁହଁ କରି ବସିଥାଏ । ବୁଢ଼ା ନିଜେ ସେହି ପାଟିଆରେ ବସିଗଲା ଏବଂ କହିଲା: ବୁଢ଼ି କୁଡୁରୁଙ୍ଗା ଚଢ଼େଇ ତୋ ପାଟିଆରେ ବସି ସାରିଲାଣି । ଏତର ତୁ ଉପରକୁ ନ ଥାନେଇ ତଳକୁ ଚାହିଁ ଚାହିଁ ଘର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚାଲିବା ଆରମ୍ଭ କର । ବୁଢ଼ି ବୁଢ଼ାର କଥା ଅନୁଯାୟୀ, କୁଡୁରୁଙ୍ଗା ଚଢ଼େଇକୁ ମୁଣ୍ଡେଇ ମୁଣ୍ଡେଇ ନେଉଛି ଭାବି ତାର ବୁଢ଼ା ସ୍ତ୍ରୀକୁ ମୁଣ୍ଡେଇ ମୁଣ୍ଡେଇ ଘର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚାଲିଲା ।

ଗାଁରେ ଲୋକେ ଏହା ଦେଖି ହସିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ପିଲାମାନେ ବୁଢ଼ିକୁ ଚିତେଇ ଚିତେଇ କହିଲେ: ହେଇରେ ଦେଖ, ବୁଢ଼ି କେମିତି ତା ବୁଢ଼ାକୁ ମୁଣ୍ଡେଇ ମୁଣ୍ଡେଇ ନେଉଛି । ବୁଢ଼ି ପିଲାମାନଙ୍କ କଥାକୁ ବିଶ୍ୱାସ ନକରି ସେମାନଙ୍କୁ କହିଲା: ତମେ ମାନେ ଦୁଷ୍ଟ ପିଲା, ମୁଁ ପରା କୁଡୁରୁଙ୍ଗା ଚଢ଼େଇକୁ ନେଇଛି । ସେ ମୋର ପିଲା ହୋଇକି ଆମ ଘରେ ରହିବ ।

ବୁଢ଼ିର କଥା ଶୁଣି ପିଲାମାନେ କିର୍କିକିରି ହୋଇ ହସିଲେ । ପିଲାମାନେ ଏମିତି ଥଟ୍ଟା କରିବାରୁ ବୁଢ଼ିକୁ ଭାରି ରାଗ ହେଲା । ବୁଢ଼ି ଅଧିକ ରାଗିଯାଇ ମୁଣ୍ଡରେ ଧରିଥିବା ପାଟିଆକୁ ତଳେ କଟାଡ଼ି ଦେଲା ।

ବୁଢ଼ି ପାଟିଆଟିକୁ ତଳେ କଟାଡ଼ି ଦେବାରୁ ସେଥିରେ ମହା ଆରାମରେ ବସିଥିବା ବୁଢ଼ା ମଧ୍ୟ ତଳେ ଜୀତି ହୋଇଗଲା । ବୁଢ଼ାର ହାତ, ଗୋଡ଼ ଭାଙ୍ଗିଗଲା । ବୁଢ଼ା ବୁଢ଼ିକୁ ଠକିଥିବାରୁ ତାର ଫଳ ନିଜେ ଭୋଗିଲା । ହାତ, ଗୋଡ଼ ଭାଙ୍ଗିଯିବାରୁ ବୁଢ଼ା ବହୁ ଦିନ ଧରି ବିଛଣାରେ ପଡ଼ି ରହିଲା । ତାର କୁକୁଡ଼ା ମାଂସ ଖିଆ ସବୁ ବାହାରିଗଲା । ବୁଢ଼ାର ହାତ ଗୋଡ଼ ଭାଙ୍ଗିଯିବାରୁ ବୁଢ଼ି ମଧ୍ୟ ବହୁତ ମନ ଦୁଃଖ ଲଲା ।

ମଣିଷ ପିଲା ଓ ମାଙ୍କଡ଼ ଦୁଇ ସାଙ୍ଗ

(ନବରଙ୍ଗପୁର, ଗଣ୍ଡ ଲୋକ କଥା)

ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ ମା ପୁଅ ଦୁଇ ଜଣ ରହୁଥିଲେ। ଗରିବ ମାଟି ଗାଁରେ କୁଲିମକୁରୀ କରି ଛୁଆଟିକୁ ପୋଷୁଥିଲା। ଆ ତାର ଧାନ କୁଟି ପୁଅଟିକୁ ପାଳୁଥିଲା। ଯାହା କିଛି ମାଗିଯାଚି ଚଳୁଥିଲା, ସେଥିରୁ କିଛି ପଇସା ଘରେ ରଖିଥିବା କୁଣ୍ଡରେ ସଞ୍ଚୟ କରି ରଖୁଥିଲା।

ଦିନେ ବୁଡି ପର ଘରକୁ ଧାନ କୁଟି ଯାଇଛି, ଏହି ସମୟରେ ଏକ ମାଙ୍କଡ଼ବାଲା ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା। ମା ନଥିବାରୁ ମାଙ୍କଡ଼ବାଲା ପିଲାଟିକୁ କହିଲା: ବୁଝିଲୁ ପୁଅ, ଏହି ମାଙ୍କଡ଼ଟିକୁ ନେବୁକି? ଏହା ତୋର ବହୁ ଉପକାର କରିବ। ତୋତେ ଚୋରଗାର କରିଦେବ। ତମ ଗରିବ ମା ପୁଅକୁ ଧନ ଚୋରଗାର କରି ତମକୁ ବହୁ ପ୍ରକାର ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ଏହି

ମାଙ୍କଡ଼। ତେଣୁ ଏହି ମାଙ୍କଡ଼ଟିକୁ ନେବୁକି? ଏହା କହି ମାଙ୍କଡ଼ବାଲାଟି ପିଲାଟିକୁ ତା ପାଲରେ ପକେଇଦେଲା ।

ପିଲାଟିର ମାଙ୍କଡ଼ ରଖିବାକୁ ଭାରି ଇଚ୍ଛା ହେଲା । ପିଲାଟି ମା ସଞ୍ଚିଥିବା କୁଣ୍ଡିଟିକୁ ଭାଙ୍ଗି ସବୁତକ ପଇସା ଦେଇ ମାଙ୍କଡ଼ବାଲାଟି ପାଖରୁ ମାଙ୍କଡ଼ କିଣିଲା । ମାଙ୍କଡ଼ବାଲାଟି ମାଙ୍କଡ଼ ଦେଇ ଦେବାପରେ ସେଠାରୁ ପଳେଇଗଲା । ପିଲାଟି ମାଙ୍କଡ଼କୁ ଘର ଖୁଣ୍ଟରେ ବାନ୍ଧି ରଖି ଆନନ୍ଦିତ ହେଲା । ତା ସାଙ୍ଗରେ ଖେଳିଲା । କିଛି ସମୟ ପରେ ମା ଯୁ ତା ଘରୁ କାମଧନ୍ଦା କରି ଫେରିଲା । ଦେଖିଲା ଘରେ ମାଙ୍କଡ଼ଟିଏ ବନ୍ଧା ହୋଇଛି ।

ମା ପଚାରିଲା ପୁଅରେ: ଏ ମାଙ୍କଡ଼ କେଉଁଠୁ ଆସିଲା ।

ପୁଅ କହିଲା: ମାଙ୍କଡ଼ଟିକୁ କିଣିଲି ମା ।

ମା କହିଲା: ପଇସା କେଉଁଠୁ ପାଇଲୁ, ମାଙ୍କଡ଼କୁ କିଣିଲୁ?

ପୁଅ କହିଲା: କୁଣ୍ଡିରେ ଯେଉଁ ପଇସାତକ ଥିଲା, ତାକୁ ଦେଇ କିଣିଲି ।

ପୁଅଠାରୁ ଏହା ଶୁଣି ମା ଅତ୍ୟନ୍ତ ରାଗିଗଲା ଏବଂ ତାକୁ ଗାଳିଗୁଲକ କଲା । କହିଲା ଏହି ମାଙ୍କଡ଼ଟିକୁ ଘରକୁ ଆଣି କି ଲାଭ ପାଇବୁ । ସବୁତକ ଟଙ୍କା ଦେଇଦେଲୁ । ଆମେ କେମିତି ଚଳିବା । ଏହା ଛଡ଼ା ଏ ବେକାର ମାଙ୍କଡ଼ଟା ଆମର କି ଉପକାରରେ ଆସିବ । ଅଥବା ତାକୁ ପୋଷିବାକୁ ହେବ ।

ଏହା କହି ମା ପୁଅକୁ ଗାଳିଗୁଲକ କରିବା ସହିତ ମାରଧର ମଧ୍ୟ କଲା । ପୁଅ ଜାଣିକାନ୍ଦି ଯାଇ ଘର କୋଣରେ ବସି ରହିଲା । ସେଦିନ ପୁଅ ଆଉ ଖାଇଲା ନାହିଁ ।

ମାଙ୍କଡ଼ ଏହାସବୁ ଦେଖୁଥାଏ ଓ ଶୁଣୁଥାଏ । ତା ପାଇଁ ଛୋଟ ପିଲାଟି ମାତ ଖାଇଲା । ତା ପାଇଁ ସେ ନଖାଇ ନ ପିଇ ଓପାସ ରହିଲା । ମା ତାକୁ ବେକାର ପ୍ରାଣୀଟିଏ ଭାବୁଛି । ଏମିତି ଭାବି ମାଙ୍କଡ଼ ମନ ଦୁଃଖ କଲା । ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ ପିଲାଟି ମାଙ୍କଡ଼କୁ ଘରେ ପୋଷିଲା । ବହୁ କଷ୍ଟ କରି ଏଣୁତେଣୁ ଖାଦ୍ୟ ଆଣି ତାକୁ ଦେଲା । ତା ସାଙ୍ଗରେ ମୈତ୍ର ବସିଲା । ଦୁହେଁ ବହୁତ ସାଙ୍ଗ ହେଲେ । ପିଲାଟି ନଖାଇଲେ ମାଙ୍କଡ଼ ମଧ୍ୟ ଖାଉ ନଥିଲା । ମାଙ୍କଡ଼ ନଖାଇଲେ ପିଲାଟି ମଧ୍ୟ ଖାଉ ନଥିଲା । ମା କିନ୍ତୁ ମାଙ୍କଡ଼ ଘରେ ରହିବାରୁ ଚିଡ଼ିଚିଡ଼ି ହେଲା ଏବଂ ପୁଅର ଖାଇବା ବନ୍ଦ କରିଦେଲା । ପୁଅକୁ ପୋଷାକପତ୍ର ମଧ୍ୟ ଦେଲାନ୍ତି । ପୁଅ ଭାରି କଷ୍ଟ ପାଇଲା ।

ଏହା ଦେଖି ଦିନେ ମାଙ୍କଡ଼ ତାର ସାଙ୍ଗକୁ କହିଲା: ସାଙ୍ଗ ମୁଁ ତମର କଷ୍ଟ ଆଉ ଦେଖିପାରିବିନି । ମୋତେ ଖୋଲିଦିଅ, ମୁଁ ଯାଇ ତମ ପାଇଁ ଟଙ୍କା, ସୁନା, ଧନରତ୍ନ ନେଇ ଆସିବି । ତମେମାନେ ଆଉ କଷ୍ଟ କରିବ ନାହିଁ । ମା ଆଉ କାହାର ପାଇଟି କରିବ ନାହିଁ । ମୁଁ ଏଣିକି ରୋଜଗାର କରି ଘର ଚଳେଇବି ।

ମାଙ୍କଡ଼ର ଏହି କଥା ଶୁଣି ପିଲାଟିର ପ୍ରଥମେ ବିଶ୍ୱାସ ହେଲାନ୍ତି । କହିଲା: ତତେ ଯଦି

ଖୋଲିଦିଏ, ତୁତ କଙ୍ଗାଳୀ ପ୍ରାଣୀ, ଯଦି ତୁ ପଲେଇଯିବୁ ଓ ଆଉ ଆସିବୁନି ତେବେ କ'ଣ ହେବ । ମୋର ମନ ଦୁଃଖ ହେବ ଏବଂ ମୋର ସବୁତକ ପଇସା ବୁଡ଼ିଯିବ । ମା ମୋ ଉପରେ ଆହୁରି ଅଧିକ ରାଗିବ । ମାଙ୍କଡ଼ ସାଙ୍ଗର ଏହି କଥା ଶୁଣି ମନ ଦୁଃଖ କଲା ଏବଂ କହିଲା: ମୋତେ ବିଶ୍ୱାସ କର । ଏହା ପରେ ପିଲାଟି ମାଙ୍କଡ଼କୁ ଖୋଲି ଦେଲା । ମାଙ୍କଡ଼ ଡେଇଁଡେଇଁକା ବଣକୁ ଚାଲିଗଲା ।

ମାଙ୍କଡ଼ ଚାଲିଗଲା ପରେ ମା ଆସି ପୁଅକୁ ମାଙ୍କଡ଼ ସମ୍ପର୍କରେ କହିଲା । ମାଙ୍କଡ଼ କୁଆଡ଼େ ଗଲା ବୋଲି ମା କହିଲା । ମାଙ୍କଡ଼କୁ କଙ୍ଗାଳକୁ ଛାଡ଼ି ଦେଇଛି । ମାଙ୍କଡ଼ ଆମ ପାଇଁ ଟଙ୍କା, ସୁନା ରୋକଗାର କରି ଆଣିବ ବୋଲି କହି ଯାଇଛି । ତେଣୁ ମୁଁ ତାକୁ ଖୋଲିଦେଇଛି । ଏହା ଶୁଣି ମା ଆହୁରି ରାଗିଗଲା । ସବୁ ଟଙ୍କା ନଷ୍ଟ କରିଦେଲା ବୋଲି ମା ପୁଅ ଉପରେ ରାଗିଲା ।

ଏହା ମଧ୍ୟରେ ମାଙ୍କଡ଼ କଙ୍ଗାଳର ଏକ ବରଗଛ ନିକଟକୁ ଗଲା ଏବଂ ଗଛଟି ଉପରେ ଚଢ଼ି ବସିଲା । ଏହି ସମୟରେ ଦଳେ ଡଙ୍ଗାଯୁକ୍ତ ସେହି ଗଛମୂଳେ ଆସି କମା ହେଲେ । ସେମାନେ ଆଣିଥିବା ସୁନା, ଟଙ୍କାତକ ସେହି ଗଛ ମୂଳେ ପୋତିଦେଇ ସେମାନେ ପୁଣି ଟୋରି କରିବାକୁ ଚାଲିଗଲେ । ଟୋରମାନେ ଚାଲିଯିବା ପରେ ମାଙ୍କଡ଼ ଗଛରୁ ଓହ୍ଲାଇଲା । ଟୋରମାନେ ପୋତିଥିବା ଟଙ୍କା, ସୁନା, ଧନରତ୍ନକୁ ଖୋଲିଲା । ଏବଂ ସାଥୀରେ ଧରି ଘରକୁ ଫେରିଲା । ଘରେ ପହଞ୍ଚି ମାଙ୍କଡ଼ ମାକୁ ସବୁତକ ଟଙ୍କା, ସୁନା ଦେବା ପରେ ମା ଏତେ ଟଙ୍କା, ସୁନା ଦେଖି ଖୁସି ହୋଇଗଲା । ପୁଅ ମଧ୍ୟ ମାଙ୍କଡ଼କୁ ଦେଖି ଖୁସି ହୋଇଗଲା । ମାଙ୍କଡ଼ ଆଣିଥିବା ସୁନା, ଟଙ୍କାରେ ଧୀରେ ମା ପୁଅ ଧନୀ ହେବାରେ ଲାଗିଲେ । ମା ଆଉ ଗାଁରେ ପାଇଟି କରିବାକୁ ଗଲାନାହିଁ । ମା, ପୁଅ ଏକ ନୂଆ କୋଠାଘର ନିର୍ମାଣ କଲେ । ମାଙ୍କଡ଼ ଏମିତି ପ୍ରତିଦିନ ଯାଇ ସୁନା, ଟଙ୍କା ଧରି ଆସିଲା । ଦିନକୁ ଦିନ ମା, ପୁଅଙ୍କର ଅଚଳାଚଳ ସମ୍ପତ୍ତି ହୋଇଗଲା । ସେମାନେ ଖୁସିରେ ରହିଲେ ।

କଙ୍କଡ଼ା କାହାଣୀ

(ନବରଙ୍ଗପୁର, ଗଣ୍ଡ ଲୋକ କଥା)

ନଦୀ ପାରେ କଙ୍କଡ଼ା ଓ କଙ୍କଡ଼ୁଣୀ ଦୁହେଁ ରହୁଥିଲେ । ଦୁହେଁ ଦୁହିଁକୁ ଭାରି ଭଲ ପାଉଥିଲେ । ସେମାନେ ପରଞ୍ଚରକୁ ଏତେ ମାତ୍ରାରେ ଭଲ ପାଉଥିଲେ, ଘଡ଼ିଏ କିଏ କାହାକୁ ନ ଦେଖିଲେ ରହି ପାରୁ ନଥିଲେ ।

କିନ୍ତୁ ଭାଗ୍ୟର ବିଡ଼ମ୍ବନା । ହଠାତ୍ ଦିନେ ମାଛ କଙ୍କଡ଼ାଟି ମରିଗଲା । କଙ୍କଡ଼ା ତାର ପତ୍ନୀର ମୃତ୍ୟୁରେ ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ିଲା ।

କଙ୍କଡ଼ା ତାର ଧର୍ମ ପତ୍ନୀର ଶବକୁ ବୋହି ବୋହି ମନ କଷ୍ଟରେ ସକାର କରିବାକୁ ନେଉଥିଲା । ଏହି ସମୟରେ ସେଇ ବାଟ ଦେଇ ଗାଈଟିଏ ଯାଉଥିଲା ।

(୧୦୮)

କଙ୍କଡ଼ାର ଏହି ଦୁଃଖଦ ଅବସ୍ଥାକୁ ଦେଖି ଗାଈଟି ଖେସା କରି କହିଲା: କିହୋ, କଙ୍କଡ଼ା ଭାଇ ତମର କ'ଣ ହୋଇଛିକି? ଆଜି ଭାରି ମନ ଦୁଃଖ କରିଲା ଭଳି ଲାଗୁଛି ।

ଦୁଃଖରେ ମିୟମାଣ କଙ୍କଡ଼ା ଗାଈର ଏହି ଉଦ୍ବିଗ୍ନ ବ୍ୟବହାରରେ କ୍ଷୁବ୍ଧ ହୋଇଗଲା ଏବଂ ତାକୁ କହିଲା: ରେ, ଦୁଷ୍ଟ ଗାଈ, ମୋର ଏହି ଦୁଃସମୟରେ ତୁ ଖେସା କରୁଛୁ । ତୋର ଶିଙ୍ଗ ଭାଙ୍ଗିଯାଉ । ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ଗାଈର ଶିଙ୍ଗ ଭାଙ୍ଗିଗଲା ।

ଗାଈ ଭଙ୍ଗା ଶିଙ୍ଗ ନେଇ ସେଠାରୁ ଚାଲିଯାଉଥିବାବେଳେ ବାଟରେ ତାକୁ କାଉ ଦେଖିଲା ।

କାଉ କହିଲା: କିହୋ, ଗାଈ ନାନୀ, ତମ ସିଙ୍ଗ ଭାଙ୍ଗିଲା କିପରି? ତମ ଶିଙ୍ଗରୁ ସେ ରକ୍ତ ବାହାରୁଛି ।

କାଉର ଏପରି ପାଣିପୁରା କଥାରେ ଗାଈ ମଧ୍ୟ ରାଗିଗଲା । ସେ କଙ୍କଡ଼ାଠାରୁ ପାଇଥିବା ଅଭିଶାପକୁ କାଉ ଉପରେ ପୁରାଇବାକୁ ଯାଇ କହିଲା: ରେ, କାଉ ତୋର ଡେଣା ଛିଣ୍ଡି ପଡ଼ୁ । ତୁ ଆଉ ଉଡି ନପାର ।

କାଉର ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଡେଣା ଦୁଇଟି ଛଣ୍ଡି ପଡିଲା । ସେ ଡେଣା ଖଣ୍ଡି ଅବସ୍ଥାରେ ବର ଗଛରେ ବସି ରହିଲା । ଏହା ଦେଖି ବରଗଛ କାଉକୁ କହିଲା: କିହୋ, କାଉ ମହାଶୟ, ତମର ଡେଣା କିମିତି କଟିଲା କି?

ବରଗଛର ଏମିତି ଟାପରା କଥାରେ କାଉ ରାଗିଗଲା । ସେ ବରଗଛକୁ କହିଲା: ରେ, ବରଗଛ ତୋର ସବୁ ପତ୍ର ଝଟିଯାଉ, ତୁ ଲଣ୍ଡା ହୋଇଯା । ଏହି ସମୟରେ କେଉଁଠୁ ଏକ କାପୁ ଚଢେଇ ଉଡିଆସି ବରଗଛରେ ବସି ବରଗଛକୁ କହିଲା: କିହୋ, ବରଗଛ ତମେ କ'ଣ ଲଣ୍ଡା ହୋଇ ଯାଇଛ? ତମର ପତ୍ରସବୁ ଗଲେ କୁଆଡ଼େ ।

ବରଗଛ କାପୁ ଚଢେଇ ଉପରେ ରାଗିଯାଇ ତାକୁ କହିଲା: ତତେ ସବୁବେଳେ ନିଦ ମାଡୁ, ସବୁବେଳେ ଡୁଳାଉଥା । ବରଗଛର କଥାରେ କାପୁ ଚଢେଇକୁ ପ୍ରବଳ ନିଦ ମାଡି ଆସିଲା । କାପୁ ଚଢେଇ ନିରୋଳା ରାସ୍ତା ଉପରେ ବସି ଡୁଳାଉଥାଏ ।

ଏହି ସମୟରେ ସେଇ ବାଟ ଦେଇ ଗୋଟିଏ ମୟୂର ଯାଉଥିଲା । କାପୁ ଚଢେଇ ଡୁଳାଉଥିବାର ଦେଖି ମୟୂର କହିଲା: କିହୋ, କାପୁ ଭାଇ, ତମେ ଏଠି କ'ଣ ବସି ଡୁଳାଉଛ । କ'ଣ କାଲି ରାତିରେ ଅନିଦ୍ରା ଥିଲ ନା ମାଛ ଧରୁଥିଲ ।

ମୟୂରର ଏପରି ମରମ ଛଡା କଥାରେ କାପୁ ଚଢେଇ ରାଗିଯାଇ ମୟୂରକୁ କହିଲା: ତୁ ଏବେଠାରୁ ଆଉ ଆଗକୁ ଆଗକୁ ନ ଚାଲି କେବଳ ପଛୁଆ ଚାଲିବୁ । କାପୁ ଚଢେଇର କଥା ନ ସବୁଣୁ ମୟୂର ପଛେଇ ପଛେଇ ଚାଲିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଏମିତି ପଛେଇ ପଛେଇ ଚାଲୁ ଚାଲୁ ମୟୂର ଯାଇ ନଦୀ ଭିତରକୁ ପଶିଗଲା ।

ନଦୀ ମୟୂରର ଏପରି ଦୟନୀୟ ଅବସ୍ଥା ଦେଖି କହିଲା: କିହୋ, ମୟୂର ତମର ଏମିତି ଅବସ୍ଥା କେମିତି ହେଲା । ତମେ ପଛେଇ ପଛେଇ କ'ଣ ଚାଲୁଛ? ନା ଏମିତି ଚାଲିବାକୁ

ତମକୁ କିଏ କହିଛିକି? ନଦୀର ଏହି କଥାରେ ମୟୂର ରାଗିଗଲା । ସେ ନଦୀକୁ କହିଲା: ରେ, ନଦୀ ତୁ ଶୁଣିଯା । ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ନଦୀରୁ ପାଣି ଶୁଖିଗଲା । ସେଠାରେ ୭ କଣ ହଳିଆ ହଳ କରୁଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କୁ ଶୋଷ ଲାଗିବାରୁ ନଦୀକୁ ପାଣି ପିଇବାକୁ ଆସି ଦେଖିଲେ, ନଦୀ ଶୁଖିଯାଇଛି ।

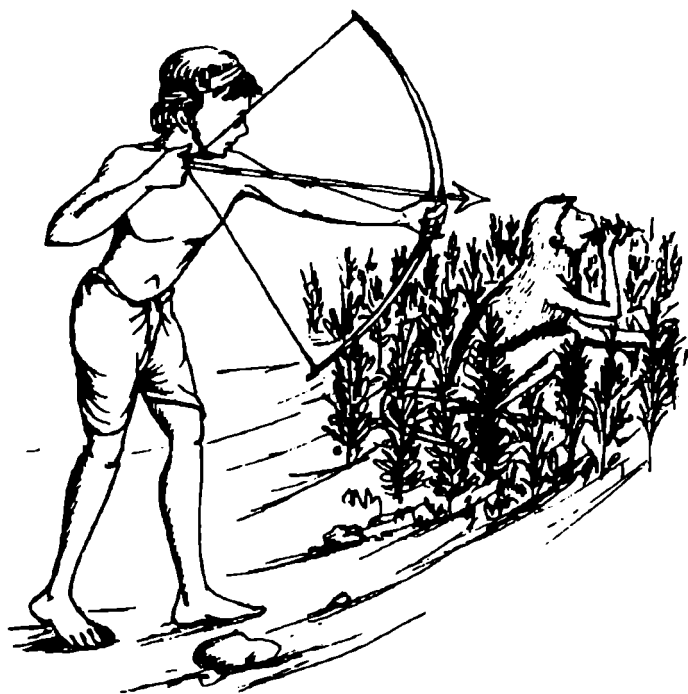
ହଳିଆମାନେ ନଦୀକୁ କହିଲେ: ନଦୀ, ତମେ ଏତେ ଶୀଘ୍ର କେମିତି ଶୁଖିଗଲା । ତମର ପାଣି ଗଲା କୁଆଡ଼େ । ନଦୀର ମନ ଦୁଃଖ ହେଲା । ସେ ହଳିଆମାନଙ୍କ ଉପରକୁ ରାଗିଯାଇ କହିଲା: ହଳିଆମାନେ ତମେମାନେ ଏବେଠାରୁ ହଳ ଛାଡ଼ି ତେମସା ନାଚ । ନଦୀ ପାଟିରୁ କଥା ନ ସରୁଣୁ ସାତ କଣ ହଳିଆ ବିଲରେ ତେମସା ନାଚିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଦିନ ତମାମ୍ ତେମସା ନାଚିନାଚି ଆଉ ଘରକୁ ଫେରିଲେ ନାହିଁ ।

ଘରକୁ ନ ଫେରିବା ଦେଖି ସେମାନଙ୍କ ବୁଢ଼ା ବାପ ବିଲକୁ ଆସି ଦେଖିଲା ପୁଅମାନେ ତେମସା ନାଚୁଛନ୍ତି । ପୁଅମାନଙ୍କୁ ଏପରି କାହିଁକି ନାଚୁଛନ୍ତି ବୋଲି ବୁଢ଼ା ପଚାରିବାରୁ ପୁଅମାନେ ବୁଢ଼ାକୁ କହିଲେ: ତମେ ବି ବାପା ଘରୁ ବିଲକୁ ବିଲରୁ ଘରକୁ ଯିବା ଆସିବା କରୁଥାଅ । ପୁଅମାନଙ୍କ କଥାରେ ବୁଢ଼ା ବାପା ତାର ଏମିତି ଘରୁ ବିଲକୁ, ବିଲରୁ ଘରକୁ ଯିବା ଆସିବା କଲା ।

ଏହା ଦେଖି ଘରେ ବୋହୂମାନେ ଶୁଣୁରଙ୍କୁ ଏହାର କାରଣ ପଚାରିଲେ । ବାପାଙ୍କର କ'ଣ ହୋଇଛି ବୋଲି ବୋହୂମାନେ ପଚାରିବାରୁ ବୁଢ଼ା ବିରକ୍ତ ହୋଇ ବୋହୂମାନଙ୍କୁ କହିଲା: ତମେମାନେ ଘରେ ଖାଲି ଏପଟ ସେପଟ ଧାଁଧପଡ଼ କରୁଥାଅ । ବୋହୂମାନେ ଶୁଣୁରର ଏହି କଥା ଶୁଣି ଘରେ ଏପଟ ସେପଟ ଧାଁ ଧପଡ଼ କରିବାରେ ଲାଗିଲେ । ଏହି ସମୟରେ କଣେ ଭିକାରୀ ଘରକୁ ଭିକ୍ଷା ମାଗିବାକୁ ଆସିଥିଲା । ସେ ଦେଖିଲା ବୋହୂମାନେ ଘର ଭିତରେ ଏପଟ ସେପଟ ଧାଉଁଛନ୍ତି ।

ଭିକାରୀଟି ବୋହୂମାନଙ୍କୁ ଏମିତି କାହିଁକି ହେଉଛନ୍ତି ବୋଲି ପଚାରିବାରୁ ବୋହୂମାନେ ରାଗିଯାଇ ଭିକାରୀକୁ କହିଲେ: ରେ ଭିକାରୀ, ତୁ ଯାଇ ଜଙ୍ଗଲରେ ମରିଯା । ଭିକାରୀଟି ଯାଇ ଜଙ୍ଗଲରେ ମରିଗଲା । ମୋ ଗପ ସରିଗଲା ।

ଡଙ୍ଗରଦେବୀ ଓ ବାଘୁଣୀ କାହାଣୀ

(କୋରାପୁଟ, ପରଜା ଲୋକ କଥା)

ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ ବୁଢ଼ା ବୁଢ଼ୀ ଦୁଇ ପ୍ରାଣୀ ରହୁଥିଲେ । ବହୁ ଦିନ ଧରି ସେମାନଙ୍କର ପୁଅ ରିଅ ହେଉନଥିଲା । ଲୋକେ ତାଙ୍କୁ ବାଞ୍ଛ ବୋଲି ଘୁଣା କରୁଥିଲେ । ତେବେ ବୁଢ଼ା ବୁଢ଼ୀ ଭାରି ଲୋଭି ଥିଲେ । ସେମାନେ ଜଙ୍ଗଲରୁ କାଠ କାଟି ଚଳୁଥିଲେ ।

ଦିନେ ବୁଢ଼ା ବୁଢ଼ି ଜଙ୍ଗଲକୁ ଯାଇଥିବାବେଳେ ହଠାତ୍ ବୁଢ଼ୀର ଗର୍ଭ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ସେମାନେ ଜଙ୍ଗଲରେ କାଠ କାଟୁଥାନ୍ତି । ବୁଢ଼ୀର ଗର୍ଭ ଯନ୍ତ୍ରଣା ବେଳୁବେଳ ବଢିଲା ।

ପିଲା ଜନ୍ମ ହେବା ସମୟ ନିକଟତର ହୋଇଯିବାରୁ ନାତି କାଟିବା ପାଇଁ କତୁରୀ ଆଣିବାକୁ ବୁଢ଼ା ବୁଢ଼ୀକୁ ଘରକୁ ପଠାଇଲା । ବୁଢ଼ା ବୁଢ଼ିକୁ ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ଛାଡି ଘରକୁ କତୁରୀ ଆଣିବାକୁ ଗଲା ।

ବୁଢ଼ା ଘରକୁ ଆସି ଦେଖିଲା ବେଳକୁ ତାର ଘର ଧନଧାନ୍ୟରେ ପୂରଣ ହୋଇଯାଇଛି ।
ଘର ପାରା ସୁନା, ରୂପା, ହୀରା, ମୋତି ଅଳଙ୍କାରରେ ଭର୍ତ୍ତି ହୋଇଯାଇଛି । ବୁଢ଼ା ଏହା
ଦେଖି ବାନ୍ଧୁ ହୋଇଗଲା ।

ହଠାତ୍ ବୁଢ଼ାକୁ ସ୍ୱପ୍ନାଦେଶ ହେଲା: ତମର ପୁଅ ଦରକାର ନା ଧନ ଦରକାର? ବୁଢ଼ା
ତ ଲୋଭୀ ଥିଲା । ସେ କହିଲା: ମୋର ଧନ ଦରକାର । ତେଣୁ ସେ ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ବଣକୁ
ଧାଇଁ ଯାଇ ବୁଡ଼; ବୁଢ଼ୀକୁ ଏସବୁ କଥା କହିଲା । ବୁଢ଼ୀ ମଧ୍ୟ ଧନ ଲୋଭରେ ଅନ୍ଧ ହୋଇଗଲା ।

ଧନ ଲୋଭରେ ବୁଢ଼ାବୁଢ଼ି ଦୁହେଁ ପୁଅକୁ ଜଙ୍ଗଲରେ ଛାଡ଼ି ଦେଇ ଆସିଲେ । ପୁଅଟି
ଗଛମୂଳେ ଶୋଇ ରହିଥାଏ । ଏହି ସମୟରେ ସେଠାରେ ଡଙ୍ଗାର ଦେବୀ ଓହ୍ଲାଇଲେ ଏବଂ
ସେଠାରେ ଥିବା ଏକ ବାଦୁଣୀକୁ ଏହି ପୁଅଟିକୁ ପାଳିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ ।

ଡଙ୍ଗାର ଦେବୀଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ, ବାଦୁଣୀ ଏହି ପିଲାଟିକୁ ପାଳିଲା । ପିଲାଟି
ଧୀରେଧୀରେ ବଡ଼ ହେଲା । ବାଦୁଣୀ ପିଲାଟିକୁ ଅତି ଯତନରେ ପାଳିଥିଲା । ପିଲାଟି ପାଇଁ
ପୋଷାକ ଦରକାର ହେବାରୁ ବାଦୁଣୀ ନିକଟସ୍ଥ ହାଟ ବଜାର ଉପରେ ଚଢ଼ଉ କରି ବହୁ
ପୋଷାକ ଓ ଖାଦ୍ୟପେୟ ଆଣି ଦେଉଥିଲା । ପିଲାଟି ବାଦୁଣୀ ମା ପାଖରେ ଅତି ଗୋଲବସରରେ
ବଢ଼ିଲା ।

ବଡ଼ ହେବାରୁ ଦିନେ ପିଲାଟି ଡଙ୍ଗାର ଦେବୀଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲା । ଡଙ୍ଗାର ଦେବୀ ପିଲାଟିର
ପ୍ରାର୍ଥନା ଶୁଣି ଓହ୍ଲାଇ ଆସିଲେ । ପିଲାଟି ଡଙ୍ଗାର ଦେବୀଙ୍କୁ କହିଲା: ମା ମୋର ଗାଁ ଆଡ଼େ
ଟିକେ ଯିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହେଉଛି । ମଣିଷମାନେ କେମିତି ରହୁଛନ୍ତି, ମୁଁ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ
କିଛି ଦିନ ରହିବାକୁ ଚାହୁଁଛି ।

ଡଙ୍ଗାର ଦେବୀ ପିଲାଟିର ଏପରି କଥା ଶୁଣି ତାକୁ ଗାଁକୁ ଯିବାକୁ ସମ୍ମତ ଦେଲେ । ଯୁବକଟି
ଗାଁକୁ ବାହାରିଲା । ଯାଉ ଯାଉ ବାଟରେ ଏକ ମାଙ୍କଡ଼ ଦେଖା ହେଲା । ମାଙ୍କଡ଼ ଯୁବକଟିକୁ
ଦେଖି କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛି ବୋଲି ପଚାରିଲା ।

ଯୁବକଟି କହିଲା: ମୁଁ ଗାଁକୁ ଯାଉଛି, ସେଠାରେ ବାହା ହେବି ।

ମାଙ୍କଡ଼ କହିଲା: ହେ, ଯୁବକ ଭାଇ ମୁଁ ମଧ୍ୟ ତୁମ ସାଙ୍ଗରେ ଗାଁକୁ ଯିବି ଓ ବିଭା
ହେବି ।

ଯୁବକଟି କହିଲା: ତମେ ତ ମାଙ୍କଡ଼, ତମକୁ କିଏ ବାହା ହେବ ?

ମାଙ୍କଡ଼ କହିଲା: ମୁଁ ମଣିଷ ରୂପ ଧାରଣ କରି ତୁମ ସାଥୀରେ ଯିବି ।

ସେଉଡ଼ୁ, ଯୁବକଟି ସହ ମାଙ୍କଡ଼ ମଧ୍ୟ ଗାଁକୁ ଗଲା । ଦୁହେଁ ଯାଇ ଗାଁରେ ଦୁଇ ଜଣ
ଯୁବତୀଙ୍କୁ ବିଭା ହୋଇ ରହିଲେ । ମାଙ୍କଡ଼ଟି କିନ୍ତୁ ସବୁବେଳେ ଯୁବକଟିର ମନ୍ଦ ପାଣ୍ଡୁଥିଲା ।
ତାକୁ କେମିତି ଖାଲରେ ପକେଇବ ଚିନ୍ତା କରୁଥିଲା ।

ଯୁବକଟି ଯେଉଁ ଝିଅକୁ ବାହା ହୋଇ ଶୁଶୁର ଘରେ ରହୁଥିଲା, ସେ ସେଠାରେ ଚାଷବାସ

(୧୧୨)

କରୁଥିଲା । ଯୁବକଟିର ଶେତରେ ଭଲ ଫସଲ ହେଉଥିଲା । ମାଙ୍କଡ଼ ସବୁଦିନେ ରାତିରେ ଯାଇ ଯୁବକଟି କରିଥିବା ଫସଲକୁ ଖାଇ ଯାଉଥିଲା । ଫଳରେ ଯୁବକଟିର ଶୁଣୁର ଘର ଲୋକେ କ୍ଲାଙ୍ଗ ଉପରକୁ ଚିତ୍କୁଥିଲେ । କାହିଁକି ଫସଲ ହେଉନାହିଁ ବୋଲି କ୍ଲାଙ୍ଗ ଉପରେ ରାଗୁଥିଲେ ।

ଫସଲ କାହିଁକି ହେଉନାହିଁ କିମ୍ବା କିଏ ଖାଇ ଯାଉଛି ଚିନ୍ତା କରିକରି ଦିନେ ଯୁବକଟିର ମାଙ୍କଡ଼ ଉପରେ ସନ୍ଦେହ ହେଲା । ମାଙ୍କଡ଼ ଫସଲ ଖାଇ ଯାଉଛି ବୋଲି ଯୁବକଟି ଦିନେ ରାତିରେ ଧନୁ ଟୀର ଧରି ଜଗି ବସିଲା । ସତକୁ ସତ ମାଙ୍କଡ଼ ତାର ଫସଲ ଖାଇବାକୁ ଆସିଲା । ଯୁବକଟି ମାଙ୍କଡ଼କୁ ଦେଖି ପ୍ରବଳ ରାଗିଗଲା । ରାଗି ନିଆଁବାଣ ହୋଇଗଲା । ସେ ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ମାଙ୍କଡ଼ଟିକୁ ଧନୁ ଟୀରରେ ମାରିଦେଲା ।

ମାଙ୍କଡ଼ଟି ମରିଯିବାରୁ ସେଠାରେ ବିପଦ ଥିବା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଯୁବକଟି ତାର ସ୍ତ୍ରୀ ସହିତ ପୁଣି କଙ୍ଗାଲକୁ ଫେରିଯିବାକୁ କହିଲା । ମାଙ୍କଡ଼ଟି ମରିଯିବା ପରେପରେ ତାର ଶୁଣୁର ଘର ଲୋକେ ଭକ୍ତ ଯୁବକଟିକୁ ସନ୍ଦେହ କଲେ । ତେଣୁ ସେହି ରାତି ରାତି ଯୁବକଟି ତାର ସ୍ତ୍ରୀକୁ ଧରି କଙ୍ଗାଲକୁ ଚାଲିଗଲେ ।

ବାଟରେ ଯାଉଥିବାବେଳେ ଯୁବକଟି ତାର ସ୍ତ୍ରୀକୁ ସବୁ ବୁଝାଇ ଦେଲା । ତାର ମା ବାଘୁଣୀ ବୋଲି ଯୁବକଟି ତାର ସ୍ତ୍ରୀକୁ କହିଲା । ସେମାନଙ୍କର ଜଙ୍ଗରଦେବୀଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ କହିଲା । ଯୁବକ ଓ ତାର ସ୍ତ୍ରୀ ରାତି ରାତି ଚାଲୁଥାନ୍ତି । ସକାଳକୁ ଯାଇ କଙ୍ଗାଲରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ।

ବାଘୁଣୀ ପୁଅ ବୋହୂଙ୍କୁ ଦେଖି ବହୁତ ଖୁସି ହେଲା । ଜଙ୍ଗର ଦେବୀ ମଧ୍ୟ ବହୁତ ଖୁସି ହେଲେ । ବାଘୁଣୀ ପୁଅ ବୋହୂଙ୍କ ପାଇଁ ନୂଆ ଘର ତୋଳି ଦେଲେ । ସେମାନେ ଦୁହେଁ ବେଶ୍ ଆରାମରେ କଙ୍ଗାଲରେ ରହିଲେ । ସେମାନଙ୍କର ପୁଅ, ଝିଅ ହେଲା । ସେମାନେ ବଡ଼ ହୋଇ ବିଭା ହୋଇ ଘର ସଂସାର ବଢ଼ାଇଲେ । କ୍ରମେ କଙ୍ଗାଲରେ ଗାଁମାନ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇ ମଣିଷମାନେ ବସବାସ କଲେ । ଏମାନେ କନ୍ଧ ପରଜା ଭାବେ କଙ୍ଗାଲରେ ଚଳିଲେ । ବଣ ରାଜକର ପଶୁପକ୍ଷୀ ସେମାନଙ୍କର ସାଙ୍ଗସାଥୀ ହୋଇ ରହିଲେ । ଜଙ୍ଗରଦେବୀ ସେମାନଙ୍କର ସାହା ଭରସା ହେଲେ ।

ବୁଟିଆମୂଷା

(ନବରଙ୍ଗପୁର, ପରଜା ଲୋକ କଥା)

ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ ବୁଡ଼ା, ବୁଡ଼ି ଦୁହେଁ ରହୁଥିଲେ । ସେମାନେ ଅପ୍ରତିକ ଥିଲେ । ପିଲାଟିଏ ପାଇଁ ସେମାନେ ତଙ୍ଗରଦେବୀଙ୍କୁ ଭାକୁଥିଲେ । ଦୀର୍ଘ ଦିନ ଧରି ବୁଡ଼ାବୁଡ଼ି ତଙ୍ଗର ଦେବୀଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରି ଆସୁଥିଲେ । ଶେଷରେ ତଙ୍ଗରଦେବୀ ବୁଡ଼ାବୁଡ଼ିଙ୍କ ଭାକ ଶୁଣିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଉପରେ ପ୍ରସନ୍ନ ହେଲେ ।

ବୁଡ଼ା ବୁଡ଼ି ତଙ୍ଗରଦେବୀଙ୍କୁ ପିଲାଟିଏ ମାଗିଲେ । ତଙ୍ଗରଦେବୀ ବୁଡ଼ିକୁ କହିଲେ: ତମ ଗର୍ଭରୁ ପିଲାଟିଏ ନ ଜନ୍ମିଲେ ମଧ୍ୟ ମୁଁ ତୁମକୁ ଯାହା ଦେବି ତମେ ଦୁହେଁ ତାକୁ ଖୁସିର ସହ ଗ୍ରହଣ କରିବ ।

ତଙ୍ଗରଦେବୀ ବୁଡ଼ାବୁଡ଼ାଙ୍କୁ ଜଙ୍ଗଲର ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଜାଗାକୁ ଯାଇ ସେଠାରେ ଖୋଳିବାକୁ କହିଲେ ଏବଂ ସେଠୁ ଯାହା ମିଳିବ ତାକୁ ଦୁହେଁ ନିଜର ପିଲା ଭଳି ପାଳନ କରିବାକୁ କହିଲେ ।

ବୁଡ଼ା, ବୁଡ଼ା ତଙ୍ଗରଦେବୀଙ୍କ କଥା ଅନୁସାରେ ଜଙ୍ଗଲର ସେହି ସ୍ଥାନକୁ ଯାଇ ଖୋଳିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ବୁଡ଼ା, ବୁଡ଼ି ଖୋଳିଖୋଳି ନୟାବଳ ହୋଇଗଲେ ସିନା କିଛି ହେଲେ ମାଟି ଭିତରୁ ପାଇଲେ ନାହିଁ । ବୁଡ଼ା ବୋଧେ ଭାବିଲା ତଙ୍ଗରଦେବୀ ତାଙ୍କୁ ଠକି ଦେଇଛନ୍ତି । ସେ ମନେମନେ ତଙ୍ଗରଦେବୀଙ୍କ ଉପରକୁ ଅସନ୍ତୋଷ ପ୍ରକାଶ କଲାବେଳେ ଏହି ସମୟରେ ମାଟି ଭିତରୁ ଏକ ଚୁଟିଆ ମୂଷା ଛୁଆଟିଏ ମିଳିଲା । ବୁଡ଼ା ତାକୁ ମାରିଦେବାକୁ ବୁଡ଼ାକୁ କହିଲା ।

ବୁଡ଼ା ତଙ୍ଗରଦେବୀଙ୍କ କଥା ମନ ପକେଇ କହିଲା: ବୋଧେ ଦେବୀ ଏହି ମୂଷାଟିକୁ ଆମକୁ ଦେଇଛନ୍ତି । ତେଣୁ ତାକୁ ନମାରି ବୁଡ଼ାବୁଡ଼ା ଦୁହେଁ ମୂଷା ଛୁଆଟିକୁ ନେଇ ଘରକୁ ଗଲେ । ବୁଡ଼ା ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଥମେ ମୂଷା ଛୁଆଟିକୁ ଦେଖି ନାକ ଟେକୁଥିଲା ।

ତଙ୍ଗରଦେବୀ ସ୍ୱପ୍ନାଦେଶ କଲେ ଏବଂ କହିଲେ: ଏହି ମୂଷା ଛୁଆଟି ସେମାନଙ୍କୁ ନିଜ ବାପା, ମା ଭଳି ସମ୍ମାନ କରିବ ଏବଂ ତାକୁ ନିଜ ଝିଅ ଭଳି ପାଳିବାକୁ ଦେବୀ କହି ଅନ୍ତର୍ଜନ ହୋଇଗଲେ ।

ମୂଷା ଛୁଆଟି ଧୀରେଧୀରେ ବଢ଼ି ବଡ଼ ହେଲା । ମୂଷା ଛୁଆଟି ବାପା, ମାଙ୍କର ସେବା କରୁଥିଲା । ନିଜ ଝିଅଠାରୁ ମୂଷାଟି ତାର ବୁଡ଼ା ବାପା, ମାଙ୍କୁ ଯତ୍ନ ନେଉଥିଲା । ବୁଡ଼ାବୁଡ଼ା ଝିଅର ବାହାଘର ପାଇଁ ଯୋଜନା କଲେ । ଝିଅ ପାଇଁ ବର ଖୋଜିଲେ । ବର କେଉଁଠୁ ମିଳିବ । ମୂଷାକୁ ବାହା ହେବ କିଏ । ବୁଡ଼ା ବର ଖୋଜିଖୋଜି ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ ପହଞ୍ଚିଲା ।

ସେହି ଗାଁରେ ଗୋଟିଏ ପଙ୍ଗୁ ପିଲାଟିଏ ଥାଏ । ବୁଡ଼ା ନିଜର ଝିଅକୁ ମୂଷା ବୋଲି ପରିଚୟ ନ ଦେଇ ମଣିଷ ବୋଲି କହୁଥିଲା । ସେ ଗାଁରେ ପହଞ୍ଚି ତାର ଝିଅ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେବାରୁ ଗାଁ ଲୋକେ ମଧ୍ୟ ବୁଡ଼ାକୁ ଠକିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରି ସେହି ପଙ୍ଗୁ ପିଲାଟିକୁ ବୁଡ଼ାର ଝିଅକୁ ବାହା କରିବା ପାଇଁ କହିଲେ । ବୁଡ଼ା ମଧ୍ୟ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବରେ ରାଜି ହୋଇଗଲା । ତାପରେ ବୁଡ଼ା ପଙ୍ଗୁକୁ ଘରକୁଆଁଆଁ କରି ନେଇଗଲା । ପୁଅ ଘର ଲୋକେ ମଧ୍ୟ ଝିଅକୁ ନ ଦେଖି ବାହାଘର କରିଦେଲେ ।

ବୁଡ଼ା ପଙ୍ଗୁ ବରକୁ ନିଜର କ୍ୱାଇଁ କରି ନେଇଗଲା । କ୍ୱାଇଁ ଯେତେବେଳେ ଘରେ ପହଞ୍ଚି ଦେଖିଲା, ବୁଡ଼ାର ଝିଅଟିଏ କେହି ନାହାନ୍ତି, ମୂଷାଟିକୁ ବୁଡ଼ା ତାର ଝିଅ ଭଳି ପାଳିଛି । ବୁଡ଼ାର କିନ୍ତୁ ବହୁତ ଧନ ଥିଲା । ଧନ ଲୋଭରେ ପଙ୍ଗୁ ବୁଡ଼ା ଘରେ ଘର କ୍ୱାଇଁଆ ଭାବେ ରହିଲା ।

ବୁଡ଼ା କିନ୍ତୁ ନିଜର କ୍ୱାଇଁକୁ କହିଲା: ତଙ୍ଗରଦେବୀ କହିଛନ୍ତି ଏହି ମୂଷା ଦିନେ ସୁନ୍ଦରୀ ନାରୀଟିଏ ହେବ । ସେଦିନ ଆସିଲେ ଏହି ମୂଷା ମଣିଷ ହେବ । ତେବେ ସେଦିନକୁ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ବୁଡ଼ାର ଏହି କଥା ଶୁଣି ପଙ୍ଗୁ ତାର ମୂଷା ସ୍ତ୍ରୀ ଯାଙ୍ଗରେ ବେଶ୍ କିଛି ଦିନ ଶୁଶୁର ଘରେ ରହିଲା ।

ପିଲାଙ୍କ କାହାଣୀ

(ନବରଙ୍ଗପୁର, ଭତରା ଲୋକ କଥା)

କିଛି ପିଲା ଡଙ୍ଗରରେ ଖେଳୁଥିଲେ । ଖେଳୁଖେଳୁ ପିଲାମାନଙ୍କର କାମୁ କୋଳି ଖାଇବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହେଲା ।

ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କିଛି ପିଲା କହିଲେ: ଚାଲ ଜଙ୍ଗଲକୁ କାମୁ କୋଳି ଖାଇବାକୁ ଯିବା ।

ଜଣେ ପିଲା କହିଲା: ମୁଁ ଜଙ୍ଗଲରୁ କାମୁ କୋଳି ଖାଇ ଆସିଲିଣି । ଆଉ ଯିବିନି ।

ଆଉ ଜଣେ ପିଲା କହିଲା: ତୁ ଯଦି ଜଙ୍ଗଲକୁ ଯାଇ କାମୁ କୋଳି ଖାଇ ଆସିଛୁ, ତେବେ ତୋ ପାଟି ଦେଖାନି । ତୋ କିରତ ନିଶ୍ଚୟ ନାଲି ହୋଇଥିବ ।

ପିଲାଟି କହିଲା: ମୁଁ ବାଉଁଶ ଛେଲାରେ ଜିର ଦାସି ଦେଇଛି ।

ଅନ୍ୟ ପିଲାଟି କହିଲା: ତେବେ ସେ ବାଉଁଶ ଛେଲା ଦେଖା ।

ପିଲାଟି କହିଲା: ବାଉଁଶ ଛେଲାକୁ ଉଇ ଖାଇଗଲେଣି ।
 ଅନ୍ୟ ପିଲାଟି କହିଲା: କେଉଁଠି ଉଇ ହୁଙ୍ଗା ହୋଇଛି ଦେଖା ।
 ପିଲାଟି କହିଲା: ଉଇ ହୁଙ୍ଗାକୁ କୁମ୍ଭାର ମାଟି ନେଇ ମାଠିଆ ଗଢିଲାଣି ।
 ଅନ୍ୟ ପିଲାଟି କହିଲା: କାହିଁ, କୁମ୍ଭାର ଗଢିଥିବା ସେ ମାଠିଆ ଦେଖା ।
 ପିଲାଟି କହିଲା: ପିଲାମାନେ ସେ ମାଠିଆକୁ ଟେକା ମାରି ଫଟେଇ ଦେଲେଣି ।
 ଅନ୍ୟ ପିଲାମାନେ କହିଲେ: କାହିଁକି ପିଲାମାନେ ମାଠିଆ ଫଟେଇ ଦେଲେ ।
 ପିଲାଟି କହିଲା: ସେମାନଙ୍କ ମା ମାନେ ପିଲାମାନଙ୍କୁ କ୍ଷୀରଭାତ ଦେଲେନି ବୋଲି
 ପିଲାମାନେ ରାଗିକି ମାଠିଆ ଫଟେଇ ଦେଲେ ।
 ଅନ୍ୟ ପିଲାମାନେ କହିଲେ: କାହିଁକି ମା ପିଲାକୁ କ୍ଷୀରଭାତ ଦେଲେନି ।
 ପିଲାଟି କହିଲା: ଗାଈ ଦୁଧ ଦେଲାନି ।
 ଅନ୍ୟ ପିଲାମାନେ କହିଲେ: କାହିଁକି ଗାଈ ଦୁଧ ଦେଲାନି ।
 ପିଲାଟି କହିଲା: ଘାସ କଅଁଳିଲା ନାହିଁ ।
 ଅନ୍ୟ ପିଲାମାନେ କହିଲେ: କାହିଁକି ଘାସ କଅଁଳିଲା ନାହିଁ ।
 ପିଲାଟି କହିଲା: ବର୍ଷା ହେଲା ନାହିଁ ।
 ଅନ୍ୟ ପିଲାମାନେ କହିଲେ: କାହିଁକି ବର୍ଷା ହେଲା ନାହିଁ ।
 ପିଲାଟି କହିଲା: ବେଙ୍ଗମାନେ ବୋବେଇଲେ ନାହିଁ କି ବର୍ଷା ହେଲା ନାହିଁ ।
 ଅନ୍ୟ ପିଲାମାନେ କହିଲେ: କାହିଁକି ବେଙ୍ଗମାନେ ବୋବେଇଲେ ନାହିଁ ।
 ପିଲାଟି କହିଲା: ବେଙ୍ଗମାନେ ବୋବେଇଲେ ବାଲୁଙ୍ଗା ପିଲାମାନେ ତାଙ୍କ ଉପରକୁ ଟେକା
 ପଥର ଫିଙ୍ଗୁଛନ୍ତି । ତେଣୁ ବେଙ୍ଗମାନେ ବୋବେଇଲେ ନାହିଁ ।
 ଅନ୍ୟ ପିଲାମାନେ କହିଲେ: କାହିଁକି ପିଲାମାନେ ବେଙ୍ଗ ଉପରକୁ ଟେକା ପଥର ଫିଙ୍ଗୁଛନ୍ତି ।
 ପିଲାଟି କହିଲା: ବୁଢ଼ା ଅଜା ଗପ କହୁ ନାହାନ୍ତି ।
 ଅନ୍ୟ ପିଲାମାନେ କହିଲେ: କାହିଁକି ବୁଢ଼ା ଅଜା ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଗପ କହୁ ନାହାନ୍ତି ।
 ପିଲାଟି କହିଲା: ପିଲାମାନେ ବୁଢ଼ା ଅଜାକୁ ନିଆଁ ପିଙ୍କା ଦେଉ ନାହାନ୍ତି ।

(eer)

ରାତିରେ ରାଣୀ, ଦିନରେ ଭାଲୁ

(କୋରାପୁଟ କନ୍ଧ ଲୋକ କଥା)

ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ ବୁଢ଼ାବୁଢ଼ି ଦୁହେଁ ଥିଲେ । ଦି ପ୍ରାଣୀ ବେଶ୍ ହସଖୁସିରେ ବଞ୍ଚୁଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କର ପିଲାଛୁଆ ହେଉ ନଥିବାରୁ ଭାରି ମନ ଦୁଃଖ ଥାଏ । ଗାଁ ଲୋକ ବାରକଥା କହୁଥାନ୍ତି । ଛୁଆଟିଏ ପାଇଁ ନାନା ଦେବାଦେବୀ ପୂଜୁଥାନ୍ତି ।

ଦିନେ କ'ଣ ହୋଇଛି ନା, ବୁଢ଼ି ଗୋଟିଏ ଭାଲୁ ଛୁଆ କନ୍ନୁ କଲା ।

ଗାଁ ଲୋକେ ଏହା ଦେଖି ନାକ ଟେକିଲେ । କିନ୍ତୁ ବୁଢ଼େ, ବୁଢ଼ି ଭାଗ୍ୟକୁ ଆଦରି ଭାଲୁ ଛୁଆଟିକୁ ନିଜ ପିଲା ଭାବେ ଯତ୍ନରେ ପାଳିଲେ । ଏମିତି କିଛି ଦିନ ଗଲା ଭାଲୁ ଛୁଆଟି ବଢ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

କିନ୍ତୁ ରଗବାନଙ୍କ ଲୀଳା ତ ଅପାର । ଦିନେ ବୁଢ଼ାବୁଢ଼ି ଗୋଟିଏ କଥା ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲେ । ଏହି ଭାଲୁଟି ଦିନରେ ଭାଲୁ ହୋଇ ବୁଲୁବୁଲି କରୁଥିବାବେଳେ ରାତିରେ ମଣିଷ କନ୍ୟା ପାଲଟି ଯାଉଥିଲା । ବୁଢ଼ାବୁଢ଼ି ଏହି ଭାଲୁଟିକୁ ବହୁତ ସେହ କରୁଥିଲେ ।

ଯୁବରାଜ ଓ ଯୁବରାଣୀ ଏହି ଧନୀ ଯୁବକଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ଗାଁ ଲୋକଙ୍କଠାରୁ ପଚାରି ବୁଝିଲେ। ସେମାନେ ଯାଇ ସେହି ଧନୀ ଯୁବକ ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚିଲେ। ଧନୀ ଯୁବକଟି ଏତେ ସୁନ୍ଦରୀ ଶ୍ରୀଲୋକଟିକୁ ଦେଖି ତାକୁ ପାଇବାକୁ ତାର ଲୋଭ ବଳିଲା। ତେଣୁ କିପରି ଏହି ସୁନ୍ଦରୀ ଶ୍ରୀକୁ ପାଇବ ସେଥିନେଇ ଯୋଜନା କଲା।

ଧନୀ ଯୁବକଟି ଏହି ନବ ଦମ୍ପତ୍ତିକୁ ଘରେ ବସାଇ ବହୁତ ଚର୍ଚ୍ଚା କଲା ଏବଂ ବାହାନା କରି ସେ ଯୁବକ (ଯୁବରାଜ)ଟିକୁ କିଛି ଦୂରକୁ ନେଇଗଲା। ଏହା ମଧ୍ୟରେ ଧନୀ ଯୁବକର ଲୋକମାନେ ସେ ଶ୍ରୀଲୋକଟିକୁ ନେଇ ଅନ୍ୟତ୍ର ଚାଲିଯାଇଥିଲେ। ଏହି ସମୟରେ ଧନୀ ଯୁବକ ଯୁବରାଜଙ୍କୁ ଏକ ଗଛ ମୂଳରେ ବସେଇ ଏଇଠୁ ଆସୁଛି କହି କୁଆଡ଼େ ଫେରାର୍ ହୋଇଗଲା ଏବଂ ତା ଲୋକମାନେ ସେହି ସୁନ୍ଦରୀ ଶ୍ରୀକୁ ନେଇଥିବା ସ୍ଥାନକୁ ଗଲା। ଏବଂ ଏହା ପରେ ଧନୀ ଯୁବକଟି ସେ ଶ୍ରୀ ଲୋକଟିକୁ ନେଇ କେଉଁଆଡ଼େ ଫେରାର୍ ହୋଇଗଲା।

ଏଣେ ଯୁବରାଜ ଅପେକ୍ଷା କରିକରି ଶେଷରେ ଧନୀ ଯୁବକଟିର ଘରକୁ ଫେରିଲା। ତା ପରେ ଯୁବରାଜ ଯୁବରାଣୀଙ୍କୁ ସେଠାରେ ନ ପାଇ କାଣିବାକୁ ପାଇଲା ଯେ, ଧନୀ ଯୁବକଟି ରାଣୀକୁ କୁଆଡ଼େ ନେଇଯାଇଛି। ତେଣୁ ସେ ମନ ଦୁଃଖରେ ରାଣୀକୁ ଖୋଜିବାରେ ଲାଗିଲା।

ଯୁବ ରାଜ ଯୁବ ରାଣୀଙ୍କୁ ଖୋଜି ଖୋଜି କ୍ରମେ ପାଗଳ ହୋଇଯିବାକୁ ବସିଲେ। ରାଣୀଙ୍କୁ କେଉଁଠୁ ଖୋଜିଖୋଜି ନପାଇ ଯୁବ ରାଜ ଶେଷରେ ଭିକାରୀ ହୋଇ ବୁଲିଲେ। କ୍ରମେ ଯୁବ ରାଜ ବୟସ୍କ ହୋଇଗଲେ। ଏହି ସମୟରେ ତାଙ୍କର ଆଉ ଏକ ଭିକାରୀ ସହ ତୋଷ୍ଟି କମିଗଲା। ଦୁହେଁ ସାଙ୍ଗ ହୋଇ ଭିକ୍ଷା କଲେ।

ଦିନେ ଏ ଦୁହେଁ ଭିକାରୀ ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ ପହଞ୍ଚିଲେ। ଏକ ଘରେ ଏ ଦୁହେଁ ଭିକ ମାଗୁଥିବାବେଳେ ରାଣୀ କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ ଚିହ୍ନିପାରିଲା। ତେବେ ସେ ହଠାତ୍ ଚିହ୍ନା ନଦେଇ ଭିକ୍ଷା ବାହାନାରେ ଏକ ଚିଠି ତାଙ୍କ ଭିକ୍ଷା ଥାଳରେ ପକେଇ ଦେଲା।

ରାଣୀ ଭାବିଲେ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ ଏହି ଚିଠି ପଢି ଆଜି ରାତିରେ ତାଙ୍କୁ ଏହି ଧନୀ ଯୁବକ ପାଖରୁ ମୁକ୍ତ କରିବେ।

କିନ୍ତୁ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ, ଦୂଇ ଭିକାରୀ ଘରେ ପହଞ୍ଚିଲାପରେ ସବୁତକ ଭିକ୍ଷା ଚାଉଳକୁ ଏକତ୍ର କରିଦେଲେ। ଏବଂ ଏହି ଚିଠିଟି ଅନ୍ୟ ଭିକାରୀ ହାତରେ ପଡିଗଲା। ସେ ଭିକାରୀ ସବୁ କାଣିପାରିଲା ଏବଂ ତାର ସାଙ୍ଗକୁ କିଛି ନ କହି ସେହି ରାତିରେ ଯାଇ ରାଣୀଙ୍କୁ ସେଠାରୁ ନେଇ ଆସିଲା।

କିଛି ବାଟ ଆସିଲା ପରେ ରାଣୀ ଦେଖିଲେ ଯେ, ଏ ଭିକାରୀଟି ତାଙ୍କର ସ୍ୱାମୀ ନୁହେଁ। ରାଣୀ କାଣିପାରିଲେ ଏ ଭିକାରୀଟି ନିଶ୍ଚୟ ବଦମାସ୍ ଲୋକ ହୋଇଥିବ ଏବଂ ସାଙ୍ଗତୋହୀ। ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ ପାଇବା ପାଇଁ ଧନୀ ଯୁବକଟି ଠାରୁ ଚାଲିଆସି ପୁଣି ଏକ ଭିକାରୀ ହାବୁନରେ ପଡିଗଲେ। ତାଙ୍କୁ ଭାରି କାନ୍ଦ ଲାଗିଲା। ତେଣୁ ରାଣୀ ଏକ ଉପାୟ ପାଖିଲେ। ଏହି ଭିକାରୀଟି

ପାଖରୁ କେମିତି ଖସିବାକୁ ହେବ ସେ ଚିନ୍ତା କଲେ ।

କିଛି ବାଟ ଯିବା ପରେ ରାଣୀ କହିଲେ: ପ୍ରିୟ ନାଥ, ମୋତେ ଭାରି ଶୋଷ ହେଉଛି । କିଛି ପାଣି ଆଣି ମୋତେ ଦେଲେ ଯାଇ ମୁଁ ଚାଲିପାରିବି । ନହେଲେ ମୁଁ ଏଇଠି ବସିଲି ।

ଭିକାରୀଟି ରାଣୀର ଚତୁରତା ବୁଝି ନ ପାରି ବହୁ ଦୂରକୁ ପାଣି ଆଣିବାକୁ ଚାଲିଗଲା ଯେମିତି ଭିକାରୀଟି କିଛି ବାଟ ଚାଲି ଯାଇଛି, ରାଣୀ ସେଠାରୁ ଖସି ଚାଲି ଆସିଲା ।

ଭିକାରୀଟି ପାଖରୁ ଖସି ଆସିବା ପରେ ରାଣୀ ପୁଣି ଏକ ଚୋରଦଳ ହାବୁଡରେ ପଡିଗଲେ । ଚୋରଦଳର ସର୍ଦ୍ଦାର ଏହି ଛାୀ ଲୋକକୁ ଦେଖି ତାକୁ ଦଳରେ ରଖିବାକୁ ଇଚ୍ଛାକଲେ । ସେମାନେ ଏହି ଛାୀ ଲୋକଟିକୁ ତାଙ୍କର ରୋଷେୟା ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତି କଲେ ।

ବିଚାରୀ ଯୁବରାଣୀ ଏହି ଚୋର ଦଳ ସାଥୀରେ କିଛି ଦିନ ରହିବା ପରେ ସେଠୁ ଲୁଚିକି ଖସି ଚାଲିଆସି ଏକ ରାଜ୍ୟରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ସେଠାରେ ରାଣୀ ବନ ଦୁର୍ଗାଙ୍କୁ ଚପସ୍ୟା କଲେ । ବନ ଦୁର୍ଗା ରାଣୀଙ୍କ ଭକ୍ତିରେ ସମ୍ମୁଖ ହୋଇ ତାଙ୍କୁ ଏକ ବର ପ୍ରଦାନ କଲେ, ଯାହା ଦ୍ଵାରା ରାଣୀ ଯେତେବେଳେ ଚାହିଁବେ ତାଙ୍କର ରୂପ ବଦଳେଇ ପାରିବେ ।

ଏତିକିବେଳେ ରାଣୀ ପୁରୁଷ ବେଶରେ ଯାଇ ସେ ରାଜ୍ୟର ରାଜାଙ୍କ ଦରବାରରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ଏତେ ସୁନ୍ଦର ଯୁବକକୁ ଦେଖି ରାଜା ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରୀତ ହୋଇଗଲେ । ରାଜାଙ୍କର ତ ପୁତ୍ର ନଥିଲା । ତେଣୁ ରାଜ ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ଏହି ସୌମ୍ୟକାନ୍ତ ଯୁବକକୁ ତାଙ୍କର ପୁତ୍ର ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରି ତାଙ୍କୁ ଯୁବରାଜ ଦାୟିତ୍ଵ ହସ୍ତାନ୍ତର କଲେ । ସେହିଦିନଠାରୁ ରାଣୀ ପୁରୁଷ ବେଶରେ ଯୁବରାଜ ଭାବେ ସେହି ରାଜ୍ୟର ଶାସନ ଭାର ତୁଲାଇଲେ ।

ଯୁବରାଜ ଏକ ସୁଚିନ୍ତିତ ଯୋଜନା କଲେ । ତାଙ୍କର ରାଣୀବେଳର ଏକ ଫଟୋ ଚିତ୍ରକୁ ରାଜ୍ୟର ଏକ ଛକଯାଗାରେ ସ୍ଥାପନ କରି ଏହା ନିକଟରେ କିଛି ଗୁପ୍ତଚରଙ୍କୁ ଜଗାଇଲେ । ଏହି ଫଟୋକୁ ଦେଖି କିଏ କେମିତି ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରୁଛି ଏବଂ କିପରି ଆଚରଣ ବ୍ୟକ୍ତ କରୁଛି ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ଚିକିନିଶି ଖବର ରଖିବାକୁ ରାଜା ଗୁପ୍ତଚରମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ । ଫଟୋଟିକୁ ଦେଖି ଯିଏ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ପ୍ରକାଶ କଲା, ତାକୁ ତୁରନ୍ତ ବନ୍ଦୀ କରି ନେଇ ଆସିବାକୁ ରାଜା ଜଡ଼ା ହୁକୁମ୍ କାରି କଲେ ।

କିଛି ଦିନ ଗଲା । ସେହି ଛକରେ ପ୍ରଥମେ ଧନୀ ଯୁବକଟି ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା । ସେ ଛକରେ ଲଗାଯାଇଥିବା ସେହି ସୁନ୍ଦରୀ ଛାୀର ଫଟୋକୁ ଦେଖି ଚିହ୍ନି ପାରିଲା । ଏବଂ ଫଟୋଟି ନିକଟରେ ବସି ତାକୁ କାହିଁକି ଛାଡି ଚାଲି ଆସିଲା ବୋଲି କହିଲା ଏବଂ ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ କେଉଁଠି ଅଛି, ଦୟାକରି ତା ସାଥୀରେ ଆସିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କଲା । ଏହି ସମୟରେ ସେଠାରେ ଥିବା ଗୁପ୍ତଚର ତାକୁ ବନ୍ଦୀ କରି ନେଇଗଲେ ।

ପୁଣି କିଛି ଦିନ ଗଲା । କଣେ ଭିକାରୀଟି ଆସି ସେହି ଛକରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ଭିକାରୀଟି ଫଟୋରେ ଥିବା ସେହି ଛାୀକୁ ଚିହ୍ନି ପାରି ତା ସାଙ୍ଗରେ ମନକୁ କନ କିଛି ବିଳାପ କଲା ଏବଂ

କାନ୍ଦିଲା । ସେ କାହିଁକି ତାକୁ ପାଣି ପାଇଁ ପଠେଇ ଦେଇ ଲୁଚିକି ଚାଲି ଆସିଲା ବୋଲି ଭିକାରୀଟି ଫଟୋକୁ ପଚାରୁଥିବାବେଳେ ଗୁପ୍ତଚରମାନେ ଆସି ତାକୁ ବନ୍ଦୀ କରି ନେଇଗଲେ ।

ପୁଣି କିଛି ଦିନ ଗଲା । ଏହା ପରେ ଚୋର ଦଳର ସର୍ଦ୍ଦାର ଆସି ସେହି ଛକରେ ପହଞ୍ଚି ସେହି ଛାୀ ଲୋକଟିକୁ ଫଟୋରୁ ଚିହ୍ନି ପାରିଲା ଏବଂ କାହିଁକି ତାଙ୍କଠାରୁ ଲୁଚିକି ପଳେଇ ଆସିଲା ବୋଲି ଜେରା କରୁଥିଲା । ଏହି ସମୟରେ ଗୁପ୍ତଚରମାନେ ଆସି ଚୋର ଦଳର ସର୍ଦ୍ଦାରଙ୍କୁ ବନ୍ଦୀ କରି ରାଜାଙ୍କ ନିକଟକୁ ନେଇଗଲେ ।

ପୁଣି କିଛି ଦିନ ଗଲା । ଶେଷରେ ନିଜେ ରାଜା ତାଙ୍କ ରାଣୀଙ୍କୁ ଖୋଜି ଖୋଜି ପାଗଳ ଓ ଭିକାରୀ ବେଶରେ ସେହି ଛକରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା । ନିଜ ରାଣୀଙ୍କ ଫଟୋକୁ ଚିହ୍ନିପାରି କାନ୍ଦି ପକେଇଲା ଏବଂ ସେ କେଉଁଠି ଅଛି ଦୟାକରି ତାକୁ ଡେଖା ଦିଅନ୍ତୁ ବୋଲି ଫଟୋଟି ନିକଟରେ ଭିକାରୀ ରୂପକ ରାଜା କାନ୍ଦି ପକାଇଲା । ଏହା ପରେ ଏହି ଭିକାରୀଟିକୁ ମଧ୍ୟ ଗୁପ୍ତଚରମାନେ ରାଜାଙ୍କ ନିକଟକୁ ବନ୍ଦୀ କରି ନେଇଗଲେ ।

ରାଜାଙ୍କ ନିକଟରେ ଦରିଦ୍ର ଭିକାରୀଟି ଯାଇ ହାକର ହେଲା । ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ରାଜା ନିଜର ପୁରୁଷ ବେଶ ପରିତ୍ୟାଗ କରି ନିଜର ନାରୀ ବେଶ ଧାରଣ କଲେ । ଭିକାରୀ ରୂପକ ରାଜା ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ନିଜର ରାଣୀଙ୍କୁ ଚିହ୍ନି ପାରିଲେ । ଦୁହେଁ ପରସ୍ପରକୁ ଜୋଳାଜୋଳି କଲେ ଏବଂ ବହୁତ ଗେଲ କଲେ । ଏହା ପରେ ରାଣୀ ତାଙ୍କର ସ୍ବାମୀଙ୍କୁ ଏହି ରାଜ୍ୟର ଶାସନ ଭାର ସମ୍ଭାଳିବାକୁ ଦେଇ ନିଜେ ରାଣୀ ହୋଇ ରହିଲେ ।

ଏହା ପରେ ରାଜା ବନ୍ଦୀଥିବା ଧନୀ ଯୁବକ, ଭିକାରୀ ଓ ଚୋର ଦଳର ସର୍ଦ୍ଦାରଙ୍କୁ ଶୁଳୀରେ ବସାଇବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇ ରାଣୀଙ୍କ ସହ ଆନନ୍ଦରେ ଜୀବନ ବିତାଇଲେ ।

କଟାମୁଣ୍ଡ କାହାଣୀ

(ରାୟଗଡ଼ା, କନ୍ଧ ଲୋକ କଥା)

ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ କୁଡିଆ ଲୋକଟିଏ ଥିଲା । କିଛି କାମ ନ କରି ଖାଲି ଶୋଇ ରହୁଥିଲା । ସେ ଭାର୍ଗବୀ ଖାଦ୍ୟଲୋଭୀ ଥିଲା । କାମଧରା ନ କରି ସବୁବେଳେ ଖାଲି ଖାଇବା କଥା ଚିନ୍ତା କରୁଥିଲା । ଅଳପୁଆ ଥିବାରୁ ଲୋକଟି ପାଖରେ ଟଙ୍କା ନଥିଲା । ତେଣୁ ସେ ଭଲକରି କିଛି ଖାଇବାକୁ ପାଉ ନଥିଲା ।

ଖାଇବାକୁ ନ ପାଇ ଦିନେ ସେ ତାର ଗୋଟିଏ ହାତ କାଟି ବିକିଦେଲା । ସେହି ଟଙ୍କାରେ ସେ କିଛି ଦିନ ଭଲକରି ଖାଇଲା । ସେହି ଟଙ୍କାତକ ସରିଯିବାରୁ ପୁଣି ତାର ଆଉ ଗୋଟିଏ ହାତ ବିକିଦେଲା ।

(୧୨୨)

କିଛି ଦିନ ପରେ ଦୁଇ ଗୋଡ଼ ବିକି ଟଙ୍କା ଆଣିଲା । ସେଥିରେ ସେ କିଛି ଦିନ ଚଳିଲା । ପୁଣି ଟଙ୍କା ଅଭାବରୁ ଖାଦ୍ୟ ପାଇଲା ନାହିଁ । ଏହାପରେ ସେ ତାର ଗଣ୍ଡିକୁ ବିକିଦେଲା ।

ଶେଷରେ କେବଳ ତାର ମୁଣ୍ଡଟି ରହିଲା । ଗଣ୍ଡିଟି ବିକି ଦେଇଥିବାରୁ ସେଥିରେ ପେଟଟି ଚାଲି ଯାଇଥିଲା । କେବଳ ମୁଣ୍ଡଟି ରହିଥିଲା । ପେଟ ନଥିବାରୁ ତାକୁ ଆଉ ଭୋକ ହେଉ ନଥିଲା । ତେଣୁ କରି ତାର ଆଉ ଖାଇବା ଚିନ୍ତା ନଥିଲା ।

କେବଳ ମୁଣ୍ଡଟି ଗତିଗତି ଏଣେତେଣେ ଯାଉଥିଲା । ଦିନେ ଏହି କଟା ମୁଣ୍ଡଟି ଗତିଗତି ଯାଇ ଗୋଟିଏ ଖଜୁରୀ ଗଛରେ ଲାଖି ରହିଗଲା । କିଛି ଝିଅମାନେ କଙ୍ଗଲକୁ ଖଜୁରୀ ତୋଳିବାକୁ ଆସିଥିଲେ । ଜଣେ ଝିଅ ଖଜୁରୀ ତୋଳୁତୋଳୁ ଏହି କଟାମୁଣ୍ଡଟି ତାର ଚାଙ୍ଗୁଡ଼ିରେ ପଶିଗଲା । ଝିଅଟି ସେଥିରେ ଖଜୁରୀ ଜୋଳି ଭର୍ତ୍ତି କରି ଦେଇଥିବାରୁ ସେ କିଛି କାଣିପାରିଲା ନାହିଁ ।

ଝିଅଟି ଯେତେବେଳେ ଘରକୁ ଫେରି ଖଜୁରୀ ଜୋଳି ଓକାଡ଼ି ଦେଲା ଚାଙ୍ଗୁଡ଼ିରୁ ମୁଣ୍ଡଟି ବାହାରିଲା । ଘର ଲୋକେ ଏହା ଦେଖି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଗଲେ । ମୁଣ୍ଡଟି ଘର ଲୋକଙ୍କୁ ଗୁହାରି ଦେଲା ଓ ତାଙ୍କ ଘରେ ରହିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କଲା । ମୁଣ୍ଡଟି ଘରେ ରହି ଧୀରେଧୀରେ ସବୁ କାମ କଲା । ଧୀରେଧୀରେ ମୁଣ୍ଡଟି ଘର ଲୋକଙ୍କର ପ୍ରିୟ ପାତ୍ର ହୋଇ ଗଲା ।

ମୁଣ୍ଡଟି ସେହି ଝିଅଟିକୁ ମନେମନେ ବହୁତ ଭଲ ପାଉଥିଲା । ଝିଅଟି ପାଇଁ ମୁଣ୍ଡଟି କଙ୍ଗଲକୁ ଯାଇ ଫୁଲ ତୋଳି ଆଣି ଦେଲା । ତା ପାଇଁ କଙ୍ଗଲରୁ ଆମ୍ବ, ପଣସ ଆଣି ଦେଲା । ମୁଣ୍ଡଟି ଝିଅଟିକୁ ଏମିତି ଭଲ ପାଇଲା, ଝିଅଟି ମଧ୍ୟ ତାର ପ୍ରେମରେ ପଡ଼ିଗଲା ।

ଝିଅଟି ମୁଣ୍ଡଟିକୁ ବାହା ହେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରିବାରୁ ଘର ଲୋକେ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ମୁଣ୍ଡଟି ସହ ତାକୁ ବାହାଦେଲେ । ମୁଣ୍ଡ ଝିଅଟିକୁ ବାହା ହୋଇ ଘୌଡ଼ୁକ ଆକାରରେ କିଛି ଧନ ଆଣିଲା ।

ଏହି ଘୌଡ଼ୁକ ଟଙ୍କା ନେଇ ସେ ପ୍ରଥମେ ତାର ଦୁଇ ହାତ କିଣିଥିବା ଲୋକ ପାଖକୁ ଗଲା ଏବଂ ତା ପାଖରୁ ତାର ଦୁଇ ହାତକୁ ଟଙ୍କା ଦେଇ ଫେରାଇ ଆଣିଲା । ତା ପରେ ଘୌଡ଼ୁକ ଟଙ୍କାରେ ତାର ଗୋଡ଼, ଗଣ୍ଡି ଓ ପେଟ ଆଦି ସବୁ ଅଙ୍ଗପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗ ଫେରେଇ ଆଣିଲା । ସବୁତକ ଅଙ୍ଗପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗକୁ ଯୋଡ଼ି ସେ ପୁଣି ପୂର୍ବ ପରି ତାର ନିଜ ରୂପ ଫେରି ପାଇଲା । ଝିଅଟି ଏହା ଦେଖି ଅତି ଖୁସି ହୋଇଗଲା । ସ୍ବାମୀ, ଛାୀ ଦୁହେଁ ଆନନ୍ଦରେ ରହିଲେ ।

କୁଳା ଓ କଣା ଦୁଇ ସାଙ୍ଗ

(ନବରଙ୍ଗପୁର, ଅମାନତ୍ୟ ଲୋକ କଥା)

କୁଳା ଓ କଣା ଦୁଇ ସାଙ୍ଗ ଥିଲେ । ସେମାନେ ପିଲାଟିବେଳୁ ବଡ଼ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସାଙ୍ଗ ହୋଇକି ରହିଆସୁଥିଲେ । ଦୁହେଁ ଭିକ ମାଗି ଚଳୁଥିଲେ ।

ସେମାନଙ୍କର ଏପରି ଦୟନୀୟ ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ଗାଁର ଜଣେ ସାଉକାର୍ ସେ ଦୁହଁକୁ ନିଜ ଘରେ କାମ କରିବାକୁ କହିଲା । ସାଉକାର୍ ଘରେ ଛେଳି ଚରାଇବା କାମରେ କୁଳା ଓ କଣା ଲାଗିଗଲେ । ଏହି ଚାକିରୀ ପାଇ କୁଳା ଓ କଣା ବହୁତ ଖୁସି ହୋଇଗଲେ । ସେମାନେ ସାଉକାର୍ ଘରେ ଖାଇଲେ, ପିଇଲେ ଓ ଛେଳି ଚରାଇଲେ । ସେମାନେ ସାଉକାର୍ ଘରେ ବେଶ୍ ଭଲରେ ଥିଲେ ।

କୁଳା ଓ କଣା ପାଳିକରି ଜଙ୍ଗଲରେ ଛେଳି ଜଗନ୍ତି । ସେଦିନ କୁଳା କେଉଁଠିକୁ ଯାଇଥାଏ । କଣା ଛେଳି ପଲଙ୍କୁ କରୁଥାଏ ଓ ଗଛମୂଳେ ବସି ଆମ୍ବ ଖାଉଥାଏ । କଣା ଚାରିପଟେ ଛେଳିପଲ ବେଢି ରହିଥାନ୍ତି ।

(୧୩)

ଚିକି ପିଲା ଓ ଠେକୁଆ

(ନବରଙ୍ଗପୁର, ରତରା ଲୋକ କଥା)

ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ ବୁଢ଼ା, ବୁଢ଼ି ରହୁଥିଲେ। ସେମାନଙ୍କର ବକଟେ ବୋଲି ପୁଅ କି ହିଅ ନଥିଲେ। ବହୁ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେମାନଙ୍କର ପୁଅହିଅ ନ ହେବାରୁ ଗାଁ ଲୋକେ ବାରକଥା କହିବାକୁ ଲାଗିଲେ।

ଦିନେ ଇଶ୍ଵର ବୁଢ଼ା, ବୁଢ଼ିଙ୍କ ଡାକ ଶୁଣିଲେ। ବୁଢ଼ାକାଳେ ସେମାନଙ୍କର ପୁଅ ବକଟେ ହେଲା। ପୁଅ ଅତି ଗେହ୍ଲାରେ ବଢ଼ିଲା। ବୁଢ଼ା, ବୁଢ଼ି କାନ୍ଦୁଲ ଫସଲ କରିଥାନ୍ତି। ପୁଅ କାନ୍ଦୁଲ ବାଡ଼ ଜଗିବାକୁ ଯାଏ। ସାଙ୍ଗରେ ଭାତ, ଡାଲି, ଡର୍ଜାରୀ ନେଇକି ଯାଏ। ଭୋକ ହେଲେ କାନ୍ଦୁଲ ବାଡ଼ରେ ଖାଏ।

(୧୩୧)

ଦିନେ ଠେକୁଆଟିଏ ପିଲାଟି ପାଖକୁ ଆସି ପୁରୁଷ ଭାତ, ଚର୍ଚ୍ଚା ଖାଉଥିବାର ଦେଖି ତାର ଖାଇବାକୁ ଲୋଭ ହେଲା । ସେ ଗୋଟିଏ ଉପାୟ ପାଣିଲା । ଜଙ୍ଗଲରେ ଭଲ ସାହୁତା କୋଳି ହୋଇଛି କହି ପିଲାଟିକୁ କୋଳି ଆଣିବାକୁ ପଠେଇ ଦେଲା । ଯେମିତି ପିଲାଟି କୋଳି ଆଣିବାକୁ ଯାଇଛି, ଠେକୁଆ ସବୁତକ ଭାତ ଖାଇ ଦେଲା ।

ପିଲାଟି ଆସି ଦେଖିଲା ବେଳକୁ ଭାତ, ଚର୍ଚ୍ଚା ନାହିଁ । ଠେକୁଆର ଭାତ, ଚର୍ଚ୍ଚା ଖାଇବାର ପୁଆଦ ପାଟିରେ ଲାଗିଗଲା । ତେଣୁ ଠେକୁଆ ଏମିତି ସବୁଦିନ ପିଲାଟିକୁ ଏଣୁତେଣୁ ବାହାନା କରି ଜଙ୍ଗଲକୁ ପଠାଇ ଦେଇ ନିଜେ ସବୁ ଭାତ, ଚର୍ଚ୍ଚା ଖାଇଦିଏ । ପିଲାଟି ନଖାଇ ନ ପିଇ ଦିନକୁ ଦିନ କଷ୍ଟ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା । ବୁଢ଼ା, ବୁଢ଼ି ଏହା ଦେଖି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଉଥାନ୍ତି । ଭଲ ଭଲ ଭାତ, ଚର୍ଚ୍ଚା, ଡାଲି, ଖଟା, ରଜା କରି ତ ଖାଇବାକୁ ଦେଉଛନ୍ତି, ହେଲେ ପିଲାଟା କାହିଁକି ଶୁଖି ଯାଉଛି, ଏହା ଭାବି ବୁଢ଼ା, ବୁଢ଼ି ବେଢ଼ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ତେବେ ବହୁ ପଚରା ପଚରି କରିବା ପରେ ବୁଢ଼ା, ବୁଢ଼ି ଠେକୁଆ ସମ୍ପର୍କରେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ । ସେମାନଙ୍କର ସନ୍ଦେହ ହେଲା, ଠେକୁଆ ପିଲାକୁ ଭଣ୍ଡେଇ ଭାତ, ଚର୍ଚ୍ଚା ଖାଇଯାଉଛି ।

ଦିନେ ପିଲାଟିର ବୁଢ଼ା ବାପା, ମା ଘଟଣା ଜାଣିବାକୁ ଆସିଲେ । ସେଦିନ ପିଲାଟିକୁ ଘରେ ଛାଡ଼ି ବୁଢ଼ା, ବୁଢ଼ି ଦୁହେଁ କାନ୍ଦୁଲ ବାଜୁ ଆସିଲେ । ସେମାନେ ମଇଦା ଅଠାରେ ନିକର ପୁଅ ଆକୃତିର ଏକ ପିଲାଙ୍କ ମୂର୍ତ୍ତି ତିଆରି କରି କାନ୍ଦୁଲ ବାଜୁ ନିକଟରେ ବସେଇ ଦେଲେ । ସବୁଦିନ ପରି ଠେକୁଆ ଆସିଲା । ପିଲାଟିକୁ କହିଲା: ଆଜି ତାକୁ କିଛି କଷି କାକୁଡ଼ି, କୁରିଲା କାନ୍ଦୁଲ ଖାଇବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହେଉଛି । ତେଣୁ ବଣରୁ ତାକୁ ଏହା ଆଣିବାକୁ କହିଲା । ପିଲାଟି କିଛି ନ ଶୁଣି ସେଇଠି ବସି ରହିଲା । ପିଲାଟି କିଛି ନ ଶୁଣିବାରୁ ଠେକୁଆଟିର ରାଗ ହେଲା । ସେ ତାର ହାତରେ ପିଲାଟିକୁ ଠେଲି ଦେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲା । ମଇଦା ଅଠାରେ ତା ହାତ ଲାଗିଗଲା ଯେ, ଆଉ ଛାତିଲା ନାହିଁ । ଏହାପରେ ସେ ଗୋଡ଼, ହାତ ବାଡେଇଛାଟି ହେବାରୁ ସେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ସେହି ଅଠାରେ ଲାଗିଗଲା । ଆଉ ବାହାରି ଯାଇ ପାରିଲା ନାହିଁ ।

ବୁଢ଼ା, ବୁଢ଼ି ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚି ଠେକୁଆଟିକୁ ଧରି ଘରକୁ ନେଇଗଲେ । ବୁଢ଼ି କହିଲା: କାଲି ମୋର ଏକାଦଶି ବ୍ରତ ସରିବ, ତେଣୁ ଆସନ୍ତା କାଲି ଏହି ଠେକୁଆଟିକୁ ମାରି ଖାଇବା ।

ବାଘ, ଛେଳି କାହାଣୀ

(ନବରଙ୍ଗପୁର, ଭତରା ଲୋକ କଥା)

ଗୋଟିଏ ଜଙ୍ଗଲରେ ଗୋଟିଏ ବାଘୁଣୀ ଥିଲା । ସେହି ଜଙ୍ଗଲରେ ବି ଗୋଟିଏ ମାଛ ଛେଳି ଥିଲା । ଦୁହେଁ ମିତ୍ର ବଢ଼ିଥିଲେ ।

ବାଘ ଓ ଛେଳିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବନ୍ଧୁତା ! ଜଙ୍ଗଲର ଅନ୍ୟ ପଶୁମାନେ ଏହା ଦେଖି ନାକ ଟେକୁଥିଲେ । ସେମାନେ ବାଘ, ଛେଳିଙ୍କର ଏହି ସମ୍ପର୍କକୁ ଆଖିରେ ଦେଖି ପାରୁନଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଦୁହେଁ ସାଙ୍ଗ ହୋଇ ପାଖାପାଖି ରହୁଥିଲେ ।

ତେବେ ସବୁଠୁ ବଡ଼ ମକାର ଘଟଣା, ବାଘ ଓ ଛେଳି ଦୁହେଁ ଏକ ସମୟରେ ଗର୍ଭବତୀ ହେଲେ । ଦୁହଁଙ୍କର ଚାରୋଟି ଲେଖାଏଁ ଛୁଆ ଜନ୍ମ ହେଲା । ଛେଳିର ଚାରୋଟି ଛୁଆ ମୁଣ୍ଡୁଲୁ,

(୧୩୩)

ଗୁଡୁଲୁ, ହାନ୍ତୁଲୁ ଓ ପେଟୁଲୁ ଏବଂ ବାଘର ଚାରୋଟି ଛୁଆ କିମ୍, ଚିମ୍, ସିମ୍ ଓ ଚିମ୍ ।
ଏମାନେ ଏକତ୍ର ସାଥୀ ହୋଇ ଖେଳକୁଦ କରନ୍ତି ।

ଦିନକୁ ଦିନ ଛେଳି ଛୁଆମାନେ ଘାସପତ୍ର ଖାଇ ଜଉରୁକିଆ ହୋଇପଡ଼ିଲେ । ବାଘର
କିନ୍ତୁ ମତଲବ ଭଲ ନଥିଲା । ସେ ଡଢ଼ଲ ଡଢ଼ଲ ଛେଳିଛୁଆଙ୍କୁ ଖାଇବାକୁ ମନେମନେ
ଯୋଜନା କରୁଥାଏ । ଦିନେ ବାଘ ଅସୁସ୍ଥ ହେବାର ଅଭିନୟ କରି ତା ପାଖରେ ଛେଳି
ଛୁଆକୁ ଶୋଇବାକୁ ଛେଳିକୁ ଜହ୍ନିଲା । ଛେଳି ଦେଖିଲା ବାଘ ଅସୁସ୍ଥ ହୋଇଛି । ସେ ସାଥୀରେ
ତାର ଛୁଆଙ୍କୁ ଶୋଇବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁଛି । କିନ୍ତୁ ବାଘ ଯେ, ହିଂସ୍ର କେତେବେଳେ ମୋତି
ଖାଇଦେବ କହିହେବ ନାହିଁ । ଏହି ଭୟରେ ମା ଛେଳିଟି ଥରି ଉଠିଲା । ତେବେ କିଏ ବାଘ
ପାଖକୁ ଶୋଇବାକୁ ଯିବ, ପିଲାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଭାଳେଣି ପଡ଼ିଗଲା ।

ଛେଳି ଛୁଆମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ମୁଣ୍ଡୁଲୁ ଅତି ବୁଦ୍ଧିଆ ଓ ସାହସୀ ଥିଲା । ସେ କହିଲା: ମୁଁ
ବାଘୁଣୀ ମାଉସୀ ପାଖକୁ ଶୋଇବାକୁ ଯିବି । ରାତି ହେଲା । ମୁଣ୍ଡୁଲୁ ବାଘୁଣୀ ପାଖକୁ ଶୋଇବାକୁ
ଗଲା । ବାଘୁଣୀ ମୁଣ୍ଡୁଲୁକୁ ଦେଖି ତା ପାଟିରୁ ଲାଳ ଗତିବାକୁ ଲାଗିଲା । କେମିତି ରାତି ଅଧିକ
ହେବ, ସେ ଏହି ଡଢ଼ଲ ଡଢ଼ଲ ଛେଳି ଛୁଆଟିକୁ କିପରି ଖାଇବ ସେହି ଚିନ୍ତାରେ ବିଭୋର
ହୋଇଗଲା ।

ରାତି ହେବାରୁ ବାଘୁଣୀ ଓ ଛେଳି ଛୁଆ ଦୁହେଁ ଶୋଇଲେ । ଛେଳି ଛୁଆଟି କିନ୍ତୁ ଅଧିକ
ଚାଲୁ ଥିଲା । ସେ ଯେଉଁଠି ଶୋଇଥିଲା, ତା ସ୍ଥାନରେ ଏକ ବାଘ ଛୁଆକୁ ଆଣି ଶୁଆଇ
ଦେଲା ଓ ସେ ସେଠାରୁ ଚାଲିଗଲା । ବାଘୁଣୀ କିନ୍ତୁ ଆରାମରେ ଶୋଇ ପଡ଼ିଥିଲା । ଯେମିତି
ରାତି ଅଧ ହୋଇଛି, ବାଘୁଣୀ ନିଦ ବାତାଳାରେ ଉଠି ସେଠାରେ ଶୋଇଥିବା ଛୁଆଟିକୁ
ଖାଇଦେଲା । ସେ ବାଘ ଛୁଆଟି ବୋଲି ଜାଣି ପାରିଲା ନାହିଁ । ଛୁଆଟିକୁ ଖାଇ ଦେଇ ଆରାମରେ
ପୁଣି ଶୋଇ ପଡ଼ିଲା ।

ଏମିତିକରି ତାରି ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ବାଘୁଣୀ ତାର ନିକର ଚାରି ଶିଶୁଙ୍କୁ ଖାଇଦେଲା, କିନ୍ତୁ
କିଛି ଜାଣି ପାରିଲା ନାହିଁ । ଶେଷରେ ଯେତେବେଳେ ତାର ଛୁଆମାନଙ୍କୁ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲା
ନାହିଁ ଏବଂ ଛେଳିର ସବୁ ଛୁଆଙ୍କୁ ଦେଖିଲା ତାର ମନରେ ସନ୍ଦେହ ହେଲା । ଏବଂ ସେ ନିଜେ
ତାର ଛୁଆଙ୍କୁ ଖାଇ ଦେଇଛି ବୋଲି ଛେଳି ଛୁଆ ମୁଣ୍ଡୁଲୁ ନିକଟରୁ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲା । ଏହା
ପରେ ବାଘୁଣୀ ଅଧିକ ରାଗିଗଲା । ସେ ଛେଳି ଉପରେ ପ୍ରତିଶୋଧ ନେବାକୁ କାଗ୍ରତ
ହୋଇଗଲା । ଯେହେତୁ ସେ ଛେଳିର ମିତ୍ର ଥିଲା, ତେଣୁ ସେ ସିଧା ସଳଖ ଛେଳି ଉପରେ
ଆକ୍ରମଣ କଲା ନାହିଁ ।

ଛେଳି ଛୁଆଙ୍କୁ ମାରିବା ପାଇଁ ବାଘୁଣୀ ଏକ ଲାଞ୍ଜଖଣ୍ଡି ବାଘକୁ ପଠେଇଲା । ଲାଞ୍ଜଖଣ୍ଡି
ବାଘ ଆସି ଛେଳି ଛୁଆକୁ ଡରେଇଲା । ଛେଳିଛୁଆମାନେ ଏକତ୍ର ମିଶି ଲାଞ୍ଜଖଣ୍ଡି ବାଘ ଉପରକୁ

ଆକ୍ରମଣ କଲେ । ବାଦଟି ଚନ୍ଦ୍ରରେ ସେଠାରୁ ଚାଲିଗଲା । ଏହା ପରେ ଛେଳି ଓ ତାର ଛୁଆମାନେ ସେଠାରୁ ଚାଲିଗଲେ । କଙ୍ଗଲରେ ଏକ ଗଛରେ ଚଢ଼ି ଆଶ୍ରୟ ନେଲେ । ବାଦ ତାର ସବୁ ବାଦ ଭାଇମାନଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ତାକି ନେଇ ଛେଳିମାନଙ୍କୁ ପିଛା କଲେ ।

ବାଦମାନେ ଛେଳି ଓ ତାର ଛୁଆମାନଙ୍କୁ ଖୋଜି ଖୋଜି ଶେଷରେ ଗୋଟିଏ ଗଛ ଉପରେ ବସିଥିବାର ସେମାନେ ଦେଖିଲେ । ବାଦମାନେ ଛେଳି ଓ ତାର ଛୁଆମାନଙ୍କୁ ଦେଖିବା ପରେ ସେମାନଙ୍କର ରାଗ ଅଧିକ ବଢ଼ିଗଲା । ସେମାନେ କଣ କଣକ ଉପରେ ଚଢ଼ାଚଢ଼ି ହୋଇ ଗଛର ଉଚ୍ଚତା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲମ୍ବିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ।

ପ୍ରଥମେ ଭୂମି ଉପରେ ଲାଞ୍ଜ ଖଣ୍ଡି ବାଦ ଶୋଇ ରହିଲା । ତା ଉପରକୁ ତା ଉପର ବାଦମାନେ ଚଢ଼ି ଚଢ଼ି ଗଛରେ ଥିବା ଛେଳି ମାନଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଯିବାକୁ ସଫଳ ହୋଇଗଲେ । ଏହି ସମୟରେ ଛେଳି ଛୁଆ ମୁଣ୍ଡୁକୁ ଏକ ଉପାୟ ବାହାର କଲା । ସେ ତାର ମାଆ ଛେଳି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କହିବାକୁ ଲାଗିଲା । ମାଆ: ଆମେ ଗଛ ମୂଳେ ଯେଉଁ ବମ୍ପଟି ରଖିଥିଲେ, ତାହା ଆଉ କେତେ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଫୁଟିବ? ବମ୍ ଫୁଟିବା କଥା ଶୁଣି ସବା ତଳେ ଥିବା ଲାଞ୍ଜ ଖଣ୍ଡି ବାଦ ଛାନିଆରେ ହରିମୁତି ଆଣିଏ । ସେ ସେଠାରୁ ଏକା ନିଶ୍ୱାସରେ ଦଉଡ଼ି ଛୁ ।

ଯେମିତି ଲାଞ୍ଜ ଖଣ୍ଡି ବାଦ ସେଠାରୁ ଦଉଡ଼ି ଚାଲି ଗଲା, ତା ଉପରକୁ ଉପରେ ଥିବା ବାଦମାନେ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭାନ୍ ତଳେ ପଡ଼ିଗଲେ । ତଳେ ପଡ଼ି ବାଦମାନଙ୍କ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଛିଣ୍ଡିଗଲା । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ସମସ୍ତେ ପଡ଼ି ଆହତ ହୋଇ ସେଠାରୁ ପ୍ରାଣ ବିକଳେ ଚାଲିଗଲେ । ମୁଣ୍ଡୁକୁର ଏହି ଚତୁରତା ପାଇଁ ସେଦିନ ବି ସେମାନେ ବାଦମାନଙ୍କ କବଳରୁ ରକ୍ଷା ପାଇଗଲେ ।

ଦୁଇ ଦୁଇ ଥର ବାଦ ମୁହଁରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା ପରେ ଛେଳିମାନେ ସେଠାରୁ ବହୁ ଦୂରକୁ ଚାଲିଯିବାକୁ ଯୋଜନା କଲେ । ସେହିଦିନ ମା ଛେଳି ଓ ତାର ଛୁଆମାନେ ସେହି କଙ୍ଗଲ ଛାଡ଼ି ବହୁ ଦୂରକୁ ଚାଲି ଆସି ଏକ କନବସତିରେ ପହଞ୍ଚିଗଲେ । ସେଠାରେ ମଣିଷମାନେ ରହୁଥିଲେ । ଛେଳିମାନେ ମଣିଷମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଆଶ୍ରୟ ନେଲେ ।

ସେହିଦିନଠାରୁ ମଣିଷମାନେ ଛେଳିକୁ ପାଳି ଆସୁଛନ୍ତି ଏବଂ ଛେଳିମାନେ କଙ୍ଗଲରେ ନ ରହି ମଣିଷର ଗୃହପାଳିତ ପଶୁ ହୋଇ ରହିଛି ।

ଚାଷୀ, ବାଘ ଓ ଚତୁର ବିଲୁଆ

(ନବରଙ୍ଗପୁର ଜିଲ୍ଲାର ଅମାନାତ୍ୟ ଲୋକ କଥା)

ଚାଷୀଟିଏ ଡଙ୍ଗର ବିଲରେ ହଳ କରୁଥାଏ। ତାର କେଉଁ ଆଡକୁ ନିଆ ନଥାଏ। ନିଧୁମ ଖରାବେଳ, କେହି କେଉଁଠି ଦେଖା ଯାଉ ନଥାନ୍ତି।

ନିକଟରେ ଏକ ପଞ୍ଚ ପୋଖରୀରେ ବାଘଟିଏ ଲାଗିଯାଇ ଚିତ୍କାର କରୁଥାଏ। ପଞ୍ଚରେ ଲାଗି ଯାଇଥିବାରୁ ଯେତେ ଚେଷ୍ଟା କରି ମଧ୍ୟ ବାଘଟି ଉଠି ପାରୁନଥାଏ।

ଖରାବେଳ ସମୟ ହୋଇଥିବାରୁ ଆଖପାଖରେ କିଏ କେଉଁଠି ଦିଶୁ ନଥାନ୍ତି। କେବଳ ଚାଷୀଟିଏ ତା ବିଲରେ ହଳ କରୁଥାଏ।

ବାଘଟି ବିକଳ ହୋଇ ଚାଷୀଟିକୁ ଡାକିଲା। କହିଲା: ଚାଷୀ ଭାଇ, ଦୟାପୂର୍ବକ ମୋତେ ଏହି ବିପଦରୁ ଉଦ୍ଧାର କର। ମୁଁ ତମକୁ ବହୁତ ସାହାଯ୍ୟ କରିବି। ମୁଁ ତମକୁ ଏତେ ଧନ, ସୁନା ଦେବି ଯେ, ତମେ ସାତ ପୁରୁଷ ବସି ଖାଇଲେ ବି ସରିବ ନାହିଁ।

ଚାଷୀ କହିଲା: ତୁମେ ଭାଇ ହିଁସ କନ୍ଧୁ, ତୁମକୁ ବା କେଉଁ ବିଶ୍ୱାସ ଅଛି। ତୁମକୁ ଉଦ୍ଧାର କରି ସାରିବା ପରେ ତୁମେ ମୋତେ ଖାଇଦେବ।

ବାଘ ଚାଷୀଟିର ଏହି କଥା ଶୁଣିବା ପରେ ଡଙ୍ଗର ଦେବତାଙ୍କୁ ସାକ୍ଷୀ ରଖି ରାଣ ପକେଇଲା ଏବଂ ନିଜର ଆଖି, ନାକ ଛୁଇଁଲା। ବାଘର ଏହି କଥାରେ ଭଲିଯାଇ ଚାଷୀ

(୧୩୭)

ହଳ ବନ୍ଦ କରି ତାକୁ ଉଦ୍ଧାର କରିବାକୁ ଆଗେଇ ଆସିଲା । ଚାଷୀ ତାର ହଳ ଫିଟାଇ ଲଙ୍ଗଳ ଦଉଡ଼ିକୁ ବାଘ ନିକଟକୁ ପକେଇଲା । ବାଘ ଏହି ଦଉଡ଼ିକୁ ପାଟିରେ କାମୁଡ଼ି ଧରିଲା । ଚାଷୀ ଦଉଡ଼ିକୁ ଧୀରେଧୀରେ ଟାଣି ଟାଣି ତାକୁ ଉପରକୁ ଉଠାଇ ଆଣିଲା ।

ଯେମିତି ଚାଷୀଟି ବାଘକୁ ଉପରକୁ ଉଠାଇଛି, ଚଅଟ୍ଟକିନା ବାଘ କହିଲା: ଚାଷୀ ଭାଇ, ମୋତେ ତୁମେ ଉଠାଇ ଯେଉଁ ଉପକାର କଲ, ତାହାକୁ ମୁଁ ଜୀବନରେ ସୁଦ୍ଧା ପାରିବି ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ତମର ସେଇ ଉପକାର ବଦଳରେ ମୁଁ ତମକୁ ଖାଇବି ।

ଚାଷୀ ବାଘ ମୁହଁରୁ ଏକଥା ଶୁଣି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଗଲା । ସେ କହିଲା: ବାଘ, ତମେ ଅନ୍ୟାୟ କରୁଛ । ଏଥିରେଇ ମୁଁ ଜଙ୍ଗଲ ପଶୁପକ୍ଷୀମାନଙ୍କଠାରୁ ନ୍ୟାୟ ଚାହୁଁଛି । ବାଘ ମଧ୍ୟ ଚାଷୀଟି କଥା ଶୁଣିଲା । ସେମାନେ ନ୍ୟାୟ ପାଇଁ ଜଙ୍ଗଲର ବିଭିନ୍ନ ପଶୁ ପକ୍ଷୀଙ୍କୁ ଭେଟିଲେ ।

ଚାଷୀଟି ଓ ବାଘ ପ୍ରଥମେ ଯାଇ ବଣରେ ବୁଲୁଥିବା ଏକ ବଳଦକୁ ହାବୁଡ଼ିଲେ । ଚାଷୀଟି ବଳଦକୁ ଅନୁନୟ କରି କହିଲା: ବଳଦ ବାପୁଜୀ, ଏ ବାଘକୁ ମୁଁ ପଙ୍କରୁ ଉଦ୍ଧାର କରି, ତା ବଦଳରେ ସେ ମୋତେ ଖାଇବାକୁ କହୁଛି । ତମେ ମୋତେ ଉଚିତ୍ ନ୍ୟାୟ ପ୍ରଦାନ କର ।

ବୁଢ଼ା ବଳଦର ତ ପୂର୍ବରୁ ମଣିଷ କାଟି ଉପରେ ରାଗ ଥିଲା । ମଣିଷମାନେ ବଳଦକୁ ଯୁବକ ଅବସ୍ଥାରେ ଖଟେଇ ଖଟେଇ ରକ୍ତ ଶୋଷିବେ ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ବୁଢ଼ା ହୋଇଯିବେ ସେମାନଙ୍କୁ ବିଦା କରିଦେବେ । ଏହି ସ୍ୱାର୍ଥପର ମଣିଷ ଉପରେ ବଳଦର ପ୍ରବଳ ରାଗ ଥିଲା । ତେଣୁ ବଳଦଟି କେହି ନ କରି ବାଘ ସପକ୍ଷରେ ରାୟ ଦେଲା ।

ବଳଦ କହିଲା: ଯେହେତୁ ବାଘ ଏକ ହିଂସ୍ର ଜନ୍ତୁ ଏବଂ ମଣିଷ ତାର ଖାଦ୍ୟ । ତେଣୁ ଖାଦ୍ୟ ଓ ଖାଦକ ନ୍ୟାୟରେ ବାଘ ଚାଷୀଟିକୁ ଖାଇଲେ ତାର କିଛି ଦୋଷ ରହିବ ନାହିଁ । ବଳଦ ପାଖରୁ ଏହି ରାୟ ଶୁଣିବା ପରେ ବାଘ ଚାଷୀକୁ ଖାଇବାକୁ ଉଦ୍ୟତ ହେଲା ।

କିନ୍ତୁ ଚାଷୀ କହିଲା: କଣେ ମାତ୍ର ନ୍ୟାୟ ପ୍ରଦାନକାରୀଙ୍କ ନ୍ୟାୟ ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ । ଅନ୍ତତଃପକ୍ଷେ, ତିନି ଜଣଙ୍କୁ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ଭେଟିବା । ସେମାନେ ଯାହା ରାୟ ଦେବେ ତାହାହିଁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବ ।

ତେଣୁ ବାଘ ଓ ଚାଷୀ ଏହା ପରେ ଯାଇ ଗୋଟିଏ ଆମ୍ବ ଗଛକୁ ଘଟଣା ଜଣାଇଲେ । ଚାଷୀଟି ଆମ୍ବଗଛକୁ ତାର ଗୁହାରି ଜଣାଇଲା । ଆମ୍ବ ଗଛର ବି ମଣିଷ ଉପରେ ପୂର୍ବରୁ ରାଗ ଥିଲା । ଏହି ମଣିଷମାନେ ତା ଦେହରୁ ସବୁତଳ ଆମ୍ବ ତୋଳିନେବେ ଏବଂ ଗଛଟି ବୁଢ଼ା ହୋଇ ଆଉ ଫଳ ନ ଦେଲେ ତାକୁ କାଟିଦେବେ । ତେଣୁ ଆମ୍ବ ଗଛଟି ମଧ୍ୟ ବାଘ ସପକ୍ଷରେ ରାୟ ଦେଲା ।

ଏଥର ବାଘ ଚାଷୀଟିକୁ ଖାଇବାକୁ ଖାମ୍ ଦେଲା । କିନ୍ତୁ ଚାଷୀଟି ଶେଷଥର ପାଇଁ ଅନୁନୟ କରି ବାଘକୁ କହିଲା: ଆଉ ମାତ୍ର କଣେ ନ୍ୟାୟ ପ୍ରଦାନକାରୀଙ୍କୁ ଭେଟିବା । ସେ ଯାହା ରାୟ ଦେବେ ତାହାହିଁ ହେବ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ।

ଶେଷରେ ବାଘ ଓ ଚାଷୀଟି ଯାଇ ଏକ ବିଲୁଆ ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ବିଲୁଆ ଅତି ଚତୁର ଥିଲା । ବିଲୁଆଟି ନିକଟରେ ଉଭୟ ବାଘ ଓ ମଣିଷ କେହି ନିକର କି ପର ନଥିଲେ । ତେବେ ବାଘ ସପକ୍ଷରେ ରାୟ ଦେଲେ ବାଘ ମଣିଷକୁ ଖାଇଦେବ ଏବଂ ତାକୁ ଏଥିରେ କିଛି ଫାଇଦା ମିଳିବ ନାହିଁ । ବାଘ ମଣିଷକୁ ଖାଇଦେଲେ ଏକେତ ତାକୁ କିଛି ଖାଦ୍ୟ ମିଳିବ ନାହିଁ, ଦ୍ଵିତୀୟତଃ କୃତୟ ବାଘଟି ମଣିଷକୁ ଖାଇ ସାରିବା ପରେ ତାକୁ ମଧ୍ୟ ଖାଇଦେଇ ପାରେ । ଅପରପକ୍ଷେ, ମଣିଷ ସପକ୍ଷରେ ରାୟ ଦେଲେ ବାଘ ରାଗିବ ଏବଂ ତାକୁ ଖାଇଦେବ । ତେଣୁ ସେ ଅତି ଚତୁରତା ଅବଲମ୍ବନ କଲା ।

ବିଲୁଆ ସବୁ ଶୁଣିବା ପରେ ଉଭୟଙ୍କୁ ଚାହିଁ କହିଲା: ତମେ ଦୁହେଁ ଯାହା କହୁଛ ସତ ଯେ, ତେବେ କେମିତି ମୁଁ ବିଶ୍ଵାସ କରିବି ?

ବିଲୁଆଟି ଏଥର ଚାଷୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କହିଲା: କେମିତି ବାଘ ସେ ପଙ୍କ ଗତିଆରେ ଲାଗିଥିଲା ଏବଂ ତମେ କେମିତି ଦଉଡ଼ିରେ ଉଦ୍ଧାର କଲ ମୁଁ ତ ତାହା ଆଖିରେ ଦେଖିନି । ତେଣୁ ବିଶ୍ଵାସ କରିବି କେମିତି ? ତେଣୁ ବାଘ କେମିତି ପଙ୍କରେ ଲାଗିଲା ଏବଂ ତମେ କେମିତି ଉଦ୍ଧାର କଲ, ତାହାକୁ ଆଜି ଥରେ କରି ମୋତେ ଦେଖାଅ ।

ଏହା ଶୁଣି ବାଘଟି ସେହି ପଙ୍କ ଗତିଆକୁ ଡେଇଁ ପଡ଼ିଲା । ଚାଷୀଟି ବାଘକୁ ଉଦ୍ଧାର କରିବା ପାଇଁ ପୂର୍ବ ପରି ତାର ଦଉଡ଼ି ପକେଇବାକୁ ଯାଉଥିଲା ।

ବିଲୁଆ ଚପଟକିନା ଚାଷୀକୁ ଅଟକାଇ କହିଲା: କିହୋ, ତମେ ମଣିଷ ଜାତି ନିକକୁ ସବୁବେଳେ ଅତି ବୁଦ୍ଧିମାନ୍ ବୋଲାଅ, ମୋ ମତରେ କିନ୍ତୁ ତମେ ଅତି ବୋଜା । ଆରେ ବାଘ ତ ପଙ୍କରେ ଲାଗିଯାଇଛି । ତମେ କ'ଣ ପୁଣି ତମର ମୃତ୍ୟୁକୁ ବରଣ କରି ଆଣିବ ନା କ'ଣ ?

ଚାଷୀ ତାର ବୋକାମାକୁ ବୁଝି ପାରିଲା । ସେ ଆଜି ଦଉଡ଼ି ପକେଇଲା ନାହିଁ । ଏହା ଫଳରେ ବାଘ ସେହି ପଙ୍କରେ ଛାଟିପିଟି ହୋଇ ନିକର ଭୁଲ୍ ବୁଝି ପାରି ଖାଲି ଡହଳ ବିକଳ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା । ତାକୁ ପଙ୍କରୁ ଉଦ୍ଧାର କରିବା ପାଇଁ ପୁଣି ଥରେ ଚାଷୀକୁ ନେହୁରା ହେଲା । ଚାଷୀ ତାର ନିକର ଭୁଲ୍ ବୁଝି ପାରିଥିଲା । ତେଣୁ ଆଜି କେବେ ବି ବାଘକୁ ସେହି ପଙ୍କରୁ ଉଦ୍ଧାର କରିବାକୁ ଚାହିଁଲା ନାହିଁ ।

ବିଲୁଆ ଚାଷୀକୁ କହିଲା: କିହୋ, ଚାଷୀ ଭାଇ ମୁଁ ତମକୁ ତ ଉଦ୍ଧାର କରି, ମୋତେ କ'ଣ ଉପକାର ମିଳିବ ? ଚାଷୀ ବିଲୁଆକୁ କୁକୁଡ଼ାଟିଏ ଆଣି ଦେଲା । ଏଣେ ବିଲୁଆର ଡହଳ ଲାଗିଲା । ବାଘ ମରିଯିବାକୁ ଆଜି ଅଳ୍ପ ସମୟ ଅଛି । ବାଘର ସୁଅତିଆ ମାଂସ କଥା ଭାବିଭାବି ବିଲୁଆର ପାଟିରୁ ଲାଳ ଗତି ପଡୁଥାଏ । ଦିନକ ପରେ ଯେମିତି ବାଘ ମରିଗଲା, ବିଲୁଆ ସପ୍ତାହେ ଧରି ବାଘ ମାଂସକୁ ଖାଇ ଖାଇ ଖାଲି ହାକୁଟି ମାରିଲା । ଚାଷୀ ଖୁସ୍, ବିଲୁଆ ଖୁସ୍ । ବିଚରା ବାଘଟି ମଲା ।

ସର୍ପଗନ୍ଧା ଓ ଗୋପାଳ, ଗୋପାଳୁଣୀ

(ନବରଙ୍ଗପୁର, ଗଣ୍ଡ ଲୋକ କଥା)

ନବରଙ୍ଗପୁର ଜିଲ୍ଲାର ଝରିଗାଁ ବ୍ଲକ୍ରେ ରହିଛି ଏକ ମନୋରମ ପର୍ଯ୍ୟଟନସ୍ଥଳ; ଯାହାର ନାମ ସର୍ପଗନ୍ଧା । ଏହାକୁ ନେଇ ଯେଉଁ ଲୋକ କାହାଣୀ ରହିଛି ତାହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶୁଭି ମଧୁର ।

କଙ୍ଗଲରେ କଣେ ଗୋପାଳ ଓ ତାଙ୍କର ପତ୍ନୀ ଗୋପାଳୁଣୀ ରହୁଥିଲେ । ସେମାନେ ସହସ୍ରାଧିକ ଗାଈ ରଖିଥିଲେ । ଗୋପାଳକଣକ ଭାରି ପରିଶ୍ରମୀ । ଦିନ ତମାମ୍ ସେ କଙ୍ଗଲରେ ଗାଈମାନଙ୍କୁ ସେବା ଯତ୍ନ କରୁଥିବ । ଗୋପାଳୁଣୀ ମଧ୍ୟ ସ୍ବାମୀ ସାଙ୍ଗରେ କଙ୍ଗଲରେ

(୧୩୯)

ଗାଈମାନଙ୍କର ଦେଖାଶୁଣା କରୁଥିବ । ଗୋପାଳ, ଗୋପାଳୁଣୀ କ୍ଷୀର ବିକି ବେଣ୍ ଆରାମରେ ଦିନ କାଟୁଥାନ୍ତି ।

ଗୋପାଳ ଗାଈଗୁଡ଼ିକୁ ଦୁହିଁ ସାରି ଗୋପାଳୁଣୀ ହାତରେ କ୍ଷୀରତଳ ଦେଇ ଘରକୁ ପଠାଏ ଏବଂ ସେ ଗାଈ ଗୋଠରେ ରହେ । ସବୁବେଳେ ଗୋପାଳୁଣୀ କ୍ଷୀର ନେଇ କଙ୍ଗଲ ମଧ୍ୟ ଦେଇ ଗୃହକୁ ଫେରେ । ସେହି କଙ୍ଗଲରେ କଣେ ରାୟଙ୍କର ରାକ୍ଷସ ରହୁଥିଲା । ଦିନେ କ'ଣ ହୋଇଛି ନା, ଗୋପାଳୁଣୀ କ୍ଷୀର ନେଇ ଯାଉଥିବାବେଳେ ରାକ୍ଷସ ବାହାରିଲା ଏବଂ ଗୋପାଳୁଣୀକୁ ଅଟକାଇ ତାର କ୍ଷୀରତଳ ପିଇଦେଲା । ଏମିତି ସବୁଦିନେ ରାକ୍ଷସ ଗୋପାଳୁଣୀ ପାଖରୁ କ୍ଷୀରତଳ ପିଇ ଦେଉଥିଲା ।

ପ୍ରତିଦିନ ଗୋପାଳୁଣୀ ସେହି ବାଟ ଯେଉଁ କ୍ଷୀର ନେଇ ଘରକୁ ଫେରୁଥିବାବେଳେ ରାକ୍ଷସଟି ତାର ବାଟ ଓଗାଳି ସବୁତଳ କ୍ଷୀର ପିଇ ଦେଉଥିଲା । ରାକ୍ଷସ ଏକ ସର୍ପ ରୂପ ଧାରଣ କରି ଗୋପାଳୁଣୀଠାରୁ ସବୁ କ୍ଷୀର ପିଇଦେଇ ତତକ୍ଷଣାତ୍ ଭରାନ୍ ହୋଇଯାଏ । ଏମିତି ଦିନ ପରେ ଦିନ ବିତିଗଲା । ଦିନେ ଗୋପାଳୁଣୀ ଗୋପାଳ ଆଗରେ ସବୁ ଘଟଣା ବର୍ଣ୍ଣନା କଲା । ଗୋପାଳ ଶୁଣି ବହେ ଚିନ୍ତା କଲା । କିପରି ସେହି ରାକ୍ଷସକୁ ମାରିବ ଚିନ୍ତା କଲା ।

ଦିନେ ଗୋପାଳ ତା ହାତକୁ ନ ପଠେଇ ସେହି କଙ୍ଗଲ ବାଟ ଦେଇ ନିଜେ କ୍ଷୀର ନେଇକି ଯିବ ବୋଲି ଚିନ୍ତା କଲା । ଗୋପାଳ ଏକ ନାରୀ ବେଶ ଧାରଣ କଲା ଓ କ୍ଷୀର ନେଇ ସେହି କଙ୍ଗଲ ବାଟ ଦେଇ ଗଲା । ଏହି ସମୟରେ ରାକ୍ଷସ ଆସି ବାଟରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ସର୍ପ ରୂପ ଧାରଣ କରି କ୍ଷୀରତଳ ପିଇବାକୁ ଆଗେଇ ଆସିଲା । ଯେତେବେଳେ ସାପ କ୍ଷୀରତଳ ପିଇବାକୁ ଉଦ୍ୟମ କରିଛି, ଠିକ୍ ସେହି ସମୟରେ ନାରୀ ବେଶଧାରୀ ଗୋପାଳ ଏକ ଖଣ୍ଡରେ ସାପଟିକୁ ଗୋଟପରେ ଗୋଟ ମାରି ଚାଲିଲା । ସେହି ସାପଟି ସାତ ଖଣ୍ଡ ହୋଇ ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ପଥର ପାଲଟିଗଲା ।

ସେହିଦିନଠାରୁ ସେହି ସ୍ଥାନର ନାମ ସର୍ପଗନ୍ଧା ହୋଇଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏଠାରେ ଏକ ସର୍ପାକୃତିର ପଥର ରହିଛି ଯାହା ସାତ ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ । ଝରିଗାଁରେ ଏପରି ଏକ ପ୍ରାକୃତିକ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟଭରା ସ୍ଥାନ ରହିଛି ଯାହା ସମ୍ପର୍କରେ କିଲ୍ଲରେ ଅଧିକାଂଶ ଲୋକେ ଜାଣି ନଥିବେ ।

ଦୁଇ ଠକଙ୍କ କାହାଣୀ (୧)

(ନବରଙ୍ଗପୁର, ଭତରା ଲୋକ କଥା)

ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ ଦୁଇ ଜଣ ସାଙ୍ଗ ରହୁଥିଲେ । ଦୁହେଁ ସାଂଘାତିକ୍ ଠକ ଓ ଅଳସୁଆ ଥିଲେ । କିଛି କାମଧାମ ନ କରି କାହାକୁ ଠକିରଣ୍ଡି ଚଳିବା ଛଡ଼ା ସେମାନେ ଆଉ କିଛି କାଣି ନଥିଲେ । ଅନେକ ସମୟରେ କିଛି ନକରି ଖାଲି ଶୋଇ ରହୁଥିଲେ । ଫଳରେ ସେମାନଙ୍କ ଛାମାନେ ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ବିରକ୍ତି ହେଉଥିଲେ । ଦିନେ ସେମାନଙ୍କ ଛାମାନେ ଅଧିକ ଅସନ୍ତୋଷ ପ୍ରକାଶ କଲେ ଏବଂ କହିଲେ: ଯଦି କାମଧାମ ନ କରି ରୋଜଗାର ନକରି ତେବେ ଆମେ ତମକୁ ଛାଡ଼ି ବାପଘର ଡାଲିଯିବୁ । ଛାମାନଙ୍କର ଏହି ଉକ୍ତି ଶୁଣି ଦୁଇ ଠକ

ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଘରକୁ ମଇଁଷି ନେଇ ଫେରିବ। ବେଶ୍ ଆରାମ୍ କରିବ। କିନ୍ତୁ ମଇଁଷି କେଉଁ
ଠକର ଏହି ଯୋଜନାକୁ ପୂରଣ କରେଇ ଦିଏକି? ଓଲେଇ ମଇଁଷି ଗୋଠରୁ ଖୋଲା
ହେବାଠାରୁ ଖାଲି ଏଣେତେଣେ ଦୌଡ଼ିବାରେ ଲାଗିଲା। ଠକ ମଇଁଷି ପଛରେ ଦଉଡ଼ି ଦଉଡ଼ି
ହାଲିଆ ହୋଇପଡ଼ିଲା। ଦିନ ତମାମ୍ ମଇଁଷି ଖାଲି ଦଉଡ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲା। କେବେବି ଛିର
ହୋଇ ଚରିଲା ନାହିଁ କି ଠକ ଗଛମୂଳେ ଆରାମ୍ କରିପାରିଲା ନାହିଁ।

ଏଣେ ଦ୍ଵିତୀୟ ଠକ କୁଣ୍ଡରେ ପାଣି ପୂରାଉଥାଏ। ଚାଲାକ୍ ସାଉକାର୍ କୁଣ୍ଡର ତଳେ
ଏକ ଛୋଟ କଣାଟିଏ କରି ଦେଇଥାଏ। ଠକ ଯେତେ ବି ପାଣି ପୂରାଉଥାଏ, କୁଣ୍ଡ ପୂର୍ଣ୍ଣ
ହେଉ ନଥାଏ। ଦିନ ସାରା ପାଣି ବୋହି ବୋହି ଠକ ଲାଜ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା, କିନ୍ତୁ କୁଣ୍ଡ
ବୋହେ ହେଲା ନାହିଁ।

ଏମିତି ଭାବେ ଦୁଇ ଠକ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଲାଜ ହୋଇ ଫେରିଲେ ଏବଂ ସେଠି ଆଉ ରହିବାକୁ
ଇଚ୍ଛା କଲେନି। ସେମାନେ ଏଠାରୁ ଚାଲିଯିବାକୁ ଯୋଜନା କଲେ। ଦୁହେଁ ପୁଣି ଅନ୍ୟ ଏକ
ଗାଁକୁ ଗଲେ। ସେଠାରେ ଗୋଟିଏ ଧନୀ ସାଉକାର୍ ପରିବାର ବୃନ୍ଦାବିଏ ମରି ଯାଇଥାନ୍ତି।
ଦୁଇ ଠକଙ୍କ ମୁଣ୍ଡକୁ ଏକ ଅଭିନବ ଯୋଜନା ପହଞ୍ଚିଲା। ଜଣେ ଯାଇ ସେହି ଶୋକକୁଳ
ସାଉକାର୍ ପରିବାରରେ ପହଞ୍ଚି ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସହ ମିଶି କାନ୍ଦିବାକୁ ଲାଗିଲା। ଅନ୍ୟମାନେ
ଏହା ଦେଖି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକଟ କଲେ। ଠକଟି ସେମାନଙ୍କୁ କହିଲା: ଏ ସେଉଁ ଲୋକଟି ମରିଗଲେ,
ହିସାବରେ ସେ ମୋର କେକେ ହେବେ। ସେ ଆମ ଗାଁରେ ଆମକୁ ଛାଡ଼ି ଏଠାକୁ ଚାଲି
ଆସିଥିଲେ। ତେଣୁ ମୁଁ ତାଙ୍କର ଅଂଶ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ସୁଦ୍ଧ ହେବି। ଏହା ପରେ ଶବକୁ ନେଇ
ପୋତି ଦେଇ ଆସିଲେ। ଠକ ସେମାନଙ୍କ ସହ ମିଶି ଶୁଦ୍ଧ ହେଲା। ଏହାର କିଛି ଦିନ ପରେ
ଠକ ଅନ୍ୟ ଭାଇମାନଙ୍କୁ ତାର ଜମି ଓ ଟଙ୍କା ସୁନା ଭାଗ ଦାବି କଲା। ଏହା ଶୁଣି ଭାଇମାନେ
ଭାରି ରାଗିଗଲେ। ଠକକୁ କହିଲେ: ତମେ କିଏ ଆମେ କାଣିନୁ, ତମେ ଆସି କୋର କବରଦସ୍ତ
ସୁଦ୍ଧି ହେଲ ଏବଂ ଏବେ କହୁଛ ସମ୍ପତ୍ତିରେ ତମର ଭାଗ ଅଛି। ତମେ ନିଶ୍ଚୟ ଜଣେ ଠକ
ଏବଂ ତମ ଉପରେ ଉତ୍ତମ ମଧ୍ୟମ ନଦେଲେ ତମେ ବାଟକୁ ଆସିବ ନାହିଁ। ଏହା କହି
ଭାଇମାନେ ଠକଟିକୁ ଠେଙ୍ଗାବାଡ଼ି ଧରି ମାରଧର କରିବାକୁ ଯାଉଥିଲେ। ଠକଟି ସେମାନଙ୍କୁ
ଅଟକାଇ କହିଲା: ଭାଇମାନେ ତମେମାନେ ତ ମୋତେ ମାରିବାକୁ ଯାଉଛ। ତେବେ ମୁଁ
ଗୋଟିଏ କଥା କହୁଛି, ମନ ଦେଇ ଶୁଣ। ସେହି ଅନୁସାରେ କାମ କର। ମୁଁ ତମର ଭାଇ କି
ନୁହେଁ, ତମେମାନେ ଯାଇ ପୋତାଯାଇଥିବା ଶବକୁ ପଡ଼ାର। ଗୋଟା କଥା କର। ଆଜି
ରାତିରେ ଶବ ନିକଟକୁ ଯିବା ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ମୋ ପରିଚୟ ସମ୍ପର୍କରେ ପଚାରିବା। ରାତିବେଳେ
ତ ଶବମାନେ ପ୍ରକଟ ହେଉଥିବେ। ତେଣୁ ଆଜି ରାତିରେ ଯିବ।

ଠକଟି ଏହି ଯୋଜନା କରି ଏଣେ ଅନ୍ୟ ଠକକୁ ସମସ୍ତ କଥା ବର୍ଣ୍ଣନା କଲା। ତାଙ୍କ
ଯୋଜନାମତେ ଆଜି ରାତିରେ ଅନ୍ୟ ଠକଟି ସେହି ଗାତ ଖୋଲି ନିଜେ ପୋତି ହୋଇ

ରହିବ। ଯେତେବେଳେ ଏମାନେ ସେହି ଗାତରେ ଯୋଡାଯାଇଥିବା ଶବ ନିକଟକୁ ଯାଇ ପଡ଼ାରିବେ, ଠକଟି ଗାତ ଭିତରୁ ଥାଇ ଉଠିବ ଦେବ। ବଢ଼ିଆ ଆଇତିଆ।

ଠକର କଥା ଅନୁଯାୟୀ ଭାଇମାନେ ରାତିରେ ଯାଇ ଶବ ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚିଲେ। ଶବଟି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଭାଇମାନେ ପଡ଼ାରିଲେ: ବାପା, ଏହି ଲୋକଟି ପ୍ରକୃତରେ କିଏ?

ଗାତ ମଧ୍ୟରୁ ଥାଇ ଶବଟି ଉଠିବ ଦେଲା: ମୁର୍ଖ, ଏ ହେଉଛନ୍ତି ତୁମର କଣେ ଭାଇ।

ଭାଇମାନେ ପୁଣି ପଡ଼ାରିଲେ: ଏ ଲୋକଟା ଆମ ସମ୍ପତ୍ତିର ଭାଗ ନେବାକୁ କହୁଛି।

ଶବ କହିଲା: ମୁର୍ଖ, ଭାଇ ଭାଗ ତାକୁ ଯେମିତି ହେଲେ ବି ଦେଇ ଦିଅ, ନହେଲେ ମୁଁ ତମକୁ ଶାନ୍ତିରେ ରଖେଇ ଦେବିନି।

ଶବର ଏହି କଥା ଶୁଣି ଭାଇମାନେ ଭୟରେ ରାଜି ହୋଇଗଲେ। ସେମାନେ ଘରକୁ ଫେରିଲେ। ପରଦିନ ଗାଁରେ ଭାଇ ଭାଗ ବସିଲା। ଠକ ଭାଗରେ ପଡ଼ାର ମାଣ ସମ୍ପତ୍ତି, କୋଟିଏ ତେଲା ସୁନା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଧନସମ୍ପତ୍ତି ପ୍ରଚୁର ଭାଗ ବାବଦକୁ ମିଳିଲା। ଠକ ଏତେ ସମ୍ପତ୍ତି ଦେଖି ଆନନ୍ଦିତ ହୋଇଗଲା। ଠକଟି ସବୁ ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ବିକି ଟଙ୍କାତକ ନେଇ ଅନ୍ୟ ଠକ ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚିଲା। ଦୁହେଁ ସେଥିରୁ ଦୁଇ ଭାଗ କରି ନିକନିକ ଘରକୁ ଫେରିଲେ।

ଘରକୁ ଫେରିଲା ପରେ ଏତେ ଟଙ୍କା, ସୁନା ଦେଖି ସେମାନଙ୍କ ଛାୀ ଆନନ୍ଦରେ ନାଟି ଉଠିଲେ। ଛାୀମାନେ ସେମାନଙ୍କ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ପାଇଁ ସୁସ୍ୱାଦୁ ଭୋଜନ କରି ଗେହେଇ ହୋଇ ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ ଭାରି ଆଦର ସମ୍ମାନ କଲେ। ସେହିଦିନଠାରୁ ଦୁଇ ଠକ ବେଶ୍ ଆରାମରେ ସେଇ ଗାଁରେ ଚଳିଲେ ଏବଂ ଦୁହେଁ ରାଜାରାଜି ସାଉଜାର ପାଲଟିଗଲେ। ଲୋକେ ଏହା ଦେଖି ଭକ୍ତୁଆ ହୋଇଗଲେ।

ଦୁଇ ଠକଙ୍କ କାହାଣୀ (୨)

(ନବରଙ୍ଗପୁର, ଭତରା ଲୋକ କଥା)

ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ ଦୁଇ ଜଣ ଠକ ଥିଲେ । ଜଣକ ନାଁ ଯୋଗ ଠକ ଓ ଆଉ ଜଣକ ନାଁ ମହା ଠକ । ଦୁହେଁ ପରସ୍ପରକୁ ଖାଲି ଠକିବାରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଥିଲେ ।

ଦିନେ ଯୋଗଠକ ବ୍ୟାଗରେ କିଛି ଟଙ୍କା ନେଇକି ଯାଉଥିଲା । ବ୍ୟାଗରେ ବହୁଗୁଡିଏ କଏନ୍ ଥିବାରୁ ଝଣଝଣ ଶବ୍ଦ ହେଉଥିଲା । ବାଟରେ ଯାଉଥିବାବେଳେ ମହା ଠକ ଦେଖା ହେଲା । ମହା ଠକ ଯୋଗ ଠକକୁ କହିଲା: କିହୋ, ଭାଇ ବ୍ୟାଗରେ କ'ଣ ଟଙ୍କା ଫୁଟା ନେଇକି ଯାଉଛ ନା କ'ଣ ?

ଯୋଗ ଠକ କହିଲା: କାହିଁ, ନାହିଁ। ଏଇ ପରିବା, ଫରିବା କିଛି ନେଇକି ଯାଉଛି।

ଯୋଗ ଠକ ମିଛ କହୁଛି ବୋଲି ମହା ଠକ କାଣି ପାରିଲା। ତେଣୁ ମହା ଠକ ଯୋଗ ଠକକୁ ଅନୁସରଣ କଲା। ଯୋଗ ଠକ ଯାଉ ଯାଉ ବାଟରେ ତାକୁ ନିଦ ମାଡିଲା। ସେ ଏକ ଗଛ ମୂଳେ ଶୋଇବାକୁ ଇଚ୍ଛା କଲା। ତେବେ ମହା ଠକର ଭୟ ଯୋଗୁଁ ସେ ଟଙ୍କାତକ ଗଛ ଉପର ଡାଳରେ ବାନ୍ଧି ଦେଇ ଆରାମରେ ଶୋଇଲା। ମହା ଠକ ଅନୁସରଣ କରୁଥିଲା। ଯେମିତି ଯୋଗ ଠକ ନିଦରେ ଦୁର୍ଗୁଡ଼ି ମାରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା, ମହା ଠକ ଗଛକୁ ଚଢ଼ି ଟଙ୍କାତକ ନେଇ ଆସିଲା।

ଯୋଗ ଠକ ଉଠିକି ଦେଖିଲା ବେଳକୁ ତା ଟଙ୍କା ବ୍ୟାଗ୍ ନାହିଁ। ଏହା ମହା ଠକର କାମ ବୋଲି ଯୋଗ ଠକ କାଣି ପାରିଲା। ତେଣୁ ସେ ମହା ଠକକୁ ଅନୁସରଣ କଲା। ବହୁ ଦୂର ଯାଇ ଯାଇ ଦେଖିଲା ବେଳକୁ ମହା ଠକ ଏକ ପୋଖରୀ କୂଳରେ ଆରାମରେ ଶୋଇଛି। ନିରାଶ ନିଦରେ ଦୁର୍ଗୁଡ଼ି ମାରୁଛି। ଯୋଗ ଠକ ପ୍ରଥମେ ତାର ଆଖପାଖ ଦେଖିଲା, କେଉଁଠି ବ୍ୟାଗ୍ ନଥିଲା। ସେ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲା, ମହା ଠକର ଗୋଡ଼ ଓଡ଼ା ହୋଇଛି। ତେଣୁ ତାର ଅନୁମାନ ହେଲା ଯେ, ମହା ଠକ ନିଶ୍ଚୟ ଟଙ୍କା ମୁଣାକୁ ପୋଖରୀ ପାଣି ମଧ୍ୟରେ ଲୁଚାଇଥିବ। ଯୋଗ ଠକ ପୋଖରୀ ମଧ୍ୟକୁ ପଶି ପାଣି ପଙ୍ଗ ମଧ୍ୟରେ ଉଣ୍ଡାଳିବାରୁ ତା ଟଙ୍କା ବ୍ୟାଗ୍ ତାକୁ ମିଳି ଗଲା। ତେଣୁ ସେ ଖୁସି ମନରେ ଟଙ୍କାତମ ନେଇ ଆସି ପୁଣି ଅନ୍ୟତ୍ର ଯାଉଥିଲା। ବାଟରେ ଏକ ମଶାଣି ପଡ଼ିଲା। ସେଠାରେ ତାକୁ ପୁଣି ନିଦ ମାଡିଲା। ତେଣୁ ସେ ସେଠାରେ ଶୋଇଲା। ମଶାଣି ପାଉଁଶରେ ଟଙ୍କା ମୁଣାକୁ ଲୁଚାଇ ସେଠାରେ ଶୋଇ ପଡ଼ିଲା।

ଏଣେ ମହା ଠକ ନିଦରୁ ଉଠି ପୋଖରୀ ପାଣିରେ ଦେଖିଲା ବେଳକୁ ବ୍ୟାଗ୍ ଗାଏବ। ତାକୁ ଆଉ କାଣିବାକୁ ବାକି ନଥିଲା। ଏହା ଯୋଗ ଠକର କାମ ବୋଲି ସେ ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇ ଗଲା। ତେଣୁ ଆଉ କାଳ ବିଳମ୍ବ ନ କରି ମହା ଠକ ଯୋଗ ଠକକୁ ପୁଣି ଅନୁସରଣ କଲା। ଯାଇ ଯାଇ ମହା ଠକ ସେ ମଶାଣିରେ ପହଞ୍ଚିଲା। ସେଠି ପହଞ୍ଚି ଦେଖିଲା ବେଳକୁ ଯୋଗ ଠକ ମହା ଆରାମରେ ମଶାଣିରେ ଶୋଇଛି। ମହା ଠକ ପ୍ରଥମେ ଟଙ୍କା ବ୍ୟାଗ୍‌ଟିକୁ ଖୋଜିଲା, କେଉଁଠି ପାଇଲା ନାହିଁ। ଯୋଗ ଠକର ହାତ, ଗୋଡ଼ରେ ମଶାଣି ପାଉଁଶ ଲାଗି ଥିବାର ମହା ଠକ ଦେଖିଲା। ସେ ଅନୁମାନ କଲା, ଯୋଗ ଠକ ନିଶ୍ଚୟ ମଶାଣି ପାଉଁଶରେ ଟଙ୍କା ବ୍ୟାଗ୍‌କୁ ଲୁଚାଇଥିବ। ତେଣୁ ମହା ଠକ ମଶାଣି ପାଉଁଶ ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟାଗ୍‌କୁ ଉଣ୍ଡାଳିଲା। ପାଉଁଶ ଭିତରୁ ବ୍ୟାଗ୍‌ଟିକୁ ପାଇ ମହା ଠକ ଅତି ଆନନ୍ଦ ମନରେ ସେଠାରୁ ଚାଲି ଯାଉଥିବାବେଳେ ଯୋଗ ଠକର ନିଦ ଭାଙ୍ଗି ଗଲା। ଯୋଗ ଠକ ମହା ଠକକୁ ଦେଖି ରାଗରେ ପାଟିଗଲା। ତେବେ ମହା ଠକ ତ ବହୁତ ଚାଲୁ ଥିଲା। ସେ ଦେଖିଲା ଯୋଗ ଠକ ବି ବହୁତ ଚତୁର ଏବଂ ସେ ନିଜେ ବି ବହୁତ ଚତୁର। ଦୁହେଁ ଯଦି ମିଶି ଯାଆନ୍ତି ତେବେ ଦୁନିଆରେ ଏମିତି କୌଣସି ଶକ୍ତି ନାହିଁ ତାଙ୍କୁ ପରାସ୍ତ କରିଦେବ। ଦୁହେଁ ମିଶି ଠକାମୀ କଲେ ବେଶ୍

ଭଲ ଦି ପଇସା ରୋକଗାର କରି ହେବ ବୋଲି ମହା ଠକ ଭାବିଲା । ତେଣୁ ସେ ତା ପକ୍ଷରୁ ଯୋଗ ଠକ ସହିତ ସନ୍ଧି କରିବାକୁ ରାଜି ହୋଇଗଲା । ଦୁହେଁ ବନ୍ଧୁତ୍ବର ହାତ ବଢାଇ ମିେତ୍ର ହେଲେ ।

ଯୋଗ ଠକ ଓ ମହା ଠକ ମିତ୍ର ହେଲା ପରେ ସେମାନେ କେମିତି ଠକି ଭଣ୍ଡି ଅଧିକ ରୋକଗାର କରିବେ ସେଥିନେଇ ଚିନ୍ତା କଲେ ।

ଦିନେ ମହା ଠକ ଏକ ବିଷ ଦାନ୍ତ ନଥିବା ସାପଟିଏ ଆଣିଲା । ଯୋଗ ଠକକୁ କହିଲା: ଏହି ସାପକୁ ନେଇ ଆମେ ଟଙ୍କା ରୋକଗାର କରିବା ।

ଦିନେ ମହା ଠକ ଜଣକ ଘର ମଧ୍ୟକୁ ସେହି ବିଷ ଦାନ୍ତହୀନ ସାପଟିକୁ ଛାଡି ଦେଇ ଚିକ୍କାର କରିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଟଙ୍କାର ଶୁଣି ସେଠାରେ ଯୋଗ ଠକ ହାକର ହୋଇଗଲା । ଘର ମଧ୍ୟରେ ସାପ ପଶି ଯାଇଥିବାରୁ ଘର ଲୋକେ ଭୟଭୀତ ହୋଇ ପଡିଲେ । ଏଣେ ମହା ଠକ ସାପଟିକୁ କେମିତି ଧରିହେବ ସେଥିନେଇ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ପଡିଲା । ସେଠାରେ ଯୋଗ ଠକ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲା । ସେ କହିଲା: ମୋତେ ଦୁଇ କୋଡି ଟଙ୍କା ଦେଲେ ମୁଁ ସାପଟିକୁ ଧରି ପାରିବି । ଘର ମାଲିକ ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ଦୁଇ କୋଡି ଟଙ୍କା କାଡି ଯୋଗ ଠକକୁ ଦେଲା । ଯୋଗ ଠକ ତା ପରେ ସାପଟିକୁ ଧରି ନେଇ ସେଠାରୁ ଚାଲିଗଲା । ଏହା ପରେ ଦୁହେଁ ଯାଇ ଏକତ୍ର ହେଲେ । ଟଙ୍କାତକ ଭାଗ ବଣ୍ଟରା କରି ନେଲେ ।

ଏମିତି ସବୁ ଦିନେ ଦୁଇ ଠକ ଅନ୍ୟ ଘରେ ସେହି ବିଷ ଦାନ୍ତହୀନ ସାପଟିକୁ ଛାଡି ଦେଇ ବେଶ୍ ଦି ପଇସା ଭଲ ରୋକଗାର କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ସବୁ ଦିନ ତ ଚୋର ଘର ଅନ୍ଧାର ନଥାଏ ।

ଦିନେ ସେହି ଗାଁର ଜଣଙ୍କ ଘରକୁ ସତ ସତିକା ଏକ ବିଷଧର ସାପ ପଶି ଯାଇଥିଲା । ସମସ୍ତେ ଯାଇ ଯୋଗ ଠକକୁ ଧରି ଆଣିଲେ । ମହା ଠକ ବି ସାଥୀରେ ଆସିଲା । ବିଷଧର ସାପକୁ ଦେଖି ଯୋଗ ଠକ ଭୟରେ ଧରି ଉଠିଲାଣି । କିନ୍ତୁ ଉପରକୁ ଜିଜ୍ଞି କହି ପାରୁ ନଥାଏ । ସେ ଦେଖିଲା ସେ ଏକୁଟିଆ କାହିଁକି ସାପ କାମୁଡାରେ ମରିବ, ଏଥିରେ ମହା ଠକକୁ ବି ଭାଗିଦାରି କରିବ । ଯୋଗ ଠକ ସେ ଘର ଲୋକଙ୍କୁ କହିଲା: ମୋ ସାଥୀରେ ସେହି ଲୋକଟି (ମହା ଠକ) ରହିଲେ ଯାଇ ସାପଟି ସହକରେ ଧରା ପଡିବ । ସମସ୍ତେ ମହା ଠକକୁ ବାଧ୍ୟ କରି ଯୋଗ ଠକ ସାଙ୍ଗରେ ଘର ମଧ୍ୟକୁ ସାପ ଧରିବାକୁ ପୁଠେଇ ଦେଲେ । ବିଷଧର ସାପଟିକୁ ଧରିବାକୁ ଯାଇ ଦୁଇ ଜଣଯାକ ସାପ ଚୋଟରେ ମଲେ । ଦୁଇ ଜଣଯାକ ଠକାମୀର ଫଳ ପାଇଲେ ।

କନ୍ଧ ବୁଢ଼ା ଓ ମହାବଳ ବାଘ

(ରାୟଗଡ଼ା, ଡ଼ଙ୍ଗରିଆ କନ୍ଧ ଲୋକ କଥା)

କୋରାପୁଟର ଏକ ଜଙ୍ଗଲରେ ଜଣେ କନ୍ଧ ବୁଢ଼ା ବାସ କରୁଥାଏ। ସେ ଜଙ୍ଗଲରୁ କାଠ ହାଣ୍ଡି ଚଳେ। ପ୍ରତିଦିନ ଟାଙ୍ଗିଆ ଧରି ଜଙ୍ଗଲକୁ ଯାଏ। ଦିନେ କାନ୍ଧରେ ଟାଙ୍ଗିଆ ପକେଇ କନ୍ଧ ବୁଢ଼ା ଜଙ୍ଗଲକୁ ଯାଉଥାଏ। ବାଟରେ ଏକ ମହାବଳ ବାଘ ଦେଖି କନ୍ଧ ବୁଢ଼ା ଚମ୍ପି ପଡ଼ିଲା। କନ୍ଧ ବୁଢ଼ା ମଧ୍ୟ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଉଥାଏ, ଏତେ ନିକଟରେ ଥାଇ ମଧ୍ୟ ବାଘ ତାକୁ ଖାଉନାହିଁ କହିଲେ? କାଣ୍ଡ କାଣ୍ଡ ଜଣାଗଲା ଯେ, ବାଘଟି ଅନ୍ଧ ଥିଲା। ବାଘଟି ଅନ୍ଧ ହେଲେ

(୧୪)

ମଧ୍ୟ ତାର ଦ୍ରାଣ ଶକ୍ତି ପ୍ରଖର ଥିଲା । ସେ ଶୁଦ୍ଧ ଶୁଦ୍ଧ ମଣିଷର ବାସ୍ନା ବାରିପାରିଲା ।
କହିଲା: କିଏ, ମଣିଷ ମୋ କଙ୍ଗଲକୁ ଆସିଛି ?

କନ୍ଧ ବୁଢ଼ା ଭୟରେ ସବୁ ସତ ମାନିଗଲା । କହିଲା: ବାଘ ରାଜା, ମୋତେ କ୍ଷମା କରନ୍ତୁ ।
ମୁଁ କେବଳ କଙ୍ଗଲକୁ କିଛି କାଠ ସଂଗ୍ରହ କରିବାକୁ ଆସିଛି । ତେଣିକି ଆପଣ ମୋତେ
ମାରିଲେ ମାରିବେ, ରଖିଲେ ରଖିବେ । ବାଘଟି ପ୍ରକୃତରେ ବହୁତ ଭଲ ଓ ସରଳ ଥିଲା । ସେ
କହିଲା: ହଉ, ତୁ ତ ଭଲ ଲୋକ ଭଳି କଣାପଡୁଛୁ । ତେଣୁ କାଠ କାଟିଯାରି ମୋ ନିକଟକୁ
ଆସିବୁ ।

କନ୍ଧ ବୁଢ଼ା କାଠ କାଟିଯାରି ବାଘ ନିକଟକୁ ଆସିଲା ।

ବାଘ କହିଲା: ବୁଝିଲୁ, କନ୍ଧ ତୁ ଯଦି ମୋର ଗୋଟିଏ ଉପକାର କରିପାରନ୍ତୁ, ତେବେ ମୁଁ
ତୋତେ ଜୀବନ ସାରା ବସେଇକି ଗୁଆନ୍ତି ।

କନ୍ଧ ବୁଢ଼ା କହିଲା: ମହାରାଜ, ମୁଁ ଆପଣଙ୍କର କି ସେବା କରି ପାରିବି ?

ବାଘ କହିଲା: ତୁ ଯଦି ମୋର ଆଖି ଯୋଡ଼ିକ ଭଲ କରି ଦିଅନ୍ତୁ,

କନ୍ଧ ବୁଢ଼ା କହିଲା: ହଜୁର, ମୁଁ ଚେରମୂଳି ପ୍ରୟୋଗ କରି ଆଖି ଭଲ କରି ଦେବି,
ଆଜ୍ଞା ।

ଏହା ପରେ କନ୍ଧ ବୁଢ଼ା ବାଘକୁ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇ ଅଗନ୍ନ ଅଗନ୍ନ ବନସ୍ଥକୁ ଗଲା । ସେଠାରେ
ଚେରମୂଳି ସଂଗ୍ରହ କରି ତାହାର ରସକୁ ବାଘ ଆଖିରେ ଲେପନ କରିବାରୁ ବାଘକୁ ପୁଣି ସବୁ
ଦିଶିଲା । ବାଘ ମହା ଆନନ୍ଦରେ କନ୍ଧ ବୁଢ଼ାକୁ କୁଣ୍ଡେଇ ପକେଇଲା ।

ସେହିଦିନଠାରୁ ବାଘ, କନ୍ଧ ବୁଢ଼ାକୁ ବସେଇକି ତାର ଖାଇବା, ପିଇବା ସମସ୍ତ ଦାୟିତ୍ବ
ନେଲା । ବାଘ ବଣରୁ ବଢିଆ ବଢିଆ ଶିକାର କରି ଆଣିଲା । କନ୍ଧ ବୁଢ଼ା ହରିଣ, କୁଟ୍ତା,
ବାହ୍ୟା, ସମ୍ବର ଆଦି ମାଂସ ଖାଇ ଚିକିଣିଆ ପଡ଼ିଗଲା । କିଛି ଦିନ ପରେ କନ୍ଧ ବୁଢ଼ା ଦେହରୁ
ତେଲ ନିଗିଡ଼ିଲା ।

ବୁଢ଼ାର ଏ ଡଢ଼ଲ ଡାଢ଼ଲ ରୂପ ଦେଖି ବାଘ ଥରେ ତାକୁ ମଜାରେ କହିଲା: କିହୋ,
କନ୍ଧ ତମେତ ବେଶ୍ ଚିକିଣେଇ ଗଲଣି । କଥା କ'ଣ । ବାଘ ଏହା କହି ସାରିବା ପରେ ଦୁହେଁ
ହସି ହସି ଗଢିଗଲେ । ବାଘ କିନ୍ତୁ ଏହା ମଜାରେ କହିଥିଲା ।

କଥାଟା କିନ୍ତୁ କନ୍ଧ ବୁଢ଼ାର ହାତରେ ବାକି ଗଲା । ସେ ଭୟ ପାଇଗଲା । ବାଘ ମାଘ
ଲୋକ, ତାକୁ କି ଭୟସା । କେବେ ତାକୁ ଖାଇଦେବ, କିଛି ଅସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ବାଘ କିନ୍ତୁ କନ୍ଧ
ବୁଢ଼ାକୁ ପୂର୍ବଠାରୁ ଅଧିକ ଭଲ ପାଉଥିଲା ।

କନ୍ଧ ବୁଢ଼ା ବାଘକୁ ମାରିବାକୁ ଯୋଜନା କଲା । ଏକ ବିରାଟ ଗାତ ଖୋଳି ତା ଉପରେ
ପତ୍ର ବିଛେଇ ଦେଲା । ବାଘ ସେଇ ଗାତକୁ ଖସି ପଡ଼ି ଆଉ ଉଠିପାରିଲା ନାହିଁ । କନ୍ଧ ବୁଢ଼ା

ତାକୁ ମାରିବାକୁ ଯୋଜନା କରିଛି ବୋଲି ବାଘ ଜାଣି ପାରି ଭାରି ମନ ଦୁଃଖ କଲା । ତଥାପି ତାକୁ ଉଦ୍ଧାର କରିବାକୁ ବାଘ କନ୍ଧ ବୁଢ଼ାକୁ କହିଲା ନାହିଁ । ତେବେ ମରିବା ପୂର୍ବରୁ ବାଘ କନ୍ଧ ବୁଢ଼ାକୁ କହିଲା: ବୁଝିଲ, କନ୍ଧ ତମେ ମୋ ସହିତ ବିଶ୍ୱାସଯାତକତା କଲ । ତେବେ ମୋର ମନ ଦୁଃଖ ନାହିଁ । ମୁଁ ଗୋଟିଏ କଥା କହୁଛି, ତାହା କରିବ ଏବଂ ତମର ବହୁତ ଲାଭ ହେବ । ମୁଁ ମରିଗଲା ପରେ ତମେ ମୋର ମୁଣ୍ଡ, ଗଣ୍ଡି, ଗୋଡ଼ ଓ ଲାଞ୍ଜକୁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ପୋତି ଦେବ ଏବଂ ପରେ ବହୁତ ଉପକାର ପାଇବ ।

ସେହି ଖାଲ ଭିତରେ ପଡ଼ି ପଡ଼ି କିଛି ଦିନ ପରେ ବାଘଟି ମରିଗଲା । କନ୍ଧ ବୁଢ଼ାର କିଛି ମାତ୍ରାରେ ମନ ଦୁଃଖ ହେଲା ଏବଂ ଭୁଲିଗଲା । ତେବେ ବାଘ କହିଥିବା କଥାଟା ତାର ମନେ ଥିଲା । ବାଘ କହିଥିବା ଅନୁଯାୟୀ, ମୁଣ୍ଡ, ଗଣ୍ଡି, ଗୋଡ଼, ଲାଞ୍ଜକୁ ଅଲଗା ଅଲଗା ସ୍ଥାନରେ ପୋତି ଦେଲା । କିଛି ଦିନ ପରେ ସେହି ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ଖୋଳି ଦେଖିଲା, ଯେଉଁଠି ମୁଣ୍ଡ ପୋତିଥିଲା ସେଠି ସୁନା, ଯେଉଁଠି ଗୋଡ଼ ପୋତିଥିଲା ସେଠି ହୀରା, ଯେଉଁଠି ଗଣ୍ଡି ପୋତିଥିଲା ସେଠି ରୂପା ଓ ଯେଉଁଠି ଲାଞ୍ଜ ପୋତିଥିଲା ସେଠୁ ମୋତି, ମାଣିକ ପାଇଲା । ଏତେସବୁ ଧନରତ୍ନ ପାଇ କନ୍ଧ ବୁଢ଼ା ଧନୀ ହୋଇଗଲା । କିଛି ଦିନ ପରେ କନ୍ଧ ବୁଢ଼ା ସେ ଅଞ୍ଚଳରେ ସବୁଠୁ ବଡ଼ ସାଉଁଜର ପାଲଟିଗଲା । ଲୋକେ ଦେଖି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ । କଙ୍ଗଲରୁ କାଠ କାଟୁଥିବା କନ୍ଧ ବୁଢ଼ା କେମିତି ଏତେ ଧନୀ ହୋଇଗଲା ? ନିଷ୍ଠେ ବୁଢ଼ା କେଉଁଠୁ କିଛି ପୋତା ଜିନିଷ ପାଇଛି ବୋଲେ ଗାଁ ଲୋକେ ରାବିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ହଜାରେ ମାବୁ

(କୋରାପୁଟ ଜିଲ୍ଲାର ପରକା ଲୋକଗପ)

ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ ସ୍ୱାମୀ ଓ ଶ୍ରୀ ଦୁଇ ଜଣ ଥିଲେ । ଦୁହେଁ ଗାଁରେ ମିଠା, ଗାରି, ପକୃତି ଦୋକାନ କରିଥିଲେ । ଗାଁର ପରକା ଦେଶୀଆ ଲୋକମାନେ ବିଲବାଡ଼ିରୁ କାମ ଟାକା ସାରି ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଦୋକାନକୁ ଡିକାସିନି (ନାଲି ବା) ପିଇବାକୁ ଆସନ୍ତି । ଦୋକାନରେ ମିଠା ବିକି ଦୁହେଁ ପରିବାର ଚଳାନ୍ତି ।

ମିଠା, ଗାରି ଓ ପକୃତିରେ ବହୁ ସଂଖ୍ୟାରେ ମାଛି ବସୁଥିବାରୁ ଦୋକାନୀଟି ବିରକ୍ତ

ଏହି ଶବ୍ଦ ଶୁଣି ପଡ଼ୋଶୀ ରାଜ୍ୟର ସୈନ୍ୟମାନେ ଭାବିଲେ: ବୋଧେ ହଜାରେ ମାଗୁ ଆସି ସୀମାନ୍ତରେ ପହଞ୍ଚିଗଲା । ତେଣୁ ତାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ ହୋଇଗଲା ଭାବି ସୈନ୍ୟମାନେ କେ କୁଆଡ଼େ ଛତ୍ରଭଙ୍ଗ ଦେଇ ପଳେଇ ଗଲେ ।

ମଜାର କଥା ଏହି ସମୟରେ ରାଜାଙ୍କ ଦୂତମାନେ ମଧ୍ୟ ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚିଗଲେ । ସେମାନେ ଏହି ଲୋକଟିକୁ ହଜାରେ ମାଗୁ ବୋଲି ଭାବିନେଲେ । କାରଣ ଏହି ଲୋକଟି ପାଇଁ ପଡ଼ୋଶୀ ସୈନ୍ୟମାନେ ଛତ୍ରଭଙ୍ଗ ଦେଲେ । କ୍ରମେ ଏହି ଖବର ସମଗ୍ର ରାଜ୍ୟରେ ଚାଷଲ୍ୟ ଖେଳାଇ ଦେଲା । ହଜାରେ ମାଗୁର କୟକୟ ଗାନ ହେଲା ।

ଦୂତମାନେ ହଜାରେ ମାଗୁକୁ ନେଇ ରାଜାଙ୍କ ନିକଟରେ ଉପସ୍ଥିତ କରାଇଲେ । ରାଜା ସିଂହାସନରୁ ଓହ୍ଲାଇ ସସମ୍ମାନେ ହଜାରେ ମାଗୁକୁ ସ୍ବାଗତ କଣାଇ ତାଙ୍କ ସେନାବାହିନୀର ମୁଖ୍ୟ କରାଇଲେ । ସେହିଦିନୁ ଏହି ମିଠା ଡୋକାନୀଟି ହଜାରେ ମାଗୁ ନାମରେ ବିଖ୍ୟାତ ହୋଇ ସେନାବାହିନୀର ମୁଖ୍ୟ ହୋଇ ରହିଲେ । ଶୁଣାଯାଏ, ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହଜାରେ ମାଗୁ ରାଜାଙ୍କ ସେନାବାହିନୀର ମୁଖ୍ୟ ହୋଇ ରହିଥିଲେ, ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପଡ଼ୋଶୀ ରାଜା ଏହି ରାଜ୍ୟକୁ ଆକ୍ରମଣ କରି ନଥିଲେ ।

କଙ୍ଗଲରେ ରହୁଥିବା ରାକ୍ଷସ ଭାଇ ଦିନେ ତା ଭଉଣୀକୁ ଦେଖା କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କଲା । ତେଣୁ ସେ ଭଉଣୀକୁ ଦେଖିବା ପାଇଁ ନିକଟ ଗାଁକୁ ଆସିଲା । ସେ କିନ୍ତୁ ଛଦ୍ମ ବେଶରେ ଗାଁକୁ ଆସିଲା । ଗାଁରେ ପହଞ୍ଚି ପଚାରି ପଚାରି ଛଦ୍ମବେଶୀ ରାକ୍ଷସଟି ଭଉଣୀ ଘର ପାଇଲା । ଭଉଣୀ ରାକ୍ଷସ ଭାଇକୁ ଚିହ୍ନି ପାରିଲା । ରାକ୍ଷସ ଭାଇ ଭଉଣୀ ଘରେ ପହଞ୍ଚି ଖଟିଆଟିରେ ବସିଲା । ଯାଇ ଭିଣୋଇ ଭାଇଙ୍କୁ ନମସ୍କାର କଲା । କିନ୍ତୁ ଭିଣୋଇ ତାଙ୍କର ଏହି ଶଳାକୁ ଖରାପ ବ୍ୟବହାର କଲା । ତଥାପି ରାକ୍ଷସ ତାର ନିଜ ରୂପ ଦେଖାଇଲା ନାହିଁ । ଯୌର୍ଯ୍ୟ ଧରି ରହିଲା । ଏହା ପରେ ଭିଣୋଇ ତା ଭଉଣୀକୁ ଏକ ଛାଟିଆରେ ପିଟିପିଟି ଦରମଲା କରି ଦେଲା । କିଛି ଯୌତୁକ ଆଣି ନଥିବାରୁ ଭିଣୋଇ ଭଉଣୀକୁ ପିଚୁଥିବାର ରାକ୍ଷସ ଭାଇ କାଣିଲା । ତା ମନରେ ବହୁତ କଷ୍ଟ ହେଲା ।

ଭିଣୋଇକୁ ବାଟକୁ ଆଣିବା ପାଇଁ ରାକ୍ଷସ ଭାଇ ମନେମନେ ଚିନ୍ତା କଲା । ତେଣୁ ରାକ୍ଷସ ଗୋଟିଏ ଉପାୟ ବାହାର କଲା । ଭଉଣୀ, ଭିଣୋଇକୁ ତା ଘରକୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କଲା । ଘରକୁ ଗଲେ ବାକିଆ ଥିବା ସମସ୍ତ ଯୌତୁକ ସେ ଦେଇ ଦେବ ବୋଲି ଭିଣୋଇ ଭାଇଙ୍କୁ କହିଲା । ଭିଣୋଇ ଶଳାର ଏହି କଥାକୁ କିନ୍ତୁ ହସରେ ଉତ୍ତର ଦେଲା । ଶଳା ଶାଙ୍ଗରେ ଘରକୁ ଯିବାକୁ ଭିଣୋଇ ରାଜି ହେଉ ନଥିଲା । ଭଉଣୀ ବୁଝାସୁଝା କରିବାରୁ ଶେଷରେ ଦୁହେଁ ଛଦ୍ମବେଶୀ ରାକ୍ଷସ ଭାଇ ସାଙ୍ଗରେ କଙ୍ଗଲକୁ ଗଲେ ।

ଘୋମିତି କଙ୍ଗଲରେ ପହଞ୍ଚିଛନ୍ତି, ସେଠାରୁ ରାକ୍ଷସ ତାର ନିଜ ରୂପ ଧାରଣ କଲା । ଭିଣୋଇ ଏତେ ବିଶାଳ ଭୟଙ୍କର ରାକ୍ଷସକୁ ଦେଖି ଛାନିଆରେ ଲୁଗାରେ ଏକ କରି ପକେଇଲା । ଭଉଣୀ କିନ୍ତୁ ତା ରାକ୍ଷସ ଭାଇକୁ ଭଲ ଭାବେ କାଣିଥିଲା । ତେଣୁ ସେ ଡରିଲା ନାହିଁ । ଭିଣୋଇ ରାକ୍ଷସକୁ ଡରି ସେଠାରୁ ଘରକୁ ଫେରି ଆସିବାକୁ ସ୍ତ୍ରୀକୁ କହିଲା । ସ୍ତ୍ରୀ କହିଲା: ବୁଝିଲ, ରାକ୍ଷସ ଭାଇ ବହୁତ ଭଲ ଲୋକ । ସେ ଆମକୁ କିଛି ଦେଇ ନଥିଲେ । ଏଥର ଆମକୁ ବହୁତ ଧନ ସମ୍ପତ୍ତି ଦେଇ ବିଦା କରିବେ । ତମେ ଛାନିଆ କାହିଁକି ହଉଛି ?

ଏହି ସମୟରେ ରାକ୍ଷସଟି ଏକ ହାତୀକୁ କଳଗିଆ କରୁଥିବାର ଦେଖି ଭିଣୋଇ ଛାନିଆରେ ଚେତାଶୂନ୍ୟ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା । ରାକ୍ଷସ କିନ୍ତୁ ଭିଣୋଇ ସାଙ୍ଗରେ ଭଲ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଲା । ଭଉଣୀ ଭିଣୋଇ କିଛି ଦିନ ରାକ୍ଷସ ଘରେ ରହିଲେ । ଭିଣୋଇର କିନ୍ତୁ ଶୀଘ୍ର ଶୀଘ୍ର ଘରକୁ ଫେରି ଆସିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହେଉଥାଏ । କିନ୍ତୁ ରାକ୍ଷସ ଭୟରେ କିଛି କହି ପାରୁ ନଥାଏ । ରାକ୍ଷସଟି ଆକାରରେ ବିରାଟ ଥିଲା । ସେ ଏତେ ବିଶାଳକାୟ ଥିଲା ଯେ, ହାତୀ, ବାଘ, ସିଂହକୁ ତାର କଳଗିଆ କରୁଥିଲା । ବାଘ, ଭାଲୁ ଓ କଙ୍ଗଲର ଯେତେ ପଶୁ ଏହି ରାକ୍ଷସର ଭୟରେ ଧରହର ହେଉଥିଲେ ।

ରାକ୍ଷସ ବଣରେ ବାଘକୁ ହଳ ବଳଦ କରି ସାପକୁ ଦଉଡ଼ି କରି ହଳ ବୁଲାଇଥିଲା ।

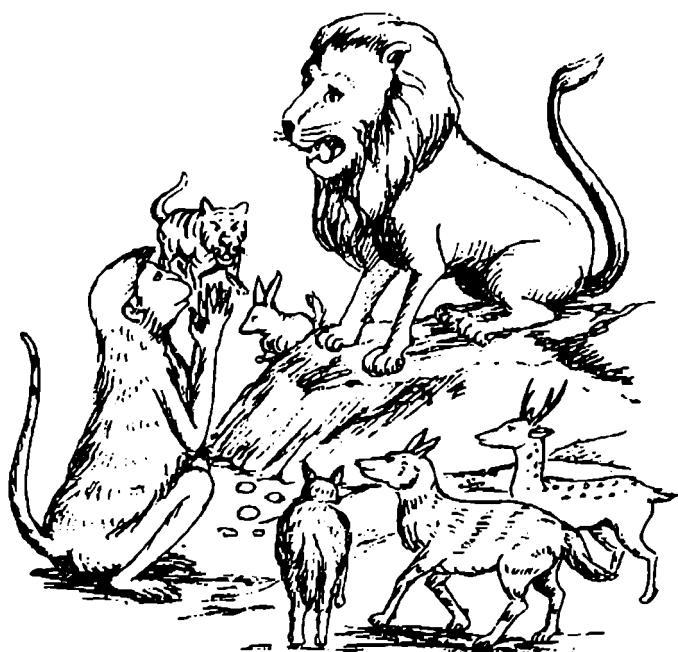

ହଜାରେରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ବିଲୁଆମାନଙ୍କୁ ଧାନ ରୂଆ, ଉପତା ଜାମରେ ଲଗେଇଥିଲା । ରାକ୍ଷସର ଅଚଳାଚଳ ସମ୍ପତ୍ତି ଚାଷ ଦେଖି ଭିଣୋଇ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଉଥାଏ । ଯାହାର ଭାଇ ଏତେ ଧନୀ ଓ ଭୟଙ୍କର ସେ ପୁଣି ତାର ଭଉଣୀକୁ କେତେ ମାରୁଥର କରୁଥିଲା ! ଏକଥା ଭାବି ଭିଣୋଇଟି ମନେମନେ ଆତଙ୍କିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା । ତାର ଭଉଣୀକୁ ମାରୁଥର କରୁଥିବା କଥା ଜାଣେ ରାକ୍ଷସ ଜାଣି ପାରି ତାକୁ ପାଦରେ ଦଳିଦେଇ ମାରିଦେବ, ଏହା ଭାବିଭାବି ଭିଣୋଇ ଛାନିଆ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା । ତେଣୁ ଏବେଠୁ ଆଉ କେବେ ବି ଛାୀକୁ ମାରିବ ନାହିଁ ବୋଲି ସେ ମନେମନେ ପ୍ରତିଜ୍ଞା କଲା ।

ଭଉଣୀ, ଭିଣୋଇ ବହୁତ ଦିନ ଧରି ରାକ୍ଷସର ଘରେ ରହିବା ପରେ ନିଜ ଘରକୁ ଫେରିଲେ । ରାକ୍ଷସ ଭଉଣୀ, ଭିଣୋଇକୁ ବିଦା କଲାବେଳେ ଦୁଇ ଟ୍ରକ୍ ଘୁନା, ଦୁଇ ଟ୍ରକ୍ ରୂପା, ଦୁଇ ଟ୍ରକ୍ ହୀରା ଦେଇ ପଠେଇଲା । ଭିଣୋଇର ଚାଷବାସ କରିବା ପାଇଁ ଚାରିଟା ହାତୀ, ଦଶଟା ବାଘ ମଧ୍ୟ ପଠେଇଲା । ଭିଣୋଇ ରାକ୍ଷସର ଏତେ ଧନରତ୍ନ ଅଚଳାଚଳ ସମ୍ପତ୍ତି ଦେଖି ଏକଦମ୍ ଦୁଃ ହୋଇଗଲା । ସେ ନିଜ କଲା କର୍ମକୁ ନିନ୍ଦା କରୁଥିଲା । ଏଭଳି ଏକ ଭାଇର ଭଉଣୀକୁ ସେ ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ଦେଉଥିବାରୁ ନିଜକୁ ପିନ୍ଧାରିଲା ଓ ନିଜ ଛାୀ ଆଗରେ କ୍ଷମା ମାଗିଲା ।

ଭିଣୋଇ ନିଜର ଭୁଲ୍ ବୁଝି ପାରିଛନ୍ତି ବୋଲି ରାକ୍ଷସ ଅନୁଭବ କଲା । ତେଣୁ ଧନରତ୍ନ ସହିତ ଘୁଣରେ ଭଉଣୀ ଭିଣୋଇକୁ ବିଦା କଲା । ରାକ୍ଷସ ଭୟରେ ସେହି ଦିନଠୁ ଲୋକଟି ଆଉ ତାର ଛାୀକୁ କେବେ ବି ମାରିଥିବାର ଦେଖାଯାଇନାହିଁ ।

ମାଙ୍କଡ଼ର ମୁହଁ କଳା କାହିଁକି?

(କୋରାପୁଟ କିଲ୍ଲାର ପରକା ଲୋକ ଗପ)

ଥରେ କଙ୍ଗଲରେ ସିଂହ ରାଜାଙ୍କ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତାରେ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧିବେଶନ ବସିଲା । ମଣିଷମାନେ ଟଙ୍କା ପ୍ରଚଳନ କରି ଘୋକାନ ବକାର କରୁଥିବାରୁ କଙ୍ଗଲରେ ମଧ୍ୟ ଟଙ୍କାର ପ୍ରଚଳନ ହେବ ବୋଲି ନିଶ୍ଚିତ ନିଆଗଲା ।

ସିଂହ ରାଜା ମାଙ୍କଡ଼କୁ ଟଙ୍କା ତିଆରି କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ । ନିଶ୍ଚିତ ହେଲା ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ମୁଦ୍ରା ପ୍ରଚଳନ ହେବ । ମଣିଷଙ୍କଠାରୁ ଏହି ମୁଦ୍ରାର ମୂଲ୍ୟ ଅଧିକ ହେବ । ଯେମିତି ବର୍ତ୍ତମାନର ଭାରତୀୟଙ୍କ ଟଙ୍କା ତୁଳନାରେ ଡଲାରର ମୂଲ୍ୟ ଅଧିକ, ସେମିତି ପଶୁଙ୍କ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ମୁଦ୍ରା ମଣିଷଙ୍କ ଟଙ୍କା ତୁଳନାରେ ଅଧିକ ହେବ ବୋଲି ଅଧିବେଶନରେ ନିଶ୍ଚିତ ନିଆଗଲା । ଏକଥାରେ ସବୁ ପଶୁମାନେ ଏକମତ ହେଲେ ।

(୧୫)

କଙ୍ଗଲରେ ଦୋକାନ ବଜାର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେବ ଓ ଟଙ୍କାର କାରବାର ହେବ । ଏଥିନେଇ ପଶୁମାନେ ବେଶ୍ ଉତ୍ସାହିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ସେମାନେ ମଣିଷଙ୍କ ସହିତ ପ୍ରତିଯୋଗିତା କରିବେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ମୁଦ୍ରା ମଣିଷଙ୍କ ଟଙ୍କା ଠାରୁ ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ ହେବ । ତେଣୁ ପଶୁମାନେ ସେଦିନ କଙ୍ଗଲରେ ଭୋଜିଭାତ କରି ଖାଇଲେ । କଥା ହେଲା ମାଙ୍କଡ଼ମାନେ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ମୁଦ୍ରା ତିଆରି କରିବେ ।

ଘୋଡ଼ା, ଗଧ, ବିଲୁଆମାନେ କଙ୍ଗଲରୁ ସୁନାତକ ଆଣି ମାଙ୍କଡ଼ ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚାଇଲେ । ମାଙ୍କଡ଼ ଏହି ସୁନାରେ ମୁଦ୍ରା କରିବାକୁ ରାଜି ହେଲା ।

ମାଙ୍କଡ଼ ତ ମଣିଷଙ୍କ ଭଳି ଚତୁର ଥିଲା । ତାର ଏତେ ସୁନା ଦେଖି ଲୋଭ ହେଲା । ତେଣୁ ସେ ଲୁହାରେ ମୁଦ୍ରା ତିଆରି କରି ତା ଉପରେ ସୁନାର ଏକ ପ୍ରଲେପ ଦେଇ ମୁଦ୍ରା ତିଆରି କଲା । ମୁଦ୍ରା ଗୁଡ଼ିକ ଲୁହାର କି ସୁନାର କଙ୍ଗଲର ପଶୁମାନେ ବି ଜାଣି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଉପରେ ସୁନା ଭଳି ଚକ୍ଚକ୍ କରୁଥିବାରୁ କଙ୍ଗଲର ପଶୁମାନେ ବେଶ୍ ଖୁସି ହୋଇଗଲେ । ଏହାପରେ କଙ୍ଗଲରେ ଦୋକାନ ବଜାର ବସିଲା । ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ମୁଦ୍ରା ପ୍ରଚଳନ ହେଲା । ପଶୁମାନେ ମୁଦ୍ରା ବିନିମୟରେ ଜିନିଷ କିଣିଲେ ।

ପଶୁମାନେ ସବୁ ଜିନିଷ କ୍ରୟବିକ୍ରୟ କଲେ । ହେଲେ ସେମାନେ ମଣିଷଙ୍କ ଭଳି ମିଠା ତିଆରି କରିପାରିଲେ ନାହିଁ । ତେଣୁ ଥରେ କଙ୍ଗଲରାକ ସିଂହ ଭାଲୁକୁ ଦୁଇଟି ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ମୁଦ୍ରା ଦେଇ ପାଞ୍ଚ ଶେର ମିଠା ଆଣିବାକୁ ପଠେଇଲେ ।

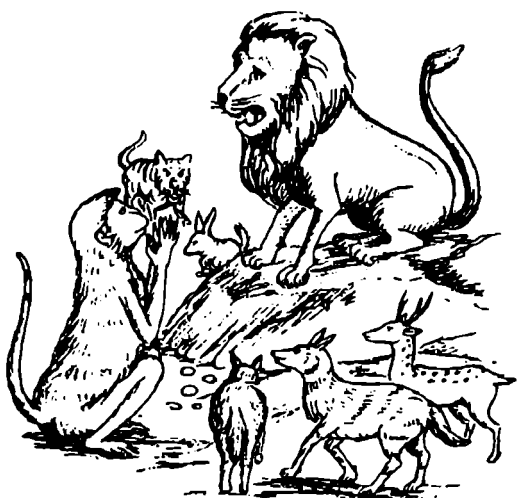
ଭାଲୁ ଦୁଇଟି ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ମୁଦ୍ରା ନେଇ ମଣିଷଙ୍କ ବଜାରକୁ ଗଲା । ପଶୁମାନଙ୍କ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ମୁଦ୍ରାକୁ ଭାଲୁ ମନେମନେ ଭାରି ଗର୍ବ କରୁଥାଏ । ମଣିଷଙ୍କର ଲୁହାରେ ଟଙ୍କା, ତାଙ୍କର ସୁନାରେ । ତେଣୁ ତାଙ୍କ ମୁଦ୍ରାର ମୂଲ୍ୟ ବେଶି; ଏହା ଭାବି ଭାଲୁ ଗର୍ବରେ ଫାଟି ପଡୁଥାଏ ।

ଭାଲୁ ଗୋଟିଏ ଗୁଡ଼ିଆ ଦୋକାନକୁ ଯାଇ ଦୁଇଟି ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ମୁଦ୍ରା ବଦେଇ ଦେଇ କହିଲା: ଗୁଡ଼ିଆ ଭାଇ, ଆମ ରାଜାଙ୍କ ପାଇଁ ପାଞ୍ଚ ଶେର ମିଠା ଦେବ । ଗୁଡ଼ିଆ ଭାଲୁଠାରୁ ଦୁଇଟି ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ମୁଦ୍ରା ନେଲା । ଗୁଡ଼ିଆ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ମୁଦ୍ରାକୁ ଦେଖି ଭାରି ଖୁସି ହୋଇଗଲା । ତେବେ ଭଲକି ଦେଖିଲା ବେଳକୁ ମୁଦ୍ରାଟି ନକଲି ବୋଲି ଗୁଡ଼ିଆ ଜାଣି ପାରିଲା । ମୁଦ୍ରାଟିକୁ ଏକ ପଥରରେ ଛେଚି ଦେବାରୁ ସୁନା ପାତିଆଟିକ ବାହାରି ପଡ଼ିଲା ଏବଂ ଅସଲ ଲୁହା ମୁଦ୍ରାଟି ପଡ଼ାକୁ ଆସିଲା ।

ଗୁଡ଼ିଆ ପଶୁମାନଙ୍କର ଏପରି ଠକାମୀ ଦେଖି ରାଗିଗଲା । ସେହି ମୁଦ୍ରା ଦୁଇଟିକୁ ଭାଲୁ ମୁହଁକୁ ଫିଙ୍ଗିଦେଲା । ଭାଲୁ ମଧ୍ୟ ଲଜ୍ୟା ଅନୁଭବ କଲା । ଲାଜରେ ଭାଲୁ ଚୁପ୍‌ଚାପ୍ କଙ୍ଗଲକୁ ଫେରିଗଲା ।

ମାଙ୍କଡ଼ର ଏପରି ଠକାମୀ ସମ୍ପର୍କରେ ଭାଲୁ ଯାଇ ରାଜା ସିଂହଙ୍କ ନିକଟରେ ଫେରାଦ
 ହେଲା । ରାଜା ପୁଣି ଏକ ବୈଠକ ଡାକିଲେ । ମାଙ୍କଡ଼ର ଏପରି ଠକାମୀ ସମ୍ପର୍କରେ ବୈଠକରେ
 ମୁଖ୍ୟତଃ ଆଲୋଚନା ହେଲା । ମାଙ୍କଡ଼ ମୁହଁରେ କଳା ରଙ୍ଗ ବୋଳାଯାଇ ତାକୁ କଙ୍ଗଲରେ
 ବୁଲାଇବ ବୋଲି ଶେଷରେ ବୈଠକରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଗଲା । ଏହା ପରେ କଙ୍ଗଲର ସବୁ
 ପଶୁମାନେ ମାଙ୍କଡ଼ ମୁହଁରେ କଳା ରଙ୍ଗ ବୋଳି କଙ୍ଗଲସାରା ବୁଲାଇଲେ ।

ସେହିଦିନଠାରୁ ମାଙ୍କଡ଼ର ମୁହଁ କଳା ହୋଇଯାଇଛି ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ କରାଯାଉଛି ।

ସାତ ଭାଇ ଓ ଭଉଣୀ ଗପ

(ରାୟଗଡ଼ା ଜିଲ୍ଲାର ସଉରା ଲୋକ ଗପ)

ଗୋଟିଏ ଦେଶରେ ସାତ ବଣିକ ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଏକମାତ୍ର ଅଳିଅଳି ଭଉଣୀ ଥିଲା । ସାତ ଭାଇମାନେ ଭଉଣୀକୁ ଅଧିକ ସ୍ନେହ ଆଦର କରୁଥିଲେ । ଭଉଣୀମାନେ କିନ୍ତୁ ନଣନ୍ଦକୁ ଭଲ ପାଉ ନଥିଲେ ।

ଥରେ ଭାଇମାନେ ବଣିକ କରିବାକୁ ବିଦେଶ ଯାଇଛନ୍ତି । ଭଉଣୀମାନେ ମିଶିକି ନଣନ୍ଦକୁ ପନିକିରେ କାଟି ନଦୀରେ ଫିଙ୍ଗିଦେଇ ଆସିଲେ । ସବା ସାନ ଭଉଣି କିନ୍ତୁ ନଣନ୍ଦକୁ ଅଧିକ ଗେହ୍ଲା କରୁଥିଲେ ।

ଭାଇମାନେ ବିଦେଶରୁ ଫେରି ତାଙ୍କର ଏକମାତ୍ର ଭଉଣୀକୁ ଖୋଜିଲେ । କିନ୍ତୁ ଘରେ ପାଇଲେ ନାହିଁ । ଭଉଣୀ କେଉଁଠିକୁ ଯାଇଛି ବୋଲି ଭାଇମାନେ ସେମାନଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ କହିଲେ । ଏଇଠି କେଉଁଠି ପାଖକୁ ବୁଲି ଯାଇଛି ବୋଲି ଭଉଣୀମାନେ ନିଜନିଜ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ

ଭରିକି ସେମାନଙ୍କୁ ସ୍ବାମୀଙ୍କୁ କହିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ସ୍ବାମୀମାନେ ତ ଆଗରୁ ଏ ଘଟଣା ସମ୍ପର୍କରେ ସବୁ ଜାଣିଥାନ୍ତି । ସେମାନେ ଜାଣିକି ଅକଣା ହୋଇ ଘଟଣା କ'ଣ ବୋଲି ପଚାରିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ଭଉଣୀ କେଉଁଠି ବୋଲି ପଚାରିବାରୁ ଭାଉଜମାନେ ଭରିଗଲେ । ଏହି ଫୁଲ ହିଁ ସେମାନଙ୍କ ନଣନ୍ଦ ବୋଲି ଭାଉଜମାନେ ଜାଣି ପାରିଲେ । ଏବଂ ସବୁ ସତ କଥା ମାନିଗଲେ ।

ଏହା ପରେ ସାନ ଭାଉଜ ସବୁ ଫୁଲ ପାଖୁଡ଼ାମାନଙ୍କୁ ଏକାଠି କରି ମିଶେଇ ଦେଇ ଠାକୁରଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବାକୁ ମା ଡଙ୍ଗାର ଦେବୀ ପୁଣି ନଣନ୍ଦର ଜୀବଦାନ ଦେଲେ । ନଣନ୍ଦ ପୁଣି ବଞ୍ଚି ଉଠିଲା । ଏହା ଦେଖି ଭାଇମାନେ ଖୁସି ହୋଇଗଲେ । ଭାଉଜମାନେ ସେମାନଙ୍କ ଭୁଲ୍ ବୁଝିପାରି ନଣନ୍ଦକୁ କ୍ଷମା ମାଗିଲେ । ଭାଇମାନେ ଭାଗରେ ସେମାନଙ୍କ ଛାତ୍ରକୁ ମାରି ଦେବାକୁ ଉଦ୍ୟତ ହେବାରୁ ଭଉଣୀ ସେମାନଙ୍କୁ ଅଟକାଇ ଭାଉଜମାନଙ୍କୁ କ୍ଷମା କରିଦେବାକୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲା । ଭାଉଜମାନେ ସେମାନଙ୍କ ଭୁଲ୍ ବୁଝିପାରି ନଣନ୍ଦଙ୍କୁ କ୍ଷମା ମାଗିବାରୁ ନଣନ୍ଦ ସେମାନଙ୍କୁ କ୍ଷମା ଦେଇ ଭାଇମାନଙ୍କୁ ବରୁଣାଇଲା । ଭାଇମାନେ ଭଉଣୀକୁ ପାଇଁ ପୂର୍ବ ପରି ଖୁସି ରହିଲେ ।

କୁକୁର ମୁଦି

(ନବରଙ୍ଗପୁର ଜିଲ୍ଲାର ଭତରା ଲୋକ କଥା)

ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ ବିଧବା ବୁଢ଼ିଟିଏ ଥିଲା । ତାର ଏକମାତ୍ର ପୁଅଟିଏ ଥିଲା । ସେମାନେ ସାଙ୍ଗରେ ଗୋଟିଏ କୁକୁର ଓ ଗୋଟିଏ ବିଲେଇ ପାଳିଥିଲେ । ଏହି କୁକୁର ଓ ବିଲେଇ ତାଙ୍କ ପରିବାରର ଅନ୍ୟ ଦୁଇ ସଦସ୍ୟ ଭଳି ଚଳୁଥିଲେ ।

ପୁଅଟି ଦେଖିବାକୁ ରାଜ କୁମାର ଭଳି, ହେଲେ ଅଭାଗୀ । ଗରିବ ହୋଇଥିବାରୁ ସବୁବେଳେ ଜଙ୍ଗଲ ଯାଇ କାଠ କାଟେ । କାଠ ବିକି ମା ପୁଅ ଦୁଇ ପ୍ରାଣୀ ଚଳନ୍ତି ।

ଦିନେ ବୁଢ଼ିର ପୁଅ ଜଙ୍ଗଲରେ ଗୋଟିଏ ଗଛକୁ କାଟୁଳାବୁ ହଠାତ୍ ସେହି ଗଛରୁ ଗୋଟିଏ
ଯକ୍ଷ ବାହାରିଲା । ଯକ୍ଷର ଆଲୁଅରେ ସମଗ୍ର ଜଙ୍ଗଲ ଆଲୋକିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା । ଯକ୍ଷ
ଦେହରୁ ଏତେ ଆଲୁଅ ବାହାରୁଥିବାର ଦେଖି ବୁଢ଼ିର ପୁଅ ଭରିଗଲା ।

ଯକ୍ଷ ବୁଢ଼ିର ପୁଅକୁ କହିଲା: ରେ ପିଲା, ତୁ ଆଜ ଏ ଗଛ କାଟନା । ମୁଁ ତତେ ଏକ ମୁଦି
ଦେଉଛି । ଏହାକୁ ତୁ ଯାହା ମାଗିବୁ ତାହା ଦେବ । ମାତ୍ର ରାତିରେ ଶୋଇଲାବେଳେ ଏହି
ମୁଦିକୁ ପାଟିରେ ପୂରେଇ ରଖିବୁ । ଯକ୍ଷ ପାଖରୁ ମୁଦି ନେଇ ବୁଢ଼ିର ପୁଅ ମନ ଆନନ୍ଦରେ
ଘରକୁ ଫେରିଲା ।

ମୁଦିଟିକୁ ପରୀକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ସେ ହଠାତ୍ ଏକ ନୂଆ ଘର ମାଗିଲା । ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ
ତାଙ୍କର ଏକ ନୂଆ ଲୋଠାଘର ହୋଇଗଲା । ବୁଢ଼ିର ପୁଅ ଏହା ଦେଖି କାବା ହୋଇଗଲା ।
ସତକୁ ସତ ଏ କୁହୁକ ମୁଦି କାମ ଦେଖାଉଛି । ଯକ୍ଷ ତାକୁ ଠକିନାହିଁ । ଏହା ପରେ ବୁଢ଼ିର
ପୁଅ କୁହୁକ ମୁଦିକୁ ସୁନା, ରୂପା, ଧନରତ୍ନ ମାଗିଲା । ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ତାର ଘର ଧନରତ୍ନରେ
ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଗଲା । ବୁଢ଼ି ଓ ତାର ପୁଅ ଏହା ଦେଖି ଆନନ୍ଦରେ ନାଚି ଉଠିଲେ ।

ଏହା ପରେ ବୁଢ଼ିର ପୁଅ ସେ ଅଞ୍ଚଳରେ ସାଉଁଜି ହୋଇଗଲା । ତାର ଏତେ ଧନ ରତ୍ନ
ଚାକରବାକର ଦେଖି ତାର କିଛି ଶତ୍ରୁ ଏମିତି କେମିତି ହେଲା ଜାଣିବାକୁ ଚାହିଁଲେ ।

ସେ ରାଜ୍ୟର ରାଜାଙ୍କର ଏକ ସୁନ୍ଦର ରାଜପ୍ରାସାଦ ଥିଲା । ତାଙ୍କର ଏକ ସୁନ୍ଦରୀ
ରାଜକୁମାରୀ ଥିଲା । ବୁଢ଼ିର ପୁଅ ରାଜାଙ୍କର ପ୍ରାସାଦ ଦେଖି ସେହିଭଳି ଏକ ରାଜପ୍ରାସାଦ
କୁହୁକ ମୁଦିକୁ ମାଗିଲା । କୁହୁକ ମୁଦି ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ଏକ ରାଜପ୍ରାସାଦ ନିର୍ମାଣ କରେଇଦେଲା ।
ତାହୁଁତାହୁଁ ବୁଢ଼ିର ପୁଅ ସେ ରାଜ୍ୟର ଏକ ଧନୀ ହୋଇଗଲା । ରାଜା ମଧ୍ୟ ଏହା ଦେଖି
ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଗଲେ ।

ରାଜା ତାଙ୍କର ଏକମାତ୍ର କନ୍ୟାକୁ ସେହି ସୁବକକୁ ବିବାହ କରିବା ପାଇଁ ଇଚ୍ଛା କଲେ ।
ଏହାର କିଛି ଦିନ ପରେ ରାଜା ବୁଢ଼ିର ପୁଅକୁ ତାଙ୍କର କ୍ଳାନ୍ତ କଲେ । ବୁଢ଼ିର ପୁଅ ରାଜା
ଝିଅକୁ ବାହା ହୋଇ ଖୁସିରେ ଜାଳ କାଟୁଥିଲେ ।

ବୁଢ଼ି ପୁଅର ଶତ୍ରୁମାନେ ଏହା ଦେଖି ସହିପାରିଲେ ନାହିଁ । ଦିନେ ଶତ୍ରୁମାନେ କାଣ୍ଡୁଳାଣ୍ଡୁ
ଏହି କୁହୁକ ମୁଦି ସମ୍ପର୍କରେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ । ସେମାନେ ଦିନେ ରାତିରେ ବୁଢ଼ି ପୁଅ
ଶୋଇଥିବାବେଳେ ତାର ଘରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ବୁଢ଼ି ପୁଅ ପାଟି ଆଁ କରି ଶୋଇଥିଲା । ଶତ୍ରୁମାନେ
ବୁଢ଼ି ପୁଅର ନାକରେ ଏକ କୁଟା ପୂରେଇ ଦେବାରୁ ବୁଢ଼ି ପୁଅ ଛିଙ୍କି ପକେଇଲା । ଫଳରେ
କୁହୁକ ମୁଦିଟି ଛିଟିକିକି ବାହାରେ ପଡ଼ିଗଲା । ଶତ୍ରୁମାନେ ଏହି କୁହୁକ ମୁଦିଟିକୁ ନେଇ ସେ
ରାଜ୍ୟ ଛାଡ଼ି ସାତ ଦରିଆ ପାର ହୋଇ ପଳେଇଗଲେ ।

ଶତ୍ରୁମାନେ କୁହୁକ ମୁଦିକୁ ସେହି ରାଜପ୍ରାସାଦ ମାଗିଲେ । ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ବୁଢ଼ି ପୁଅର
ରାଜପ୍ରାସାଦ ଭରାନ ହୋଇଗଲା । ଏହା ପରେ ଶତ୍ରୁମାନେ ବୁଢ଼ି ପୁଅ ବାହା ହୋଇଥିବା

ବିଲୁଆ କହିଲା: ଆଜି ତାହାହେଲେ ବୁଢ଼ା, ବୁଢ଼ିଙ୍କର ମସ୍ତ ଖାନ୍ଦା ହେଉଛି ।

ବିଲୁଆ ଓ ବୁଢ଼ାବୁଢ଼ିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ହେଉଥିବା କଥାବାର୍ତ୍ତାକୁ ବାଘ ଶୁଣି ଦେଲା । ବାଘର ଚକୁଳି ଖାଇବାକୁ ଲୋଭ ହେଲା ।

ସେଦିନ ବୁଢ଼ା, ବୁଢ଼ି ଜଙ୍ଗଲରୁ ଜାଠ ନେଇ ଚକୁଳି କରି ଖାଇଲେ ।

ତହିଁ ପରଦିନ ବୁଢ଼ାବୁଢ଼ି ଜଙ୍ଗଲକୁ ଯାଇଥାନ୍ତି । ବାଘ ଆସି ସେମାନଙ୍କ ଚାଷ ଓଗାଳିଲା । ବୁଢ଼ାବୁଢ଼ିଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବାଘ କହିଲା: କିହୋ, ବୁଢ଼ା ଭାଇନା, ତମେ ତ ନିଇତି ଚକୁଳି କରି ଖାଉଛ । ମୋର ଚକୁଳି ଖାଇବାକୁ ଭାରି ଇଚ୍ଛା ହେଉଛି । ମୁଁ ଆଜି ତମକୁ ବିରି, ଚାଉଳ ଓ ଜାଠ ସବୁ ଦେଉଛି । ମୋତେ ଚକୁଳି କରି ଦେବ । ରାତିକି ମୁଁ ଚକୁଳି ଖାଇବାକୁ ଯିବି । ବାଘ ଚକୁଳି ଖାଇବା ବାହାନାରେ ବୁଢ଼ାବୁଢ଼ିଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଖାଇବାକୁ ମନେମନେ ଯୋଜନା କରିଥାଏ । ବାଘ ଭଳି କନ୍ଧୁକୁ ବୁଢ଼ାବୁଢ଼ି ହାତେହାତେ ଚିହ୍ନିଥାନ୍ତି ।

ଏହା ପରେ ବାଘ ବୁଢ଼ାବୁଢ଼ିଙ୍କୁ ବିରି, ଚାଉଳ ଓ ଜାଠ ଆଣି ଦେଲା । ବୁଢ଼ାବୁଢ଼ି ଆନନ୍ଦ ମନରେ ବିରି, ଚାଉଳ ଓ ଜାଠ ନେଇକି ଘରକୁ ଗଲେ । ବୁଢ଼ିର କିନ୍ତୁ ଭର ଥାଏ । ବାଘ ଭଳି କନ୍ଧୁକୁ କିଛି ବି ବିଶ୍ୱାସ ନାହିଁ । ବଡ଼ ଅଜୁଆରେ ପଡ଼ିଲେ ସେମାନେ । ଏମିତି ଭାବିଭାବି ବୁଢ଼ାବୁଢ଼ି ଘରକୁ ଫେରିଲେ ।

ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ବୁଢ଼ି ପିଠା କଲା । ବୁଢ଼ି ପିଠା କରୁଥାଏ, ବୁଢ଼ା ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଖାଉଥାଏ । ଏମିତି ଖାଉଖାଉ ସବୁ ଚକୁଳି ଶେଷ ହୋଇଗଲା । ବୁଢ଼ି ଭରିଗଲା । ବାଘ ଆସିଲେ ତାକୁ କ'ଣ ଦେବେ? ବାଘ ତ ଶୁଣିଲା କନ୍ଧୁ ନୁହେଁ । ସେ ଯିଏ ବୁଢ଼ାବୁଢ଼ି ଦିହକୁ ଖାଇଦେବ ।

ସେତରୁ ବୁଢ଼ା, ବୁଢ଼ି ଗୋଟିଏ ଉପାୟ ପାଣିଲେ । ବୁଢ଼ି ଗୋଡ଼ି, କାଟ, କଣ୍ଟା, ଲୁହାଗୁଣ୍ଡ ଆଦି ଆଣି ସେଥିରେ ଚକୁଳି କଲା । ଚକୁଳି କରି ତାକୁ ଦାଣ୍ଡ ଦୁଆରେ ରଖି ବୁଢ଼ା, ବୁଢ଼ି ଗୋଟିଏ ହାଣ୍ଡି ଭିତରେ ପଶିଗଲେ ।

ରାତି ହେଲା । ବାଘ ଆସି ବୁଢ଼ାବୁଢ଼ି ଘର ଆଗରେ ହେଙ୍ଗଲ ଛାଡ଼ିଲା । ବୁଢ଼ାବୁଢ଼ିଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବାଘ କହିଲା: କିହୋ, ବୁଢ଼ାବୁଢ଼ି କ'ଣ ଖୋଇ ପଡ଼ିଲଣିକି? ମୋ ପିଠା କାହିଁ, ଦିଅ । ବୁଢ଼ି ହାଣ୍ଡି ଭିତରୁ ଥାଇ କହିଲା: ବାଘ ମାମୁଁ ସେଇଟି ପିଣ୍ଡାରେ ଚକୁଳି ଥୁଆ ହୋଇଛି । ଖାଇନିଅ ।

ଦାଣ୍ଡ ପିଣ୍ଡାରେ ଚକୁଳି ଥୁଆ ହୋଇଥିବା ଦେଖି ବାଘ ଆନନ୍ଦିତ ହୋଇଗଲା । ବାଘ ଆଖି ବୁଜି ସବୁତକ ଚକୁଳି ଖାଇଦେଲା । ଯେମିତି ବାଘ ଚକୁଳିତକ ଖାଇ ଦେଇଛି, ତାର ସବୁତକ ଦାନ୍ତ କଟକଟ କରି ଭାଙ୍ଗିଗଲା । ଗୋଡ଼ି, କାଟ, ଲୁହାକୁ ଟୋବେଇ ଦେବାକୁ ବାଘର ସବୁତକ ଦାନ୍ତ ଗଳିପଡ଼ିଲା । ବିଚରା ବାଘ ହାଉଳୁମାଉଳୁ ହୋଇ ଜଙ୍ଗଲକୁ ଧାଇଁ ପଳେଇଗଲା । ତା ପରେ ଯାଇ ବୁଢ଼ାବୁଢ଼ି ହାଣ୍ଡି ଭିତରୁ ବାହାରିଲେ ।

ଆମ ସମୟର ଓଡ଼ିଆ ଗଳ୍ପ ସାମ୍ରାଜ୍ୟକୁ ଯେଉଁ
କେତେଜଣ ଚରୁଣାଙ୍କର ବିଶେଷ ଅବଦାନ ରହିଛି
ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅନନ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟତମ
କଥାକାର ରଞ୍ଜନ ପ୍ରଧାନ । ସାଧାରଣ ମଣିଷର
ଅବଚେତନ ମନରେ ଲୁକ୍କାୟିତ ଆକାଂକ୍ଷା ଓ
ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଦୟର ଏକ ସଫଳ ରୂପାୟନ ତାଙ୍କ ରଚନାର
ମୁଖ୍ୟ ବିଭବ କହିଲେ ଅତ୍ୟୁକ୍ତି ହେବ ନାହିଁ ।
ନିଜର ଜୀବନଚର୍ଯ୍ୟା ପରିପ୍ରେକ୍ଷିରେ ଅଙ୍ଗେ
ନିଭାଇଥିବା ଘଟଣା ଓ ଆଦିବାସୀ ଜନଜୀବନର
ସାମାଜିକ ଚିତ୍ର କାନିଆସ୍ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟକରିଛି
ତାଙ୍କ ଗଳ୍ପରେ । ଏଯାବତ୍ ପ୍ରକାଶିତ ତାଙ୍କର
ଗୋଟିଏ କବିତା ସଂକଳନ ଏବଂ ଦୁଇଟି ଗଳ୍ପ
ସଂକଳନ ପାଠକ ମହଲରେ ବେଶ୍ ଆଦୃତି ଲାଭ
କରିଛି । ସେହି ମର୍ମରେ ଏହି ପୁସ୍ତକଟି ଆଉ
ପାଦେ ଆଗେଇ ଯିବାର ସର୍ତ୍ତା ବହନ କରେ ।